

EUROOPAN KESKUSPANKKI

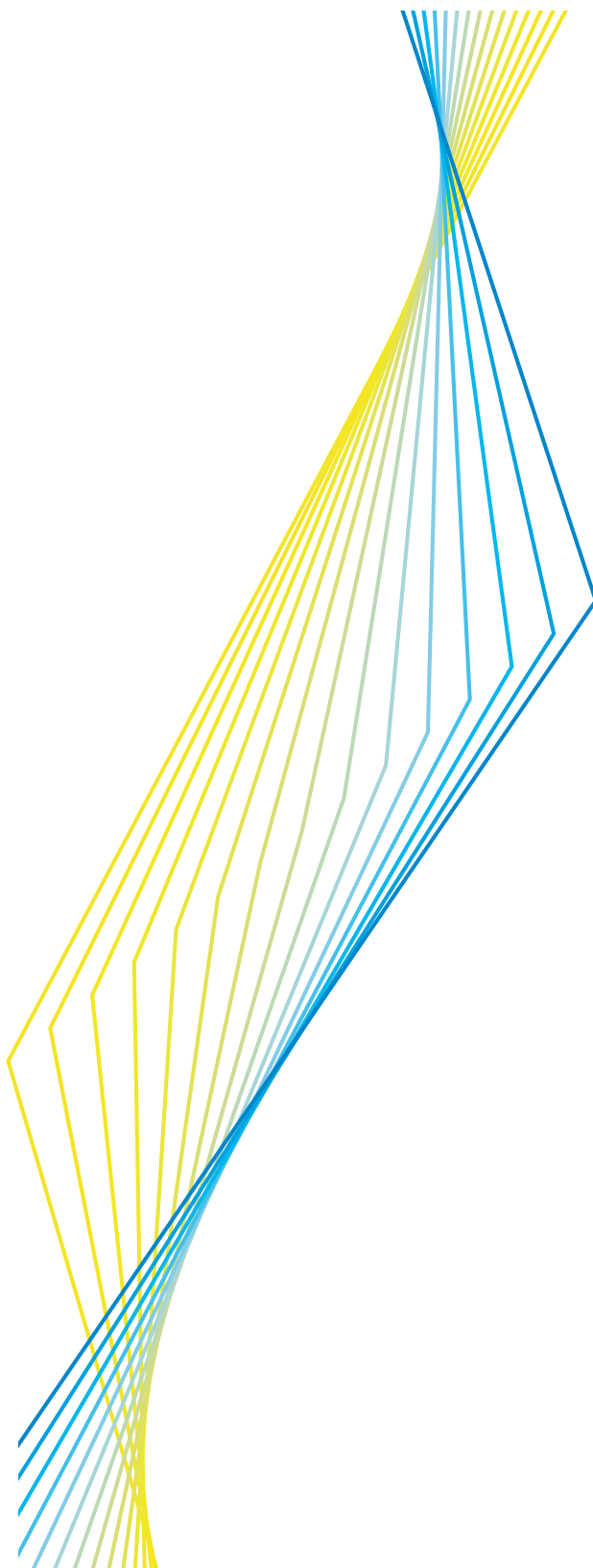
ECB EZB EKT BCE EKP

KUUKAUSIKATSAUS

Syyskuu 2000

EUROOPAN KESKUSPANKKI

KUUKAUSIKATSAUS

Syyskuu 2000

© Euroopan keskuspankki, 2000

Käyntiosoite	Kaiserstrasse 29 D-60311 Frankfurt am Main Germany
Postiosoite	Postfach 16 03 19 D-60066 Frankfurt am Main Germany
Puhelinnumero	+49 69 1344 0
Internet	http://www.ecb.int
Faksi	+49 69 1344 6000
Teleksi	411 144 ecb d

Kuukausikatsauksen laatimisesta vastaa EKP:n johtokunta. Kuukausikatsaus on pääkirjoitusta lukuun ottamatta käännetty Suomen Pankissa, joka myös huolehtii katsauksen julkaisemisesta.

Kaikki oikeudet pidätetään. Kopiointi on sallittu opetuskäyttöön ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin, kunhan lähde mainitaan.

*Tämän numeron tilastot perustuvat 13.9.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.
ISSN 1561-0322*

Sisällys

Pääkirjoitus	5
Euroalueen talouskehitys	9
Rahatalous ja rahoitusmarkkinat	9
Hintakehitys	30
Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat	36
Julkinen talous	45
Euroaluetta koskevat kasvu- ja inflaatioennusteet	48
Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase	50
Kehikot:	
1 Matkapuhelintoimilupien huutokauppojen vaikutukset rahatalouden ja rahoitusmarkkinoiden kehitykseen	14
2 Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.8.2000 päättyneenä pitoajanjaksona	18
3 Yhdysvaltojen ja euroalueen pitkien korkojen eron viimeaikainen kehitys	25
4 Euroalueen palveluiden hintojen kehitys	32
5 Työllisyyslukujen tarkistus	44
6 Matkapuhelintoimilupien myyntien merkitys julkisen talouden tilan kannalta	46
7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella esitetään nyt uudella tavalla	47
Euroalueen tilastot	1*
Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet	71*
TARGET-maksujärjestelmä	75*
Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja	77*

Lyhenteet

Maat

BE	Belgia
DK	Tanska
DE	Saksa
GR	Kreikka
ES	Espanja
FR	Ranska
IE	Irlanti
IT	Italia
LU	Luxemburg
NL	Alankomaat
AT	Itävalta
PT	Portugali
FI	Suomi
SE	Ruotsi
UK	Iso-Britannia
JP	Japani
US	Yhdysvallat

Muut

BIS	Kansainvälinen järjestelypankki
BKT	bruttokansantuote
BPM4	IMF:n maksutasekäsikirja (4. laitos)
BPM5	IMF:n maksutasekäsikirja (5. laitos)
cif	kulut, vakuutus ja rahti hintaan luettuina
ECU	Euroopan valuuttayksikkö
EKP	Euroopan keskuspankki
EKPJ	Euroopan keskuspankkijärjestelmä
EKT 95	Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä 1995
EMI	Euroopan rahapoliittinen instituutti
EU	Euroopan unioni
EUR	euro
fob	vapaasti laivassa
ILO	Kansainvälinen työjärjestö
IMF	Kansainvälinen valuuttarahasto
KHI	kuluttajahintaindeksi
repo	takaisinosopimukseen perustuva käänteisoperaatio
SITC Rev. 3	Kansainvälinen ulkomaankaupan tavaranimikkeistö (3. tarkistettu laitos)
YKHI	yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi

Euroopan yhteisön käytännön mukaisesti EU-maiden nimet ovat aakkosjärjestyksessä kunkin maan omakielisen nimen mukaan (eivät suomennoksen mukaan).

Pääkirjoitus

EKP:n neuvosto on kokoontunut kaksi kertaa EKP:n Kuukausikatsauksen edellisen numeron julkaisemisen jälkeen. Elokuun 31. päivänä 2000 pitämässään kokouksessa EKP:n neuvosto päätti nostaa perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 25 peruspisteellä 4,50 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Myös maksuvalmiusluoton korkoa ja talletuskorkoa nostettiin 25 peruspisteellä 1.9.2000 alkaen; maksuvalmiusluoton korko nostettiin 5,50 prosenttiin ja talletuskorko 3,50 prosenttiin. Syyskuun 14. päivänä pitämässään kokouksessa EKP:n neuvosto päätti pitää EKP:n korot ennallaan.

Elokuun 31. päivänä 2000 tehty päätös heijasti huolta hintavakautta uhkaavista hintojen nousupaineista, joihin viittasivat EKP:n rahapolitiikan strategian molempiin pilareihin perustuvat analyysit.

Ensimmäisen pilarin osalta voidaan todeta, että M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo touko-heinäkuussa 2000 oli 5,5 %, kun se kesäkuussa päättyneellä kolmen kuukauden jaksolla oli ollut 6,0 %. M3:n kasvuvauhdin hidastuminen viime kuukausina on johtunut pääasiassa M3:n likvideimpien erien kasvun hitaudesta ja osoittaa, että marraskuun 1999 jälkeen toteutetut rahapoliittiset toimenpiteet alkavat asteittain vaikuttaa. Vaikka M3:n kasvuvauhti on jonkin verran hidastunut, se on kuitenkin edelleen 4½ prosentin viitearvoa nopeampaa ja on poikennut viitearvosta jo pitemmän aikaa. Yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen määrän kasvukehitys on viime kuukausina ollut samankaltaista kuin M3:n. Heinäkuussa 2000 lainojen määrän vuotuinen kasvuvauhti hidastui 8,9 prosenttiin edellisen kuukauden 9,3 prosentista, mutta pysyi silti edelleen nopeana. Tämä viittaa siihen, että euroalueen kotitaloudet ja yritykset saavat edelleen rahoitusta edullisesti. Tilanteessa, jossa euroalueen talouskasvu on vahvaa, runsa likviditeetti aiheuttaa hintavakautta uhkaavia hintojen nousupaineita.

Toiseen pilariin kuuluvat lyhyen aikavälin indikaattorit viittasivat siihen, että talouskasvu jatkui vahvana vuoden alkupuoliskolla. Tämän vahvasti Eurostatin ensimmäinen arvio BKT:n määrän kasvusta vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Arvion mukaan euroalueen BKT:n määrä kasvoi vuosi-

tasolle korotettuna 3¾ % vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla. Tällä hetkellä käytettävissä olevat ennusteet, joiden mukaan talouskasvu pysyy ensi vuonna keskimäärin yli 3 prosentissa, ovat yhdenmukaisia Eurostatin arvion kanssa. Taloudellisen toimeliaisuuden voimakkaan kasvuvaiheen jälkeen talouden kasvuvauhti on mahdollisesti vakiintunut nopeaksi.

Euroalueen kasvunäkymät heijastavat sekä euroalueen että maailmantalouden suotuisaa kehitystä. Euroalueella luottamus on viime kuukausina kaiken kaikkiaan pysynyt ennätyslukemissa tai lähellä niitä. Lisäksi työllisyys koheni voimakkaasti vuoden alkupuoliskolla, työttömyys väheni edelleen ja tehdasteollisuuden kapasiteetin käyttöaste kohosi entisestään saavuttaen ennätystasonsa sitten 1990-luvun alun. Yhdessä näiden tekijöiden pitäisi edistää yksityisen kulutuksen ja investointien kasvua ja siten myös kotimaista kysyntää. Maailmantalouden vahvan kasvun tulisi tukea entisestään euroalueen talouskasvua.

Odotukset euroalueen talouskasvun jatkumisesta näkyvät myös euroalueen joukkolainamarkkinoilla. Lyhyet korot ovat nousseet, mutta euroalueen pitkien joukkovelkakirjalainojen tuotot ovat pysyneet jokseenkin vakaina tämän vuoden aikana, joten tuottokäyrä on loiventunut. Myös euroalueella liikkeeseen laskettujen indeksisidonnaisten joukkovelkakirjalainojen reaali tuotot pysyivät vakaina. Yhdessä nämä kehityssuunnat viittaavat siihen, että markkinaosapuolet eivät viime kuukausina ole muuttaneet merkittävästi odotuksiaan pitkän aikavälin talouskasvusta tai keskimääräisestä inflaatiosta.

Euroalueen suotuisat näkymät eivät näy euron ulkoisessa arvossa: euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi heikentyi 4,2 % vuoden 2000 elokuun lopun ja syyskuun puolenvälin välillä. Euron valuuttakurssin heikentyminen on yhä enenevästi ristiriidassa talouden perustekijöiden kanssa. Tässä yhteydessä tulisi erityisesti korostaa sitä, että euroalueen talousnäkymät ovat kohentuneet huomattavasti viimeisen puolentoista vuoden aikana. Samaan aikaan EKP:n neuvoston toimenpiteet ovat osoitus päättäväisyydestä säilyttää hintavakaus keskipitkällä aikavälillä. Lisäksi valuuttakurssikehitys vaikuttaa olevan yhä enemmän ristiriidassa maailman talousalueiden välisten vaih-

totaseasemien kanssa. Euron valuuttakurssin viimeaikainen heikentyminen lisää hintojen nousupaineita, jotka aiheuttavat edelleen huolta.

Euroalueen tämänhetkiset inflaatiopaineet johdavat viimeaikaisen valuuttakurssikehityksen ohella pääasiassa öljyn hinnan noususta. Tätä heijastellen yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti kiihtyi vuoden 2000 kesä- ja heinäkuussa 2,4 prosenttiin toukokuun 1,9 prosentista. Öljyn hinta nousi vuoden 2000 syyskuun kahden ensimmäisen viikon aikana noin 33 Yhdysvaltain dollariin barreilta oltuaan heinäkuussa keskimäärin hieman alle 29 Yhdysvaltain dollaria barreilta. Öljyn hinnan nousun ja euron heikentymisen vaikutukset näkyvät myös välituotteiden tuottajahintojen vuotuisessa nousuvauhdissa. Pääomahyödykkeiden ja kestokulutustavaroiden tuottajahinnat ovat nousseet vuoden 1999 puolivälistä lähtien. Toistaiseksi välituotteiden hintojen nousu ei kuitenkaan ole merkittävästi siirtynyt pitemmälle tuotantoketjuun ja sieltä edelleen YKHIn muihin teollisuustuotteisiin kuin energiaan.

Rahapolitiikan keinoin ei voida vaikuttaa ulkoisten tekijöiden kuten öljyn hinnan viimeaikaisen nousun aiheuttamaan inflaatiovauhdin kiihtymiseen lyhyellä aikavälillä, mutta rahapolitiikan on varmistettava hintavakaus keskipitkällä aikavälillä. Erityisesti tilanteessa, jossa talouskasvu on ripeää ja kapasiteetin käyttöaste on korkea, rahapolitiikan on pyrittävä hillitsemään riskiä, että YKHIn jo pitkään kohdistuneet nousupaineet voisivat siirtyä kotimaisiin kustannuksiin ja hintoihin.

EKP:n neuvosto reagoi tähän tilanteeseen 31.8.2000 pitämässään kokouksessa nostamalla EKP:n keskeisiä korkoja. Tämä oli jatkoa useille marraskuun 1999 jälkeen toteutetuille koronnostoilta. EKP:n korot ovat marraskuun 1999 jälkeen nousseet yhteensä 2 prosenttiyksikköä. EKP:n neuvosto seuraa edelleen tarkkaavaisesti kaikkia hintavakauteen kohdistuvia riskejä.

Öljyn hinnan viimeaikainen kallistuminen on heikentänyt euroalueen ulkomaankaupan vaihtosuhdetta ja samalla pienentänyt reaalityuloja. Reaalityulot supistuvat koko taloudessa, eikä tätä voida välttää. Yritykset siirtää tulojen menetyksistä koituvat tappiot talouden sektorista toiseen voi-

vat vaarantaa inflaatiota kiihdyttämättömän kasvun jatkumisen.

Näin ollen on olennaisen tärkeää, että palkkojen keskimääräinen nousuvauhti pysyy vastaisuudessakin hintavakauden tavoitteen mukaisena. Arvioita euroalueen työllisyyden kasvusta on tarkistettu ylöspäin viime aikoina, erityisesti viimeisten kahden vuoden aikana. Työllisyyden arvioidaan saavuttaneen huomattavan nopean eli lähes 2 prosentin vuotuisen kasvuvauhdin vuoden 2000 alkupuoliskolla. Nopea kasvuvauhti heijastaa voimakasta talouskasvua ja maltillista palkka-kehitystä, ja se saattaa myös olla merkki edistyksistä työmarkkinoiden joustavuuden lisäämisestä. Palkankorotusten pysyminen maltillisina vastaisuudessakin auttaisi osaltaan pitämään työmarkkinoiden kehityksen suotuisana tilanteessa, jossa työttömyys on edelleen suurta. Yritykset kompensoida öljyn hinnan viimeaikaisen nousun vaikutusta palkankorotuksilla heikentäisivät suuresti nykyisiä suotuisia kasvu- ja työllisyysnäkyymiä, koska rahapolitiikan olisi reagoitava palkankorotuksista johtuviin hintojen nousupaineisiin.

On myös tärkeää, että euroalueen hallitukset eivät edistä sellaista käsitystä, että öljyn kallistumisesta kansantaloudelle aiheutuvat kustannukset olisivat vältettävissä finanssipolitiikkaa keventämällä. Finanssipolitiikan keventäminen olisi ristiriidassa sen kanssa, että julkisen talouden rahoitusasema pyritään saamaan vakaus- ja kasvuso- pimuksen edellyttämällä tavalla ”lähelle tasapainoa tai ylijäämäiseksi”. On lisäksi olemassa riski, että finanssipolitiikka vuonna 2001 myötäilee suhdannekehitystä, erityisesti kun joissakin maissa ollaan toteuttamassa tai suunnitellaan huomattavia verojen ja sosiaaliturvamaksujen kevennyksiä, joita kompensoitaisiin todennäköisesti vain osittain julkisten menojen leikkauksilla. Verouudistukset ovat tervetulleita, koska niiden avulla voidaan vähentää talouden vääristymiä ja koska niillä on myönteinen vaikutus talouden tarjontapuoleen. Veronalennusten vastapainoksi on kuitenkin leikattava menoja, jotta suhdanteita myötäilevä finanssipolitiikan keventäminen voidaan välttää ja jotta julkisen talouden tervehdyttäminen voi jatkua.

Lopuksi todettakoon, että verouudistukset on toteutettava osana laajempia rakenneuudistuk-

sia, jotka lisäävät joustavuutta työ- ja hyödyke-markkinoilla. Euroalueen kasvuedellytysten kohentuminen ja euron ulkoisen arvon kehitys riippuvat hyvin pitkälti siitä, miten paljon näissä

uudistushankkeissa edistytään. Vaikka uudistuspyrkimykset ovat monissa yksittäisissä maissa olleet oikean suuntaisia, on tällä saralla koko euroaluetta silmällä pitäen vielä paljon tehtävää.

Euroalueen talouskehitys

I Rahatalous ja rahoitusmarkkinat

EKP:n neuvoston rahapoliittiset päätökset

EKP:n neuvosto päätti 31.8.2000 pitämässään kokouksessa nostaa perusrahoitusoperaatioiden (jotka toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppanemettelyä käyttäen) korkotarjousten alarajaa 25 peruspisteellä 4,50 prosenttiin siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Myös talletuskorkoa ja maksuvalmiusluoton korkoa nostettiin 25 peruspisteellä 1.9.2000 alkaen: talletuskorko 3,50 prosenttiin ja maksuvalmiusluoton korko 5,50 prosenttiin. Seuraavassa neuvoston kokouksessa, joka pidettiin 14.9., korot pyytettiin ennallaan (ks. kuvio 1).

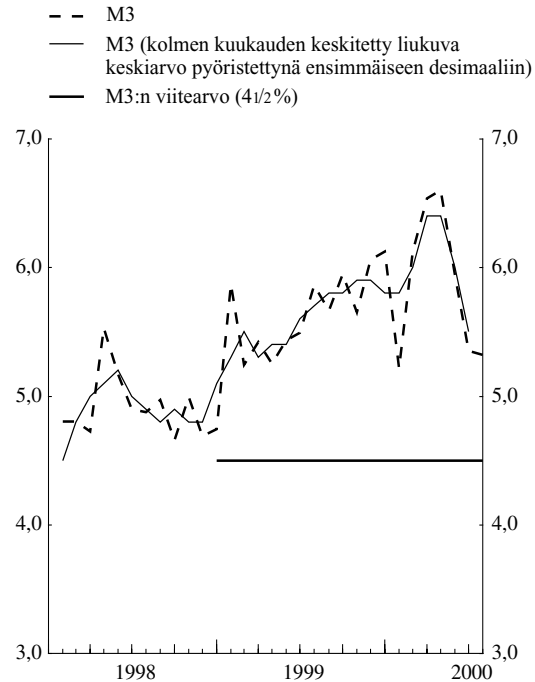
M3:n kasvu hidastunut viime kuukausina

M3:n kasvu oli hyvin nopeaa vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä, mutta viime kuukausina kasvuvauhti on ollut maltillisempi. Heinäkuussa 2000 laivan raha-aggregaatin M3:n vuotuinen

Kuvio 2.

M3:n kasvu ja viitearvo

(vuotuinen prosenttimuutos)

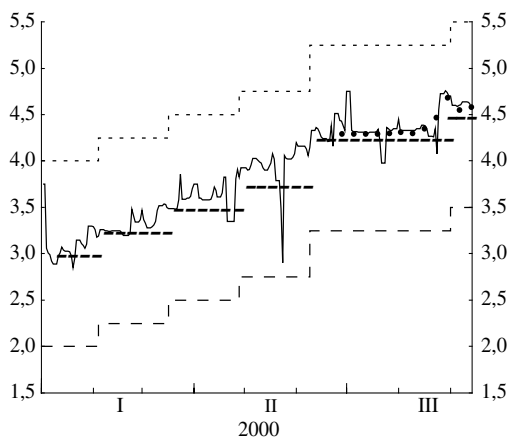
Lähde: EKP.

Kuvio 1.

EKP:n korot ja rahamarkkinakorot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

- Maksuvalmiusluoton korko
- - - Talletuskorko
- - - Perusrahoitusoperaation korko / korkotarjousten alaraja
- Yön yli -korko (eonia)
- Perusrahoitusoperaation marginaalikorko

Lähteet: EKP ja Reuters.

kasvuvauhti oli 5,3 %, kun se kesäkuussa 2000 oli 5,4 % ja huhtikuussa 2000 nopeimmillaan eli 6,6 %. M3:n vuotuisen kasvuvauhdin kolmen kuukauden keskiarvo toukokuusta heinäkuuhun 2000 pieneni 5,5 prosenttiin, kun se edellisellä kolmen kuukauden jaksona huhti-kesäkuussa 2000 oli ollut 6,0 %. M3:n kasvuvauhdin heikkenemisen osoittavat myös kausivaihtelusta puhdistetut tiedot. Kausivaihtelusta puhdistettuna ja vuositasolle korotettuna M3:n kuuden kuukauden kasvuvauhti oli heinäkuussa 5,1 %, kun se oli kesäkuussa ollut 5,2 % ja huhtikuussa 6,9 %. Huolimatta äskettäisestä hidastumisesta M3:n kasvu on ollut 4½ prosentin viitearvoaan nopeampaa vuoden 1999 alusta lähtien, ja on osaltaan kasvattanut euroalueen likvideettiä (ks. kuvio 2).

M3:n viime kuukausien kehityksen voidaan katsoa heijastavan rahapolitiikan jatkuvaa kiristämistä marraskuusta 1999 lähtien. Euroalueen lyhyiden korkojen asteittainen nousu heikensi erityisesti M3:n likvideimpien eli korottomien tai ma-

Taulukko I.

M3 ja sen pääerät

(kuukauden lopun määrät ja kausivaihtelusta puhdistetut kuukausimuutokset)

	Heinäkuu 2000	Toukokuu 2000		Kesäkuu 2000		Heinäkuu 2000		Touko-heinäkuu 2000	
	Määrä	Muutos		Muutos		Muutos		Muutos keskimäärin	
	Mrd. euroa	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%	Mrd. euroa	%
M3	4 943,4	19,0	0,4	-17,9	-0,4	24,0	0,5	8,4	0,2
Liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset (= M1)	2 007,6	0,2	0,0	-25,3	-1,3	5,1	0,3	-6,7	-0,3
Muut lyhytaikaiset talletukset (= M2-M1)	2 151,5	13,1	0,6	5,8	0,3	6,1	0,3	8,3	0,4
Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit (= M3-M2)	784,3	5,6	0,7	1,6	0,2	12,8	1,7	6,7	0,9

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi miljardeina euroina ilmoitettujen M3:n erien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

talakorkoisten erien kysyntää. Kun tarkastellaan koko M3-aggregaattia, tämä vaikutus näyttää viime kuukausien aikana muodostaneen suurimman osan siitä stimuloivasta vaikutuksesta, joka lyhyiden markkinakorkojen nousulla ja siihen liittyvällä tuottokäyrän loivenemisella on saattanut olla M3:n tiettyihin eriin, kuten enintään kahden vuoden määräaikaistalletuksiin ja jälkimarkkinakelpoisiin instrumentteihin, joiden tuotto yleensä seuraa melko tiiviisti rahamarkkinoiden kehitystä. Viime kuukausina myös voimakas nimellistulosten kasvu on kiihdyttänyt M3:n kasvuvauhtia.

M3:n eristä (ks. kuvio 3) liikkeessä olevan rahan vuotuinen kasvuvauhti hidastui merkittävästi heinäkuussa 2000 eli 3,3 prosenttiin edellisen kuukauden 5,3 prosentista. Sitä vastoin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 7,6 prosenttiin heinäkuussa 2000, kun se oli kesäkuussa 7,1 %. Tämä nopeutuminen liittyi kuitenkin ainakin osittain erään yön yli -talletuksia pienentäneen tekijän vaikutuksen loppumiseen kesäkuussa. Pienentävä vaikutus oli liittynyt verojenmaksun ajoittumiseen yhdessä euroalueen maassa.

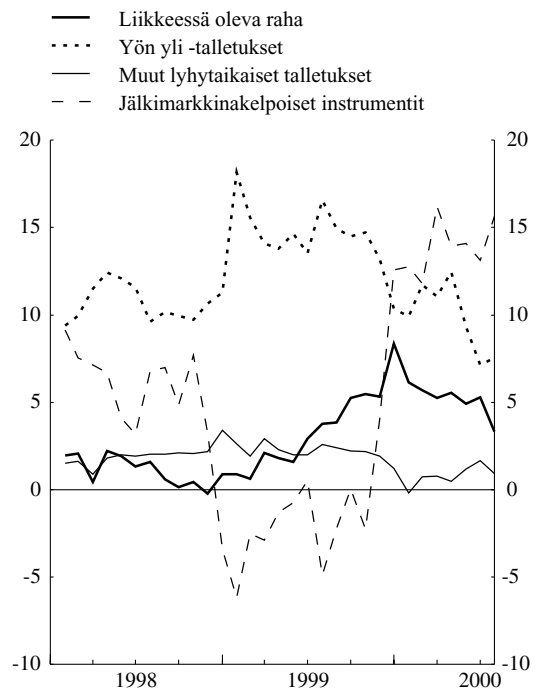
Koska liikkeessä oleva raha ja yön yli -talletukset kehittyivät keskenään vastakkaisella tavalla, M1:n vuotuinen kasvuvauhti pysyi ennallaan 6,8 prosentissa heinäkuussa 2000. Muutaman viime kuukauden aikana M1:n vuotuinen kasvuvauhti on heikentynyt merkittävästi (huhtikuussa 2000 se oli 11,2 %).

Muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti hidastui 0,9 prosenttiin heinäkuussa 2000, kun se oli edellisessä kuussa ollut 1,7 %. Tämän erän vaimea kasvu, joka on nähtävissä koko vuoden ajalta nyky-

Kuvio 3.

M3:n erät

(vuotuinen prosenttimuutos)

Lähde: EKP.

hetkeen saakka, sisältää kahden aluerän keskenään vastakkaisen kehityksen. Toisaalta enintään kahden vuoden määräaikaistalletusten kasvuvauhti nopeutui merkittävästi (vuotuinen kasvuvauhti oli heinäkuussa 7,0 %, kun se oli huhtikuussa 1,2 % ja tammikuussa -4,2 %) sen ansiosta, että pankkien näille instrumenteille maksamat korot ovat seuranneet lyhyiden markkinakorkojen kehitystä verrattain tiiviisti. Toisaalta taas irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten määrä on supistunut voimakkaasti helmikuusta 2000 lähtien (vuotuinen supistumisvauhti oli 3,2 % heinäkuussa). Tämä supistuminen heijasti lyhyiden markkinakorkojen ja pankkien näille talletuksille maksaman keskikoron eron kasvua euroalueella vuoden 1999 puolivälistä lähtien (ks. kuvio 5.)

M2-aggregaatin vuotuinen kasvuvauhti heikkeni heinäkuussa 3,7 prosenttiin kesäkuun 4,1 prosentista, sillä M1:n vuotuinen kasvuvauhti oli pysynyt ennallaan heinäkuussa ja muiden lyhytaikaisten talletusten kuin yön yli -talletusten vuotuinen kasvuvauhti oli hidastunut. Vuoden 1999 jälkimmäisellä puoliskolla alkanut tämän aggregaatin kasvun hidastumissuuntaus jatkui siis edelleen.

Heinäkuussa 2000 M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi merkittävästi eli 15,6 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa ollut 13,1 %. Tämä johtui lähinnä rahamarkkinarahastojen rahasto-osuuskien ja rahamarkkinapapereiden vuotuisen kasvuvauhdin kiihtymisestä (21,0 prosenttiin edellisen kuukauden 15,8 prosentista) ja takaisinostosopimusten vuotuisen kasvuvauhdin nopeutumisesta (5,9 prosenttiin, kun se kesäkuussa oli 1,2 %). Sitä vastoin enintään kahden vuoden velkapaperien vuotuinen kasvuvauhti hidastui merkittävästi (6,3 prosenttiin, kun se edellisessä kuussa oli 26,3 %). M3:een sisältyvien jälkimarkkinakelpoisten instrumenttien kokonaismäärän voimakas vuotuinen kasvuvauhti kuvastaa todennäköisesti ennen kaikkea lyhyiden markkinakorkojen nousua euroalueella ja siihen liittyvää tuotokäyrän loivenemistä tammikuusta 2000 alkaen. Kaiken kaikkiaan jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ovat olleet M3:n voimakaskasvuisin erä tänä vuonna tähän mennessä, ja ne ovat kiihdyttäneet merkittävästi lavean rahan määrän kasvu-

vauhtia. On kuitenkin muistettava, että eurojärjestelmän nykyisessä tilastointijärjestelmässä ei voida mitata, kuinka suuria määriä rahalaitosten liikkeeseen laskemia jälkimarkkinakelpoisia instrumentteja on euroalueen ulkopuolisten hallussa, vaikka lähtökohtana on, että nämä olisi jätettävä M3:n ulkopuolelle.

Luotonanto yksityiselle sektorille kasvoi edelleen nopeasti äskettäisestä hidastumisesta huolimatta

Muutaman viime kuukauden aikana on ollut havaittavissa jonkin verran hidastumista luottojen kasvussa. Euroalueella oleville myönnettyjen luottojen kokonaismäärän vuotuinen kasvuvauhti oli 6,9 % heinäkuussa 2000, kun se oli kesäkuussa 7,0 % ja huhtikuussa 8,5 %. Sekä julkisyhteisöille että yksityissektorille myönnettyjen luottojen vuotuinen muutosvauhti pysyi heinäkuussa lähes muuttumattomana verrattuna kesäkuuhun: julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen supistumisvauhti oli 1,3 % ja yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen kasvuvauhti 9,7 %. Kummankin erän muutosvauhti oli kuitenkin hitaampi kuin huhtikuussa.

Yksityiselle sektorille myönnettyjen luottojen eristä lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui heinäkuussa 2000 jonkin verran eli 8,9 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa ollut 9,3 % ja huhtikuussa 10,3 %, mutta pysyi edelleen nopeana. Yksityisen sektorin jatkuva suhteellisen voimakas lainojen kysyntä kuvastaa todennäköisesti taloudellisen toimeliaisuuden jatkumista vahvana ja euroalueen talouden suotuisia kasvunäkymiä. Euroalueen lukuisat fuusiot ja yritysostot sekä kiinteistöjen hintojen nousu joissakin euroalueen maissa saattavat niin ikään vaikuttaa tilanteeseen. Samalla viime aikoina on ollut havaittavissa tiettyjä merkkejä yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen määrän kasvun hidastumisesta. Tämä saattaa liittyä pankkien antolainauskorkojen jatkuvaan nousuun syksystä 1999 lähtien (Ks. kuvat 5 ja 6). Kesäkuussa 2000 yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen kuuden kuukauden muutosvauhti vuositason korotettuna heikkeni 8,9 prosenttiin, kun se kesäkuussa oli ollut 10,9 % ja huhtikuussa 10,8 %. Lyhyemmän aikavälin kehityksen mittareista yksityiselle sektorille myönnettyjen

Taulukko 2.

Lainat yrityksille ja kotitalouksille¹⁾

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamattomia ajanjakson lopun tietoja, vuotuinen prosenttimuutos)

	Yritykset	Kotitaloudet			
			Kulutusluotot ²⁾	Asuntoluotot ²⁾	Muu luotonanto
Kanta					
2000 I	2 494,3	2 761,3	448,3	1 729,2	583,9
II	2 555,4	2 824,5	457,7	1 776,7	590,2
Vuotuinen kasvuvauhti					
1999 I	6,3	10,0	11,3	9,3	11,0
II	7,6	10,3	10,7	10,9	8,3
III	7,2	10,6	9,3	11,7	8,5
IV	7,4	10,5	6,4	12,8	7,5
2000 I	10,4	9,2	5,9	11,8	4,6
II	9,7	8,9	5,8	11,3	4,3

Lähde: EKP.

- 1) Kasvuvauhdit on laskettu kantojen muutosten perusteella lukuunottamatta yhtä uudelleen luokittelua Saksassa. Sektorit vastaavat EKT 95:n määritelmiä. Tarkempia tietoja on tilasto-osan taulukon 2.5 alaviitteessä 1 sekä samaa taulukkoa koskevassa teknisessä huomautuksessa. Välisummien ja niiden erien väliset erot johtuvat pyöristyksistä.
- 2) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.

lainojen kolmen kuukauden prosenttimuutos heikkeni vuositason korotettuna maaliskuun huipusta eli 13,8 prosentista kesäkuussa 8,1 prosenttiin ja heinäkuussa 5,2 prosenttiin, mikä merkitsi luotonannon merkittävää hidastumista, joka ei vielä näy vuotuisessa kasvuvauhdissa. On kuitenkin liian aikaista päätellä tämän perusteella, että yksityiselle sektorille myönnettävien lainojen kasvutrendi olisi taittumassa.

Ennakkotiedot lainoista eriteltyinä sektorin ja käyttötarkoituksen mukaan viittaavat siihen, että niin yrityksille kuin kotitalouksillekin myönnettävien lainojen vuotuinen kasvuvauhti hidastui vuoden 2000 toisella neljänneksellä, joskin vauhtia voidaan edelleen pitää nopeana (ks. taulukko 2). Yrityksille myönnettävien lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli 9,7 % vuoden 2000 toisella neljänneksellä, kun se oli 10,4 % ensimmäisellä neljänneksellä. Kotitalouksille myönnettävien lainojen vuotuinen kasvuvauhti oli vuoden 2000 toisella neljänneksellä 8,9 % (kun se oli 9,2 % vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä). Kun kotitalouksille myönnettäviä lainoja tarkastellaan käyttötarkoituksen mukaan eriteltyinä, kulutusluottojen vuotuinen kasvuvauhti pysyi miltei muuttumattomana (5,8 prosentissa), mutta sekä asuntoluottojen että muun kotitalouksille suunnatun luotonannon vuotuinen kasvuvauhti hidastui hie-

man, ensin mainittu 11,3 prosenttiin ja jälkimmäinen 4,3 prosenttiin (vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä vastaavat luvut olivat 11,8 % ja 4,6 %). Kotitalouksille myönnettyistä lainoista voimakkaimmin kasvoivat asuntoluotot; tämä saattaa liittyä kiinteistöjen hintojen huomattavaan nousuun joissakin euroalueen maissa.

Muista M3:n vastaeristä rahalaitossektorin pitkäaikaisten velkojen vuotuinen kasvuvauhti nopeutui hieman eli 7,3 prosenttiin heinäkuussa, kun se oli edellisessä kuussa ollut 7,1 %. Vuoden alusta lähtien rahalaitosten pitkäaikaisten velkojen kasvuvauhti on pysynyt verrattain vakaana ja vaihdellut 7,1 ja 7,6 prosentin välillä.

Heinäkuussa 2000 euroalueen rahalaitossektorin ulkomaisten nettosaamisten määrä supistui absoluuttisten ja kausivaihtelusta puhdistamattomien lukujen perusteella 9 miljardia euroa. Rahalaitossektorin ulkomaiset nettosaamiset supistuivat heinäkuuhun 2000 ulottuneen 12 kuukauden jakson aikana 128 miljardia euroa (ks. taulukko 3). Käytettävissä olevat kesäkuulle 2000 saakka ulottuvat maksutasetiedot viittaavat siihen, että tämä pääomanvienti liittyi todennäköisesti muiden euroalueella olevien kuin rahalaitosten ulkomaille tekemiin suoriin sijoituksiin ja arvopaperisijoituksiin.

Taulukko 3.

M3 ja sen vastaerät

(kuukauden lopun kantatiedot ja 12 kuukauden virtatiedot, mrd. euroa)

	Kanta-	12 kk:n virtatiedot					
	tiedot	2000	2000	2000	2000	2000	2000
	Heinä	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä
1 Luotot yksityiselle sektorille	6 548,3	585,0	618,0	647,6	645,6	579,1	576,8
2 Luotot julkisyhteisöille	1 970,6	53,2	20,5	14,0	-14,9	-23,2	-25,2
3 Ulkomaiset saamiset, netto	266,8	-125,8	-196,6	-202,8	-176,8	-108,6	-127,6
4 Pitkäaikaiset velat	3 732,3	254,3	249,6	246,9	256,5	245,8	251,0
5 Muut vastaerät (nettovelat)	110,0	-17,5	-103,2	-88,9	-75,6	-45,5	-73,3
M3 (=1+2+3-4-5)	4 943,4	275,8	295,8	301,3	273,4	247,4	246,7

Lähde: EKP.

Huom. Pyörästysten vuoksi M3:n vastaerien yhteismäärä ei välttämättä täsmää M3:n kokonaismäärän kanssa.

Yleisarvio

Euroalueen yleisen likviditeettitilanteen arvioimisen kannalta M3:n keskipitkän aikavälin kehitys on erityisen tärkeää. M3:n määrä kasvoi voimakkaasti vuonna 1999 ja vuoden 2000 alussa. Kasvu on ollut huomattavasti viitearvon mukaista kasvua nopeampaa vuoden 1999 alusta lähtien. Välittömästi käytettävissä olevat likvideimmät M3:n erät sisältävän suppean raha-aggregaatin M1:n vuotuinen kasvuvauhti oli keskimäärin melkein 12 % vuoden 1999 alusta huhtikuuhun 2000. Tämä on huomattavasti nopeampi kuin pitkän aikavälin keskiarvo (7 % vuoden 1980 lopusta vuoden 1998 loppuun). Vuoden 1999 alusta lähtien yksityiselle sektorille myönnettyjen lainojen määrän vuotuinen kasvuvauhti on myös ollut selvästi keskipitkän aikavälin keskiarvoa nopeampi (vuotuinen kasvuvauhti joulukuusta 1982 joulukuuhun 1998 oli keskimäärin melkein 7½ %, kun se vuoden 1999 alusta huhtikuuhun 2000 oli lähes 10 %). Kolmen neljän viime kuukauden aikana kaikkien näiden muuttujien kasvuvauhti on hieman hidastunut. On kuitenkin liian aikaista tulkita tämän merkitsevän perusteellista muutosta kasvudynamiikassa. Yleisesti voidaan todeta, että euroalueella oli edelleen runsaasti likviditeettiä heinäkuuhun asti. Tämän vuoksi rahan määrän kehitys aiheutti edelleen hintojen nousupaineita.

Myöhemmin tullaan näkemään, jatkuuko edellä kuvattu rahan ja luottojen määrän kasvuvauhdin hidastuminen tulevina kuukausina. Näiden muuttujien tärkeimmät tekijät – nimellinen kysynnän kasvu ja korot – saattavat aiheuttaa erisuuntaisia paineita lähitulevaisuudessa. Euroalueen suotuisat kasvunäkymät (ks. tämän Kuukausikatsauksen osa Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat) lisäävät edelleen rahan kysyntää transaktiotarkoituksiin. Myös yritysten investointien ja kotitalouksien kulutuksen odotettavissa olevan voimakkaan kasvuvauhdin pitäisi lisätä edelleen yritysten ja kotitalouksien voimakasta lainankysyntää. Samalla on kuitenkin todettava, että viimeaikainen lyhyiden korkojen nousun vaikutus sekä rahan että luottojen määrän kasvuun ei vielä näy kokonaissuudessaan.

Kun rahan ja luottojen määrän kasvulukuja tulevina kuukausina tulkitaan, on noudatettava tiettyä varovaisuutta, koska näihin muuttujiin todennäköisesti vaikuttavat hiljattain toteutetuista kolmannen sukupolven matkapuhelinten (UMTS) toimitilujen huutokaupoista saadut tulot. Kehikossa I tarkastellaan näiden tulojen odotettavissa olevia vaikutuksia M3:n määrään ja sen vastaeriin sekä joukkovelkakirjamarkkinoihin.

Kehikko I.

Matkapuhelintoimilupien huutokauppojen vaikutukset rahatalouden ja rahoitusmarkkinoiden kehitykseen

Monet euroalueen maiden hallitukset järjestävät nykyisin kolmannen sukupolven (Universal Mobile Telecommunications System, UMTS) matkapuhelinten toimilupien myyntejä. Suomessa ja Espanjassa toimilupia on myönnetty ilmaiseksi tai hyvin pientä maksua vastaan. Alankomaissa tämän vuoden heinäkuussa toteutetussa huutokaupassa kerättiin 2,5 miljardia euroa. Saksassa 18.8.2000 päättyneen matkapuhelintoimilupien huutokaupan tuotot olivat yhteensä 50,8 miljardia euroa. Koska kyse on huomattavista rahamääristä, tässä kehikossa pyritään Saksan tapausta esimerkkinä käyttäen selvittämään, mitä vaikutuksia huutokaupolla arvioidaan olevan M3-raha-aggregaatin ja sen vastaerien sekä joukkolainamarkkinoiden kehitykseen.

Vaikutus euroalueen M3-aggregaattiin ja sen vastaeriin

Saksan matkapuhelintoimilupien huutokaupasta johtuvat varojen siirrot näkyvät euroalueen M3-raha-aggregaatissa ja sen vastaerissä elokuun tilastoista alkaen. Toimilupamaksujen suorittaminen Saksan valtiolle oli määrä alkaa syyskuun alussa. Useimmat yritykset suorittivat maksunsa vasta tuolloin, mutta maksuja saatiin jo elokuun lopussakin. Voidaan otaksua, että yritykset rahoittivat ostonsa omilla pääomillaan, pankkilainoilla ja joukkolaina- tai pääomamarkkinoilta hankituilla varoilla. Varoja siirrettiin luultavasti jonkin verran euroalueen ulkopuolelta. Koska yritykset joutuivat mitä todennäköisimmin pitämään osan varoista lyhytaikaisissa sijoituksissa hieman ennen toimilupamaksujen erääntymistä, on mahdollista, että tämä on saattanut kasvattaa jonkin verran M3-aggregaattia elokuussa. Siirtojen vaikutukset näkyvät todennäköisesti myös yksityiselle sektorille myönnettyissä lainoissa ja rahalaitossektorin ulkomaisissa nettosaamisissa (joissa näkyvät euroalueen ulkopuolelta siirretyt varat) elokuusta lähtien.

Lupamaksujen siirto Saksan valtiolle merkitsee muun muassa talletusten siirtymistä yksityiseltä sektorilta valtiolle. Koska valtion talletukset eivät sisälly raha-aggregaatteihin (valtion talletukset ja valtion menot eivät yleensä liity läheisesti toisiinsa), merkitsee tällainen siirto – muiden tekijöiden pysyessä muuttumattomina – M3:n supistumista. Saksan valtio on ilmoittanut käyttävänsä toimilupamaksut yksinomaan velkojen takaisinmaksuun. Suurta osaa takaisinmaksuista ei kuitenkaan voida toteuttaa heti. Huomattavaksi transaktioksi on esimerkiksi ennakoitu Currency Conversion Equalisation Fundia (Saksojen yhdistymisen yhteydessä perustettu rahasto, joka tuki rahayksiköiden yhdistämistä) koskevan 33 miljardin euron vaihtuvakorkeisen velkakirjalainan takaisinmaksua, jota ei suoriteta ennen vuoden 2001 alkua. Saksan valtion velkojen takaisinmaksu näkyy mitä todennäköisimmin erityisesti valtion talletusten ja julkisyhteisöille myönnettyjen luottojen supistumisena. Tällä ei kuitenkaan voitane odottaa olevan merkittävää vaikutusta M3-aggregaattiin, koska suuri osa valtion takaisinmaksettavista veloista on rahalaitossektorin hallussa.

Kaiken kaikkiaan on täysin mahdollista, että matkapuhelintoimilupien huutokauppoihin liittyvät transaktiot vaikuttavat M3:n elokuun lukuihin ja rahalaitossektorin konsolidoidun taseen muihin eriin jonkin aikaa. Näin ollen tulevien kuukausien rahan määrää koskevia tietoja tulee tulkita asianmukaisin varauksin.

Vaikutus joukkolainamarkkinoihin

Odotukset matkapuhelintoimilupia koskeviin transaktioihin liittyvien valtion ja yritysten joukkolainojen suhteellisen tarjonnan muuttumisesta ovat viime kuukausien aikana vaikuttaneet joukkolainamarkkinoihin. Varsinkin odotukset, että valtion joukkolainojen tarjonta supistuu ja yritysten joukkolainojen tarjonta lisääntyy, ovat johtaneet valtion joukkolainojen tuottojen ja yritysten vastaavien lainojen tuottojen välisen eron kasvuun samoin kuin valtion joukkolainojen tuottojen ja swapkorkojen välisen eron kasvamiseen (ks. kehikko 3). Jos tuotot matkapuhelintoimilupien tulevista huutokaupoista muissa euroalueen maissa ovat suuremmat kuin markkinat odottavat, lisää tämä todennäköisesti kasvupaineita yritysten joukkolainojen tuottoihin ja supistumispainetta valtion joukkolainojen tuottoihin ja kasvattaa näiden joukkolainojen tuottojen välistä eroa entisestään.

Huutokaupoissa toimilupien hinnat ovat nousseet korkeammiksi kuin markkinat alun perin odottivat. On todennäköistä, että riskipremioiden kasvu vaikuttaa televiestintäyritysten joukkolainojen tuottoihin näiden yritysten velkaantumisen lisääntyä. Lisäksi sijoittajia saattaa huolestuttaa yhä enemmän se, että hyväksytyt tarjoukset antaneet maksavat luvista liian korkean hinnan suhteessa toimiluvan odotettuun tuottoon. Tällainen vaikutus on tullut erityisen selvästi esiin siinä, että televiestintäyritysten luottoluokitusta on huononnettu ja että hyväksytyt tarjoukset antaneiden yritysten osakekurssit ovat viime aikoina laskeneet.

Velkapapereiden nettomääräiset emissiot pysyivät suhteellisen pieninä kesäkuussa

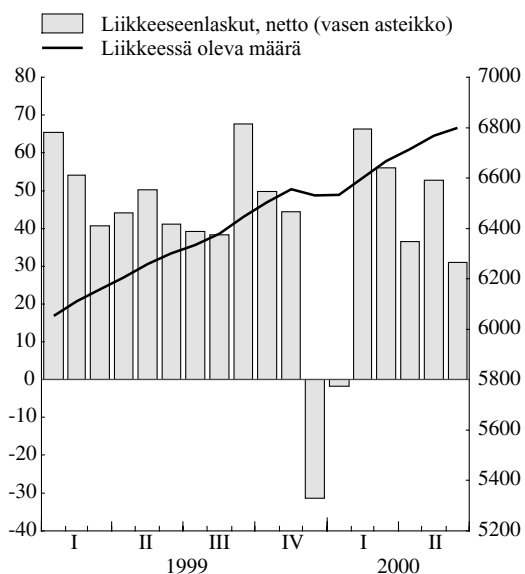
Kesäkuussa 2000 euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden velkapapereiden bruttoemissiot olivat 345,5 miljardia euroa. Tämä oli huomattavasti enemmän kuin kesäkuussa 1999 (294,1 miljardia euroa) ja 12 edellisen kuukauden aika-

na keskimäärin (331,4 miljardia euroa). Kun velkapapereita kesäkuussa 2000 lunastettiin 314,5 miljardin euron arvosta, nettomääräiset emissiot olivat 31,1 miljardia euroa (ks. kuvio 4). Tämä oli huomattavasti vähemmän kuin nettomääräiset emissiot kesäkuussa 1999 (41,2 miljardia euroa) tai nettomääräiset emissiot 12 edellisen kuukauden aikana keskimäärin (38,3 miljardia euroa). Näin ollen euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan kasvuvauhti, joka alkoi hidastua maaliskuussa 2000, hidastui edelleen 7,9 prosenttiin kesäkuussa, kun vastaava kasvuvauhti oli touko-kuussa ollut 8,1 %.

Kuvio 4.

Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat velkapaperit

(mrd. euroa)

Lähde: EKP.

Huom. Nettoliikkeeseenlaskut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun ja muiden tarkistusten vuoksi.

Nettomääräisten emissioiden suhteellisen vaatimaton määrä johtui lähinnä siitä, että kesäkuussa lyhytaikaisia velkapapereita lunastettiin nettomääräisesti (0,7 miljardin euron arvosta). Tämä saattaa kuvastaa lyhyiden korkojen nousua ja siihen liittyvää tuottokäyrän loiventumista. Joka tapauksessa lähinnä vertailuajankohdan vaikutusten vuoksi – eli koska nettolunastusten määrä oli ollut suuri kesäkuussa 1999 – euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien lyhytaikaisten velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 15,2 prosenttiin kesäkuussa 2000, kun se oli toukokuussa ollut 12,8 %. Kun samanaikaisesti pitkät korot olivat olleet suhteellisen vakaat, pitkäaikaisten velkapapereiden nettoemissiot (31,8 miljardia euroa) pysyivät suunnilleen samansuuruisina (32,1 miljardia euroa) kuin 12 edellisenä kuukautena. Kesäkuussa 2000 euroalueella sijaitsevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemien pitkäaikaisten velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui 7,2 prosenttiin, kun se oli touko-kuussa ollut 7,6 %.

Liikkeeseenlaskijoiden tarkastelu sektoreittain osoittaa, että yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden bruttoemissiot olivat edelleen suuret kesäkuussa 2000. Yritysten liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti kiihtyi 16,3 prosenttiin kesäkuussa 2000, kun se oli toukokuussa ollut 14,3 %. Samanaikaisesti rahalaitosten osuus nettomääräisestä velkapapereiden liikkeeseenlaskusta euroalueella oli edelleen huomattava. Rahalaitosten liikkeeseen laskemien euromääräisten velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti oli kesäkuussa 2000 edelleen voimakas eli 11,1 %, kun se oli toukokuussa ollut 10,9 %. Muista yksityisen sektorin liikkeeseenlaskijoista muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui 17,6 prosenttiin kesäkuussa 2000, kun se oli toukokuussa ollut 34,7 %. Hidastumiseen vaikuttivat lähinnä vertailuajankohdan vaikutukset.

Julkisen sektorin velkapapereista valtion liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti nopeutui 3,5 prosenttiin kesäkuussa 2000, kun se oli toukokuussa ollut 3,3 %. Muiden julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien velkapapereiden kannan vuotuinen kasvuvauhti hidastui 3,6 prosenttiin kesäkuussa 2000, kun se oli toukokuussa ollut 3,9 %. Yksityiseen sektoriin verrattuna julkisen sektorin liikkeeseen laskemien velkapapereiden kasvuvauhti oli hidastunut, ja kolmannen sukupolven matkapuhelinten toimilupien huutokauppoihin liittyvät epätavallisen suuret kertaluonteiset tulot (ks. kehikko 1) todennäköisesti vain korostavat tätä eroa tulevaisuudessa.

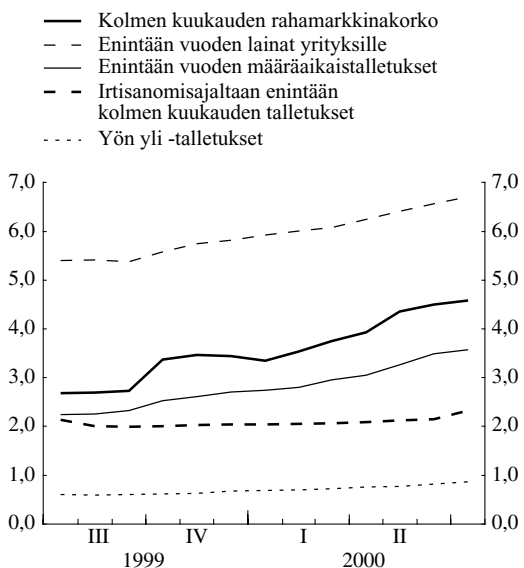
Pankkien korot nousivat yhä hieman heinäkuussa

Pankkien lyhyet korot nousivat euroalueella edelleen noudatellen rahamarkkinakorkojen yleistä noususuuntausta heinäkuussa 2000 (ks. kuvio 5). Yli yön -talletusten keskikorko nousi heinäkuussa 5 peruspistettä eli 0,9 prosenttiin. Muut pankkien lyhyet korot nousivat heinäkuussa keskimäärin 8–17 peruspistettä. Heinäkuusta 1999 heinäkuuhun 2000 ulottuvan 12 kuukauden ajanjakson tarkastelu osoittaa, että niin irtisanomisajaltaan yli kolmen kuukauden talletusten keskikorot kuin yrityksille myönnettyjen enintään vuo-

Kuvio 5.

Pankkien lyhyet korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.

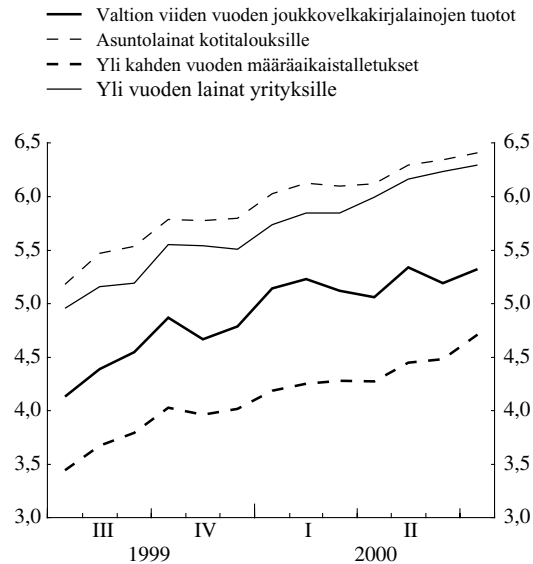
den pituisten lainojen keskikorot nousivat noin 130 peruspistettä. Saman ajanjakson aikana irtisanomisajaltaan enintään kolmen kuukauden talletusten keskikorot nousivat 18 peruspistettä ja yön yli -talletusten keskikorot 27 peruspistettä. Muutokset lyhyissä koroissa ovat olleet pienempiä kuin kolmen kuukauden rahamarkkinakorkojen 190 peruspisteen nousu heinäkuusta 1999 heinäkuuhun 2000. Osasyynä tähän on se, että lyhyiden markkinakorkojen kehitys vaikuttaa pankkien korkoihin viivästyvän jälkeen.

Myös pankkien pitkät korot nousivat hieman heinäkuussa 2000 (ks. kuvio 6). Kuten kesäkuusakin, pitkät korot nousivat vähemmän kuin lyhyet korot. Osittain tämä näyttää kuvastavan tuottokäyrän loivenemistä viime kuukausina. Heinäkuussa 2000 yli kahden vuoden määräai-

Kuvio 6.

Pankkien pitkät korot ja vastaava markkinakorko

(vuotuinen korko, kuukausittaisia keskiarvoja)

Lähteet: EKP:n yhteenlaskemat maittaiset tiedot ja Reuters.

kaistalletusten keskikorko nousi 23 peruspistettä 4,7 prosenttiin. Kotitalouksien asuntoluottojen keskikorko nousi 7 peruspistettä eli hieman yli 6,4 prosenttiin ja yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen keskikorko 6 peruspistettä eli lähes 6,3 prosenttiin. Pankkien pitkien korkojen heinäkuusta 1999 heinäkuuhun 2000 ulottuvan 12 kuukauden ajanjakson tarkastelu osoittaa, että korkojen huomattavat nousut nousivat suurin piirtein pitkien pääomamarkkinakorkojen muutoksia samana ajanjaksona. Heinäkuussa 2000 kotitalouksien asuntoluottojen keskikorko oli 123 peruspistettä ja yrityksille myönnettyjen yli vuoden pituisten lainojen keskikorko 133 peruspistettä korkeampi kuin heinäkuussa 1999, kun valtion viiden vuoden joukkovelkakirjalainojen tuotto oli samana ajanjaksona kasvanut lähes 120 peruspistettä.

Rahamarkkinakorot nousivat elokuussa

Rahamarkkinakorot, jotka olivat olleet melko vakaat useita viikkoja EKP:n 8.6.2000 tekemän 50 peruspisteen suuruisen koronnoston jälkeen, kääntyivät jälleen nousuun elokuun puolivälissä. Nousu ilmensi sitä, että markkinoilla odotettiin EKP:n neuvoston päättävän nostaa korkoja 31.8.2000. Syyskuun puolivälissä lyhyet markkinakorot kolmen kuukauden korkoihin asti olivat melkein 25 peruspistettä korkeammat kuin heinäkuun lopussa.

Eoniakorkona mitattu yön yli -korko oli noin 4,3 % suurimman osan 23.8. päättyneenä pitoajanjaksoa (ks. kehikko 2). Kun uusi pitoajanjakso 24.8. alkoi, eoniakorko nousi huomattavasti, sillä rahoitusmarkkinoilla odotettiin EKP:n nostavan korkoja lähiaikoina. Viimeisinä päivinä ennen EKP:n 31.8.2000 ilmoittamaa 25 peruspisteen suuruisesta koronnosta eoniakorko oli noin 4,7 %. Tämä viittaa siihen, että jotkin markkinaosapuolet odottivat EKP:n nostavan korkoja yli 25 peruspistettä. Kun koronnostopäätöksestä oli 31.8. ilmoitettu, eoniakorko laski noin 4,6 prosenttiin ja pysyi suurin piirtein tällä tasolla 13.9. asti.

Lyhyiden rahamarkkinakorkojen liikkeet, jotka puolestaan heijastivat markkinoiden odotuksia EKP:n korkojen kehityksestä, vaikuttivat pankkien tarjouskäyttäytymiseen eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioissa, jotka toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Operaatioissa, joiden maksut suoritettiin elokuun toisella puoliskolla, sekä marginaalikorko että keskikorko nousivat huomattavasti, kun ne olivat olleet melko lähellä 4,3:a prosenttia operaatioissa, joiden maksut suoritettiin kuun alussa. Operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 23.8., marginaalikorko oli 4,47 % ja keskikorko 4,50 %. Operaatioissa, jonka maksujen suorituspäivä oli 30.8., marginaalikorko oli 4,68 % ja keskikorko 4,71 %. Sen jälkeen kun EKP oli ilmoittanut nostavansa korkotarjousten alarajaa 25 peruspistettä, marginaalikorko laski 4,55 prosenttiin ja keskikorko 4,57 prosenttiin operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 6.9., ja ne pysyivät samalla tasolla myös operaatioissa, jonka maksut suoritettiin 13.9.

Vaikka markkinakorot poikkesivatkin EKP:n asettamasta korkotarjousten alarajasta elokuun

Kehikko 2.

Rahapoliittiset operaatiot ja likviditeettitilanne 23.8.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

Likviditeetin jakaminen rahapoliittisissa operaatioissa

Eurojärjestelmä toteutti viisi perusrahoitusoperaatiota ja yhden pitempiaikaisen rahoitusoperaation pitoajanjaksona 24.7.–23.8.2000.

Perusrahoitusoperaatiot toteutettiin vaihtuvakorkoisina huutokauppoina, joissa korkotarjousten alaraja oli 4,25 %. Jaetun likviditeetin määrä vaihteli 45 miljardista eurosta 118 miljardiin euroon. Tehtyjen tarjousten määrät vaihtelivat 172,3 miljardista eurosta 218,1 miljardiin euroon, ja niiden keskiarvo oli 195,2 miljardia euroa. Kolmessa ensimmäisessä perusrahoitusoperaatiossa marginaalikorko pysyi vakaasti noin 4,30 prosentissa. Operaatiossa, joka toteutettiin 14.8., marginaalikorko nousi 4,35 prosenttiin ja pitoajanjakson viimeisessä operaatiossa 4,47 prosenttiin. Kolmessa ensimmäisessä perusrahoitusoperaatiossa painotettu keskikorko oli 4,31 %, neljännessä se nousi 4,37 prosenttiin ja viidennessä 4,50 prosenttiin. Huutokauppoihin osallistuneita vastapuolia oli 590:stä 786:een.

Eurojärjestelmä toteutti pitempiaikaisen rahoitusoperaation 26.7. vaihtuvakorkoisena huutokauppana, jossa jaettavan likviditeetin määräksi oli ilmoitettu 15 miljardia euroa. Tähän operaatioon osallistui 235 vastapuolta, ja tehtyjen tarjousten kokonaismäärä oli 40,8 miljardia euroa. Operaation marginaalikorko oli 4,59 % ja painotettu keskikorko yhden peruspisteen korkeampi eli 4,60 %.

Eoniakorko pysyi 10.8.2000 saakka erittäin vakaana, noin 4,33 prosentissa. Vain yhtenä päivänä, 31.7., eoniakorko oli merkittävästi korkeampi eli 4,45 %, mikä johtui tavanomaisesta kuukauden lopun kalenterivaikutuksesta. Kasvatavat odotukset EKP:n korkojen nostosta sekä tilapäisesti tiukentunut likviditeettitilanne asettivat 11.8. alkaen nousupaineita eoniakorolle, ja korko nousi muutaman peruspisteen verran. Markkinoiden näkemys muuttui kuitenkin taas 18.8., mikä johtui osaltaan likviditeettitilanteen helpottumisesta, ja 23.8. eoniakorko laski lopulta 4,08 prosenttiin, kun pitoajanjakson viimeisenä päivänä ilmeni, että likviditeettitilanne olisi hyvä.

Maksuvalmiusjärjestelmän keskimääräinen päivittäinen käyttö väheni edellisen pitoajanjakson 0,4 miljardista eurosta 0,1 miljardiin euroon, ja talletusmahdollisuuden keskimääräinen käyttö väheni 0,5 miljardista eurosta 0,3 miljardiin euroon.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät

(mrd. euroa)

Päivittäinen keskiarvo pitoajanjaksona 24.7.–23.8.2000

	Likviditeettiä lisäävät	Likviditeettiä vähentävät	Netto- vaikutus
(a) Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot	218,6	0,3	+ 218,4
Perusrahoitusoperaatiot	163,1	-	+ 163,1
Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot	55,4	-	+ 55,4
Maksuvalmiusjärjestelmä	0,1	0,3	- 0,1
Muut operaatiot	0,0	0,0	0,0
(b) Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät	382,0	488,1	- 106,0
Liikkeessä olevat setelit	-	359,2	- 359,2
Valtion talletukset eurojärjestelmässä	-	48,8	- 48,8
Ulkomaiset saamiset (ml. kulta), netto	382,0	-	+ 382,0
Muut tekijät, netto	-	80,0	- 80,0
(c) Luottolaitosten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (a) + (b)			112,4
(d) Varantovelvoite			111,8

Lähde: EKP.

Pyöristysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää.

Muut kuin rahapolitiikkaan liittyvät likviditeettiin vaikuttavat tekijät

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavien riippumattomien tekijöiden (eli muiden kuin rahapolitiikkaan liittyvien tekijöiden) likviditeettiä sitova nettovaikutus (oheisen taulukon kohta b) oli keskimäärin 106 miljardia euroa, mikä on 2,4 miljardia euroa enemmän kuin edellisenä pitoajanjaksona. Riippumattomien tekijöiden yhteismäärä vaihteli päivittäin 99,8 miljardista eurosta 119,9 miljardiin euroon.

Julkistetut arviot riippumattomiin tekijöihin perustuvista keskimääräisistä likviditeettitarpeista vaihtelivat 113,1 miljardista eurosta 102,6 miljardiin euroon. Arvioiden ja toteutuneiden lukujen erot vaihtelivat 1,1 miljardista eurosta -2,3 miljardiin euroon.

Vastapuolten talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä

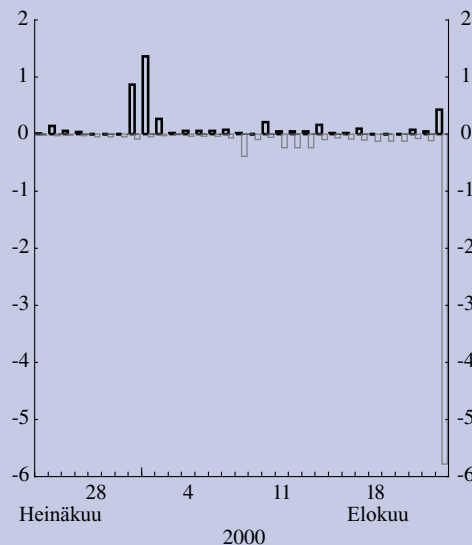
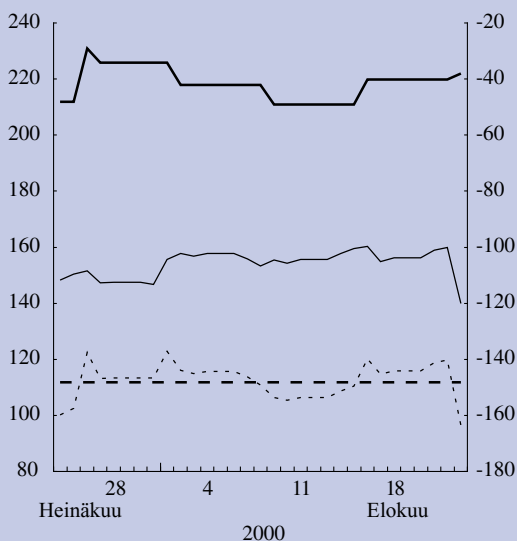
Sekkitilitalletukset olivat keskimäärin 112,4 miljardia euroa ja varantovelvoitteet 111,8 miljardia euroa. Näiden välinen ero oli 0,6 miljardia euroa eli 0,2 miljardia euroa pienempi kuin edellisenä pitoajanjaksona. Eron pieneneminen johtui siitä, että varantovelvoitteiden ylittävien talletusten määrä pieneni noin 0,6 miljardista eurosta 0,4 miljardiin euroon. Sekkitilitalletuksista 0,2 miljardia euroa oli sellaisia talletuksia, jotka eivät liity varantovelvoitteen täyttämiseen.

Pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät 23.8.2000 päättyneenä pitoajanjaksona

(mrd. euroa, päivähavainnot)

- Rahapoliittisilla operaatioilla tarjottu likviditeetti (vasen asteikko)
- - Varantovelvoite (vasen asteikko)
- - Päivittäiset talletukset eurojärjestelmän sekkitileillä (vasen asteikko)
- Muut pankkijärjestelmän likviditeettiin vaikuttavat tekijät (oikea asteikko)

- Maksuvalmiusluotot
- Maksuvalmiusjärjestelmän talletukset

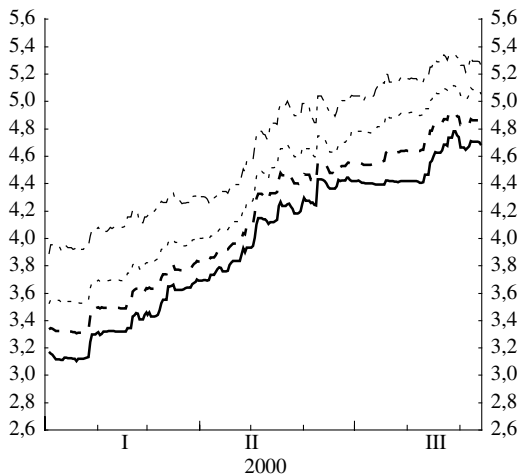
Lähde: EKP.

Kuvio 7.

Euroalueen lyhyet korot

(vuotuinen korko, päivävahaintoja)

- 1 kk:n euribor
- - 3 kk:n euribor
- · · 6 kk:n euribor
- - - 12 kk:n euribor

Lähde: Reuters.

toisella puoliskolla, EKP ei tuolloin pyrkinyt likviditeetin jakopolitiikallaan vaikuttamaan merkittävästi huutokauppojensa marginaalikorkoon tai keskikorkoon, koska näiden korkojen huomattavat muutokset olisivat edellyttäneet, että euroalueen likviditeettiä olisi lisätty merkittävästi, ja se ei olisi ollut toivottavaa. Marginaalikoron ja korkotarjousten alarajan välinen huomattava ero elokuun loppupuolella ilmeni vain lyhyen aikaa ennen EKP:n tekemää korkotarjousten alarajan nostoa. Marginaalikoron tulo jälleen hyvin lähelle korkotarjousten alarajaa syyskuun alussa osoittaa, että markkinat ymmärsivät oikein korkotarjousten alarajan olevan tärkein lyhyitä rahamarkkinakorkoja ohjaava tekijä.

Eurojärjestelmän pitempiäaikaisessa rahoitusoperaatiossa, jonka maksut suoritettiin 31.8.2000, marginaalikorko oli 4,84 % ja keskikorko 4,87 %. Marginaalikorko oli 5 ja keskikorko 2 peruspistettä alhaisempi kuin kolmen kuukauden euriborkorko operaatioiden toteuttamispäivänä.

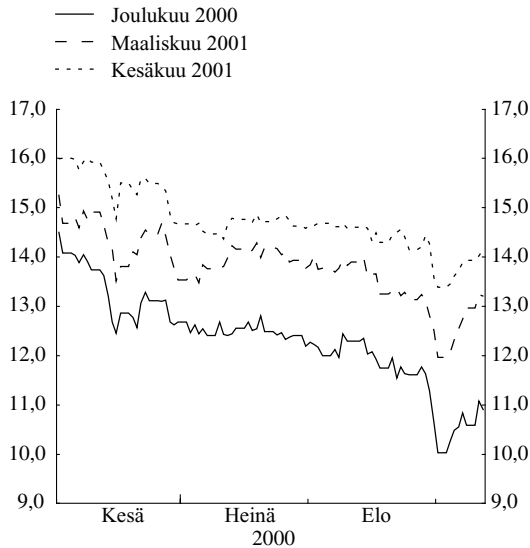
Myös muut rahamarkkinakorot nousivat vähitellen noin elokuun puolivälistä lähtien. Syyskuun 13. päivänä yhden kuukauden euriborkorko oli 4,68 % ja kolmen kuukauden euriborkorko 4,85 % eli yhden kuukauden euriborkorko oli 26 ja kolmen kuukauden 21 peruspistettä korkeampi kuin heinäkuun lopussa. Vastaavasti syyskuun 13. päivänä kuuden kuukauden euriborkorko oli 13 peruspistettä ja 12 kuukauden euriborkorko 8 peruspistettä korkeampi kuin heinäkuun lopussa. Näin ollen rahamarkkinoiden tuottokäyrä loiveni tuona ajanjaksona (ks. kuvio 7).

Rahoitusmarkkinoiden loppuvuotta 2000 ja vuoden 2001 ensimmäistä puoliskoa koskevat korko-odotukset, jotka ilmenevät tänä aikana erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdetussa kolmen kuukauden euriborkorossa, muuttuivat vain vähän viime kuukausina. Syyskuun 13. päivänä joulukuussa 2000 erääntyvien futuurisopimusten pohjalta johdettu kolmen kuukauden euriborkorko oli 5,22 %, maaliskuussa 2001 erääntyvien pohjalta johdettu korko 5,26 % ja kesäkuussa 2001 erääntyvien pohjalta johdettu korko 5,32 %. Korot olivat hieman alhaisempia kuin heinäkuun lopussa.

Joulukuussa 2000, maaliskuussa 2001 ja kesäkuussa 2001 erääntyviin futuurisopimuksiin perustuvien optioiden pohjalta johdetun kolmen kuukauden euriborkoron heilahtelu on vähentynyt toukokuun lopusta lähtien. Tämä voi merkitä sitä, että markkinaosapuolten epävarmuus kolmen kuukauden euriborkoron suuruudesta vuoden 2001 ensimmäisellä puoliskolla on asteittain vähenemässä. Heilahtelun väheneminen oli melko vähäistä heinäkuun lopusta EKP:n koronnostoon 31.8.2000. Syyskuun ensimmäisinä päivinä, kun EKP oli 31.8. nostonut korkojaan, heilahtelu väheni joksikin aikaa, mutta palautui sittemmin suureksi osaksi ennalleen (ks. kuvio 8).

Kuvio 8.

Kolmen kuukauden euriborfutureihin perustuvista optioista johdettu implisiittinen volatilitteetti

Lähde: Bloomberg.

Pitkien joukkolainojen tuotot pysyivät vakaina elokuussa

Euroalueen joukkolainamarkkinoilla vuoden 2000 alusta lähtien jatkunut vakaus näkyi edelleen valtion pitkien joukkolainojen tuotoissa, jotka pysyivät jokseenkin vakaina elokuussa ja syyskuun alkupuolella (ks. kuvio 9). Vuoden 2000 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana euroalueen 10 vuoden joukkolainojen keskimääräinen tuotto vaihteli itse asiassa suhteellisen vähän eli noin 5,25 prosentista 5,75 prosenttiin. Viime viikkojen kehityksestä voitaneen todeta, että euroalueen 10 vuoden joukkolainojen keskimääräinen tuotto kasvoi vain hieman heinäkuun lopusta syyskuun 13. päivään, jolloin se oli 5,46 %. Sitä vastoin Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoilla valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot supistuivat yli 30 peruspistettä heinäkuun lopun ja syyskuun 13. päivän välisenä aikana. Koska valtion joukkolainojen markkinat kehittivät Yhdysvalloissa ja euroalueella vastakkaisiin suuntiin, Yhdysvaltojen 10 vuoden joukkolainojen tuottojen ja euroalueen vastaavien tuottojen välinen

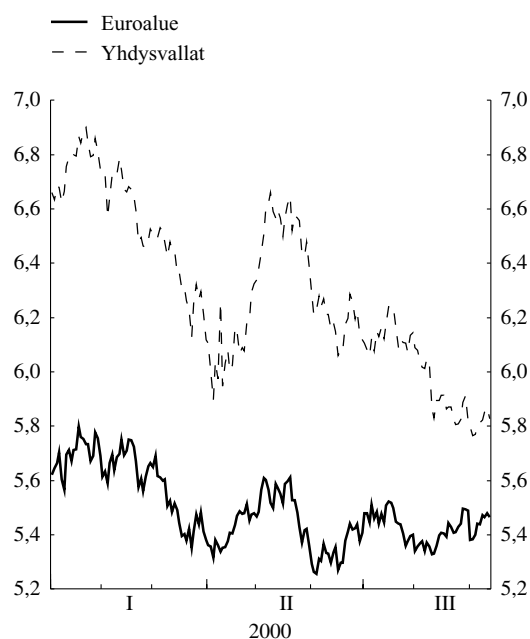
ero kaventui lähes 40 peruspisteellä elokuun alusta syyskuun alkupuolelle. Tuottoero oli 13,9. noin 35 peruspistettä, joka on näiden tuottojen alin ero sitten vuoden 1998 lopun (ks. kehikko 3, jossa tarkastellaan lähemmin Yhdysvaltojen ja euroalueen joukkolainojen tuottoeron kehittymistä viime aikoina).

Euroalueen joukkolainamarkkinoiden kansainvälistä ympäristöä leimasi elokuussa ja syyskuun alkupuolella keskeisten, euroalueen ulkopuolisten joukkolainamarkkinoiden vastakkaisuuntainen kehitys. Yhdysvalloissa valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat 13,9. noin 5,8 % vähennyttään merkittävästi tämän vuoden heinäkuun lopusta lukien. Tuottojen viimeaikaisessa vähenemisessä näkyy valtion joukkolainojen tuottojen supistumissuuntaus, joka on jatkunut Yhdysvalloissa vuoden 2000 alusta lähtien joitakin tilapäisiä keskeytyksiä lukuun ottamatta. Syyskuun 13. päivään mennessä valtion 10 vuoden joukkolainojen tuotto oli supistunut Yhdysvalloissa noin 110 peruspistettä tammikuun 2000 puolivälin huipputasosta.

Kuvio 9.

Valtion pitkien lainojen tuotot

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Pitkillä valtion lainoilla tarkoitetaan 10 vuoden joukkovelkakirjalainoja tai maturiteetiltaan lähimpiä vastaavia lainoja.

Valtion joukkolainojen tuottojen yleinen supistumissuuntaus Yhdysvalloissa vuoden 2000 aikana näytti pääasiassa johtuvan kahdesta syystä. Nämä olivat ns. niukkuuspreemion ilmaantuminen vuoden 2000 alkupuolella ja se, että sijoittajat alkoivat vähitellen – lähinnä viime aikoina – luottaa siihen, että odotettavissa on ns. pehmeä lasku eli Yhdysvaltojen talouden kasvuvauhdin asteittainen hidastuminen. Niukkuuspreemio, joka toisinaan näytti aiheuttavan huomattavaa painetta joukkolainojen tuottojen supistumisen suuntaan Yhdysvalloissa, johtui maan valtiovarainministeriön suunnitelmista ostaa takaisin erääntymättömiä joukkolainoja (ks. kehikko 3). Vaikka tämä näyttää vaikuttaneen sangen voimakkaasti joukkolainojen tuottoihin vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä, Yhdysvaltojen valtiovarainministeriön meneillään oleva takaisinosto-ohjelma sekä muut merkit Yhdysvaltojen julkisen talouden tervehtymisestä ovat osaltaan lisänneet – joskin vähäisemmässä määrin – supistuspaineita valtion joukkolainojen tuottoihin. Joukkolainojen tuottojen viimeaikainen väheneminen Yhdysvalloissa näyttää kuitenkin johtuneen lähinnä siitä, että markkinaosapuolet luottavat entistä vahvemmin Yhdysvaltojen talouden kasvuvauhdin hidastumiseen vähitellen kohti vauhtia, jolla inflaatiopaineet pysyvät hallinnassa. Vuoden 2000 elokuussa ja syyskuun alkupuolella julkaistut luku- ja taloustilastot näyttivät vakuuttaneen markkinat tämän näkemyksen oikeellisuudesta. Näkemystä tukivat muun muassa yritysten odotettua heikommasta luottamuksesta viestivät indikaattorit sekä työttömyyden odottamattomasta kasvusta ja odotettua vahvemmassa tuottavuuskehityksestä kertovat talousluvut. Näistä aiheutuneet paineet pyrkivät supistamaan joukkolainojen tuottoja. Lisäksi Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitean elokuinen päätös jättää keskeiset korot ennalleen tulkittiin markkinoilla lisäosoitukseksi siitä, että Yhdysvaltojen talouskasvun vähittäinen hidastuminen oli käynnissä.

Suurimman osan vuoden 2000 kahdeksan ensimmäisen kuukauden jaksosta valtion joukkolainojen tuotot ovat Japanissa pysyneet erittäin pieninä vaihdellen 1,6 prosentista 1,9 prosenttiin. Viime aikoina kehitys on ollut vastakkaissuuntaista, sillä valtion joukkolainojen tuotot kasvoivat tuntuvasti elokuussa ja syyskuun alkupuolella, ja 10 vuoden joukkolainojen tuotot olivat toisinaan

lähes 2 % eli suurimmillaan yli vuoteen. Kaiken kaikkiaan Japanin 10 vuoden joukkolainojen tuotot kasvoivat kuitenkin heinäkuun lopusta syyskuun 13. päivään lähes 20 peruspistettä ja olivat miltei 1,9 %. Tuottojen kasvu osui osittain elokuun alkuun, kun sijoittajien keskuudessa lisääntyivät spekulatiot siitä, että Japanin keskuspankki luopuisi nollakorkopolitiikastaan korkoja nostamalla. Itse asiassa Japanin keskuspankin päätös 11.8.2000 nostaa vakuudettomien yön yli -luottojen tavoitekorkoa 25 peruspisteellä oli suureksi osaksi rahoitusmarkkinoiden odotusten mukainen, ja joukkolainojen tuotot reagoivat ilmoitukseen kasvamalla vain vähän. Myöhemmin merkit siitä, että talouden kasvuvauhti vuoden 2000 toisella neljänneksellä on saattanut olla nopeampi kuin markkinoilla oli alun perin odotettu, aiheuttivat kuitenkin lisää kasvupaineita Japanin joukkolainojen tuottoihin.

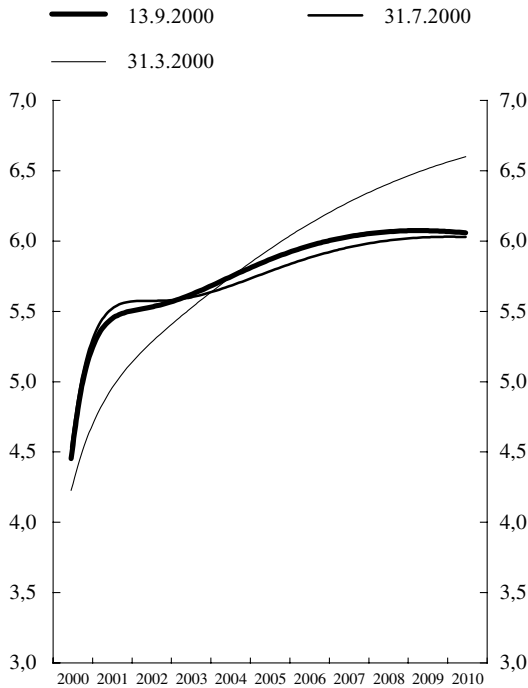
Vaikka euroalueen pitkien joukkolainojen tuottojen muutokset olivat tämän vuoden elokuussa ja syyskuun alkupuolella kaiken kaikkiaan vähäisiä, vaihtelua kuitenkin oli jonkin verran. Joukkolainojen tuotot kasvoivat vähitellen, joskin vähän, elokuun jälkipuoliskolla, mikä näytti ainakin osittain liittyneen öljyn hinnan nousuun ja euron kurssin heikkenemiseen. Joukkolainojen tuotot palautuivat kuitenkin myöhemmin elokuun alkupuolen tasolle, kun joukkolainojen tuotot supistuivat tuntuvasti Yhdysvalloissa. Euroalueen joukkolainamarkkinoiden välitön reaktio elokuun 31. päivän ilmoitukseen siitä, että EKP:n korkoja nostetaan 25 peruspistettä, oli erittäin vaisu. Tämä näytti viittaavan siihen, että päätös oli joukkolainamarkkinoilla jokseenkin odotettu.

Euroalueen tuottokäyrän jyrkkyys – euroalueen 10 vuoden valtion joukkolainojen tuottojen ja kolmen kuukauden euriborkoron erona mitattuna – loiveni edelleen elokuussa ja syyskuun alkupuolella lyhyiden korkojen nousun myötä. On erityisesti huomattava, että tuottokäyrän jyrkkyys näin mitattuna väheni noin 15 peruspistettä heinäkuun lopusta syyskuun 13. päivään, jolloin se oli hieman yli 60 peruspistettä. Tuottokäyrän jyrkkyuden lähes keskeytyksetön loiveneminen vuoden 2000 alusta lähtien on merkinnyt käyrän asettumista tasolle, jolla se ei ole ollut sitten euron käyttöönoton. Tuottokäyrän jyrkkyuden tasoittuminen vuonna 2000 on johtunut lähes

Kuvio 10.

Korkojen aikarakenteesta johdetut euroalueen yön yli -korkojen odotukset

(vuotuinen korko, päivähavaintoja)

Lähde: EKP:n arvio. Korkojen aikarakenteesta johdettu termiinikorkokäyrä kuvaa markkinoiden odotuksia lyhyiden korkojen tulevasta kehityksestä. Käyrien laskentamenetelmää selostettiin tammikuun 1999 Kuukausikatsauksen sivulla 26. Estimoinnissa käytetyt tiedot on johdettu koronvaihotosopimuksista.

yksinomaan lyhyiden markkinakorkojen noususta, sillä, kuten aiemmin todettiin, pitkien joukkolainojen tuottojen muutokset vuoden 1999 loppuun ja vuoden 2000 syyskuun alkupuolen välisenä aikana olivat kaiken kaikkiaan pieniä. Odotukset lyhyiden korkojen nousun jatkumisesta tulevina kuukausina näkyvät myös euroalueen implisiittisen yön yli -termiinikorkokäyrän muodossa (ks. kuvio 10).

Tuottokäyrän jyrkkyyden viimeaikaista kehitystä tulisi tulkita asianmukaisin varauksin, koska matkapuhelintoimilupien parhaillaan käynnissä olevien huutokauppojen tai Yhdysvaltojen joukkolainamarkkinoiden kerrannaisvaikutusten tapaiset seikat näyttävät vaikuttaneen euroalueen tuottokäyrän pitkiin korkoihin. Tämä puolestaan tekee tuottokäyrän jyrkkyyden muutosten tulokinnan entistä monimutkaisemmaksi. Se, että pit-

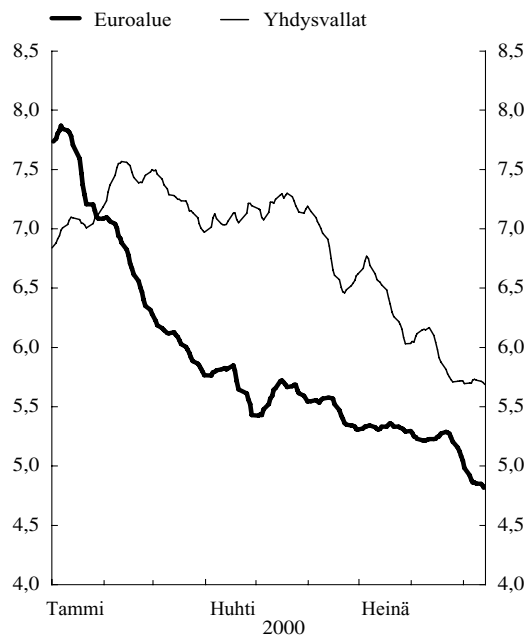
kien joukkolainojen tuotot ovat kuitenkin olleet melko vakaat viime kuukausina tuottokäyrän loivenemisesta huolimatta, viittaa siihen, että markkinoiden odotukset euroalueen talouden pitkän aikavälin näkymistä ovat pysyneet myönteisinä.

Euroalueen joukkolainamarkkinoiden vakaus viime viikkojen aikana näyttää kytkeytyneen siihen, että epävarmuus valtion pitkien joukkolainojen tuottojen lyhyen aikavälin näkymistä euroalueella on vähentynyt. Tämä ilmenee Saksan valtion 10 vuoden lainoihin perustuvista futuurisopimuksista johdetun implisiittisen volatilitietin kehityksestä elokuun aikana ja syyskuun alkupuolella (ks. kuvio 11). Tänä aikana vuoden 2000 alusta lähtien jatkunut implisiittisen volatilitietin väheneminen jatkui edelleen ja oli pienimmillään sitten huhtikuun 1999. Volatilitietin väheneminen käy yksiin sen kanssa, että markkinaosapuolten tuntema epävarmuus euroalueen talouden pe-

Kuvio 11.

Saksan ja Yhdysvaltojen 10 vuoden valtionlainoihin perustuvista futuurisopimuksista laskettu volatilitietti

(vuotuinen prosentti; päivähavaintojen 10 päivän liukuva keskiarvo)

Lähde: Bloomberg.

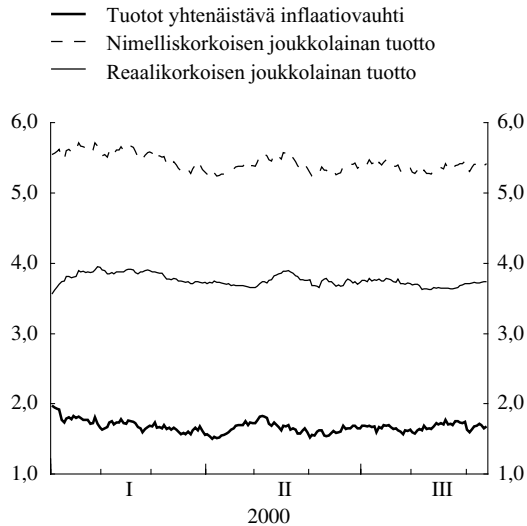
Huom. Sarjat kuvaavat Bloombergin määritelmän mukaisesti lähimmän geneerisen futuurisopimuksen implisiittistä volatilitiettiä vähintään 20 päivää ennen erääntymistä. Näin ollen implisiittisen volatilitietin laskemiseksi käytetty erääntymistä lähinnä oleva sopimus vaihdetaan 20 päivää ennen erääntymistä toiseen, erääntymistä seuraavaksi lähinnä olevaan sopimukseen.

Kuvio 12.

Ranskan kuluttajahintaindeksistä laskettu tuotot yhtenäistävä inflaatiouauhti

(prosentteina, päivähavaintoja)

Lähteet: Ranskan valtiovarainministeriö, ISMA ja Reuters.
Huom. Reaalikorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu (ilman tupakan hintojen vaikutusta laskettuun) Ranskan kuluttajahintaindeksiin sidottujen Ranskan valtion vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista. Nimelliskorkoisen joukkolainan tuotto on johdettu Ranskan kiinteäkorkoisten, myös vuonna 2009 erääntyvien joukkolainojen markkinahinnoista.

rustekijöistä, kuten odotetusta inflaatiosta ja reaalikoroista, on vähentynyt.

Valtion joukkolainojen nimellistuottojen kehityksen tavoin Ranskan valtion indeksisidonnaisten joukkolainojen markkinat ovat olleet erittäin vakaat koko tämän vuoden. Kymmenen vuoden indeksisidonnaisten joukkolainojen reaalityttö oli 13.9. noin 3,75 % eli lähellä heinäkuun lopun arvoa ja myös lähellä vuoden 2000 alun tasoa. Pitkien nimellis- ja reaalikorkojen vakaus merkitsi sitä, että Ranskan valtion 10 vuoden nimelliskorkoisten ja indeksisidonnaisten joukkolainojen perusteella laskettu ns. tuotot yhtenäistävä inflaatiouauhti oli myös melko vakaa tänä ajanjaksona. Syyskuun 13. päivänä tuotot yhtenäistävä inflaatiouauhti oli noin 1,7 % eli hieman nopeampi kuin heinäkuun lopussa (ks. kuvio 12). Pidemmällä aikavälillä tuotot yhtenäistävä inflaatiouauhti on enimmäkseen vaihdellut suhteelli-

sen vähän eli 1,5 prosentista 2,0 prosenttiin siten vuoden 1999 puolivälin. Kun ei oteta huomioon mahdollista ajassa muuttuvan riskipreemion vaihtelua ja muita tunnettuja epävarmuustekijöitä, tuotot yhtenäistävä inflaatiouauhdin vakaus näyttäisi viittaavan siihen, että markkinaosapuolet eivät ole merkittävästi muuttaneet pitkän aikavälin keskimääräisiä inflaatio-odotuksiaan tänä aikana.

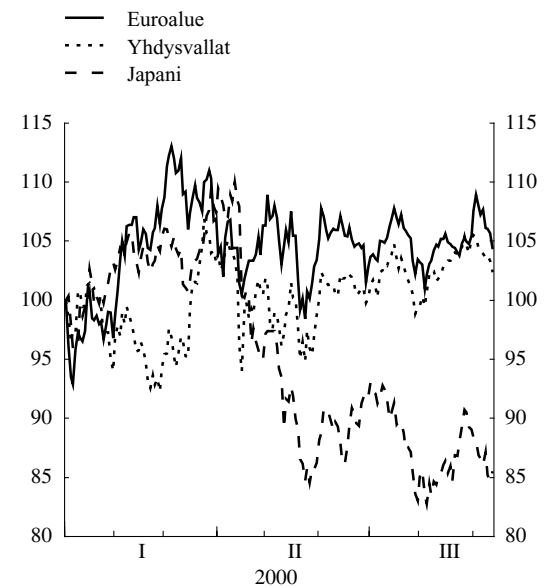
Keskeisillä osakemarkkinoilla hinnat nousivat elokuussa

Keskeisten kansainvälisten osakemarkkinoiden heilahtelut alkoivat vähetä vuoden 2000 kesäkuussa ja vähenivät edelleen elokuussa ja syyskuun alkupuolella samalla, kun markkinaosapuolten luottamus Yhdysvaltojen talouden pehmeään laskuun lisääntyi. Markkinoiden rauhoituttua osakekurssit nousivat pääosakemarkkinoilla elokuussa

Kuvio 13.

Osakeindeksit

(1.1.2000 = 100, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Huom. Dow Jones Euro Stoxx laaja -osakeindeksi euroalueen osalta. Standard and Poor's 500 Yhdysvaltojen ja Nikkei 225 Japanin osalta.

Kehikko 3.

Yhdysvaltojen ja euroalueen pitkien korkojen eron viimeaikainen kehitys

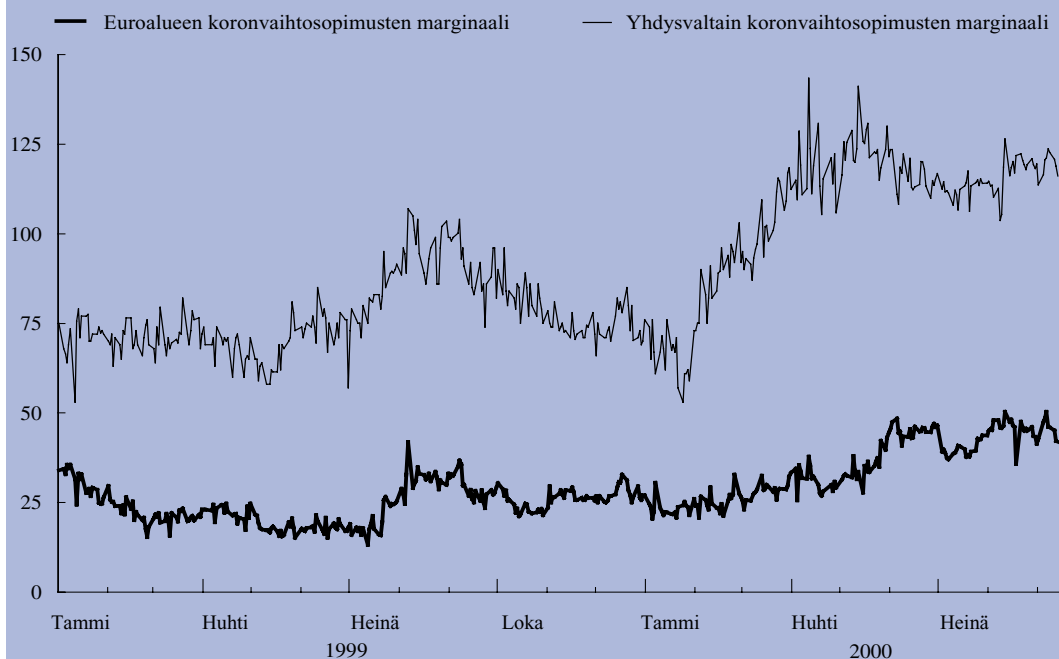
Valtion joukkolainojen lunastusten vaikutus korkoerojen kehityksestä saatavaan informaatioon

Yhdysvaltojen ja euroalueen pitkien korkojen ero on pienentynyt huomattavasti viime kuukausina. Vuoden 1999 lopun ja syyskuun 2000 välisenä aikana Yhdysvaltojen ja euroalueen 10 vuoden joukkolainojen tuottoero supistui noin 60 peruspistettä ja oli pienimmillään euron käyttöönoton jälkeen (ks. kuvio 9). Tähän valtion joukkolainojen tuottoeron viimeaikaiseen kehitykseen on vaikuttanut se, että markkinoiden käsitteykset Yhdysvaltojen ja euroalueen suhteellisista kasvunäkymistä ja inflaatio-odotuksista ovat muuttuneet. Lisäksi kehitykseen ovat vaikuttaneet muutokset valtion joukkolainojen toteutuneessa ja odotetussa tarjonnassa. Nämä tarjonnan muutokset puolestaan johtuivat siitä, että Yhdysvaltojen hallitus ilmoitti lunastavansa joukkolainoja ennen niiden juoksuajan päättymistä. Myös euroalueella on annettu vastaava ilmoitus. Joukkolainojen tuottoihin on siten kohdistunut supistuspaineita, koska sijoittajat ovat enenevässä määrin odottaneet valtion joukkolainojen tarjonnan vähenevän. Koska tarjonnan supistumisesta aiheutuva ns. niukkuuspreemio on vaikuttanut Yhdysvaltojen ja euroalueen joukkolainojen tuottoihin eri tavoin tai eri aikoina, myös se informaation sisältö, joka koskee valtion joukkolainojen korkoeron talouden perustekijöitä koskevia odotuksia, on voinut viime aikoina jossain määrin vääristyä.

Jotta niukkuuspreemion vaikutus havainnollistuisi, on hyödyllistä tarkastella, kuinka koronvaihtosopimuksissa kiinteän koron (swap rate) ja vastaavanpituisen valtion joukkolainan tuoton ero (ks. toukokuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli ”Korkojen ja korkojohdannaisten informaation sisältö rahapolitiikan kannalta”) on viime aikoina kehittynyt. Koronvaihtosopimusten marginaaleihin vaikuttavat mahdollisesti luotto- ja likviditeettiriskipreemiot sekä muihin tekijöihin liittyvät preemiot, jotka ovat todennäköisesti toisenlaisia kuin

Kuvio A. 10 vuoden koronvaihtosopimusten marginaali suhteessa valtionlainoihin (swap spread) Yhdysvalloissa ja euroalueella

(peruspisteinä)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

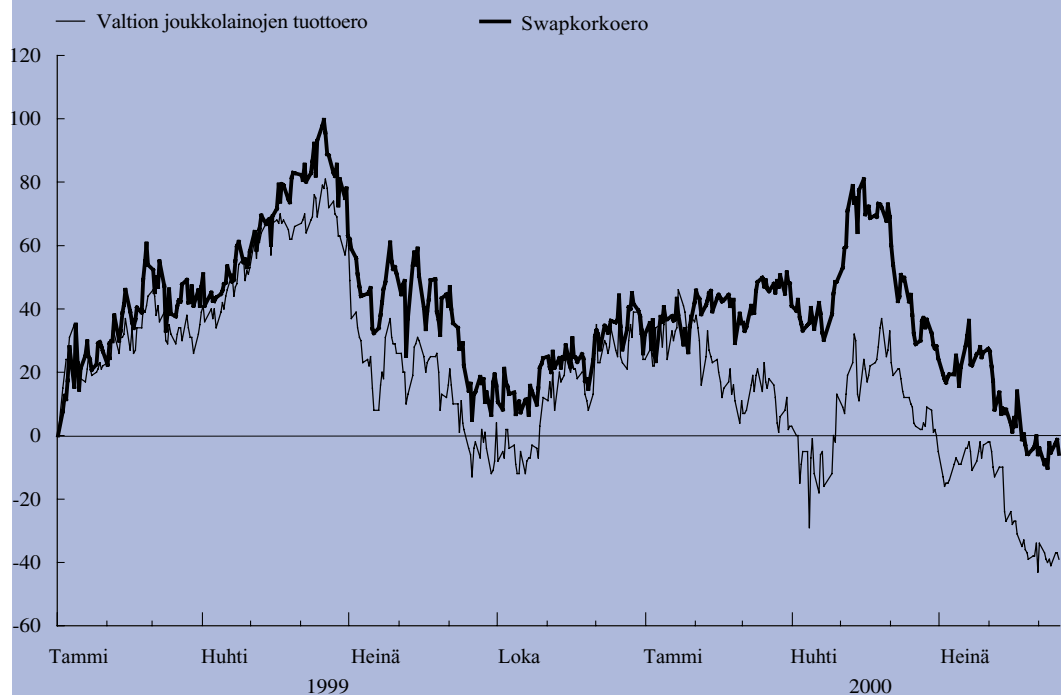
vastaavat joukkolainoihin liittyvät preemiot. Vaikka joukkolainojen tarjonnan odotettaisiin supistuvan lunastusohjelmien vuoksi, sen ei pitäisi suoraan vaikuttaa koronvaihtosopimusten marginaaleihin. Kuviosta A käy ilmi, että 10 vuoden koronvaihtosopimuksen kiinteän koron ja vastaavanpituisen joukkolainan tuottoero Yhdysvalloissa suureni verrattain voimakkaasti vuoden 2000 alussa. Koronvaihtosopimusten marginaalien ja valtion joukkolainojen tuoton eron huomattava muutos Yhdysvalloissa tapahtui samaan aikaan, kun Yhdysvaltojen valtiovarainministeriö ilmoitti vähentävänsä valtion joukkolainojen liikkeeseenlaskua ja käynnistävänsä ohjelman joukkolainojen lunastamiseksi ennen niiden juoksuajan päättymistä. Sitä vastoin euroalueella koronvaihtosopimusten marginaalien ja valtion joukkolainojen tuoton ero pysyi verrattain vakaana kevään loppupuolelle asti. Sen jälkeen euroalueella koronvaihtosopimusten marginaalien ja valtion joukkolainojen tuoton ero suureni asteittain hieman, ja se näyttää osittain liittyneen joukkolainojen tarjonnan supistumista koskeviin odotuksiin. Tämä johtui kolmannen sukupolven matkapuhelinten toimilupien (Universal Mobile Telecommunications System eli UMTS) odotetuista myyntivoitoista joissakin euroalueen maissa (ks. kehikko 1). Korostettakoon, että tässä oletuksessa ei oteta huomioon, miten markkinoiden käsitykset aggregoiduista luottoriskeistä tai muiden preemioiden vaihteluista ovat muuttuneet.

Kun tarkastellaan, miten niukkuuspremio vaikuttaa valtion joukkolainojen tuottoon euroalueella ja Yhdysvalloissa, on hyödyllistä arvioida, missä määrin Yhdysvaltojen ja euroalueen valtion joukkolainojen tuottoero on voinut vääristyä viime aikoina. Yksinkertainen tarkastelumenetelmä on verrata Yhdysvaltojen ja euroalueen joukkolainojen tuottoeroja koronvaihtosopimusten marginaalien eroon. Koska joukkolainojen lunastusohjelmista johtuvien joukkolainojen tarjonnan supistumista koskevien odotusten ei siis pitäisi suoraan vaikuttaa koronvaihtosopimusten marginaaleihin, Yhdysvaltojen ja euroalueen koronvaihtosopimusten marginaalien eron viimeaikaisesta kehityksestä voidaan saada lisäinformaatiota talouden perustekijöistä.

Kuviossa B esitetään Yhdysvaltojen ja euroalueen 10 vuoden joukkolainojen tuottoeron ja koronvaihtosopimusten marginaalien eron kumulatiiviset muutokset suhteessa vuoden 1998 eroihin. Kuten ku-

Kuvio B. Valtion 10 vuoden joukkolainojen tuottoero ja Yhdysvaltain ja euroalueen koronvaihtosopimusten marginaalien ero: muutokset vuoden 1998 lopun tilanteeseen verrattuna

(peruspisteinä)

Lähteet: Bloomberg ja EKP:n laskelmat.

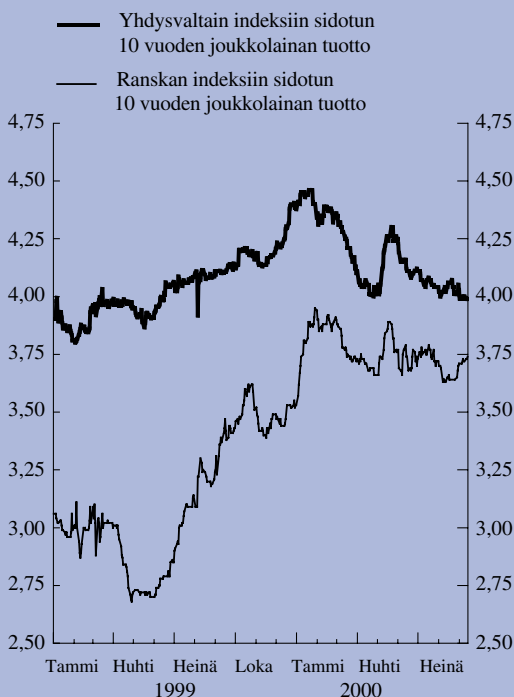
viosta käy ilmi, joukkolainojen tuottoero ja koronvaihtosopimusten marginaalien ero kehittyivät kutakuinkin samalla tavoin vuoden 2000 ensimmäisiin viikkoihin asti, minkä jälkeen valtion joukkolainojen tuottoero pieneni huomattavasti. Koronvaihtosopimusten marginaalien ero puolestaan pysyi suurin piirtein samana vuoden 2000 ensimmäisenä neljänneksenä, joten valtion joukkolainojen tuottoeron kehitys poikkesi selvästi koronvaihtosopimusten marginaalien eron kehityksestä. Tämä erisuuntainen kehitys näyttää suurelta osin johtuneen edellä mainitusta Yhdysvaltojen valtiovarainministeriön joukkolainojen lunastusohjelmaa koskevasta ilmoituksesta, ja se vaikuttaa vääristäneen valtion joukkolainojen tuottoeron kehityksestä saatavaa informaatiota vuoden 2000 alussa. Kuviosta B ilmenee kuitenkin myös selvästi, että suurin piirtein huhtikuusta 2000 alkaen valtion joukkolainojen tuottoero ja koronvaihtosopimusten marginaalien ero ovat jälleen alkaneet kehittyä samansuuntaisesti. Huhtikuussa ja toukokuun 2000 alussa valtion joukkolainojen tuottoero ja koronvaihtosopimusten marginaalien ero suurentivat hetkellisesti, mikä johtui talouden perustekijöiden kehityksestä ja siitä, että sijoittajat arvioivat uudelleen valtion joukkolainojen lunastusohjelman pitkän aikavälin todennäköisiä vaikutuksia. Tämän jälkeen sekä valtion joukkolainojen tuottoero että koronvaihtosopimusten marginaalien ero on pienentynyt merkittävästi, vaikka niiden keskinäinen ero on pysynyt suurempana kuin vuoden 2000 alussa. Siten joukkolainojen tuottoeron ja koronvaihtosopimusten marginaalien eron kehityksestä voidaan päätellä, että Yhdysvaltojen ja euroalueen talouden perustekijöitä koskevat odotukset ovat vuoden 2000 muutamaa ensimmäistä kuukautta lukuun ottamatta muuttuneet samansuuntaisesti.

Yhdysvaltojen ja euroalueen korkoeron kehitykseen vaikuttavat tekijät

Kun tavoitteena on arvioida, mitkä talouden perustekijät ovat voineet vaikuttaa Yhdysvaltojen ja euroalueen korkoeron kehitykseen (yleisellä tasolla ja jos riskipreemioiden vaikutuksia ei oteta huomioon), korkoero voidaan jakaa kahteen osatekijään. Ensimmäinen tekijä on ero niiden reaalikorkojen välillä, joita sijoittajat

Kuvio C. Ranskan ja Yhdysvaltain indeksiin sidottujen 10 vuoden joukkolainojen tuotot

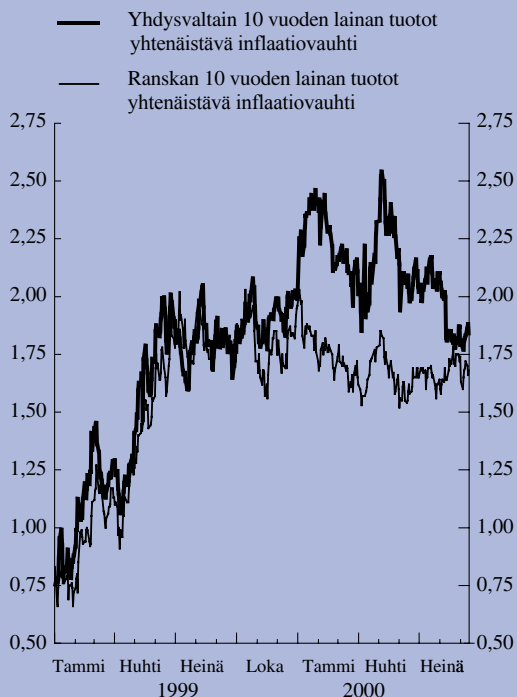
(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

Kuvio D. Ranskan ja Yhdysvaltain tuotot yhtenäistävä inflaatiovauhti

(vuotuisina prosentteina, päivähavaintoja)

Lähde: Reuters.

edellyttävät pitääkseen sijoituksiaan yhtäältä Yhdysvaltojen ja toisaalta euroalueen valtion joukkolainoissa juoksuajan päättymiseen asti. Nämä reaalikorot puolestaan liittyvät reaalityökalujen suhteellisiin kasvunäkymiin. Toinen tekijä on kompensatio siitä, mikä inflaatiovauhdin odotetaan keskimäärin olevan joukkolainan juoksuajana. Niinpä indeksisidonnaisilta joukkovelkakirjamarkkinoilta saatava informaatio ja nimelliskorkoisten ja indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottoeron kehityksestä saatava informaatio voivat antaa hyödyllistä tietoa Yhdysvaltojen ja euroalueen korkoeron muuttumisen todennäköisistä syistä. Indeksisidonnaisia joukkolainoja ovat laskeneet liikkeeseen Yhdysvaltain valtiovarainministeriö ja euroalueella Ranskan valtiovarainministeriö. Vaikka Ranskan indeksisidonnaisten joukkolainojen tuottokehitykseen ja tuotot yhtenäistävän inflaatiovauhdin kehitykseen sisältyykin monia epävarmuuksia, niitä käytetään usein korvikkeena kuvaamaan muutoksia koko euroalueen pitkän aikavälin reaalkorko- ja inflaatio-odotuksissa.

Kuvioissa C ja D tarkastellaan pitkän aikavälin kehitystä. Niistä käy ilmi, että vuoden 1999 puolivälin ja syyskuun 2000 välisenä aikana Yhdysvaltain ja euroalueen nimelliskorkojen ero muutokset näyttivät pääasiassa johtuneen siitä, että pitkien reaalkorkojen ero pieneni huomattavasti. Samaan aikaan Yhdysvaltojen ja euroalueen tuotot yhtenäistävien inflaatiovauhtien kehitys näytti osoittavan, että pitkän aikavälin inflaatio-odotukset Yhdysvalloissa ja euroalueella olivat käytännöllisesti katsoen samat vuoden 1999 puolivälissä ja syyskuussa 2000, vaikka vuoden 2000 muutamana ensimmäisenä kuukautena odotukset heilahtelivatkin hieman. Siten yleinen kehitys vuoden 1999 puolivälisestä alkaen osoittaa, että pitkien nimelliskorkojen ero kehitys vastaa joukkovelkakirjamarkkinoiden odotuksia siitä, että euroalueen suhteelliset kasvunäkymät kohentuvat Yhdysvaltoihin verrattuna.

ja syyskuun alkupuolella. Euroalueella osakkeiden hinnat Dow Jones Euro Stoxx -indeksin mukaan mitattuna nousivat lähes 1 prosentin heinäkuun lopun ja syyskuun 13. päivän välisenä aikana. Yhdysvalloissa ja Japanissa osakekurssit nousivat voimakkaammin, ja Standard & Poor's 500 -indeksi nousi 4 % ja Nikkei 225 -indeksi 3 % heinäkuun lopusta syyskuun 13. päivään mennessä (ks. kuvio 13). Vuoden 1999 lopun osakekursseihin verrattuna osakkeiden hinnat olivat nousseet euroalueella noin 3 % ja Yhdysvalloissa noin 1 prosentin syyskuun 13. päivään mennessä. Japanissa osakekurssit olivat sitä vastoin laskeneet lähes 15 %.

Osakemarkkinoiden kansainvälisestä ympäristöstä vuoden 2000 elokuussa ja syyskuun alkupuolella voidaan todeta, että osakekurssien nousu Yhdysvalloissa näytti tukevan markkinaosapuolten vahvistunutta luottamusta siihen, että Yhdysvaltojen talouden vahva kasvu päättyy pehmeään laskuun, kuten edellä todettiin. Tähän vaikutti myös se, että pitkien joukkolainojen tuottojen väheneminen, joka liittyi odotuksiin talouden kasvuvauhdin vähittäisestä hidastumisesta ja inflaation pysymisestä hallinnassa, tuki Yhdysvaltojen osa-

kemarkkinoiden vahvaa kehitystä elokuussa ja syyskuun alkupuolella. Lisäksi se, että jotkin yhdysvaltalaiset tietotekniikka-alan yritykset kertoivat odotettua paremmista tuloksista ja että optimismi tulevasta tuloskehityksestä lisääntyi, vaikutti osaltaan osakekurssien yleiseen nousuun. Niinpä Nasdaq composite -indeksi nousi hieman yli 3 % heinäkuun lopun ja syyskuun 13. päivän välisenä aikana. Elokussa Standard & Poor's 500 -indeksin implisiittinen volatilitteetti väheni vuositasolla heinäkuun lopun 19 prosentista 16 prosenttiin syyskuun 13. päivänä. Tämä oli alhaisin taso sitten joulukuun 1999 ja osoittaa osakemarkkinaosapuolten luottamuksen vahvistumista.

Japanissa osakekurssien nousu heinäkuun lopusta syyskuun alkupuolelle tasoitti osittain osakkeiden hintojen huomattavaa laskua heinäkuussa, mutta hinnat jäivät kuitenkin tuntuvasti vuoden 1999 lopun tasoa alemmiksi. Japanin osakemarkkinoiden elpyminen elokuussa ja syyskuun alkupuolella johtui lähinnä siitä, että markkinaosapuolet suhtautuivat entistä myönteisemmin Japanin talouden elpymisen vauhdittamiseen, koska muutamien talousindikaattorit osoittivat vuoden

Taulukko 4.

Hintojen toimialoitettaiset muutokset ja vaihtelut Dow Jones Euro Stoxx -indeksissä

(hintojen muutokset prosentteina, hintojen vaihtelut vuotuisina prosentteina)

	Raaka-aineet	Kulutus-tavarat (sykliset)	Kulutus-tavarat (ei-sykliset)	Energia	Rahoitus	Terveyden-hoito	Teollisuus	Tekniikka	Tele-viestintä	Perus-palvelut	Euro Stoxx
Hintojen muutokset											
I/2000	-10,7	-2,9	-7,3	5,5	-1,5	4,4	-0,1	20,6	17,6	14,7	6,0
II/2000	-13,3	-5,3	6,0	5,0	6,9	21,4	-6,5	-0,8	-21,5	-8,2	-3,7
Kesäkuun 2000 loppu – 13.9.2000	3,3	4,9	-1,2	10,7	5,3	13,4	3,1	2,4	-15,1	-0,1	1,4
Hintojen vaihtelut											
I/2000	25,2	26,0	22,4	29,7	17,5	29,6	23,6	46,8	50,1	21,6	24,4
II/2000	20,1	24,6	13,9	20,4	17,0	23,7	21,8	59,1	52,8	17,7	23,8
Kesäkuun 2000 loppu – 13.9.2000	12,9	13,2	14,5	20,7	9,2	21,4	12,2	37,9	34,8	10,0	13,0

Lähteet: Stoxx ja EKP:n laskelmat.

Huom. Hintojen vaihtelut on laskettu jakson päivittäisten indeksimuutosten vuositason korotettuna keskihajontana. Toimialakohtaiset indeksit on esitetty tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osassa.

2000 toisen neljänneksen kehityksen paremmaksi kuin markkinat olivat aiemmin odottaneet. Japanin keskuspankin päätöksellä luopua nollakopoliitikasta ei ollut merkittävää vaikutusta osakemarkkinoihin, sillä päätös oli suureksi osaksi markkinaosapuolten odotusten mukainen.

Kansainvälisten osakemarkkinoiden kehityksellä oli myönteinen vaikutus euroalueen osakemarkkinoihin elokuussa, mutta syyskuun alkupuolella euroalueen osakekurssit laskivat hieman. Euroalueen osakekurssien nousu elokuussa näytti pääasiassa johtuneen markkinaosapuolten positiivisista odotuksista yritysten tulevan tuloskehityksen suhteen. Merkittävimmin euroalueen suotuisaan osakekurssikehitykseen elokuussa ja syyskuun alussa vaikutti tietotekniikkasektori. Tämän toimialan osuus euroalueen osakemarkkinoiden yleisestä kasvusta vuoden 2000 alun jälkeen on ollut huomattava. Tietotekniikkayritysten osakkeiden hinnat nousivat noin 3 % heinäkuun lopun ja syyskuun 13. päivän välisenä aikana. Niiden kurssit nousivat 22 % vuoden 1999 lopun tasosta mutta jäivät 11 % pienemmiksi kuin maaliskuun alun huippuhinnat. Sen sijaan televiestintäyritysten osakkeiden hinnat vaihtelivat jonkin

verran ja kaiken kaikkiaan laskivat noin 7 % heinäkuun lopun ja syyskuun alkupuolen välisenä aikana. Syyskuun 13. päivään mennessä euroalueen televiestintäyritysten osakkeiden hinnat olivat laskeneet 22 % vuoden 1999 lopusta. Televiestintäyritysten osakkeiden heikko kurssikehitys vuoden 2000 kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana näyttää johtuneen pääasiassa siitä, että yritysten tulevaa tuloskehitystä on arvioitu uudelleen samalla, kun kilpailu on kiristynyt ja alan velanhoitokustannukset ovat kasvaneet. Saksassa toteutetun kolmannen sukupolven matkapuhelinten (UMTS) toimilupia koskevan huu-tokaupan tuloksia (ks. kehikko 1) pidettiin yleisesti osoituksena siitä, että kilpailu tällä toimialalla kiristyy entisestään tulevina vuosina. Laskupaineita televiestintäyritysten osakkeiden hintoihin näyttää aiheutuvan myös siitä, että televiestintäyritysten riskit ovat kasvaneet velkaantumisen lisääntymisen myötä. Velkaantuminen johtuu suurista investoinneista, jotka ovat välttämättömiä tietoliikenneverkkojen kehittämiseksi, ja tarpeesta rahoittaa matkapuhelintoimilupien ostot. Taulukossa 4 on toimialakohtainen eritelty osakemarkkinoiden kehityksestä vuonna 2000.

2 Hintakehitys

YKHI-inflaatio pysyi 2,4 prosentissa heinäkuussa 2000

Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) vuotuinen nousuvauhti pysyi vuoden 2000 heinäkuussa 2,4 prosentissa eli samana kuin kesäkuussa 2000. Myös ilman kausielintarvikkeita ja energiaa lasketun YKHIn vuotuinen nousuvauhti pysyi samana ajanjaksona muuttumattomana 1,3 prosentissa. Samalla kun kolmen vakaamman erän (jalostetut elintarvikkeet, muut teollisuustuotteet kuin energia ja palvelut) vuotuinen nousuvauhti pysyi ennallaan, jalostamattomien elintarvikkeiden hintojen nousuvauhti kiihtyi ja energian hinnan nousuvauhti hidastui.

Jalostamattomien elintarvikkeiden vuotuinen muutosvauhti kiihtyi voimakkaasti, eli toisin sanoen vuoden 2000 kesäkuun 1,5 prosentista 2,6

prosenttiin heinäkuussa, mikä voimisti vuoden 2000 maaliskuusta jatkunutta nousua. Nousuvauhti oli tuolloin -0,5 % (ks. taulukko 5). Vuotuisen nousuvauhdin kiihtyminen vuoden 2000 kesäkuusta heinäkuuhun johtuu osittain siitä, että jalostamattomien elintarvikkeiden hinnat laskivat vuoden 1999 kesäkuusta heinäkuuhun normaalia kausikehitystä voimakkaammin, mutta osittain myös viimeaikaisesta hintojen noususta.

Energiaerän vuotuinen nousuvauhti sen sijaan hidastui vuoden 2000 kesäkuun 14,7 prosentista 13,7 prosenttiin heinäkuussa, vaikka öljyn hinnan kehitys nosti energiahintaindeksiä vuoden 2000 kesäkuusta heinäkuuhun. Vuotuisen muutosvauhdin hidastuminen johtui siten energiahintaindeksin huomattavasta noususta vertailuajan kohtana eli vuoden 1999 kesäkuusta heinäkuuhun. Vuoden 2000 elo- ja syyskuussa energiaerän

Taulukko 5.

Euroalueen hinta- ja kustannuskehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä	Elo	
Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi (YKHI) ja sen erät														
Kokonaisindeksi	1,6	1,1	1,1	1,1	1,5	2,0	2,1	2,1	1,9	1,9	2,4	2,4	.	
<i>josta:</i>														
Tavarat	1,2	0,6	0,8	0,9	1,5	2,3	2,4	2,6	2,0	2,3	2,8	2,9	.	
Elintarvikkeet	1,4	1,6	0,5	-0,2	0,4	0,4	0,9	0,4	0,6	0,8	1,2	1,6	.	
Jalostetut elintarvikkeet	1,4	1,4	0,9	0,6	0,9	1,0	1,0	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	.	
Jalostamattomat elintarvikkeet	1,4	1,9	0,0	-1,4	-0,3	-0,3	0,8	-0,5	0,2	0,6	1,5	2,6	.	
Teollisuustuotteet	1,0	0,1	1,0	1,5	2,1	3,4	3,2	3,7	2,7	3,1	3,7	3,5	.	
Muut teollisuustuotteet kuin energia	0,5	0,9	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,6	0,6	0,6	.	
Energia	2,8	-2,6	2,2	4,6	7,8	13,6	12,5	15,3	10,5	12,2	14,7	13,7	.	
Palvelut	2,4	2,0	1,5	1,5	1,4	1,6	1,7	1,6	1,9	1,6	1,7	1,7	.	
Muut hinta- ja kustannusindikaattorit														
Teollisuuden tuottajahinnat ¹⁾	1,0	-0,8	-0,4	0,1	2,2	4,4	5,1	4,8	4,6	5,2	5,6	5,5	.	
Yksikkötyökustannukset ²⁾	0,7	0,3	1,1	1,0	0,2	0,5	.	-	-	-	-	-	.	
Työn tuottavuus ²⁾	1,6	1,1	0,7	0,7	1,4	1,7	.	-	-	-	-	-	.	
Työvoimakustannukset/työntekijä ²⁾	2,3	1,4	1,8	1,7	1,6	2,1	.	-	-	-	-	-	.	
Työvoimakustannukset/tunti ³⁾	2,5	1,8	2,2	2,3	2,4	3,6	.	-	-	-	-	-	.	
Öljyn hinta (euroa/barreli) ⁴⁾	17,1	12,0	17,1	19,7	23,0	27,1	29,1	28,4	24,6	30,4	31,5	30,6	33,6	
Raaka-aineiden hinnat ⁵⁾	12,9	-12,5	-3,1	1,1	14,0	19,9	18,3	20,2	19,4	22,8	12,9	14,3	18,3	

Lähteet: Eurostat, kansalliset tiedot, International Petroleum Exchange, HWWA – Institut für Wirtschaftsforschung (Hampuri) ja EKP:n laskelmat.

1) Ei sisällä rakentamista.

2) Koko kansantalous.

3) Koko kansantalous (paitsi maatalous, julkishallinto, koulutus, terveydenhoito ja muut palvelut).

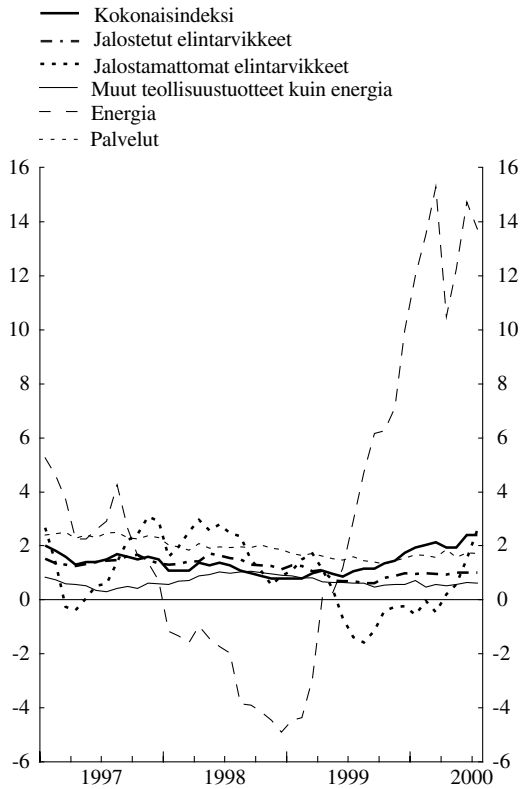
4) Brent Blend -laatu (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Hinnat ecuina joulukuuhun 1998 asti.

5) Ei sisällä energian hintoja. Hinnat euroina; joulukuuhun 1998 asti ecuina.

Kuvio 14.

Euroalueen YKHI-inflaatio erittäin

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähde: Eurostat.

vuotuisen nousuvauhdin odotetaan hidastuvan edelleen vertailuajankohdan vuoksi. Yhtä lailla myös öljyn hinnan nousu vuoden 2000 heinäkuun 30,6 eurosta barreilta 33,6 euroon barreilta elokuussa ja öljyn kalleus vuoden 2000 syyskuun alkupuolella ovat oletettavasti aiheuttaneet edelleen nousupaineita energian hintaan. Tämä viittaa siihen, että energian hinnan vuotuinen nousuvauhti jatkuu vuoden 2000 elo- ja syyskuussa todennäköisesti nopeana.

Jalostettujen elintarvikkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti oli heinäkuussa 1,0 %, eli se oli pysynyt lähes samana kuin vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä (ks. kuvio 14). Myös muiden teollisuustuotteiden kuin energian hintojen vuotuinen muutosvauhti on ollut vuoden 1999 toukokuusta lähtien suurin piirtein 0,6 % ja oli 0,6 % myös heinäkuussa 2000. Tällä hetkellä ei ole vielä merkkejä tuontihintojen yleisestä noususta tai erityisesti öljyn hinnan noususta johtuvista välil-

lisistä vaikutuksista, jotka aiheuttaisivat nousupaineita kuluttajahintoihin. Myös palveluiden hintojen vuotuinen nousuvauhti pysyi heinäkuussa 1,7 prosentissa (palveluiden hintojen pääerien kehitystä tarkastellaan lähemmin kehikossa 4).

Tuottajahintojen nousu tasaantui hieman heinäkuussa

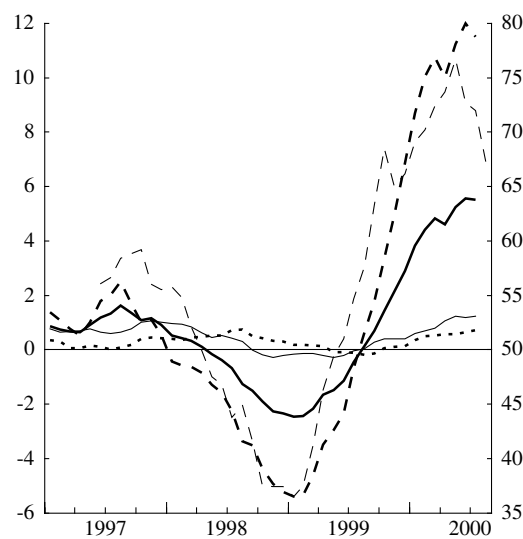
Teollisuuden tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui euroalueella hieman, eli kesäkuun 5,6 prosentista 5,5 prosenttiin heinäkuussa (ks. kuvio 15). Tämä johtuu, samoin kuin YKH:n energiaerän kehitys, öljyn hinnan kehityksestä. Öljyn hinta laski vuoden 2000 kesäkuun 31,5 eurosta barreilta 30,6 euroon barreilta heinäkuussa. Tuottajahintainflaation hidastuminen johtui varsinkin välituotteiden hintojen kehityksestä.

Kuvio 15.

Tuottajahinnat ja tehdasteollisuuden tuotantopanosten hinnat euroalueella

(kuukausihavaintoja)

- Teollisuuden tuottajahintaindeksi (vasen asteikko) 1)
- - - Välituotteet (vasen asteikko)
- ... Pääomahyödykkeet (vasen asteikko)
- Kulutustavarat (vasen asteikko)
- - - EPI (oikea asteikko) 2)

Lähteet: Eurostat ja Reuters.

- 1) Vuotuinen prosenttimuutos; ei sisällä rakentamista.
- 2) Eurozone Price Index, euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintaindeksi, jonka tiedot perustuvat ostopäälliköille tehtävään kyselyyn. Indeksiluku, joka on yli 50, viittaa tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen nousuun, ja 50:tä pienempi indeksiluku hintojen laskuun.

Kehikko 4.

Euroalueen palveluiden hintojen kehitys

Palveluiden hinnat ovat yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) suurimpia yksittäisiä eriä, kuten tämän Kuukausikatsauksen taulukon 5 erittelystä käy ilmi. Sen osuus YKHI-kokonaisindeksistä on kasvanut 37,3 prosenttiin vuonna 2000 oltuaan 34,0 % vuonna 1996. Tämä kasvu johtuu osittain siitä, että YKHIn kattavuus on laajentunut vuonna 2000 erityisesti palvelujen suhteen. Palvelujen painoarvon lisääntyminen johtuu myös siitä, että palvelujen osuus yksityisestä kulutuksesta kasvaa ajan myötä. Vuonna 2001 YKHIn sisällytetään lisää terveydenhoito- ja sosiaaliturvapalveluja. Koska palvelujen osuus YKHI-kokonaisindeksistä on suuri ja koska euroalueen kuluttajahintakehityksen analysointia halutaan helpottaa edelleen, palvelujen hinnat jaetaan EKP:ssä viiteen erään (suluissa olevat luvut tarkoittavat kunkin erän osuutta YKHI-kokonaisindeksiin sisältyvien palvelujen hinnoista): asumiseen liittyvät palvelut (27,3 %), vapaa-ajan ja henkilökohtaiset palvelut (36,2 %), kuljetuspalvelut (17,1 %), tietoliikennepalvelut (6 %) ja muut palvelut (13,4 %). Nämä erät perustuvat tarkkoihin alaindeksihin, jotka ovat suhteellisen homogeeniset sekä palveluiden käytön suhteen että jossain määrin niiden hintakehitykseen vaikuttavien tekijöiden suhteen. Analyysitarkoituksia varten asumiseen liittyvien palvelujen erä voidaan jakaa edelleen vuokriin ja muihin asumiseen liittyvien palvelujen hintoihin. Vapaa-ajan ja henkilökohtaiset palvelut voidaan jakaa yhtäältä valmismatkojen ja majoituspalvelujen hintoihin ja toisaalta muiden vapaa-ajan ja henkilökohtaisten palvelujen hintoihin.

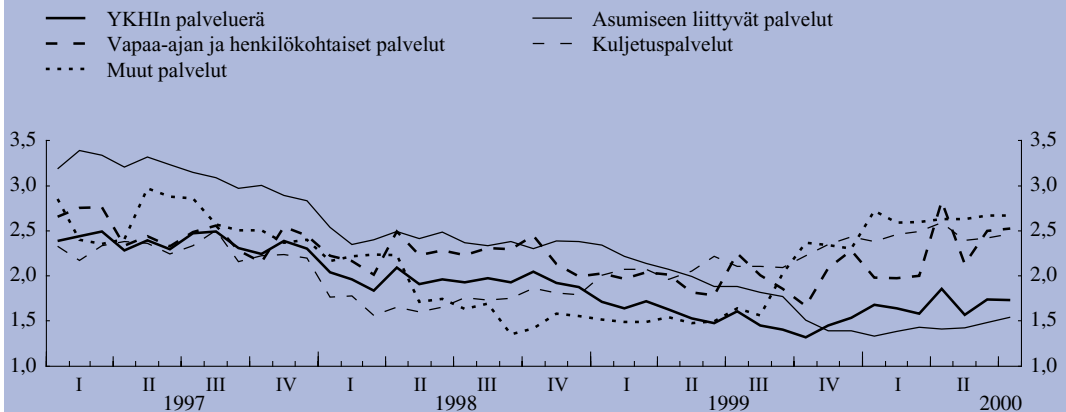
YKHIn sisältyvien palvelujen hintojen kehitykseen vaikuttavat suuntaukset

YKHIn sisältyvien palvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui vuoden 1997 puolivälistä vuoden 1999 lopulle saakka. Osittain tämä johtui euroalueen yleisestä inflaation hidastumisesta. Koska lisäksi palkkojen osuus palvelujen hinnoista on suuri, se johtui erityisesti euroalueen palkkojen nousun hidastumisesta vuoden 1998 puoliväliin saakka. Palkkojen nousun hidastuminen näkyi useimmissa palvelujen hintaerissä, mutta kaikkein selvimmän asumiseen liittyvien palvelujen hinnoissa. Ainoana poikkeuksena palvelujen hintojen vuotuisen nousuvauhdin hidastumisesta vuoden 1997 puolivälistä vuoden 1999 loppuun olivat kuljetuspalvelut, joiden hinnat olivat yleisesti nousseet maaliskuusta 1998 alkaen (ks. kuvio A). Vuoden 1999 lopussa ja vuoden 2000 alussa palvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti kiihtyi hieman, mutta on pysynyt sen jälkeen suhteellisen vakaana.

Asumiseen liittyvien palvelujen hintojen jaottelu osoittaa, että vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla muiden asumiskustannusten vuotuinen nousuvauhti kiihtyi, mutta vuokrien vuotuinen nousuvauhti pysyi vakana. Asumiseen liittyvien muiden palvelujen hintojen nousu johtuu useimpien tähän erään kuuluvien työvaltaisten palvelujen alaindeksien (muun muassa asumiseen liittyvät korjaus-, kunnossapito- ja kodinhoitopalvelut) ja myös kotivakuutusten hintojen kehityksestä. Asumiseen liittyvien muiden palvelujen hintojen nou-

Kuvio A. YKHIn sisältyvien palveluerien hintojen kehitys euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

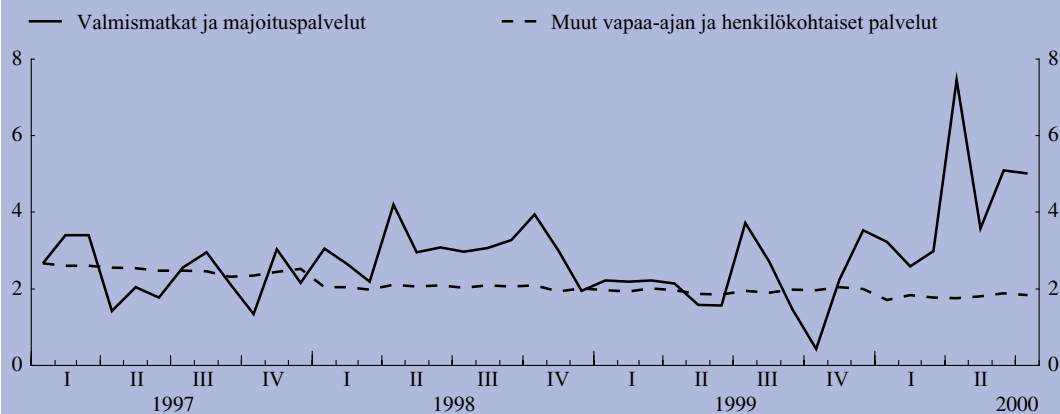
Huom. Mittakaavaerojen vuoksi tietoliikennepalvelujen hintoja ei esitetä tässä vaan oheisessa kuviossa.

su kuvastaa näihin hintoihin kohdistuvia yleisiä nousupaineita. Tämä saattaa liittyä siihen, että euroalueella palkkojen nousu on vuoden 1998 puolivälin jälkeen jonkin verran kiihtynyt.

Vapaa-ajan ja henkilökohtaisten palvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti vaihtelee varsin paljon, mikä johtuu valmismatkojen ja majoituspalvelujen hintojen kehityksestä (ks. kuvio B). Vaikka näiden osuus YKHiin sisältyvien palvelujen hinnoista on suhteellisen vähäinen (7%), valmismatkojen ja majoituspalvelujen hintojen kehitys aiheuttaa usein lyhytaikaista vaihtelua YKHiin sisältyvän koko palveluhintaerän kehityksessä. Vapaa-ajan ja henkilökohtaisten palvelujen hintojen vuotuisen nousuvauhdin nopeutuminen vuoden 1999 lopun jälkeen johtuu valmismatkojen ja majoituspalvelujen hintojen kehityksestä. Sen sijaan muiden vapaa-ajan ja henkilökohtaisten palvelujen (mukaan lukien vapaa-ajan tarvikkeiden puhdistus-, korjaus- ja kunnossapitopalvelut sekä kulttuuri- ja ruokailupalvelut ja parturi- ja kampaamopalvelut) hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui vuoden 1999 lopulla, mutta on toistaiseksi pysynyt suhteellisen vakaana tänä vuonna. Se johtuu siitä, että tämän erän alaindekseihin ei kohdistu selviä nousupaineita.

Kuvio B. Vapaa-ajan ja henkilökohtaisten palveluiden hintojen kehitys euroalueella

(vuotuinen prosentimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Kuljetuspalvelujen hintoihin kuuluvat erilaiset matkustajaliikenne- ja kunnossapitopalvelujen sekä kuljetusvakuutuksien hinnat. Useiden matkustajaliikennepalvelujen hintojen vuotuinen nousuvauhti on yleisesti kiihtynyt vuoden 1999 lopusta alkaen, mikä mahdollisesti johtuu energian hinnan noususta.

Kuvio C. YKHiin sisältyvien tietoliikennepalvelujen hintojen kehitys euroalueella

(vuotuinen prosentimuutos, kuukausihavaintoja)

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Tietoliikennepalvelujen hintoihin vaikuttaa varsin voimakkaasti televiestintäpalvelujen hintojen kehitys. Tämän alaindeksin osuus tietoliikennepalvelujen hintaerästä on lähes 90 %, mikä kuvastaa tekniikan kehityksen ja sääntelyn purkamisen merkitystä. Sääntelyn purkaminen on kuitenkin vaikuttanut myös postipalvelujen hintoihin. Tämän vuoksi tietoliikennepalvelujen hintojen vuotuinen muutosvauhti on ollut vuodesta 1997 alkaen enimmäkseen negatiivinen. Erityisesti vuonna 1999 ja vuoden 2000 toisella neljänneksellä tämä erä on hillinnyt YKHIin sisältyvien palvelujen hintojen kehitystä (ks. kuvio C).

Sen sijaan *muiden palvelujen hinnat* ovat nousseet vuoden 1999 kolmannesta neljänneksestä alkaen. Vuodesta 1997 vuoden 1999 loppuun saakka tähän erään on kuulunut vain kolme alaindeksiä (koulutus, muut rahoituspalvelut ja muut määrittelemättömät palvelut), mutta sitä on täydennetty tammikuussa 2000 useilla muilla alaindekseillä (sairaanhoido-, sairausvakuutus- ja sosiaaliturvapalvelut). Siksi tämän erän kehitystä on liian aikaisista arvioida. Sen kattavuutta laajennetaan edelleen tammikuussa 2001. Tämän erän kehitystä analysoidessa on otettava huomioon, että useat sen kattamista palveluista ovat luonteeltaan osittain hallinnollisia.

Välituotteiden hintojen vuotuinen nousuvauhti hidastui vuoden 2000 heinäkuussa 11,4 prosenttiin, kun se oli kesäkuussa 11,9 %. Nousuvauhti hidastui myös kuukausitasolla eli kesäkuun 1,0 prosentista 0,8 prosenttiin heinäkuussa.

Pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti oli vuoden 2000 heinäkuussa 0,7 % ja kulutustavaroiden 1,2 %. Pääomahyödykkeiden hintojen vuotuinen nousuvauhti oli siten 0,1 prosenttiyksikköä nopeampi kuin vuoden 2000 kesäkuussa, kun taas kulutustavaroiden hintojen nousuvauhti oli pysynyt ennallaan. Kulutustavaroiden hintojen lähemmässä tarkastelussa käy kuitenkin ilmi, että kestävien kulutustavaroiden hintojen vuotuinen nousuvauhti itse asiassa kiihtyi vuoden 2000 kesäkuun 0,9 prosentista 1,0 prosenttiin heinäkuussa, kun taas ei-kestävien kulutustavaroiden vuotuinen nousuvauhti pysyi samana ajanjaksona ennallaan 1,3 prosentissa. Sekä pääomahyödykkeiden että kulutustavaroiden hintojen vuotuinen nousuvauhti on kiihtynyt vuoden 1999 puolivälistä lähtien. Vaikka nousuvauhti onkin ollut suhteellisen vaimeaa, nousu viittaa siihen, että välituotteiden hintojen kehitys on jossain määrin vaikuttanut tuottajahintoihin tuotantoketjun myöhemmässä vaiheessa.

Lähikuukausina kehitystä kompensoivat tekijät todennäköisesti vaikuttavat tuottajahintoihin. Toisaalta tuottajahintoihin ja varsinkin välituotteiden hintoihin odotetaan kohdistuvan hyvin lyhyellä aikavälillä nousupaineita, jotka johtuvat öljyn hinnan noususta ja euron heikkenemisestä

vuoden 2000 heinäkuusta elokuuhun. Välituotteiden hintojen viimeaikaisen nousun odotetaan lisäksi siirtyvän edelleen vähitellen kulutustavaroiden ja pääomahyödykkeiden hintoihin. Toisaalta euroalueen tuottajahintojen vuotuinen nousuvauhti todennäköisesti hidastuu lähikuukausina, kun välituotteiden hintojen aiempi nousu ei enää vaikuta vuotuisen muutosvauhtiin. Tätä käsitystä tukevat myös tuoreimmat tiedot euroalueen tehdasteollisuuden tuotantopanosten hintojen kehityksestä (Eurozone Price Index). Kehitystä kuvaava indeksi laski vuoden 2000 heinäkuusta elokuuhun.

Palkkojen nousu arvioitua vähäisempää

Koska Saksan työllisyystilastoja on muutettu siten, että niissä otetaan aiempaa laajemmin huomioon osa-aikaiset pienituloiset työntekijät, euroalueen palkkakehitystä mittaavat, työntekijää kohden lasketut työvoimakustannukset ovat tilastojen tarkistuksen mukaan nousseet huomattavasti vähemmän kuin aiemmat luvut osoittivat. Työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuinen nousuvauhti on euroalueella tarkistuksen mukaan 0,4 prosenttiyksikköä hitaampi kuin aiempi nousuvauhti sekä vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä (1,6 %) että vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä (2,1 %). On huomattava, että nämä muutokset eivät välttämättä viittaa suotuisampaan palkkakehitykseen. Näitä tilastoihin tulleita muutoksia tarkastellaan

lähemmin tämän Kuukausikatsauksen kehikossa 5. Koska kummankin neljänneksen luvut ovat tarkistuksen jälkeen saman verran pienemmät kuin aiemmat luvut, työvoimakustannuksia kuvaavien tietojen mukaan palkat ovat edelleen nousseet vuoden 1999 viimeisestä neljänneksestä vuoden 2000 ensimmäiseen neljännekseen. Kehitys on sopusoinnussa tuntia kohden laskettujen työvoimakustannusten vuotuisen muutosvauhdin kanssa. Se kiihtyi vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 3,6 prosenttiin ja oli siten 1,2 prosenttiyksikköä nopeampi kuin vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä. Kasvu johtui pääasiassa kerta-luonteisista tekijöistä (eli joissakin maissa maksetuista palkanlisistä). Vaikka työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten nousuvauhti on tarkistuksen jälkeen aiempaa nousuvauhtia hitaampi, euroalueen yksikkötyökustannusten kasvuvauhti vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä on tarkistuksen mukaan taas hieman (0,1 prosenttiyksikköä) nopeampi kuin aiempi kasvuvauhti eli 0,5 %. Sen sijaan vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä yksikkötyökustannusten kasvuvauhti pieneni tarkistuksen jälkeen hieman eli 0,2 prosenttiin. Tämä johtui siitä, että samanaikaisesti kuin työntekijää kohden laskettuja työvoimakustannuksia kuvaavat luvut pienenevät tilastoissa tarkistuksen johdosta, myös tuottavuuden kasvuvauhti oli tarkistuksen jälkeen huomattavasti hitaampi kuin aiemmat luvut osoittivat eli 0,2 %.

YKH:n kokonaisindeksin nousuvauhti pysyy todennäköisesti noin 2 prosentissa

Lyhyellä aikavälillä yleiseen hintakehitykseen vaikuttavat pääasiassa ulkoiset tekijät, varsinkin öljyn hinnan kehitys ja euron valuuttakurssi. Mikäli öljyn hinta ei enää nouse huomattavasti, kokonaisinflaatio saattaisi ruveta vähitellen hidastumaan vuoden 2000 jäljellä olevina kuukausina ja vuoden 2001 alkupuolella energian hinnan vertailuajankohdan kehityksen vuoksi. Tästä huolimatta öljyn hinnan viimeaikaiseen nousuun liittyvät välilliset vaikutukset ja euron voimakas ja pitkäaikainen heikkeneminen nopeuttavat edelleen euroalueen inflaatiovauhtia. Niinpä kokonaisinflaatio heikkenee nykyisestä todennäköisesti hyvin hitaasti. Varsinkin lyhyen aikavälin hintakehitys vaikuttaa kuitenkin epävarmalta, kun otetaan huomioon öljyn ja muiden raaka-aineiden

hintojen tulevaan kehitykseen liittyvät epävarmuudet sekä valuuttakurssikehitys, joka saattaa voimistaa tai lieventää raaka-aineiden ja muiden tuontitavaroiden ja palveluiden hintojen muutoksia.

Pitkän aikavälin tarkastelussa kotimaiset tekijät saavat kuitenkin todennäköisesti entistä keskeisemmän aseman. Sääntelyn purkaminen ja sosiaaliturvamaksujen supistaminen saattavat toisaalta hillitä työvoimakustannuksia. Toisaalta kotimaisiin hintoihin saattaa kohdistua nousupaineita talouden suotuisien kasvunäkymien ja niistä johtuvien kapasiteetin käyttöasteen nousuun liittyvien odotusten vuoksi. Nämä tekijät sekä euron viimeaikainen heikkeneminen saattavat kasvattaa voittomarginaaleja. Vaikka suuressa osassa euroaluetta voimassa olevat tulosopimukset ennakoivat sopimuspalkkojen nousevan maltillisesti vuonna 2000 ja osittain myös vuonna 2001, palkkojen nousu saattaa myös kiihtyä vuoden 2001 suotuisien kasvunäkymien vuoksi, mikä nopeuttaa työvoimakustannusten kasvua. Vuoden 2000 jälkeisen kehityksen kannalta on olennaista, kuinka palkat kehittyvät vuosina 2001 ja 2002 neuvoteltavien uusien sopimusten vaikutuksesta. Miten ilman energiaa lasketun YKH:n vuotuinen nousuvauhti, joka on vielä hidas, kehittyy seuraavan vuoden tai kahden vuoden aikana, riippuu näin ollen ratkaisevasti palkkakehityksestä sekä siitä, missä määrin kilpailutekijät pystyvät hillitsemään voittomarginaalien kasvua.

Tulevaan hintakehitykseen vaikuttavat siis useat tekijät, jotka tuoreimpien ulkopuolisten ennusteiden mukaan viittaavat kaiken kaikkiaan siihen, että keskimääräinen inflaatiovauhti saattaa olla vuonna 2001 hieman hitaampaa kuin vuonna 2000, mutta pysyy lähellä 2:ta prosenttia (tämän Kuukausikatsauksen osassa "Euroaluetta koskevat kasvu- ja inflaatioennusteet" tarkastellaan lähemmin näitä ennusteita). Mikäli öljyn hinta ei enää nouse, ulkoiset tekijät saattavat vertailuajankohdan vaikutuksen vuoksi osaltaan hidastaa kokonaisinflaatiota vähitellen, kun taas kotimaisten tekijöiden vaikutus on todennäköisesti päinvastainen. Jotta inflaatiovauhti saataisiin pysymään alle 2 prosentissa keskipitkällä aikavälillä, kotimaisia inflaatiotekijöitä on pystyttävä edelleen hillitsemään.

3 Tuotanto, kysyntä ja työmarkkinat

BKT:n määrän kasvu jatkui voimakkaana vuoden 2000 alkupuoliskolla

Eurostatin ensimmäinen arvio BKT:n määrän kasvusta euroalueella vuoden 2000 toisella neljänneksellä vahvistaa aiemmat odotukset, joiden mukaan BKT:n määrän kasvu jatkui euroalueella vuoden 2000 alkupuoliskolla voimakkaana. Neljännesvuositasolla BKT:n määrä kasvoi 0,9 % sekä vuoden 2000 ensimmäisellä että toisella neljänneksellä. Vuositasolle korotettuna BKT:n määrä kasvoi vuoden 2000 alkupuoliskolla 3¼ %. Talouskasvun vauhti on siis pysynyt ennallaan verrattuna vuoden 1999 jälkipuoliskoon, jolloin talouskasvu piristyi (ks. taulukko 6).

Teollisuustuotannon kasvu vahvistui vuoden 2000 toisella neljänneksellä

Vuoden 2000 toisella neljänneksellä euroalueen teollisuustuotanto (ilman rakentamista) kasvoi 1,5 % edellisestä neljänneksestä ja 5,9 % edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä. Nämä kasvuluvut ovat selvästi suurempia kuin vastaa-

vat luvut vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä (ks. taulukko 7). Tästä huolimatta kasvuvauhti oli edelleen hieman hitaampi kuin voimakkaan talouskasvun vuosina 1994–1995 ja 1997–1998. Toukokuussa 2000 euroalueen teollisuustuotanto kasvoi edelliskuisesta, mutta supistui taas kesäkuussa. Tämän epätasaisen kasvukehityksen katsotaan johtuvan ennen muuta kansallisten vapaapäivien vaikutuksista, joita ei voida täysin korjata työpäivien laskennassa yleensä käytettävien korjausmenetelmien avulla. Näin ollen vuosineljänneksiä koskevat keskiarvot saattavat tässä vaiheessa antaa luotettavimman kuvan teollisuustuotannon kehityksestä.

Neljännesvuositasolla tehdasteollisuuden tuotanto kasvoi vuoden 2000 toisella neljänneksellä 1,5 %, kun kasvuvauhti ensimmäisellä neljänneksellä oli ollut 1,1 %. Kasvuvauhdin nopeutuminen johtuu lähinnä siitä, että ei-kestävien tavaroiden tuotanto alkoi alkuvuoden 2000 supistumisen jälkeen elpyä voimakkaasti ja ylsi vuoden 2000 toisella neljänneksellä 3,4 prosentin kasvuvauhtiin. Tämä kasvuvauhti on kuluneen vuosikymmenen ennätys neljännesvuositasolla. Pää-

Taulukko 6.

BKT:n määrän kasvu euroalueella

(prosenttimuutos, ellei toisin mainita; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	Vuosimuutos ¹⁾									Neljännesvuosimuutos ²⁾				
	1997	1998	1999	1999	1999	1999	1999	2000	2000	1999	1999	1999	1999	2000
				I	II	III	IV	I	I	II	III	IV	I	
Bruttokansantuotteen määrä	2,3	2,7	2,4	1,8	2,0	2,5	3,1	3,4	0,7	0,6	1,0	0,9	0,9	
<i>josta:</i>														
Kotimainen kysyntä	1,7	3,4	2,8	2,8	2,9	2,8	2,8	2,6	0,9	0,4	0,5	0,9	0,8	
Yksityinen kulutus	1,5	3,0	2,5	2,7	2,4	2,5	2,5	2,4	0,8	0,3	0,8	0,5	0,7	
Julkinen kulutus	0,9	0,9	1,5	1,4	1,3	1,6	1,6	1,5	0,9	0,1	0,3	0,2	0,8	
Kiinteän pääoman bruttomuodostus	2,1	4,3	4,8	4,0	5,4	4,9	4,8	4,9	1,8	1,0	1,5	0,5	1,9	
Varastojen muutos ^{3) 4)}	0,2	0,5	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,1	-0,1	0,0	-0,3	0,4	-0,2	
Nettovienti ³⁾	0,6	-0,6	-0,4	-0,9	-0,8	-0,2	0,4	0,8	-0,3	0,2	0,4	0,0	0,1	
Vienti ⁵⁾	10,3	6,9	4,3	0,6	1,9	5,4	9,0	11,8	0,1	2,8	3,6	2,2	2,7	
Tuonti ⁵⁾	8,8	9,4	5,8	3,5	4,5	6,6	8,3	9,9	1,0	2,3	2,4	2,4	2,5	

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

1) Vuosimuutos: prosenttimuutos edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta.

2) Neljännesvuosimuutos: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä.

3) Vaikutus BKT:n määrän kasvuun, prosenttiyksikköä.

4) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.

5) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Euroalueen sisäisen kaupan tietoja ei ole poistettu kansallisen tilinpidon tuonti- ja vientiluvuista. Tästä syystä nämä tiedot ja maksutasetiedot eivät ole täysin verrannollisia.

Taulukko 7.

Euroalueen teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000			
						Huhti	Touko	Kesä	Huhti	Touko	Kesä	Tammi	Helmi	Maalis	Huhti	Touko
						Kuukausimuutos			3 kk:n liukuva keskiarvo							
Koko teollisuus																
pl. rakentaminen	4,2	1,8	5,9	8,1	3,7	0,5	0,6	-0,4	1,0	1,1	1,6	1,9	1,5			
Tehdasteollisuus	4,6	1,8	6,3	8,3	4,1	0,3	1,6	-1,7	1,2	1,1	1,6	1,9	1,5			
<i>pääaloittain:</i>																
Väli tuotteet	3,9	2,2	5,5	8,1	3,6	-0,4	1,7	-1,6	1,2	1,1	1,3	1,5	0,9			
Pääomahyödykkeet	6,4	1,4	7,4	11,6	5,9	0,9	1,0	-0,3	1,8	2,3	2,6	2,8	2,4			
Kulutustavarat	5,3	2,8	9,5	10,1	4,7	1,0	1,5	-2,0	1,8	1,5	2,6	2,7	2,3			
Kestävät	5,9	3,0	10,4	11,2	5,1	1,0	1,6	-2,5	2,4	2,2	3,0	2,8	2,1			
Ei-kestävät	2,0	1,6	3,8	3,5	2,1	1,2	0,7	0,7	-1,6	-2,3	0,3	2,2	3,4			

Lähteet: Eurostat ja EKP:n laskelmat.

Huom. Vuotuiset prosenttimuutokset on laskettu käyttämällä työpäivien määrällä korjattuja tietoja.

Prosenttimuutokset edellisestä kuukaudesta ja kolmen kuukauden keskitetyt liukuvat keskiarvot vastaavaan kolmea kuukautta aiempaan keskiarvoon nähden on laskettu käyttämällä kausivaihtelusta puhdistettuja ja työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.

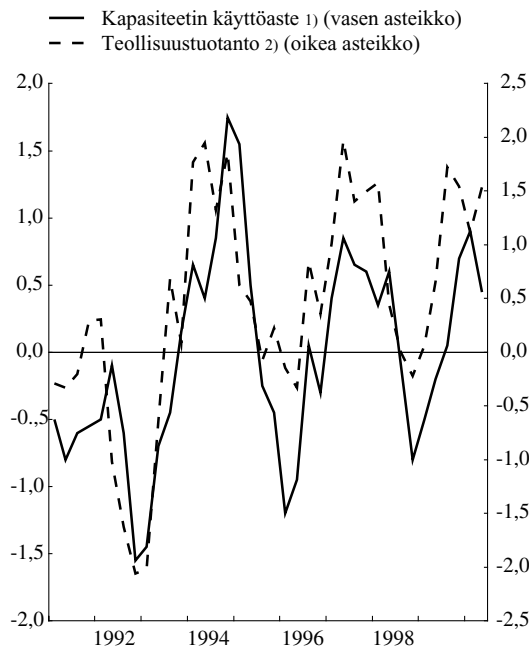
omahyödykkeiden ja kestävien tavaroiden tuotannon kasvu pysyi vuoden 2000 toisella neljänneksellä suurin piirtein ennallaan ja neljännesvuosikasvu on runsaat 2 %. Sitä vastoin väli tuotteiden tuotanto supistui hieman vuoden 2000 ensimmäisen ja toisen neljänneksen aikana, ja se oli edelleen 1 prosentin paikkeilla eli maltillisista verrattuna pääoma- ja kulutustavarateollisuuden kasvuvauhtiin. Toisistaan hieman poikkeavat kasvuvauhdit voivat osittain johtua kasvun toimialakohtaisista vaihteluista, joita yleisesti esiintyy suhdannekierron aikana. Väli tuotteiden tuotanto on suhteellisesti vahvempaa talouskasvun alkuvaiheessa kuin kasvun myöhempien vaiheiden aikana.

Euroopan komission yrityskyselyn mukaan tehdasteollisuuden kapasiteetin käyttöaste heinäkuussa 2000 oli 83,9 %, kun se oli ollut 83,7 % huhtikuussa 2000 (ks. taulukko 8). Vuoden 2000 toisella neljänneksellä keskimääräinen kapasiteetin käyttöaste oli 83,8 % eli korkeampi kuin voimakkaan talouskasvun vuosina 1994–1995 ja 1997–1998. Kapasiteetin käyttöasteen kasvu vuoden 2000 toisella neljänneksellä oli noin ½ prosenttiyksikköä eli vähäisempää kuin ensimmäisellä neljänneksellä, mutta se vastasi edelleen tehdasteollisuuden tuotannon neljännesvuosikasvun jatkumista (ks. kuvio 16).

Kuvio 16.

Kapasiteetin käyttöaste ja teollisuustuotanto euroalueella

(tehdasteollisuudessa, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja, neljännesvuosikeskiarvoja)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Muutos edellisestä jaksosta prosenttiyksikköinä.

2) Prosentuaalinen muutos edellisestä jaksosta.

Luottamus edelleen vahvaa vuoden 2000 puolivälissä

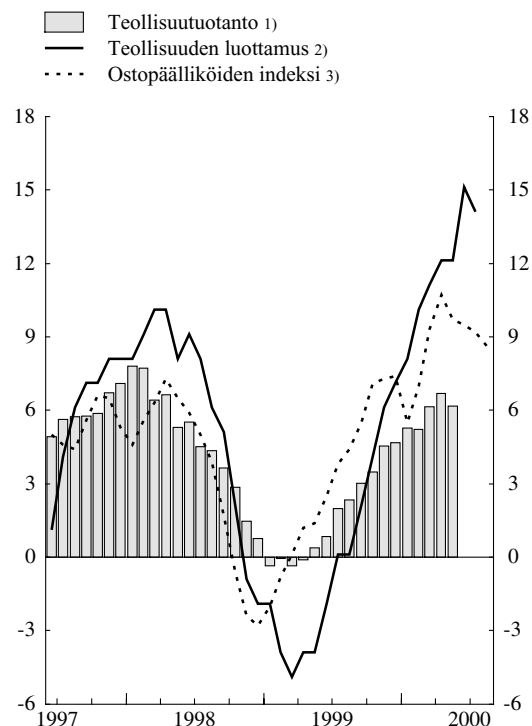
Euroalueen tehdasteollisuuden ostopäälliköiden indeksi (Purchasing Managers' Index, PMI) laski edelleen elokuussa 2000 hieman eli 58,6:een. Tämä on toukokuusta 2000 lähtien neljäs peräkkäinen kuukausi, jona indeksi laski. Koska ostopäälliköiden indeksin ja tehdasteollisuuden tuotannon kasvun kehitykset seurailevat läheisesti toisiaan, laskusuunta viittaa entistä selvemmin siihen, että tuotannon kasvu on mahdollisesti saavuttanut huippunsa (ks. kuvio 17). Samalla indeksi pysyi selvästi korkeampana kuin viitearvonsa 50, mikä vastaa nollakasvua, ja indeksi on edelleen alkuvuoden 1998 talouskasvun aikana saavutettua huippua korkeampi. Näin ollen tuotannon vuotuinen kasvu on jatkunut voimakkaana. Lisäksi indeksin laskeminen peräkkäisinä kuukausina johtuu suurelta osin uusien tilausten supistumisesta, mutta se ei viittaa muiden osatekijöiden yhtä johdonmukaiseen ja laaja-alaiseen laskusuuntaukseen.

Uusimmat yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt ovat heinäkuulta 2000 (ks. taulukko 8), ja uusia koko euroaluetta koskevia tietoja julkaistaan seuraavan kerran lokakuun 2000 alussa. Heinäkuussa 2000 teollisuuden luottamus heikkeni hieman edelliskauden huippulukemista. Pääasiassa heikkeneminen johtui aiempaa varovaisemmista tilauskantaja koskevista arvioista, kuten voidaan todeta

Kuvio 17.

Teollisuustuotanto, teollisuuden luottamus ja ostopäälliköiden indeksi euroalueella

(kuukausihavainnot)

Lähteet: Eurostat, yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt, Reuters ja EKP:n laskelmat.

- 1) Tehdasteollisuus; kolmen kuukauden liukuvien keskiarvojen vuotuisia prosenttimuutoksia; työpäivien lukumäärällä korjattuja tietoja.
- 2) Saldoluvut prosentteina; poikkeamat keskiarvosta tammikuusta 1985 lähtien.
- 3) PMI = Purchasing Managers' Index; poikkeamat 50:stä; positiiviset arvot viittaavat taloudellisen toimeliaisuuden lisääntymiseen.

Taulukko 8.

Euroalueen yrityksiä ja kuluttajia koskevat EU:n suhdannekyselyt

(kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä
Talouden luottamusindeksi ¹⁾	2,4	2,7	-0,2	0,1	0,9	1,0	0,2	0,3	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Kuluttajien luottamusindikaattori ²⁾	-4	6	9	7	10	11	11	11	11	11	12	10	11
Teollisuuden luottamusindikaattori ²⁾	3	6	0	1	6	10	13	10	11	12	12	15	14
Rakentamisen luottamusindikaattori ²⁾	-12	2	14	14	18	21	23	19	21	23	22	24	23
Vähittäiskaupan luottamusindikaattori ²⁾	-4	2	0	-2	-2	5	8	2	10	2	9	12	2
Kapasiteetin käyttöaste, % ³⁾	81,4	82,9	82,0	81,8	82,5	83,4	83,8	-	-	83,7	-	-	83,9

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Vuotuinen prosenttimuutos edellisestä kaudesta.

2) Saldoluvut prosentteina. Esitetyt tiedot on laskettu poikkeamina tammikuusta 1985 alkaen lasketusta keskiarvosta.

3) Tiedot on koottu kunkin vuoden tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Esitetyt neljännesvuosittaiset luvut ovat kahden peräkkäisen kyselyn eli kyseisen neljänneksen alussa ja seuraavan neljänneksen alussa tehdyn kyselyn keskiarvoja. Vuositiedot ovat neljännesvuosihavaintojen keskiarvoja.

tarkasteltaessa ostopäällikköiden indeksin laskua. Teollisuuden luottamuksen heinäkuussa heikentyneisessä saattoi olla kyse myös luottamuksen osittaisesta tasaantumisesta, koska kesäkuussa luottamus oli vahvistunut erityisen voimakkaasti. Yritysten luottamuksesta on saatavana joitakin kansallisia tietoja, ja niiden perusteella yritysten luottamus ei tässä vaiheessa näytä olennaisesti muuttuneen.

Kuluttajien luottamus parani heinäkuussa 2000 lähelle toukokuun 2000 ennätyslukemia; kesäkuussa luottamus oli heikentynyt. Luottamuksen kohentuminen heinäkuussa johtui siitä, että nykyinen taloudellinen tilanne ja seuraavien 12 kuukauden yleinen taloudellinen tilanne arvioitiin aiempaa myönteisemmiksi, sekä siitä, että kotitaloudet olivat selvästi aiempaa halukkaampia tekemään suurhankintoja.

Vähittäiskaupan myynnin kasvu voimakasta vuoden 2000 toisella neljänneksellä

Vähittäiskaupan myynnin keskimääräinen kasvuvauhti vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä oli 2,4 %, josta se nopeutui vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 3,1 prosenttiin (ks. kuvio 18). Samanaikaisesti kehitys oli kuitenkin vaihtelevaa vuoden 2000 toisen neljänneksen yksittäisinä kuukausina. Vähittäiskaupan myynti kasvoi melko voimakkaasti huhti- ja toukokuussa, mutta kesäkuussa kasvuvauhti hidastui huomattavasti sekä edellisestä kuukaudesta että edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta. Tämä johtui varsinkin tekstiilien aiempaa heikommasta myynnistä. Uusia henkilöautoja rekisteröitiin kesä-elokuussa 2000 vähemmän kuin edeltävänä kolmen kuukauden jaksolla ja edellivuoden samana ajanjaksona. Vuoden 2000 alkupuoliskolla rekisteröinnit olivat jonkin verran elpyneet vuoden 1999 jälkipuoliskolla supistuneista lukemista.

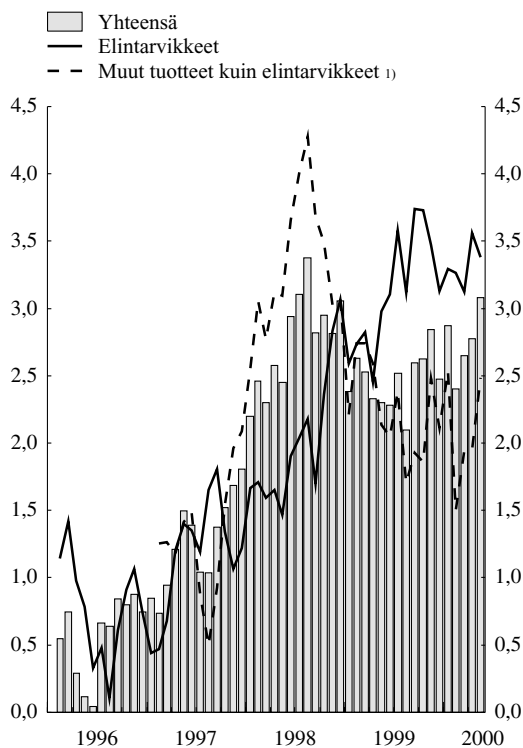
Kasvunäkymät edelleen myönteiset

Kaiken kaikkiaan uusimmat käytettävissä olevat tiedot viittaavat vuoden 2000 alkupuoliskolla vahvana jatkuneeseen kasvuun euroalueella. Tämä

Kuvio 18.

Vähittäiskaupan myynnin määrä euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, kolmen kuukauden keskitetty liukuva keskiarvo, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Eurostat.

1) Koska jotkin kansalliset eristät puuttuvat, sarja alkaa vasta tammikuusta 1996.

tukee nykyistä täksi ja ensi vuodeksi laadittua yli 3 prosentin kasvunustetta (tätä käsitellään tarkemmin luvussa Euroaluetta koskevat kasvu- ja inflatioennusteet). Nykyiset euroalueen kasvunäkymät ovat myönteiset, mikä ilmentää edellytysten olevan suotuisia euroalueella ja sen ulkopuolella. Euroalueella yleinen luottamus on suurta, indikaattorit ovat ennätyslukemissa tai lähes ennätyslukemissa ja kotitalouksien ja yritysten taloudellinen tilanne on suotuisa. Nämä myönteiset peruslähtökohdat ovat tärkeitä tekijöitä, ja ne tukevat yritysinvestointien ja kotitalouksien kulutuksen voimakasta kasvua. Erityisesti investointien kasvun oletetaan hyötyvän edelleen yritysten hyvästä kannattavuudesta, jos kapasiteetin käyttöaste pysyy korkeana ja palkankorotuk-

set pysyvät kohtuullisina. Yksityisen kulutuksen kasvun oletetaan myös pysyvän vahvana. Tätä kehitystä tukevat edelleen voimakkaasti kasvavat käytettävissä olevat reaalitytulot, joihin myötävaikuttaa varsinkin työllisyyden kasvu. Kotitalouksien käytettävissä olevia tuloja lisää myös se, että välittömiä veroja alennetaan, kuten useissa euroalueen maissa suunnitellaan. Lisäksi kotitalouksien tuloja lisäävät parantuneeseen kannattavuuteen liittyvät muut kuin palkkatulot. Kasvuun vaikuttavista euroalueen ulkopuolisista tekijöistä voidaan todeta, että maailmantalouden voimakas kasvu oletettavasti tukee vatedeskin euroalueen viennin kasvua. Todennäköisesti siihen myötävaikuttavat myös aiempaa kilpailukykyisemmät hinnat.

Myönteisiin kasvunäkymiin liittyy joitakin epävarmuustekijöitä. Koska jotkin tekijät, kuten maailmantalouden (ja siten myös euroalueen viennin) vahva kasvu, ovat merkittäviä, niihin liittyvä epävarmuus saattaa osaksi lisääntyä. Näihin näkymiin liittyy kuitenkin myös yleistä epävarmuutta, joka johtuu muun muassa öljyn hinnan viimeaikaisesta kehityksestä.

Työllisyyden kasvu jatkunut vuoden 2000 toisella neljänneksellä

Euroalueen työllisyyden arvioidaan nyt kasvaneen vuodesta 1991 alkaen huomattavasti nopeammin kuin aiemmin arvioitiin. Saksan työllisyystilastoihin on tehty olennaisia tarkistuksia, ja uusiin tilastoihin sisältyy aiemmasta poiketen tiedot suuresta joukosta osa-aikaisia pienipalkkaisia työntekijöitä. Työllisyyslukuja siis tarkistettiin suuremmiksi, mikä korostaa, kuinka tärkeää on mitata työllisyyttä kokopäivätyöksi muuntamisen eikä ainoastaan työntekijöiden lukumäärän avulla. Tämä on tärkeää varsinkin silloin kun osa-aikaisten ja määräaikaisten työpaikkojen määrä kasvaa nopeasti, kuten viime vuosina. Työllisyystilastojen tarkistusta käsitellään tarkemmin kehikossa 5. Tarkistuksen mukainen työllisyyden kasvuvauhti näyttää olleen hieman aiemmin arvioitua nopeampi. Esimerkiksi euroalueen työllisyyden vuotuisen kasvuvauhdin arvioidaan nyt olleen 1,6 % vuonna 1998 ja 1,7 % vuonna 1999, kun taas aiemmin vastaavat kasvuarviot olivat 1,4 % ja 1,5 %. Näiden tarkistusten ja käytettävissä olevien kansallisten tietojen perusteella työllisyyden

Taulukko 9.

Työllisyyden kasvu euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	1998	1999	1999 III	1999 IV	2000 I	2000 II	1999	1999	2000	2000	2000 Huhti	2000 Touko	2000 Kesä
							III	IV	I	II			
							Neljännesvuosimuutokset ¹⁾						
Koko kansantalous ²⁾	1,6	1,7	1,7	1,8	1,9	.	0,6	0,5	0,6	.	-	-	-
Koko teollisuus	0,3	0,2	0,1	0,0	0,2	.	0,0	0,1	0,1	.	.	.	.
Rakentaminen	0,3	3,0	3,6	2,1	1,9	.	0,6	0,3	0,7	.	1,0	.	.
Koko teollisuus pl. rakentaminen	0,4	-0,4	-0,7	-0,5	-0,3	-0,1	-0,2	0,0	0,1	0,0	-0,2	-0,1	0,1
Tehdasteollisuus	0,8	-0,2	-0,5	-0,3	0,1	.	0,0	0,1	0,2	.	0,2	0,4	.

Lähteet: Kansalliset tiedot ja Eurostat (Short-term Business Statistics).

1) Neljännesvuosimuutokset: prosenttimuutos edellisestä neljänneksestä; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

2) Ei sisällä Belgian ja Irlannin tietoja; kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja.

kasvuvauhdin arvioidaan jatkuneen voimakkaana vuoden 2000 toisella neljänneksellä, kun vuoden ensimmäisellä neljänneksellä työllisyys oli kasvanut 0,6 % neljännesvuositasolla.

Toimialakohtaiset tarkistetut kansalliset tiedot (ks. taulukko 9) eivät vielä näy koko euroalueen tilastoissa, mutta tulevina viikkoina näihin todennäköisesti tehdään tuntuvia tarkistuksia. Elokuun Kuukausikatsauksen jälkeen julkistetuissa ilman rakentamista lasketuissa teollisuuden työllisyyttä koskeissa arvioissa ei oteta huomioon näitä tarkistuksia. Teollisuuden työllisyytilanteen arvioidaan pysyneen vuoden 2000 toisella neljänneksellä jokseenkin ennallaan ensimmäisen neljänneksen tilanteeseen verrattuna. Neljännesvuositasolla tarkasteltuna työpaikkojen nettomääräinen kasvu jatkui edelleen vuoden 1999 kolmannelta neljänneksestä vuoden 2000 ensimmäiseen neljännekseen. Vuoden 2000 toista neljännestä koskevien alustavien arvioiden perusteella tehdasteollisuuden työllisyyden kasvu on pysynyt suurin piirtein ennallaan edellisen neljänneksen vastaavaan kasvuun verrattuna ja vastaa julkistettuja ilman rakentamista laskettuja työllisyytietoja. Palvelusektorin työllisyyden kasvun arvioidaan vahvistuneen hieman vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Tämä kehitys on yhdenmukainen ostopäälliköiden kyselyn palvelusektoria koskevien ja Euroopan komission yrityskyselyn vähittäiskauppaa koskevien kasvuodotusten kanssa, kuten jäljempänä ilmenee.

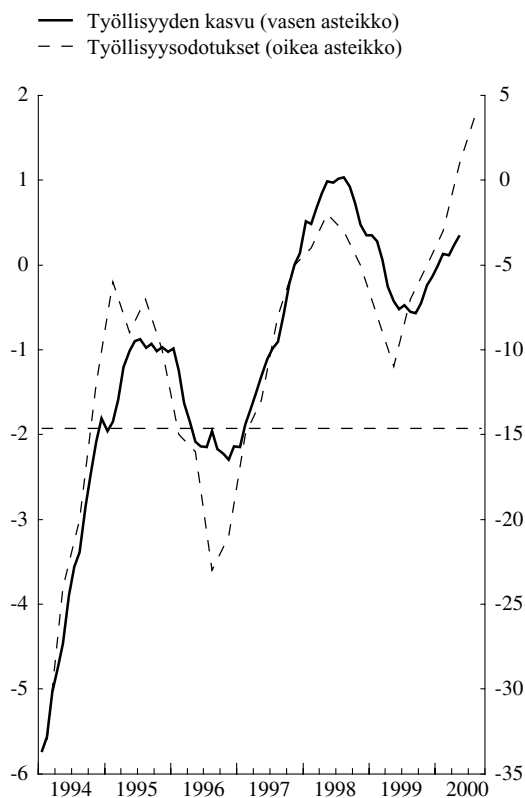
Työllisyyden odotetaan edelleen kohenevan

Euroopan komission yrityskyselyissä ilmenevien työllisyysodotusten perusteella työllisyysnäkömät vuoden 2000 kolmanteen neljännekseen asti vaikuttavat suotuisilta. Aiemmin saatujen kokemusten mukaan työllisyysodotukset ovat kuvanneet luotettavasti työllisyyden kasvua tehdasteollisuudessa, jossa työllisyysodotukset ovat kohentuneet jatkuvasti vuoden 1999 puolivälin käännekohtasta lähtien (ks. kuvio 19). Myös rakentamisen ja vähittäiskaupan työllisyysodotukset olivat edelleen selvästi pitkän aikavälin keskiarvoaan myönteisemmät, kun asiaa tutkittiin viimeksi kyselyjen avulla heinäkuussa 2000 (ks. kuvio 20). Tämän jälkeen työllisyysodotukset ovat indikaattorien

Kuvio 19.

Euroalueen tehdasteollisuuden työllisyyden kasvu ja työllisyysodotukset

(vuotuinen prosenttimuutos, työllisyysodotusten saldoluviut prosentteina)

Lähteet: Eurostat ja yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuora viiva osoittaa työllisyysodotusten keskiarvoa vuodesta 1985 alkaen.

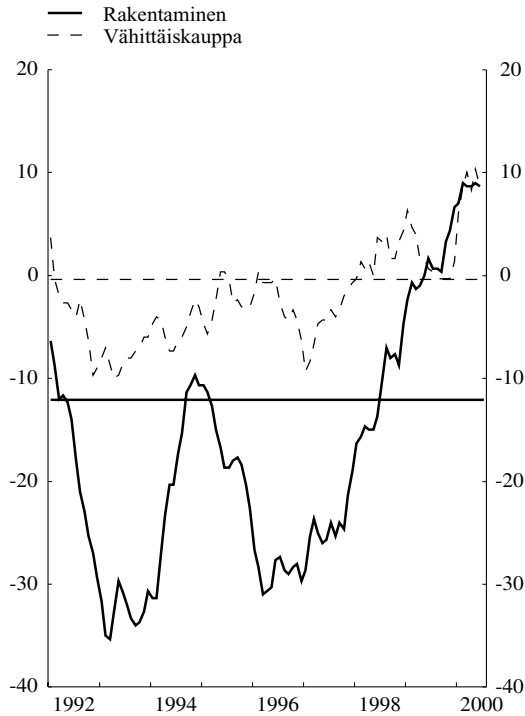
mukaan jonkin verran tasoittuneet, mutta työllisyyden odotetaan kuitenkin edelleen kohenevan.

Ostopäälliköiden kyselystä saatava euroalueen työllisyyttä kuvaava yhdistelmäindeksi (Eurozone Employment Composite Index, joka koskee sekä tehdasteollisuutta että palvelusektoria) laski hieman heinä-elokuussa 2000 kesäkuun ennätystasoltaan. Tämä johtuu siitä, että palvelusektorin työllisyysindikaattori laski kahtena peräkkäisenä kuukautena. Ostopäälliköiden indeksin työllisyysosatekijästä käy edelleen ilmi, että tehdasteollisuudessa työllisyysodotukset heikkenivät hieman toukokuusta heinäkuuhun mutta kohenevat jälleen elokuussa. Kaiken kaikkiaan työllisyyden odotetaan edelleen kohenevan: indeksi-

Kuvio 20.

Euroalueen työllisyysodotukset

(saldoluvut prosenttiyksikköinä, kolmen kuukauden keskitettyjä liukuvia keskiarvoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

Lähde: Yrityksiä ja kuluttajia koskevat Euroopan komission suhdannekyselyt.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat työllisyysodotusten keskiarvoa rakennusosalalla vuoden 1985 tammikuusta lähtien ja vähittäiskaupassa vuoden 1986 helmikuusta lähtien.

luku on selvästi yli 50, joten työllisyudessa ei odoteta tapahtuvan muutoksia.

Työttömyysaste pysyi ennallaan heinäkuussa 2000

Euroalueen standardoitu työttömyysaste oli heinäkuussa 9,1 % eli sama kuin kesäkuussa (ks. kuvio 21). Sitten tammikuun 2000 heinäkuu oli ensimmäinen kuukausi, jolloin euroalueen työttömyysaste ei laskenut. Työttömien määrä väheni kesä-heinäkuun välisenä aikana vain 3 000:lla, kun taas keskimäärin työttömien määrä oli vähentynyt kuukausittain 120 000:lla tammikuusta 2000 lukien.

Euroalueen työttömyysaste on laskenut kolmen viime vuoden aikana heinäkuussa 1997 todetusta 11,6 prosentista 2,5 prosenttiyksikköä, mikä johtuu lähinnä euroalueen talouden elpymisestä. Vuoden 2000 alkupuoliskolla työttömyys väheni 0,5 prosenttiyksikköä, mikä on varsin nopeaa verrattuna vuoden 1999 jälkipuoliskon 0,3 prosenttiyksikköön. Kun otetaan huomioon työllisyysodotusten viimeaikainen tasoittuminen, vuoden 2000 alkupuoliskolla todettu työttömyysasteen nopea lasku saattaa hidastua. Työttömyyden odotetaan kuitenkin vähenevän edelleen talouden toimeliaisuuden kasvaessa ja työllisyysnäköymien pysyessä suotuisina.

Ikäryhmittäinen tarkastelu osoittaa yli 25-vuotiaiden työttömyysasteen heinäkuussa 2000 olleen 8 % eli pysyneen samana kuin kesäkuussa (ks. taulukko 10). Vakaalta näyttävästä tilanteesta huolimatta tähän ikäryhmään kuuluvien työttö-

Taulukko 10.

Euroalueen työttömyys

(% työvoimasta, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

	1997	1998	1999	1999	1999	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000	2000
				III	IV	I	II	Helmi	Maalis	Huhti	Touko	Kesä	Heinä
Yhteensä	11,6	10,9	10,0	9,9	9,7	9,5	9,2	9,5	9,4	9,3	9,2	9,1	9,1
Alle 25-vuotiaat ¹⁾	23,2	21,3	19,1	18,9	18,2	18,0	17,3	18,1	17,9	17,6	17,3	17,0	17,1
25-vuotiaat ja sitä vanhemmat ²⁾	9,9	9,4	8,7	8,6	8,5	8,3	8,1	8,3	8,2	8,1	8,1	8,0	8,0

Lähde: Eurostat.

Huom. ILO:n suosituksen mukaan.

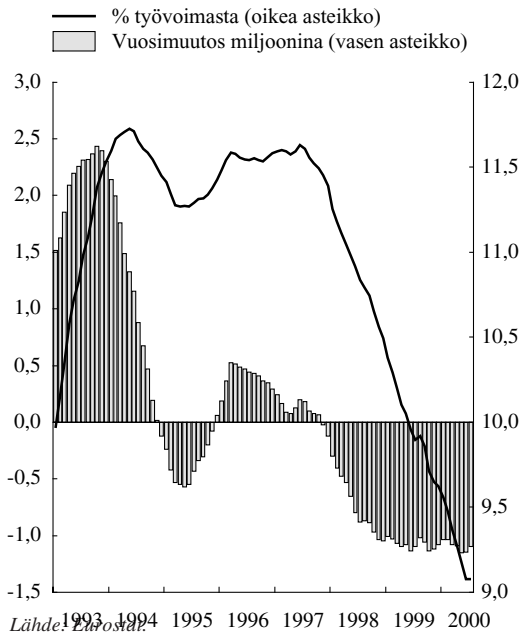
1) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 23,3 %.

2) Vuonna 1999 tämän ryhmän osuus työttömien kokonaismäärästä oli 76,7 %.

Kuvio 21.

Euroalueen työttömyys

(kuukausihavaintoja, kausivaihtelusta puhdistettuja tietoja)

mien absoluuttinen määrä väheni edelleen, joskin hitaammin kuin edellisinä kuukausina. Samaan aikaan nuorten (alle 25-vuotiaiden) työttömyysaste nousi hieman eli kesäkuun 17,0 prosentista heinäkuun 17,1 prosenttiin. Kuukausitasolla tämä merkitsi sitä, että heinäkuussa 2000 nuorten työttömien määrä kasvoi ensimmäisen kerran sitten tammikuun 2000.

Työmarkkinatilanteen odotetaan paranevan edelleen

Työllisyyden kasvu on voimistunut ja työttömyysaste laskenut edelleen vuoden 2000 alkupuoliskolla, mikä on odotettua voimakkaana jatkuvan talouskasvun ansiosta. Vuoden toisen neljänneksen työllisyysodotuksia koskevat kyselytiedot osoittavat työmarkkinatilanteen kohentuneen edelleen. Suotuisten kasvunäkymien ja maltillisten palkankorotusten ansiosta työllisyyden huomattavana jatkuvalla kasvulla ja työttömyyden vähenemiselle on hyvät edellytykset. Joillakin toimialoilla on kuitenkin jo nähtävissä ensimmäisiä merkkejä työvoimapulasta, ja tulevan vahvan kasvun jakson voidaan olettaa korostavan työvoimapulaa entisestään, kuten joissakin maissa on jo yleisesti havaittu tapahtuneen.

Työllisyyden kasvu on viime aikoina ollut BKT:n määrän kasvuun nähden voimakasta. Osa-aikaisien työpaikkojen jatkuvan lisääntymisen voidaan katsoa ylläpitävän tätä kehitystä merkittäväällä tavalla ja ilmentävän työmarkkinoiden aiempaa suurempaa joustavuutta ja parempia työn kannustimia, joita saadaan aikaan esimerkiksi vähentämällä tuloveroja ja pienentämällä sosiaaliturvamaksuja. Vaikka tällaisia toimenpiteitä jo toteutetaan tai suunnitellaan joissakin euroalueen maissa, työmarkkinoiden toimivuuteen tähtäävien toimenpiteiden soveltamisalaa on yleisesti laajennettava, jotta euroalueen rakenteellista työttömyyttä voidaan vähentää tuntuvasti. Tällöin myös työvoimakustannusten nousupaineita voidaan hillitä paremmin.

Kehikko 5.

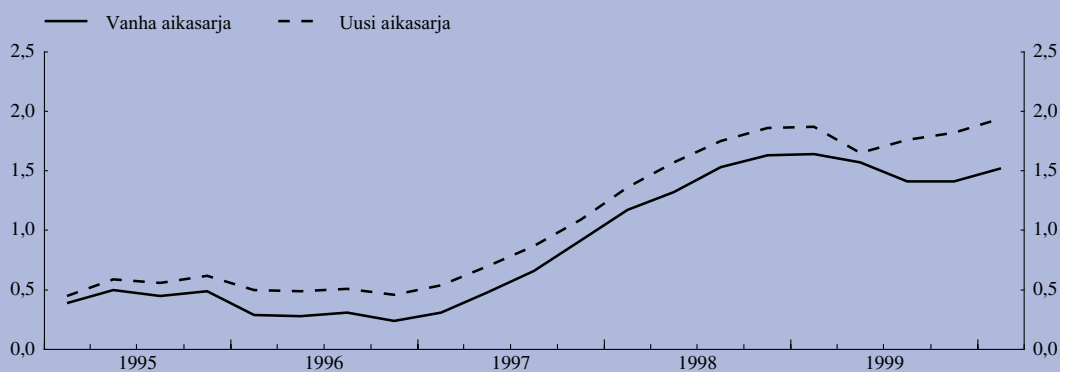
Työllisyyslukujen tarkistus

Euroalueen työllisyyttä koskevia tilastoja on tarkistettu Saksan työllisyyslukuihin tehdyn merkittävän tarkistuksen vuoksi. Koska Saksan työllisyyslukuilla on huomattava osuus koko euroalueen työllisyystilastoissa, merkittävistä Saksan lukujen tarkistuksista aiheutuu tuntuvia muutoksia myös koko euroaluetta koskeviin lukuihin.

Oheisen kuvion vertailussa esitetään kansallisiin tilastoihin perustuvat euroalueen koko kansantalouden työllisyyden kasvuvauhdit vuodesta 1995 vuoden 2000 ensimmäiseen neljännekseen Saksan vanhaa ja uutta aikasarjaa käyttäen. Esitetyissä kasvuvauhteissa ilmenee kaksi keskeistä eroa. Ensiksikin euroalueen työllisyyden kasvu koko ajanjakson aikana on tarkistettuna voimakkaampaa kuin aiemmat luvut osoittivat, mutta erityisesti vuoden 1996 jälkeen. Vuoden 1995 vuotuinen työllisyyden kasvu on tarkistuksen mukaan 0,1 prosenttiyksikköä nopeampi kuin aiempi kasvu ja vuosien 1996–1999 kasvu 0,2 prosenttiyksikköä nopeampi. Vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä ja vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä vanhan ja uuden kasvuvauhdin ero kasvoi vielä 0,4 prosenttiyksikköön. Toiseksi työllisyyden kasvuvauhti on myös kehittynyt aiemmasta tilastosta poikkeavalla tavalla. Uusien tietojen perusteella työllisyyden kasvu vuodentakaisesta on nopeutunut vuoden 1999 toisesta neljänneksestä lähtien, kun vanhan tilaston mukaan nopeutuminen alkoi vuoden 2000 ensimmäisestä neljänneksestä.

Työllisyyden kasvuvauhdin tarkistuksen vaikutus euroalueella

(vuotuinen prosenttimuutos, neljännesvuosihavaintoja)

Lähteet: Kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

Tarkistetut työllisyysluvut aiheuttivat merkittäviä muutoksia myös euroalueen tuottavuuden kasvusta julkaistuihin tilastoihin. Erityisesti tuottavuuden kasvun heikkeneminen vuosina 1998 ja 1999 näyttää nyt aiempaa selvemmältä, ja viime aikoina todettu tuottavuuden kasvun nopeutuminen näyttää aiempaa vähäisemmältä. Myös yksikkötyökustannusten kasvua koskevien arvioiden on todettu muuttuneen, mutta vain vähän, sillä aiempaa hitaampi tuottavuuden kasvu on osittain kompensoinut työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten vähenemistä.

Kuten edellä todettiin, euroalueen lukujen muutokset johtuvat Saksan työllisyystilastoihin tehdystä merkittävästä tarkistuksesta. Saksan liittovaltion tilastokeskus on julkaissut alustavia tuloksia tarkistetuista arvioista, jotka koskevat työllisten määrää Saksassa vuodesta 1991 lähtien. Lukuihin sisältyy uutta tietoa osa-aikaisten työntekijöiden määrästä (tähän on vaikuttanut uusi lainsäädäntö, jonka johdosta sosiaaliturvamaksuja maksavien työntekijöiden määrä on kasvanut). Tietolähteen muutoksen pitäisi periaatteessa merkitä sitä, että julkaistujen tietojen laatu ja luotettavuus paranee. Vanhojen ja uusien tilastojen erot ovat joka tapauksessa huomattavia. Uudet luvut osoittavat erityisesti, että työllisyys on Saksassa aiemmin arvioitua suurempi, mutta tämän lisäksi myös kasvuvauhteissa on suuria eroja aiempiin lukuihin nähden. Kun työllisten määrä kasvoi

Euroalueen koko kansantalouden työllisyyttä, tuottavuutta ja työntekijää kohden laskettuja työvoimakustannuksia koskevien tilastojen tarkistus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Työllisyys		Tuottavuus		Työvoimakustannukset/työntekijä	
	Vanhat tilastot	Uudet tilastot	Vanhat tilastot	Uudet tilastot	Vanhat tilastot	Uudet tilastot
1992	.	.	2,4	2,3	6,9	6,9
1993	-2,0	-1,9	1,0	0,9	3,9	3,8
1994	-0,5	-0,4	2,7	2,6	2,9	2,8
1995	0,5	0,6	1,9	1,8	3,4	3,3
1996	0,3	0,5	1,2	1,1	3,2	2,9
1997	0,6	0,8	1,8	1,6	2,5	2,3
1998	1,4	1,6	1,3	1,1	1,5	1,4
1999	1,5	1,7	0,9	0,7	2,0	1,8

Lähteet: Kansalliset tiedot ja EKP:n laskelmat.

743 000:lla vuoden 1991 ensimmäisellä neljänneksellä, määrä oli yli 2 miljoonaa suurempi vuoden 2000 ensimmäiseen neljännekseen mennessä. Sektoreittain tarkasteltuna työllisten määrä on tarkistuksen mukaan aiempaa suurempi erityisesti palvelusektorissa.

Se, että työllisyyslukujen tarkistukset ovat merkittäviä, osoittaa, millaisia ongelmia keskeisiin euroalueen työllisyyttä ja työvoimakustannuksia koskeviin tilastoihin liittyy. Etenkin sellaisina ajanjaksoina, jolloin osa-aikaisten ja tilapäisten työntekijöiden määrät kasvavat nopeasti (arvioidaan, että osa-aikaisten osuus euroalueen koko työllisyyden kasvusta on ollut noin 45 % vuosina 1998–1999), työllisten lukumäärän käyttämisellä tilastoissa on jo sinänsä vääristävä vaikutus sekä työllisyyslukujen itsensä että tuottavuutta ja työntekijää kohti laskettuja työvoimakustannuksia koskevien lukujen kannalta. Saksan osa-aikatyöntekijöiden lisäys on vain yksi, joskin erityisen hyvä esimerkki tästä ilmiöstä. Näin ollen euroalueen tilastojen tarkistusta voidaan pitää parannuksena siinä suhteessa, että työllisten määrä kirjataan nyt aiempaa tarkemmin, mutta sen ei voida katsoa helpottavan työmarkkinoiden todellisen kehityksen arviointia, sillä työllisyyden kasvuvauhti poikkeaa nyt aiempaa enemmän työn tosiasiallisen määrän ja siitä johdettujen indikaattoreiden – kuten työntekijää kohden laskettujen työvoimakustannusten sekä tuottavuuden – kasvuvauhdista. Tämän vuoksi euroalueen työllisten määrän mittaamista on täydennettävä tiedoilla työn määrästä (tehdyistä työtunneista). Se, että näitä tietoja ei ole saatavissa koko euroalueelta, osoittaa jälleen kerran aiempaa parempien euroalueen työmarkkinatilastojen tarvetta.

4 Julkinen talous

Verotulojen voimakas kasvu kohentaa rahoitusasemia vuonna 2000

Tuoreimmat euroalueen julkista taloutta koskevat yhdenmukaistetut tiedot ja arviot ovat kansainvälisten järjestöjen keväällä 2000 julkistamia. Tätäkin uudempia tietoja budjetin toteutumisesta vuoden 2000 alkukuukausina ja hiljattain ilmoitetuista finanssipoliittisista toimenpiteistä on saatu eri maiden hallituksilta, mutta näitä tietoja ei ole yhdenmukaistettu ja myös kattavuuserot vaikuttavat niihin. Niinpä tällä hetkellä käytettävissä olevien tietojen perusteella voidaan tehdä vain

alustavia arvioita finanssipoliitiikan lyhyen ja keskipitkän aikavälin linjasta.

Julkisen talouden rahoitusasemat euroalueella osoittautuvat vuonna 2000 todennäköisesti odotettua paremmiksi, koska julkiset tulot kasvavat edelleen ennakoitua nopeammin. Tärkein tulojen kasvuun vaikuttanut tekijä on ollut suotuisa kokonaistaloudellinen tilanne. BKT:n kasvu on osoittautunut ennustettua nopeammaksi. Lisäksi kysynnän rakenne on edelleen ollut julkisen talouden kannalta suotuisa, ja julkisia tuloja ovat kasvattaneet myös jotkin tilapäiset tekijät. Yksi-

tyisen kulutuksen ja palkkatulojen odotettua nopeampi kasvu on lisännyt välittömistä ja välillisistä veroista ja sosiaaliturvamaksuista saatuja tuloja aiemmin ennakoitua enemmän. Öljyn hinnan kehitys yhdessä viime vuonna ja tämän vuoden alussa ilmenneen asuntojen ja osakkeiden hintojen nousun kanssa on kasvattanut arvonlisäverotuloja ja pääomatuloihin liittyviä verotuloja. Verotuloja ovat saattaneet jonkin verran lisätä myös verotuksen täytäntöönpanon parantaminen ja veronkannon tehostaminen.

Julkisen talouden menot näyttävät kehittyvän hallitusten keskipitkän aikavälin suunnitelmien mukaisesti. On kuitenkin mahdollista, että menotavoitteet ylittyvät vuonna 2000, vaikka monissa maissa on lisäsäännöksiin ryhdytty hillitsemään menoja entistä tiukemmin. Paineet kasvattaa menoja näyttävät lisääntyvän joidenkin maiden paikallishallinnossa ja sosiaaliturvarahastoissa sekä julkisessa kulutuksessa ja sosiaalietuuksissa. Lisäksi vaarana on, että julkisen hallinnon palkkaliikumukset kasvavat talouden hyvän tilanteen vuoksi.

Kehikko 6.

Matkapuhelintoimilupien myyntien merkitys julkisen talouden tilan kannalta

Monet EU-maiden hallitukset järjestävät nykyisin kolmannen sukupolven (Universal Mobile Telecommunications System, UMTS) matkapuhelinten toimilupien myyntejä. Useimmissa maissa toimituvat myydään huutokaupoissa. Vain muutamat maat ovat myöntäneet toimitulupia ilmaiseksi tai hyvin pientä maksua vastaan teknisten tai muiden edellytysten perusteella.

Matkapuhelintoimilupia on tähän mennessä myyty Saksassa, Espanjassa, Alankomaissa, Suomessa ja Isossa-Britanniassa. Saksassa huutokaupoista saadut tulot olivat 2,5 % suhteessa BKT:hen Saksassa ja Isossa-Britanniassa 2,4 %. Alankomaiden huutokaupan tuotto vastasi 0,6:ta prosenttia BKT:stä. Suomessa ja Espanjassa huutokaupoilla ei kerätty tuloja lainkaan tai hyvin vähän. Useimmissa muissa maissa huutokauppoja suunnitellaan pidettävän vuoden 2000 loppupuolella tai vuoden 2001 alkupuolella. Tämänhetkisten arvioiden mukaan näistä suunnitelluista huutokaupoista saatavat tulot ovat noin 0,5–1,5 % suhteessa BKT:hen maasta ja huutokauppanetelmästä riippuen.

Eurostat antoi hiljattain suosituksen siitä, miten nämä myyntitulot olisi kirjattava kansantalouden tilinpidossa Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) mukaisesti. Matkapuhelintoimilupien myynti olisi yleensä kirjattava julkisyhteisön muun kuin rahoitusomaisuuden myyntinä yrityssectorille. Tulot kirjataan tilinpitoon hetkellä, jolloin toimilupa myönnetään todellisista maksujärjestelyistä riippumatta. Erityistapauksissa toimilupamyynnin tulot voidaan vaihtoehtoisesti kirjata taajuuden käytöstä saatavaksi vuokratuloksi, mikä merkitsee sitä, että tulot kirjataan tavanomaisiksi tuloiksi ja ulotetaan kattamaan koko sopimuksen voimassaoloaika. Tämä on mahdollista, kun toimilupa ei ole siirrettävissä ja sopimus on viisivuotinen tai lyhyempi tai kun lopullisesta ostohinnasta ei ole sovittu etukäteen, vaan hinta on määrätty vain rajoitetuksi käyttöajaksi. Tätä vaihtoehtoista menettelyä ei oletettavasti käytä monikaan maa, jos yksikään.

Eurostatin suosittelema tulojen yleinen kirjaustapa ilmentää matkapuhelintoimilupien myynnin kertaluonteisuutta, minkä vuoksi tulot voidaan tulkita satunnaisiksi, odottamattomiksi tuloiksi. Yleensä tämä merkitsee, että julkisen talouden rahoitusasemat paranevat dramaattisesti sinä vuonna, jona toimilupa myydään, mutta kohentuminen on tilapäistä. Niinpä tuloilla ei kannata lisätä kulutusta tai keventää veroja, koska tällaiseen rahoitukseen ei ole mahdollisuuksia myöhempinä vuosina.

Tähänastisten tietojen perusteella näyttää siltä, että toimituluvista saaduilla tuloilla aiotaan useimmissa maissa pienentää julkista velkaa tai kasvattaa eläkerahastoja. Joissakin maissa velkataakan vähentämisen ansiosta pienentyneiden korkomenojen suoma liikkumisvapautta aiotaan kuitenkin käyttää julkisten perusmenojen lisäämiseen. Julkisen talouden kannalta toimitulupien myyntituloista syntyvän kysyntävaikutuksen arvioidaan kuitenkin jäävän vähäiseksi. Arvioiden mukaan suurin osa rahoista, joita julkinen talous maksaa joukkoveliakirjalainojensa haltijoille velkaansa lyhentäessään, investoidaan uudelleen muihin rahoitusvaateisiin, jolloin sijoitukset ainoastaan vaihtuvat toisiksi ilman, että tällä olisi suurta merkitystä yksityisen sektorin tulojen tai kysynnän kannalta (ks. kehikko 1).

Julkisen talouden alkuperäisiä budjettitavoitteita suotuisimmat näkymät eivät siten merkitse sitä, että julkisen talouden vakauttaminen olisi edennyt. Eräissä maissa ollaan toteuttamassa huomattavia välittömien verojen kevennyksiä ja sosiaaliturvamaksujen pienentämissä. Finanssipolitiikassa on suhdanteita myötäilevä painotus, kun kevennysten vastapainona toteutettavat välillisten verojen korotukset tai menojen rajoitukset eivät suuruudeltaan täysin vastaa kevennyksiä.

Monet maat ovat parhaillaan järjestämässä kolmannen sukupolven matkapuhelintoimilupien (Universal Mobile Telecommunications System, UMTS) myyntejä. Näiden tulojen kirjaaminen julkisen talouden tuloiksi kohentaa tilapäisesti rahoitusasemaa merkittävästi (ks. kehikko 6).

Julkisen talouden vuoden 2001 tavoitteissa olisi vältettävä suhdanteiden myötäilyä

Euroalueen maat laativat parhaillaan talousarvioesityksiä vuodeksi 2001 ja tarkistavat keskipitkän aikavälin ohjelmiaan. Koska talouden odotetaan vuonna 2001 kasvavan voimakkaasti ja koska odotettua vahvemmat julkisen talouden rahoitusasemat tänä vuonna vaikuttavat suotuisasti, hallitusten on mahdollista asettaa vuoden 2001 finanssipolitiikalle huomattavasti kunnianhimoisempia tavoitteita kuin tarkistettujen vakaushojelmien tavoitteet.

Nykyiset talousarvioesitykset osoittavat kuitenkin, että julkisen talouden rahoitusasemat eivät todennäköisesti paljonkaan kohennu vuonna 2001, jollei matkapuhelintoimilupien myyntituloja oteta huomioon. Tällä tavalla oikaistun rahoitusaseman odotetaan koko euroalueella keskimäärin vakiintuvan samansuuruiseksi kuin vuonna 2000, joten todennäköisesti rakenteellinen alijäämä kasvaa. Tämä johtuu pääasiassa merkittävistä verouudistuksista, joita suunnitellaan monissa jäsenvaltioissa. On myös mahdollista, että öljyn hinnan ja omaisuushintojen nousun vaikutukset eivät tulevina vuosina enää edistä verotulojen kasvua.

Parhaillaan toteutettavat ja suunnitellut veronkevennykset ovat tervetulleita, koska ne merkitsevät askelta kohti talouden vääristymien pienentämistä ja tarjontapuolen positiivisten vaikutusten aikaansaamista. Niiden vastapainoksi olisi kuitenkin päätettävä samansuuruisista perusmenojen leikkauksista, jotta finanssipolitiikka ei keventyisi suhdanteiden myötäilyn vuoksi. Finanssipoliittiset uudistukset olisi myös kytkettävä laajoihin rakenneuudistuksiin, jotta saadaan aikaan merkittäviä positiivisia tarjontapuolen vaikutuksia ja siten edistetään kasvua. Talouskasvu puolestaan voi helpottaa julkisen talouden vakauttamista entisestään.

Kehikko 7.

Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella esitetään nyt uudella tavalla

Tilasto-osan taulukoissa 7.1–7.3 esitetään julkisen talouden rahoitusasema euroalueella eriteltynä nyt aiempaa tarkemmin. Julkisen talouden tulojen ja menojen, velan ja velan muutoksen lisäksi esitetään ensimmäistä kertaa velan muutoksen ja alijäämän välinen ero eli *alijäämä-/velkakoikaisuerät*. Nämä tiedot, jotka ilmaistaan prosentteina BKT:stä, on saatu kansallisten tietojen perusteella, ja ne ovat Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmän (EKT 95) mukaisia. EKP on laskenut kansallisten keskuspankkien toimittamat yhdenmukaistetut tiedot yhteen käyttäen vuodesta 1999 alkaen euron muuntokursseja ja vuotta 1999 edeltävältä ajalta kiinteisiin reaalkursseihin perustuvia valuuttakursseja.

Huhtikuusta 1999 lähtien julkisen talouden kokonaistulot ja -menot on määritelty samoin kuin EU:n hiljattain sovitussa määritelmässä, josta on säädetty komission asetuksessa 1500/2000. Nyt kun julkisen talouden kokonaistulot ja -menot on selvästi määritelty EKT 95:ssä, pystytään aiempaa paremmin varmistamaan, että euroalueen tilastot ovat yhdenmukaisia ja suoraan verrattavissa toisiinsa. Julkisen talouden tulojen ja menojen ero on yhtä suuri kuin julkisen talouden ylijäämä tai alijäämä, joka perustamissopimuksessa määritellään julkisen talouden nettoluotonannoksi tai -otoksi ja jota käytetään myös vakaushojelmien tavoitteissa.

kisen talouden tuloihin ja menoihin sisältyvät kaikki julkisen talouden eli valtion-, osavaltio- ja paikallishallinnon sekä sosiaaliturvarahastojen muut kuin rahoitustaloustoimet. Tulot ja menot on suurimmaksi osaksi konsolidoitu kansallisesti, jolloin julkisen talouden yksiköiden tulot, jotka ovat saman maan julkisen talouden toisten yksiköiden menoja, eliminoidaan samalla tavoin kuin sisäiset taloustoimet, kun taas eri maiden julkisten talouksien välisiä taloustoimia ei konsolidoida. Julkisen talouden tuloihin ja menoihin lasketaan myös EU:n toimielinten tekemät ja niiden kanssa tehdyt taloustoimet. Siten tuloihin ja menoihin sisältyvät EU:n kantamat verot ja EU:n suoraan muille kuin julkiselle taloudelle maksamat tukipalkkiot ja pääomansiirrot. Taulukosta 7.1 käy ilmi myös BKT:hen laskettavan julkisen kulutuksen ja julkisen talouden tulojen ja menojen yksittäisten aluerien välinen yhteys. Taulukossa 7.2 esitetään euroalueen konsolidoitu bruttomääräinen julkinen velka nimellisarvoisena, kuten perustamissopimuksen pöytäkirjassa ja neuvoston asetuksessa 475/2000 on määritelty. Konsolidointi tarkoittaa, että velasta vähennetään muiden julkisen talouden yksiköiden myöntämä velka, kuten julkisen talouden sisäinen ristikkäislainaus tai sosiaaliturvarahastojen hallussa olevat valtion joukkovelkakirjalainat. Velan jäljellä olevan laina-ajan avulla voidaan saada selville julkisen talouden rahoitustarpeet ja se, kuinka herkästi koron muutokset vaikuttavat julkisiin korkomenoihin. Tiedot velkojista ja valuutoista voivat viitata mahdollisiin volatiliiteetti- ja valuuttakurssiriskeihin.

Taulukossa 7.3 selvitetään yksityiskohtaisesti velan muutos suhteessa BKT:hen ja velan muutoksen ja alijäämän välinen ero eli *alijäämä-/velka-oikaisuerät*. Aggreointivaikutuksen lisäksi velan muutos johtuu toisaalta julkiseen velkaan liittyvistä taloustoimista (uudet luotot miinus kuoletukset) ja toisaalta muista syistä: kotimaanvaluutan arvon vahvistumisesta ja heikentymisestä (valuuttakurssivaikutukset), yksiköiden luokitelmumuutoksista (muut volyymin muutokset) ja velan nimellisarvon määrittelemiseen liittyvistä vaikutuksista (muut arvostustekijät). Viimeistä lukuun ottamatta nämä kaikki on määritelty EKT 95:n mukaisesti. *Alijäämä-/velka-oikaisuerät* on eritelty taulukon 7.3 alaosassa. Julkisen velan *alijäämä-/velka-oikaisuerät* muodostuvat muiden oikaisuerien lisäksi pääasiassa (konsolidoiduista) julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutoksista. Näihin kuuluvat pankkitalletusten muutos, sosiaaliturvarahastojen muiden kuin julkisyhteisöjen liikkeeseen laskemien arvopapereiden hankinta tai myynti, julkisen talouden yksiköiden myöntämät lainat julkisille yrityksille ja muille lainanottajille ja pääomaan liittyvät rahoitustaloustoimet. Jälkimmäiseen sisältyvät yksityistämistulot, jotka kirjataan rahoitusomaisuuden myynneiksi, valtionyhtiöiden pääomatukeen liittyneet pääomasijoitukset sekä muut osakekaupat.

Finanssi- ja rahapolitiikan kannalta alijäämän ja velan muutoksen välinen ero on tärkeää ilmoittaa yksityiskohtaisesti eriteltynä ja yhdenmukaisesti. Erittelyn ansiosta on aiempaa helpompi selvittää syitä 20 viime vuoden aikana enimmäkseen esiintyneisiin huomattaviin ja systemaattisesti positiivisiin *alijäämä-/velka-oikaisueriin* ja viime vuosien yksityistämistulojen vaikutusta. Lisäksi *alijäämä-/velka-oikaisueriä* koskevien taulukkojen avulla voidaan seurata julkisen talouden tilinpidon rahoituspuolta. Finanssipolitiikan linjan analysoinnissa saattaisi olla hyödyllistä tietää, onko kassamenot kirjattu rahoitustaloustoimiin. Tämä saattaisi koskea pääomasijoituksia (jotka helposti kirjataan tukipalkkioiksi tai pääomansiirroiksi) ja taitavasti rakennettuja johdannaiskauppoja (erityisesti silloin kun käytetään markkinoiden ulkopuolisia swapsopimuksia). Taulukosta saa myös tietoja julkisten sijoitusten muutoksista, joilla yhdessä julkisen talouden luotonottotarpeen suuruuden ja rakenteen kanssa voisi olla merkitystä rahapolitiikan kannalta.

5 Euroaluetta koskevat kasvu- ja inflatioennusteet

Viime kuukausina on julkaistu lukuisia uusia ja tarkistettuja ennusteita, jotka koskevat vuoteen 2001 ulottuvia euroalueen talousnäkyelmiä. Todetakoon kuitenkin, että Euroopan komissio, Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ja Taloudellisen

yhteistyön ja kehityksen järjestö (OECD) eivät ole vielä julkistaneet uusia ennusteitaan, vaan ne ovat saatavissa vasta vuoden loppupuolella. Ennusteet on laadittu eri aikaan ja perustuvat myös erilaisiin oletuksiin, joiden suurimmat erot kos-

Taulukko I I.

Euroaluetta koskevien kasvu- ja inflaatioennusteiden vertailua

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Ennuste laadittu	BKT:n määrä		Kuluttajahinnat	
		2000	2001	2000	2001
Euroopan komissio ¹⁾	4/2000	3,4	3,1	1,8	1,7
IMF ²⁾	4/2000	3,2	3,2	1,7	1,6
OECD ²⁾	5/2000	3,5	3,3	2,0	2,0
Consensus Economics ³⁾	8/2000	3,4	3,2	2,0	1,7
Survey of Professional Forecasters ¹⁾	8/2000	3,5	3,2	2,1	1,8

Lähteet: Euroopan komissio, IMF World Economic Outlook, OECD Economic Outlook (alustava versio), Consensus Economics ja Survey of Professional Forecasters.

1) Inflaatioennuste koskee YKHIä.

2) Inflaatioennuste koskee yksityisen kulutuksen deflaattoria.

3) Inflaatioennuste koskee kuluttajahintaindeksiä. Ei sisällä Luxemburgin tietoja, koska ne eivät olleet saatavissa.

kevat ennustejakson korko- ja kurssimuutoksia. Ennusteet eivät siten ole keskenään suoraan verrattavissa.

Eri laitosten julkistamat ennusteet osoittavat, että BKT:n määrän odotetaan yleisesti kasvavan euroalueella sekä vuonna 2000 että vuonna 2001 yli 3 % (ks. oheinen taulukko I I). Viimeaikainen kehitys viittaa siihen, että kasvu vuonna 2000 olisi nopeampaa kuin ennustettiin alkuvuonna, jolloin jotkin kansainväliset järjestöt laativat ennusteensa. Kasvun nopeutumisen, joka alkoi vuoden 1999 jälkipuoliskolla, odotetaan jatkuvan sekä tänä että ensi vuonna. Euroalueen kauppakumppanien voimakkaan kasvun odotetaan ylläpitävän viennin kasvua, ja kotimaisen kysynnän ennustetaan kasvavan selvästi. Yleisesti ennustetaan työllisyyden paranevan ja työttömyyden vähentyvän edelleen, mikä lisää kotitalouksien tuloja ja kulutusta. Voimakkaan kysynnän, hyvän kannattavuuden ja kapasiteetin tarkan käytön odotetaan myös stimuloivan investointeja. Joidenkin ennusteiden mukaan kasvun vuonna 2001 odotetaan jäävän hie- man heikommaksi kuin vuonna 2000, mutta tämä johtuu pääasiassa siitä, että vuoden 2000 kasvulukuihin vaikuttaa merkittävästi kasvun kiihtymisen vuonna 1999.

Viimeaikaisen hintakehityksen perusteella näyttää siltä, että kuluttajahintainflaatio tulee euroalueella olemaan vuonna 2000 nopeampaa kuin alkuvuonna odotettiin. Ennusteita ei voida täsmällisesti vertailla, koska inflaatio on niissä mitattu eri tavoin. Tästä huolimatta näyttää yleisesti siltä, että inflaatio on vuonna 2000 nopeampaa kuin vuonna 1999, mikä johtuu öljyn hinnan noususta ja valuuttakurssikehityksestä. Yleisesti ennustetaan, että energian hinnan vaikutus kääntyy negatiiviseksi vuoden 2001 kuluessa. Ennustusten mukaan vaikutusta osaksi lieventää energian aiempien hinnannousujen vaikutusten siirtäminen eteenpäin, valuuttakurssimuutokset ja aiempaa suuremmat palkankorotukset. Yksityisen sektorin ennustelaitokset, joiden ennusteet Consensus Economics Inc. kokoaa, ovat yleensä arvioineet inflaatiovauhdin nopeammaksi kuin aiemmissa ennusteissaan. Näiden ennusteiden mukaan kuluttajahintainflaation vuonna 2001 odotetaan yleisesti hidastuvan jonkin verran alle 2 prosentin. Muut ennustelaitokset odottavat samankaltaista inflaatiokehitystä.

6 Globaali makrotaloudellinen ympäristö, valuuttakurssit ja maksutase

Globaali makrotaloudellinen ympäristö kohenee edelleen

Kuukausikatsauksen edellinen neljännesvuosinumero julkaistiin kesäkuussa 2000, ja sen jälkeenkin euroalueen ulkopuolinen makrotaloudellinen ympäristö on jatkanut kohentumistaan. Teollisuusmaiden taloustilanne on ollut suotuisa, ja kehittyvien markkinatalouksien taloudellinen elpyminen on jatkunut. Maailmantalouden vuoden 2000 kasvuennusteita onkin viimeksi kuluneiden kuukausien aikana jatkuvasti tarkistettu aiemmin arvioitua positiivisemmiksi, ja nykyisen kasvua edistävän ympäristön odotetaan säilyvän vuonna 2001. Teollisuusmaista Yhdysvalloissa on nähtävissä merkkejä kasvun maltillisesta hidastumisesta, kun taas Japanissa taloudellinen toimeliaisuus näyttää olevan vahvistumassa. Useimpien kehittyvien markkinatalouksien talouskasvu on ollut tänä vuonna vahvaa, ja Aasian kehittyvien talouksien kasvu ylittää jatkuvasti markkinoiden odotukset. EU:n jäsenyyttä hakevien suurimpien maiden ja Venäjän talousnäkymät ovat myös kohentuneet odotettua nopeammin.

Maailmantalouden – ja erityisesti euroalueen kauppakumppaneiden – myönteisten kehitysnäkymien odotetaan kasvattavan kysyntää euroalueella. Nykytilanteessa öljyn hinnan viimeaikainen nousu näyttäisi jatkuessaan olevan keskipitkällä aikavälillä suurin riski inflaatiota kiihdyttämättömän kasvun säilymiselle suurimmassa osassa maailmaa. Lisäksi tässä vaiheessa ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että joidenkin teollisuusmaiden – lähinnä Yhdysvaltojen – talouskasvu saattaa osoittautua ennakoitua suuremmaksi.

Yhdysvaltojen talous on jatkanut nopeaa kasvuaan, vaikka alustavat merkit osoittavatkin taloudellisen toimeliaisuuden olevan vähitellen laantumassa. Vuoden 2000 toisella neljänneksellä BKT:n määrä kasvoi vuositasolle korotettuna 5,3 prosentin vauhtia, joka on markkinoiden yleisiä odotuksia ja vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen 4,8 prosentin kasvuvauhtia huomattavasti enemmän. BKT:n kasvua vuoden 2000 toisella neljänneksellä nopeuttivat pääasiassa varastojen voimakas kasvu ja julkisen kulutuksen

lisääntyminen. Samalla kun yksityisen sektorin investointien kasvu vuoden 2000 toisella neljänneksellä säilyi suhteellisen nopeana, yksityisen kulutuksen kasvu supistui jyrkästi. Tämä supistuminen johtui yksityisen kulutuksen kaikkien alareiden heikkenemisestä ja erityisesti kestokulutustavaroiden kulutuksen vähenemisestä.

Indikaattorit ovat viime aikoina antaneet viitteitä siitä, että yksityisen kulutuksen kasvun hidastuminen jatkuu kolmannella vuosineljänneksellä – vaikka se vielä rajoittuukin lähinnä asumiseen liittyviin eriiin. Lisäksi indikaattorit viittaavat siihen, että yksityisen sektorin investointien kasvuvauhti todennäköisesti hidastuu. Vaikka vähittäiskaupan myynnin kasvuvauhti heinäkuussa 2000 oli (edelliseen kuukauteen verrattuna) 0,7 %, aloitettujen asuntorakennuskohteiden määrä itse asiassa laski 3,3 % (edellisestä kuukaudesta). Myös valmiiden asuntojen keskimääräiset myyntihinnat laskivat ja asuntokauppojen määräkin väheni samana ajanjaksona. Koska kestokulutustavaroiden tilausten määrä supistui heinäkuussa 12,4 prosentilla (edellisestä kuukaudesta), vaikuttaa siltä, että keskipitkällä aikavälillä myös yksityisten investointien kasvu hiipuu vähitellen, vaikka muiden teollisuustuotteiden ja tietotekniikan tilausten määrä onkin pysynyt suurena. Kesäkuussa 1999 alkaneen rahapolitiikan kiristymisen kaikki vaikutukset alkavatkin vähitellen näkyä taloudessa. Tämä ilmenee pitkällä aikavälillä entistä laajempaan yksityisen kulutuksen supistumisena ja yksityisten investointien kasvuvauhdin hidastumisena. Siksi BKT:n kasvun odotetaan vuonna 2001 jäävän hieman viime vuosien keskiarvoa pienemmäksi.

Inflaatio ei ole kiihtynyt, koska tuottavuuden nopea kasvu on vastannut tuotantokustannusten kasvua. Erityisesti vuoden 2000 toisella neljänneksellä kokonaistuotanto tuntia kohti kasvoi muilla toimialoilla kuin maataloudessa ennätysmäiset 5,3 % edellisen vuoden vastaavasta neljänneksestä, kun taas työvoimakustannusindeksin mukaiset palkkakustannukset nousivat 4,0 %. Kuluttajahintaindeksin kehitys ei viittaa inflaation nopeutuvan merkittävästi nykyisestä, sillä vaikka kuluttajahintaindeksillä mitattu vuotuinen

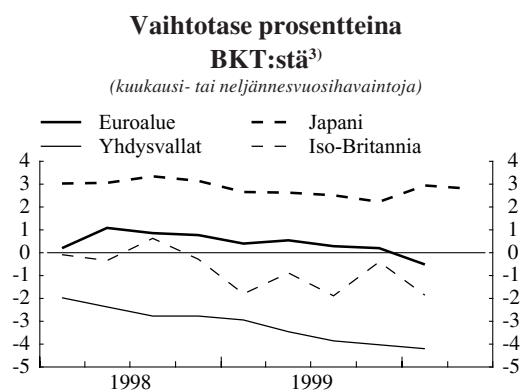
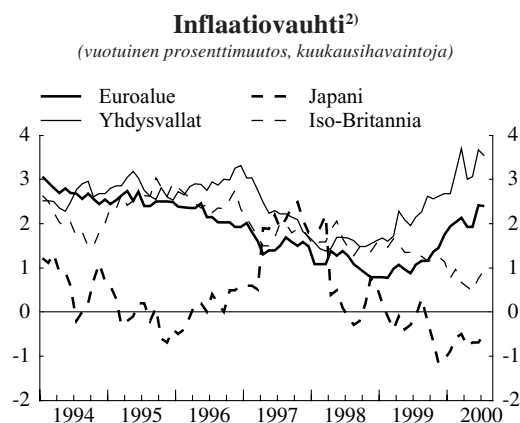
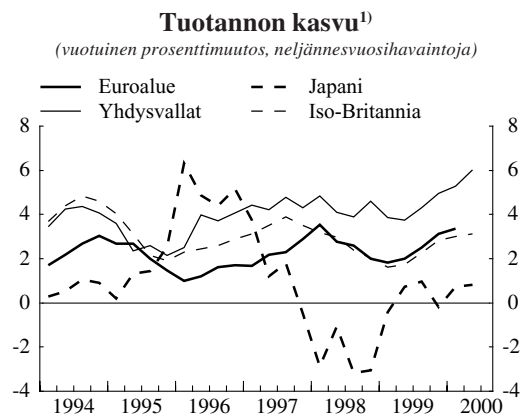
inflaatiovauhti oli tämän vuoden heinäkuussa 3,6 %, ilman energian ja elintarvikkeiden hintojen nousun vaikutusta inflaatiovauhti jäi 2,4 prosentin tasolle.

Yhdysvaltojen keskuspankin avomarkkinakomitea (FOMC) jätti 22.8.2000 federal funds -tavoitekorkonsa ennalleen eli 6,5 prosenttiin, jonka se oli vahvistanut 16.5.2000 pitämässään kokouksessa. FOMC:n lehdistötiedotteen mukaan päätös tehtiin ajankohtana, jolloin merkit Yhdysvaltojen talouskasvun hidastumisesta aiempaa kestävämmälle tasolle olivat lisääntymässä. FOMC totesi myös olevan yhä todennäköisempää, että muutaman viime vuoden aikana jatkunut tuottavuuden kasvu on nopeuttanut BKT:n kasvuvauhtia hintavakautta edistävästi. Avomarkkinakomitea kiinnitti kuitenkin huomiota siihen, että ”riskit painottuvat edelleen pääasiassa inflaatiopainneiden nousun suuntaan näköpiirissä olevana aikana”.

Japanin orastava elpyminen on edelleen yksityisten investointien vahvan kasvun varassa, samalla kun heikko tulokehitys vaikeuttaa yksityisen kulutuksen pysyvää paranemista. Vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä BKT:n määrän kasvu vauhdittui ja vuositasolle korotettu kasvuvauhti oli 10 %, kun vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä kasvu oli hidastunut 8,4 % (ks. kuvio 22). Yksityisen sektorin investoinnit kasvoivat 18,8 %, kun niiden lisäys taas oli ollut vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä 5,6 %. Sen sijaan yksityinen kulutus kasvoi vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä vuositasolle korotettuna 6,8 % supistuttuaan vuoden 1999 viimeisellä neljänneksellä 6,4 %. Vuoden 2000 toisella neljänneksellä julkistetut ennakoivat indikaattorit vahvistavat, että yksityisten investointien ja kulutuksen välinen kaksijakoisuus jatkuu keskipitkällä aikavälillä. Suuri koneiden tilausmäärä ja Economic Planning Agency'n (EPA) kyselyn tulokset osoittavat, että yritysten investointien kasvun odotetaan jatkuvan vuoden 2000 kolmannella neljänneksellä. Sen sijaan henkilökohtaisten tulojen supistuminen estää todennäköisesti kotitalouksien kulutuskysynnän kasvun jatkumisen. Yritys- ja rahoitussektorien uudelleenjärjestelyt ovat edistyneet. Niiden vaikutusten pitäisi pitkällä aikavälillä näkyä taloudessa työttömyyden vähenemisenä ja kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen lisää-

Kuvio 22.

Talousokehitys keskeisissä teollistuneissa talouksissa

Lähteet: Kansalliset tiedot, BIS, Eurostat ja EKP:n laskelmat.
 1) Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot.
 2) Vuoteen 1995 asti euroaluetta koskevat tiedot ovat kansallisiin kuluttajahintaindeksitietoihin perustuvia arvioita YKHI-inflaatiovauhdista. Vuoden 1995 jälkeen tiedot perustuvat YKHIin.
 3) EKP:n ja Eurostatin tiedot euroalueen ja Ison-Britannian osalta; Yhdysvaltain ja Japanin osalta kansalliset tiedot. Yhdysvaltain, Ison-Britannian ja Japanin BKT- ja vaihtotaseluvut on puhdistettu kausivaihteluista. Euroalueen BKT-luvut on puhdistettu kausivaihtelusta, mutta vaihtotaselukuja ei.

tymisenä niin, että myös yksityinen kulutus voi vauhdittaa talouden elpymistä. Japanin deflaatiopaineet – tukkuhintaindeksillä mitattuna – näyttävät väistyneen, sillä vuotuinen inflaatiouauhti on ollut kesäkuusta alkaen lievästi positiivinen. Koska deflaatiohuolien väistymisestä oli merkkejä, Japanin keskuspankki luopui ns. nollakorkopoliitikasta, jota se oli harjoittanut 18 kuukautta, ja nosti vakuudettomien yön yli -luottojen koron 0,25 prosenttiin.

Isossa-Britanniassa BKT:n kasvuvauhti kiihtyi vuoden 2000 toisella neljänneksellä vuositasolle korotettuna 3,6 prosenttiin, kun se edellisellä neljänneksellä oli ollut 2,1 %. Tuotannon kasvulla oli laaja perusta, sillä teollisuustuotanto kasvoi neljännesvuositasolla 1,4 % supistuttuaan ensimmäisellä vuosineljänneksellä 0,8 % ja myös palvelualan tuotannon kasvuvauhti nopeutui ensimmäisen vuosineljänneksen 0,6 prosentista 0,9 prosenttiin. Kasvua eniten vauhdittava tekijä oli kotimainen kysyntä, joka lisääntyi ensimmäisestä vuosineljänneksestä 0,9 % sekä yksityisen että julkisen kulutuksen ansiosta.

Ison-Britannian työmarkkinat vaikuttavat edelleen kireiltä. Työttömyys jatkoi vähenemistään vuoden 2000 toisella neljänneksellä ja samalla työllisyyskin koheni edelleen. Palkkoihin kohdistuvat paineet vähenivät kuitenkin huomattavasti, sillä koko kansantalouden keskimääräisiä tuloja kuvaavan indeksin vuotuinen nousuvauhti laski vuoden 2000 toisella neljänneksellä 4,1 prosenttiin oltuaan vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 5,8 %. RPIX-indeksin (vähittäishintaindeksi, josta on poistettu asuntolainojen korkomenot) mukaan mitattu inflaatio pysyi yhä virallisen 2½ prosentin tavoitteen alapuolella. Heinäkuussa 2000 RPIX-inflaation vuotuinen nousuvauhti oli 2,2 %, kun se oli ollut vuoden 2000 ensimmäisellä neljänneksellä 2,1 %.

Aasian kehittyvien talouksien kasvu jatkuu voimakkaana, vaikka yritys- ja rahoitussektorien rakenteellisiin heikkouksiin liittyvät huolenaiheet eivät ole täysin poistuneet. Yksityisen kulutuksen elpyminen on koko alueella tasoittanut öljyn hinnannoususta kärsineen nettoviennin supistumista. Korea ja Taiwan ovat edelleen nopeimmin kasvavia talouksia, mutta alustavia merkkejä alkaa olla näkyvissä siitä, että taloudellinen toime-

liaisuus hidastuu paremmin tuotantokapasiteettia vastaavaksi. Kiinassa yrityssektorin meneillään oleva rakenneuudistus pitää yllä BKT:n kasvua, kun yritysten voitot kasvavat ja valtion omistamien yritysten käyttämätön kapasiteetti supistuu jatkuvasti. Tuotannon kasvuvauhti jää Filippiineillä ja Indonesiassa alueellista keskiarvoa hitaammaksi, koska julkishallinnon sekä yritys- ja rahoitussektorien uudistuksissa ei tapahdu merkittävää edistymistä, mikä estää yksityisen kysynnän elpymisen. Inflaatiopaineita on kehittymässä erityisesti alueen maissa, joissa kasvu on muita nopeampaa, mutta inflaatiopaineet jäivät selvästi pienemmiksi kuin ennen kriisiä.

EU:n jäsenyyttä hakeneiden suurimpien maiden yleiset talousnäkymät jatkuvat varsin myönteisinä, sillä vahvan viennin ja kotimaisen kysynnän odotetaan pitävän yllä nykyistä nousuuhdannetta. Puolassa merkittävää tuotannon kasvua on kuitenkin seurannut inflaation nopeutuminen ja vaihtotaseen alijäämä aiheuttaa edelleen huolta. Myös Unkarin talouskasvu on nopeaa, mutta epävarmuus inflaation hidastumisesta on lisääntynyt. Tšekissä elpymisen nopeutuminen näyttää pysäyttäneen muutaman viime vuoden aikaisen työttömyyden kasvun, mutta inflaatiopaineita on ilmeisesti jonkin verran syntymässä. Näissä oloissa on todennäköistä, että Tšekin talouskasvu jatkaa vahvistumistaan keskipitkällä aikavälillä.

Tuoreimpien tietojen mukaan talouden perustekijät ovat viime aikoina vahvistuneet Venäjällä, mikä johtuu suurimmaksi osaksi energian hinnannousun myönteisistä seurauksista. Näiden nykyisten suotuisten näkymien uhkana on kuitenkin se, että välttämättömien rakenteellisten uudistusten täytäntöönpano viivästyy ja inflaatiopaineet lisääntyvät.

Indikaattoreista saadut uusimmat tiedot osoittavat, että Latinalaisen Amerikan taloudellinen toimeliaisuus on voimakkaasti elpymässä, ja tämä kehitys jatkuu vuoden 2000 toisella puoliskolla. Brasilian ja erityisesti Meksikon taloudellinen toimeliaisuus jatkuu vilkkaana, ja sitä tukevat vahva kotimaan myynti sekä ulkomainen kysyntä. Argentiinan elpymistä haittaavat kuitenkin heikko luottamus kotimaassa ja julkisen talouden kehitystä koskevat huolenaiheet. Kasvu jatkuu samaan aikaan epätasaisena alueen kaikissa pie-

nehköissä kansantalouksissa. Kaiken kaikkiaan viimeaikainen talouskehitys viittaa lupaaviin kasvunäkymiin, mutta alueen huomattava ulkoisen rahoituksen tarve altistaa sen rahoituskustannusten noususta aiheutuville riskeille.

Euron kurssi heikkeni edelleen elokuussa ja syyskuun puoliväliin asti

Elokuussa ja syyskuun 2000 puoliväliin asti Japanin jeni vahvistui merkittävästi, Englannin punta heikkeni ja euro alkoi jälleen heiketä. Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi heikkeni elokuun alusta syyskuun puoliväliin asti 4,2 % euroalueen 13 tärkeän kauppakumppanin valuuttoihin nähden. Euron kurssi oli syyskuun puolivälissä heikompi kuin toukokuun alkupuolella 2000, jolloin se oli hyvin alhainen. Yhdysvaltojen, Japanin ja euroalueen talouskehitys huomioon ottaen tavanomaiset taloudelliset perustelut vaikuttavat yhä riittämättömämmiltä selittämään uskottavasti euron heikkenemistä. Itse asiassa markkinat näyttävät reagoivan asymmetrisesti euroalueen ja sen tärkeimpien kauppakumppanien – erityisesti Yhdysvaltojen – talousuutisiin.

Vaikka Yhdysvaltojen ja euroalueen välinen korkoero on edelleen pienentynyt (ks. kehikko 3), euro näytti jälleen heikkenevän suhteessa Yhdysvaltojen dollariin. Yhdysvaltojen BKT:n määrän odotettua voimakkaampi kasvu elokuun alkupuolella ja tuottavuuden jatkuva parantuminen vuoden 2000 toisella neljänneksellä ovat tukeneet dollaria. Yhdysvaltojen keskuspankin 22.8. tekemää päätöstä jättää korot ennalleen oli yleisesti odotettu, eikä se juuri vaikuttanut valuuttakurssisiin, mutta myöhemmin julkistetut luvut tukivat edelleen käsitystä, että Yhdysvaltojen talous voi hidastua hallitusti keskipitkällä aikavälillä, mikä voisi johtaa Yhdysvaltojen ja euroalueen välisen kasvueron pienenemiseen. Tämä ei kuitenkaan tukenut euroa kovinkaan pitkään. Euron dollarikurssi 13.9. oli 0,87 eli 14 % heikompi kuin 3.1.2000 (ks. kuvio 23).

Japanin jeni vahvistui elokuun alusta syyskuun puoliväliin sekä euroon että dollariin nähden. Jenin yleinen vahvistuminen oli Japanin talouden elpymisen nopeudesta kertovien myönteisten signaalien mukaista. Japanin keskuspankin 17.8.

tekemä päätös luopua nollakorkopolitiikasta näyttää lisänneen markkinoiden luottamusta Japanin talouden elpymiseen. Jenin vahvistuminen oli sidoksissa myös Japanin osakemarkkinoiden kohentumiseen elokuussa, mitä edisti yritysten voittojen jatkuva kasvaminen. Euron jenikurssi 13.9. oli 92,8 eli noin 9,72 % heikompi kuin 3.1.2000.

Englannin punta heikkeni elokuun alusta syyskuun puoliväliin hieman suhteessa euroon ja voimakkaammin suhteessa dollariin. Punnan dollarikurssi oli alhaisin seitsemään vuoteen, ja kurssin heikkeneminen johtui todennäköisesti markkinoiden käsityksestä, että Ison-Britannian talouden perustekijöiden kehitystä koskevat odotukset eivät täysin tukeneet punnan kurssia. Euron puntakurssi 23.9. oli 0,61 eli 1,7 % heikompi kuin 3.1.2000.

ERM II:een kuuluva Tanskan kruunu pysyi verrattain vakaana elokuussa ja syyskuun alkupuolella, ja sen eurokurssi 13.9. oli 7,47 (ks. kuvio 24). Kreikan drakma lähentyi edelleen eurokeskuskurssiaan. Kreikan keskuspankki päätti laskea korkojaan 75 peruspistettä 6.9. alkaen. Drakman eurokurssi 13.9. oli 338,4 eli noin 1 prosentin eurokeskuskurssia korkeampi.

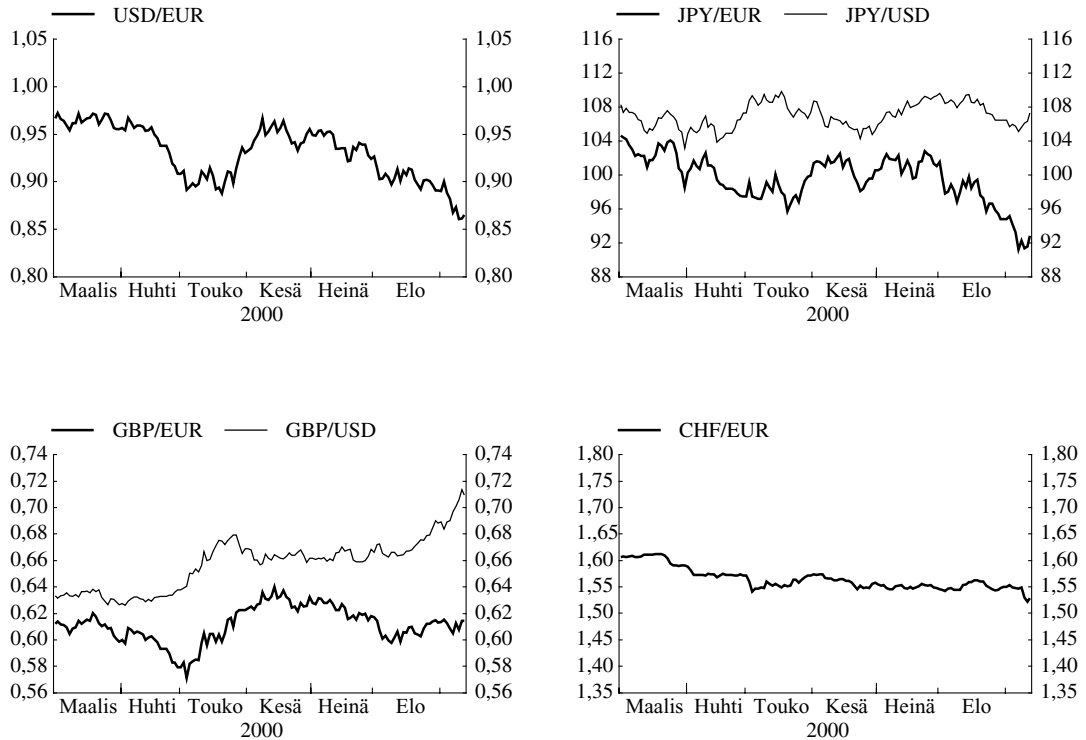
Euron kurssi heilahteli verrattain vähän Sveitsin frangiin nähden elokuussa ja syyskuun alkupuolella. Syyskuun toisella viikolla Sveitsin frangi vahvistui teknisluonteisten ostojen myötä. Euro pysyi verrattain vakaana suhteessa Ruotsin kruunuun elokuun alusta syyskuun puoliväliin asti.

Euron nimellinen efektiivinen valuuttakurssi oli syyskuun puoliväliin mennessä heikentynyt noin 17,3 % vuoden 1999 ensimmäisestä neljänneksestä ja miltei 7,9 % vuoden 2000 alusta. Euron efektiiviset reaaliset valuuttaindeksit, jotka laskeaan euroalueen 13 tärkeän kauppakumppanin valuuttoihin nähden ja jotka on deflatoitu joko kuluttajahintaindeksillä, teollisuuden tuottajahintaindeksillä tai tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusindeksillä, olivat kaikki edelleen merkittävästi pienemmät kuin pitkän aikavälin keskiarvot (ks. kuvio 25).

Kuvio 23.

Valuuttakurssikehitys

(päivähavainnot)

Lähde: EKP.

Vaihtotase alijäämäinen vuoden 2000 alkupuoliskolla

Kesäkuussa 2000 euroalueen vaihtotaseen alijäämä oli 0,1 miljardia euroa, kun kesäkuussa 1999 vaihtotase oli ollut 5,4 miljardia euroa ylijäämäinen. Tämä johtui pääasiassa siitä, että tavarakaupan ylijäämä supistui 11,0 miljardista eurosta 6,8 miljardiin euroon ja tulonsiirtojen alijäämä kasvoi 1,1 miljardia euroa. Palvelutaseen ja tuotannon tekijäkorvausten taseen alijäämät pysyivät kutakuinkin ennallaan.

Vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla euroalueen vaihtotaseen alijäämä oli 11,8 miljardia euroa, kun vastaavana ajanjaksona vuotta aiemmin vaihtotaseen ylijäämä oli ollut 14,9 miljardia euroa. Kuten edelliselläkin vuonna tämä johtui pääasiassa tavarakaupan ylijäämän supistumisesta

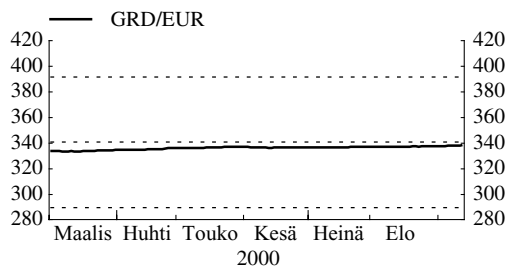
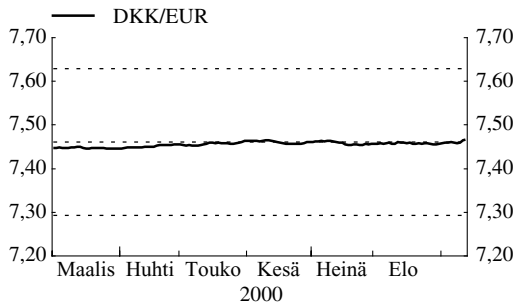
(46,4 miljardista eurosta 27,0 miljardiin euroon) ja palvelutaseen, tuotannon tekijäkorvausten taseen ja tulonsiirtojen taseen alijäämien kasvusta (ks. taulukko 12).

Vaikka tavaraviennin arvo tämän vuoden alkupuoliskolla kasvoi huomattavasti eli 23,3 % viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta, tuonnin arvo kasvoi vielä nopeammin eli 32,5 %. Euroalueen viennin arvon kasvu johtui pääasiassa viennin määrän kasvusta, mikä oli sidoksissa hintakilpailukyvyyn kohenemiseen ja voimakkaaseen ulkomaiseen kysyntään. Viennin kasvuun vaikutti merkittävästi myös viennin yksikköarvojen kasvu. Tuonnin kasvuun vaikutti tuontihintojen nousu, joka johtui öljyn hinnan noususta ja euron heikkenemisestä. Myös euroalueen kysynnän kasvu vaikutti tuonnin kasvuun. Öljyn korkea ja jatkuvasti nouseva hinta ja siihen liittyvä euroalueen

Kuvio 24.

Valuuttakurssikehitys ERM II:ssa

(päivähavaintoja)

Lähde: EKP.

Huom. Vaakasuorat viivat osoittavat keskuskurssia (DKK 7,46 ja GRD 340,75 [17.1.2000 alkaen]) ja vaihteluväliä (DKK $\pm 2,25\%$ ja GRD $\pm 15\%$).

Kuvio 25.

Nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssi-indeksit¹⁾

(kuukausittaisia / neljännesvuosittaisia keskiarvoja, 1999/1 = 100)

Lähde: EKP.

1) Tiedot perustuvat EKP:n laskelmiin (ks. huhtikuun 2000 Kuukausikatsauksen artikkeli). Nouseva käyrä merkitsee euron vahvistumista. Tuoreimmat havainnot ovat elokuulta 2000 ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten osalta vuoden 2000 toiselta neljännekseltä.

öljykaupan taseen alijäämä ovat merkittävä syy tavarakaupan ylijäämän laskuun. Alustavat laskelmat viittaavat siihen, että mikäli öljyn hintakehitys vastaa öljyfutuuriin hintakehitystä kuluvan vuoden lopun ajan, euroalueen öljykaupan alijäämä voi vuonna 2000 kasvaa miltei 1 prosenttia BKT:stä vastaavan määrän verrattuna vuoden 1998 alijäämään.

Pääoman nettotuonti arvopaperisijoituksina oli merkittävää kesäkuussa 2000

Rahoitustaseessa merkittävin muutos kesäkuussa oli se, että pääoman nettotuonti arvopaperisijoituksina kasvoi huomattavasti eli 43,3 miljardiin euroon, kun vuoden 2000 viitenä ensimmäisenä kuukautena pääomaa oli viety arvopaperisijoituksina (ks. taulukko 12). Pääoman nettotuonti liittyi sekä osakesijoituksiin (18,6 miljardia euroa) että velkainstrumentteihin tehtyihin sijoituksiin (24,7 miljardia euroa). Euroalueen ulkopuoliset sijoittivat erityisesti arvopapereihin (osakkeisiin ja velkainstrumentteihin), ja arvopaperisijoitukset olivat kesäkuussa yhteensä 76,3 miljardia euroa. Ulkomaiset sijoitukset sekä euroalueen osakkeisiin (39,9 miljardia euroa) että velkainstrumentteihin (36,5 miljardia euroa) olivat suurimmat sen jälkeen kun niitä koskeva raportointi alkoi tammikuussa 1998. Sitä vastoin pääoman nettovienti suorina sijoituksina oli kesäkuussa vähäistä eli 2,5 miljardia euroa.

Vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla pääoman nettovienti suorina sijoituksina ja arvopaperisijoituksina oli yhteensä 33,6 miljardia euroa eli huomattavasti vähemmän kuin vastaavana ajankohtana vuonna 1999 (129,9 miljardia euroa). Tähän on pääasiassa vaikuttanut pääoman merkittävä tuonti suorina sijoituksina (128,6 miljardia euroa) – vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla pääomaa vietiin suorina sijoituksina 68,2 miljardia euroa. Euroalueelle tehtyjen sijoitusten kasvu johtui siitä, että suorat sijoitukset lisääntyivät huomattavasti (suorat sijoitukset vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla olivat 256,9 miljardia euroa, kun ne vastaavana ajankohtana vuotta aiemmin olivat olleet 45,1 miljardia euroa) ja euroalueella sijaitsevien suorat sijoitukset ulkomaille kasvoivat tätä vähemmän (128,3 miljardiin

Taulukko 12.

Euroalueen maksutase

(mrd. euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton)

	1999 Tammi-kesäkuu	1999 Kesäkuu	2000 Tammi-kesäkuu	2000 Huhtikuu	2000 Toukokuu	2000 Kesäkuu
Vaihtotase	14,9	5,4	-11,8	-3,2	-0,6	-0,1
Tulot	625,9	116,8	740,4	115,9	133,7	131,2
Menot	611,0	111,4	752,2	119,1	134,4	131,3
Tavarat	46,4	11,0	27,0	6,0	5,0	6,8
Vienti	372,7	69,1	459,4	72,3	83,4	82,5
Tuonti	326,4	58,1	432,4	66,3	78,4	75,7
Palvelut	-3,0	-0,1	-7,1	-1,2	-0,2	-0,3
Vienti	110,0	21,6	123,4	20,0	22,0	22,8
Tuonti	113,0	21,7	130,5	21,2	22,2	23,2
Tuotannontekijäkorvaukset ¹⁾	-13,5	-2,3	-15,3	-3,9	-2,8	-2,3
Tulonsiirrot	-14,9	-3,2	-16,4	-4,0	-2,6	-4,3
Pääomansiirrot	6,2	1,4	5,4	1,5	0,6	0,4
Rahoitustase	-61,4	-12,2	44,0	5,0	7,0	-15,8
Suorat sijoitukset	-68,2	-18,9	128,6	-6,2	-10,7	-2,5
Ulkomaille	-113,2	-25,3	-128,3	-18,6	-35,6	-10,9
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	.	.	-69,3	-8,5	-15,1	-12,5
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	.	.	-59,0	-10,1	-20,5	1,7
Euroalueelle	45,1	6,4	256,9	12,4	24,9	8,4
Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	.	.	209,5	6,3	8,9	3,1
Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäiset lainat	.	.	47,5	6,1	16,0	5,4
Arvopaperisijoitukset	-61,7	7,9	-162,2	-7,9	-5,1	43,3
Saamiset	-150,9	-25,5	-242,3	-25,8	-29,7	-33,0
Osakkeet	-62,6	-13,5	-174,3	-18,2	-18,0	-21,3
Velkapaperit	-88,4	-12,0	-68,0	-7,6	-11,7	-11,8
Velat	89,2	33,4	80,1	17,9	24,6	76,3
Osakkeet	25,8	12,3	-66,4	-4,7	4,1	39,9
Velkapaperit	63,4	21,1	146,5	22,6	20,5	36,5
Johdannaiset	-2,0	-0,1	6,4	2,1	0,3	1,5
Muut sijoitukset	58,4	-2,3	67,7	16,8	21,2	-61,6
Valuuttavaranto	12,1	1,3	3,5	0,2	1,3	3,4
Virheelliset ja tunnistamattomat erät	40,3	5,4	-37,6	-3,4	-7,0	15,6

Lähde: EKP.

Huom. Pyöritysten vuoksi yhteenlaskut eivät välttämättä täsmää. Rahoitustaseessa positiivinen luku osoittaa pääoman tuontia ja negatiivinen luku pääoman vientiä. Valuuttavarannossa negatiivinen luku osoittaa valuuttavarannon lisäystä ja positiivinen luku valuuttavarannon vähennystä. Yksityiskohtaiset tilastot esitetään tämän Kuukausikatsauksen tilasto-osan taulukoissa 8.1–8.7.

1) Kuukausitiedot vuodelta 1999 eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa.

euroon, kun ne vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla olivat olleet 113,2 miljardia euroa).

Suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin vaikutusta tasoitti pääoman nettovienti ar-

vopaperisijoituksina, jotka vuoden 2000 ensimmäisellä puoliskolla kasvoivat 162,2 miljardiin euroon oltuaan 61,7 miljardia euroa vastaavana ajanjaksona vuonna 1999. Pääomaa vietiin erityisesti osakesijoituksina. Ne olivat 240,8 miljardia

euroa, kun ne vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla olivat olleet 36,7 miljardia euroa. Osakesijoituksiin liittyvän pääoman nettoviennin ja suoriin sijoituksiin liittyvän pääoman nettotuonnin suuruuteen on vaikuttanut pääasiassa yksittäinen suuri suora sijoitus, joka maksettiin osakkeilla. Osakesijoituksiin liittyvää pääoman nettovientä tasoitti vain osittain velkainstrumentteihin liittyvä pääoman nettotuonti tammikuusta kesäkuuhun 2000 (velkainstrumentteihin liittyvä pääoman

nettotuonti oli 78,5 miljardia euroa, kun pääoman nettovienti vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla oli ollut 25,0 miljardia euroa). Pääoman nettoviennin kääntyminen nettotuonniksi johtui ulkomaisten sijoittajien euroalueen joukkolainoihin tekemien sijoitusten jyrkästä kasvusta 97,8 miljardiin euroon, kun ulkomaisten sijoitukset vuoden 1999 ensimmäisellä puoliskolla olivat olleet 36,6 miljardia euroa.

Euroalueen tilastot

Tilastot

	Yhteenveto euroalueen taloustilastoista	5*
I	Rahapolitiikkatilastot	
	1.1 Eurojärjestelmän konsolidoitu tase	6*
	1.2 EKP:n korot	8*
	1.3 Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät	8*
	1.4 Vähimmäisvarantotilastot	10*
	1.5 Pankkijärjestelmän likviditeettiasema	11*
2	Euroalueen rahatalous	
	2.1 Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase	12*
	2.2 Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)	13*
	2.3 Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä)	14*
	2.4 Raha-aggregaatit	16*
	2.5 Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan	19*
	2.6 Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan	20*
	2.7 Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät	21*
	2.8 Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuuttoittain	22*
3	Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot	
	3.1 Rahamarkkinakorot	24*
	3.2 Valtion lainojen tuotot	25*
	3.3 Osakeindeksit	26*
	3.4 Pankkien luotto- ja talletuskorot	27*
	3.5 Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan	28*
	3.6 Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan	30*
4	YKHI ja euroalueen muut hinnat	
	4.1 Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi	36*
	4.2 Muut hinnat ja kustannukset	37*
5	Euroalueen reaalitalous	
	5.1 Kansantalouden tilinpito	38*
	5.2 Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja	40*
	5.3 Suhdanekyselyt	41*
	5.4 Työmarkkinat	42*
6	Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus	43*
7	Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa	44*
	7.1 Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä	44*
	7.2 Velka	45*
	7.3 Velan muutos	46*
8	Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)	
	8.1 Maksutase	47*
	8.2 Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot	48*
	8.3 Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset	49*
	8.4 Maksutase: suorat sijoitukset	50*
	8.5 Maksutase: arvopaperisijoitukset	51*
	8.6 Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto	52*
	8.7 Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto	54*

9	Euroalueen ulkomaankauppa	56*
10	Valuuttakurssit	60*
11	Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa	62*
12	Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella	
	12.1 Taloudellinen kehitys	63*
	12.2 Säästäminen, investoinnit ja rahoitus	64*
	Tekninen huomautus	65*
	Yleistä	67*

Taulukkomerkintöjen selityksiä

- ”.” Tiedot puuttuvat.
- ”-” Tiedot eivät ole vielä saatavissa.
- ”..” Nolla tai merkityksetön.
- ”miljardia” 10⁹
- ^(p) Ennakkotieto.
- kp. Kausivaihteluista puhdistettu.

Yhteenveto euroalueen taloustilastoista

(vuotuinen prosentimuutos, ellei toisin mainita)

1. Rahatalouden kehitys ja korot

	M1 ¹⁾	M2 ¹⁾	M3 ¹⁾		Rahalaitosten lainat euroalueelle (pl. rahalaitokset ja julkisyhteisöt) ¹⁾	Yritysten ja muiden rahoituslaitosten kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat arvopaperit ¹⁾	3 kk:n korko (euribor, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot)	Valtion 10 vuoden lainojen tuotot, vuotuisina prosentteina, ajanjakson keskiarvot
				3 kk:n liukuva keskiarvo				
	1	2	3	4	5	6	7	8
1999	12,3	6,7	5,6	-	10,0	.	2,96	4,66
1999 II	11,7	6,4	5,4	-	9,9	.	2,63	4,26
1999 III	13,0	7,1	5,7	-	10,1	.	2,70	5,05
1999 IV	12,0	6,4	5,9	-	9,9	.	3,43	5,32
2000 I	10,0	4,8	5,9	-	9,2	23,3	3,55	5,61
2000 II	9,4	4,8	6,2	-	10,0	20,7	4,27	5,43
2000 III	.	.	.	.	.	.	.	.
2000 maaliskuu	10,0	5,0	6,5	6,4	9,8	21,1	3,75	5,49
2000 huhti	11,2	5,4	6,6	6,4	10,3	21,1	3,93	5,41
2000 touko	8,6	4,6	5,9	6,0	10,2	22,1	4,35	5,52
2000 kesä	6,8	4,1	5,4	5,5	9,3	16,8	4,50	5,35
2000 heinä	6,8	3,7	5,3	.	8,9	.	4,58	5,45
2000 elokuu	.	.	.	.	.	.	4,78	5,40

2. Hintojen ja reaali-talouden kehitys

	YKHI	Teollisuuden tuottajahinnat	Työkustannukset tuntia kohden (koko taloudessa)	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotanto (pl. rakentaminen)	Kapasiteetin käyttöaste teollisuudessa %	Työllisyys (koko taloudessa)	Työttömyys (% työvoimasta)
1999	1,1	-0,4	2,2	2,4	1,8	81,8	1,7	10,0
1999 II	1,0	-1,4	2,0	2,0	0,5	81,8	1,6	10,0
1999 III	1,1	0,1	2,3	2,5	2,4	81,6	1,7	9,9
1999 IV	1,5	2,2	2,4	3,1	4,1	81,9	1,7	9,7
2000 I	2,0	4,4	3,6	3,4	4,9	83,0	1,9	9,5
2000 II	2,1	5,1	.	.	5,9	83,7	.	9,2
2000 III	.	.	.	.	.	83,9	.	.
2000 maaliskuu	2,1	4,8	-	-	5,3	-	-	9,4
2000 huhti	1,9	4,6	-	-	5,9	-	-	9,3
2000 touko	1,9	5,2	-	-	8,1	-	-	9,2
2000 kesä	2,4	5,6	-	-	3,7	-	-	9,1
2000 heinä	2,4	5,5	-	-	.	-	-	9,1
2000 elokuu	.	.	-	-	.	-	-	.

3. Maksutase, valuuttavaranto ja valuuttakurssit

(miljardia euroa, ellei toisin mainita)

	Maksutase (nettovirrat)				Valuuttavaranto (ajanjakson lopun kanta)	Euron efektiivinen valuuttakurssi: laaja maaryhmä (1999/I = 100)		USD/euro
	Vaihtotase ja pääoman-siirrot	Niistä: tavarat	Suorat sijoitukset	Arvopaperi-sijoitukset		Nimellinen	Reaalinen (KHI)	
1999	36,1	99,5	-138,8	-28,9	372,4	96,6	95,8	1,066
1999 II	12,0	24,8	-52,6	-7,0	.	96,5	96,0	1,057
1999 III	6,2	26,6	-23,3	29,8	.	95,5	94,6	1,049
1999 IV	8,8	26,5	-47,3	3,0	372,4	94,2	92,6	1,038
2000 I	-5,0	9,3	148,0	-192,6	385,4	91,1	89,5	0,986
2000 II	-1,4	17,7	-19,4	30,4	385,7	88,4	86,6	0,933
2000 III	.	.	.	.	.	.	.	.
2000 maaliskuu	2,5	5,6	1,1	-34,4	385,4	89,7	88,1	0,964
2000 huhti	-1,6	6,0	-6,2	-7,9	399,6	88,4	86,7	0,947
2000 touko	0,0	5,0	-10,7	-5,1	388,8	86,9	85,1	0,906
2000 kesä	0,3	6,8	-2,5	43,3	385,7	89,9	88,1	0,949
2000 heinä	.	.	.	.	391,3	89,4	87,6	0,940
2000 elokuu	.	.	.	.	.	87,0	85,0	0,904

Lähteet: EKP, Euroopan komissio (Eurostat ja talous- ja rahoitusasioista vastaava pääosasto) ja Reuters.

Lisätietoja tämän tilasto-osan vastaavissa taulukoissa.

1) Kuukausittaiset kasvuvauhdit ajanjakson lopussa, neljännesvuosittaiset ja vuosittaiset kasvuvauhdit ajanjakson keskiarvoja.

I Rahapolitiikatilastot

Taulukko I.1

Eurojärjestelmän konsolidoitu tase

(miljoonaa euroa)

1. Vastaavaa

		Kulta ja kultasaamiset 1	Valuuttamääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta 2	Valuuttamääräiset saamiset euroalueelta 3	Euromääräiset saamiset euroalueen ulkopuolelta 4	Euromääräiset luotot euroalueen rahoitussektorille 5	Perusrahoitusoperaatiot 6	Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot 7	Käänteiset hienosäätöoperaatiot 8	
										2000
		21.	115 677	267 366	17 335	4 829	201 782	140 115	60 000	0
		28.	115 677	267 406	17 349	4 833	209 911	147 156	59 999	0
	touko	5.	115 677	266 475	17 500	4 834	214 169	152 812	59 999	0
		12.	115 677	264 161	18 202	4 680	196 865	135 608	59 999	0
		19.	115 677	270 555	17 825	4 988	198 601	137 533	59 999	0
		26.	115 677	267 485	17 556	4 988	205 413	144 080	59 995	0
	kesä	2.	115 677	265 353	19 344	4 850	201 957	140 340	59 905	0
		9.	115 677	264 791	18 333	4 722	198 214	136 728	59 905	0
		16.	115 677	264 177	18 138	4 717	204 375	142 783	59 905	0
		23.	115 677	263 531	18 262	4 529	206 453	142 020	59 905	0
		30.	121 188	263 926	18 325	4 130	234 528	172 961	59 907	0
	heinä	7.	120 911	262 183	18 311	4 299	218 320	157 001	59 907	0
		14.	120 911	261 515	18 115	4 425	217 434	157 002	59 907	0
		21.	120 911	262 887	17 539	4 020	212 425	152 004	59 907	0
		28.	120 911	264 105	16 676	3 776	226 277	170 999	54 911	0
	elo	4.	120 911	263 524	16 329	3 708	218 337	163 001	54 911	0
		11.	120 911	262 539	15 693	4 065	211 125	156 002	54 911	0
		18.	120 911	264 354	15 066	4 442	220 131	165 002	54 911	0
		25.	120 911	263 684	15 254	4 214	222 715	166 999	54 911	0
	syys	1.	120 911	263 927	15 735	4 392	231 172	180 999	49 999	0
		8.	120 911	265 579	14 347	4 094	226 322	176 001	49 999	0

2. Vastattavaa

		Liikkeessä olevat setelit 1	Euromääräiset velat euroalueen rahoitussektorille 2	RTGS-tilit (ml. vähimmäisvarantotalletukset) 3	Talletusmahdollisuus 4	Määräaikaiset talletukset 5	Käänteiset hienosäätöoperaatiot 6	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät talletukset 7	Liikkeeseen lasketut sijoitustodistukset 8	
										2000
		21.	355 714	113 857	109 440	4 416	0	0	1	6 265
		28.	354 266	111 871	101 478	10 371	0	0	22	6 265
	touko	5.	355 893	122 195	122 129	41	0	0	25	6 265
		12.	354 655	104 640	104 335	291	0	0	14	6 265
		19.	352 117	118 570	118 401	150	0	0	19	6 265
		26.	350 858	115 949	115 908	26	0	0	15	6 265
	kesä	2.	355 498	114 669	114 637	25	0	0	7	6 265
		9.	357 130	109 696	109 665	25	0	0	6	6 265
		16.	354 702	116 117	116 072	33	0	0	12	6 265
		23.	353 587	109 841	108 429	1 400	0	0	12	6 265
		30.	355 726	120 417	120 316	91	0	0	10	6 265
	heinä	7.	359 442	112 936	112 782	151	0	0	3	6 265
		14.	359 514	109 930	109 883	45	0	0	2	6 265
		21.	357 627	114 910	111 113	3 794	0	0	3	6 265
		28.	358 533	113 458	113 406	49	0	0	3	6 265
	elo	4.	362 200	115 833	115 797	34	0	0	2	6 265
		11.	361 546	106 584	106 343	240	0	0	1	6 265
		18.	357 961	116 105	115 983	122	0	0	0	6 265
		25.	353 848	106 518	106 487	29	0	0	2	6 265
	syys	1.	355 876	119 054	119 021	27	0	0	6	6 265
		8.	357 489	113 148	112 951	197	0	0	0	6 265

Lähde: EKP.

				Yhteensä				
Käänteiset rakenteelliset operaatiot	Maksuvalmiusluotot	Vakuuksien muutospyyntöihin liittyvät luotot	Muut luotot	Euromääräiset arvopaperit euroalueelta	Euromääräiset saamiset julkisyhteisöiltä	Muut saamiset		
9	10	11	12	13	14	15	16	
0	289	76	770	25 034	59 021	85 629	765 602	2000 huhti 14.
0	430	60	1 177	24 944	59 021	86 251	777 205	21.
0	1 573	29	1 154	24 937	59 021	83 828	782 962	28.
0	144	32	1 182	25 347	59 032	83 446	786 480	touko 5.
0	92	35	1 131	25 225	59 032	84 232	768 074	12.
0	135	30	904	25 103	59 026	84 128	775 903	19.
0	193	41	1 104	25 191	59 026	83 886	779 222	26.
0	330	81	1 301	25 030	59 026	83 657	774 894	kesä 2.
0	163	56	1 362	25 163	59 026	84 056	769 982	9.
0	80	49	1 558	24 852	58 986	83 897	774 819	16.
0	3 050	53	1 425	25 171	58 986	84 159	776 768	23.
0	145	89	1 426	25 086	58 986	86 299	812 468	30.
0	362	86	964	25 149	58 986	85 321	793 480	heinä 7.
0	61	15	449	25 083	58 986	84 710	791 179	14.
0	156	9	349	25 310	58 986	84 613	786 691	21.
0	1	25	341	25 435	58 986	84 559	800 725	28.
0	62	24	339	25 382	58 986	84 909	792 086	elo 4.
0	48	17	147	25 487	58 986	84 972	783 778	11.
0	5	65	148	25 539	58 986	84 860	794 289	18.
0	614	45	146	25 474	58 986	85 730	796 968	25.
0	17	16	141	25 271	58 986	82 024	802 418	syys 1.
0	68	114	140	25 400	58 986	82 127	797 766	8.

								Yhteensä		
Euro-määräiset velat muille euroalueella oleville	Euro-määräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Valuuttamääräiset velat euroalueelle	Valuuttamääräiset velat euroalueen ulkopuolelle	Myönnettyjen erityisnosto-oikeuksien vastaerä	Muut velat	Arvonmuutos-tili	Pääoma ja rahastot			
9	10	11	12	13	14	15	16	17		
51 133	7 086	884	13 039	6 763	55 630	118 007	54 604	765 602	2000 huhti 14.	
45 684	7 323	958	13 035	6 763	54 995	118 007	54 604	777 205	21.	
53 831	7 694	816	13 523	6 763	55 321	118 007	54 605	782 962	28.	
45 523	7 357	805	13 271	6 763	55 739	118 007	54 662	786 480	touko 5.	
46 144	7 120	915	12 361	6 763	56 541	118 007	54 663	768 074	12.	
37 673	7 158	921	17 910	6 763	55 540	118 007	54 979	775 903	19.	
47 699	7 269	840	14 723	6 763	55 869	118 007	54 980	779 222	26.	
40 153	7 242	842	14 362	6 763	56 112	118 007	54 981	774 894	kesä 2.	
39 480	7 842	817	13 204	6 763	55 664	118 007	55 114	769 982	9.	
41 339	7 081	815	12 578	6 763	56 037	118 007	55 115	774 819	16.	
50 836	7 131	819	12 281	6 763	56 123	118 007	55 115	776 768	23.	
65 224	7 305	814	13 272	6 691	60 749	120 893	55 112	812 468	30.	
53 038	7 353	821	11 701	6 691	59 208	120 895	55 130	793 480	heinä 7.	
54 117	7 206	812	11 300	6 691	59 319	120 895	55 130	791 179	14.	
45 923	7 364	812	11 181	6 691	59 892	120 895	55 131	786 691	21.	
60 120	7 296	814	11 784	6 691	59 738	120 895	55 131	800 725	28.	
45 761	7 149	840	11 199	6 691	60 121	120 895	55 132	792 086	elo 4.	
48 055	7 299	841	10 108	6 691	60 361	120 895	55 133	783 778	11.	
50 689	7 549	800	10 821	6 691	61 380	120 895	55 133	794 289	18.	
65 464	8 120	800	10 727	6 691	62 506	120 895	55 134	796 968	25.	
60 743	7 427	827	11 057	6 691	58 448	120 895	55 135	802 418	syys 1.	
60 261	7 195	827	11 493	6 691	58 366	120 895	55 136	797 766	8.	

Taulukko 1.2

EKP:n korot

(korko vuotuisina prosentteina, muutokset prosenttiyksikköinä)

Voimassa alkaen ¹⁾	Talletusmahdollisuus		Perusrahoitusoperaatiot			Maksuvalmiusluotto	
			Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat	Muutos	Korko	Muutos
	Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Korko	Korko			
	Korko	Muutos	Korko	Korko	Muutos	Korko	Muutos
	1	2	3	4	5	6	7
1999 tammi	1. 2,00	-	3,00	-	-	4,50	-
	4. ²⁾ 2,75	0,75	3,00	-	...	3,25	-1,25
	22. 2,00	-0,75	3,00	-	...	4,50	1,25
huhti	9. 1,50	-0,50	2,50	-	-0,50	3,50	-1,00
marras	5. 2,00	0,50	3,00	-	0,50	4,00	0,50
2000 helmi	4. 2,25	0,25	3,25	-	0,25	4,25	0,25
maalis	17. 2,50	0,25	3,50	-	0,25	4,50	0,25
huhti	28. 2,75	0,25	3,75	-	0,25	4,75	0,25
kesä	9. 3,25	0,50	4,25	-	0,50	5,25	0,50
	28. ³⁾ 3,25	...	-	4,25	...	5,25	...
syys	1. 3,50	0,25	-	4,50	0,25	5,50	0,25

Lähde: EKP.

- Päiväys viittaa talletuskorkoon ja maksuvalmiusluoton korkoon. Perusrahoitusoperaatioiden koron muutokset ovat voimassa ensimmäisestä päivä-määrää seuranneesta operaatiosta alkaen, ellei toisin mainita.
- EKP ilmoitti 22.12.1998, että maksuvalmiusluoton koron ja talletuskoron välillä sovelletaan poikkeuksellisesti 4.–21.1.1999 kapeaa 50 peruspisteen korkoputkea. Tämän järjestelyn tarkoituksena oli helpottaa markkinaosapuolten sopeutumista uuteen regimiin.
- EKP ilmoitti 8.6.2000, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina. Korkotarjousten alaraja tarkoittaa alinta korkoa, jolla vastapuolet voivat tehdä tarjouksia.

Taulukko 1.3

Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot, huutokaupoissa hyväksytyt määrät¹⁾

(määrät miljoonaa euroa, korot vuotuisia korkoa)

1. Perusrahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat	Vaihtuvakorkoiset huutokaupat			Operaation kesto [...] päivää
			Kiinteä korko	Korkotarjousten alaraja	Marginaalikorko	Painotettu keskikorko	
	1	2	3	4	5	6	7
2000 maalisk.	1. 2 901 133	89 000	3,25	-	-	-	14
	8. 1 627 522	47 000	3,25	-	-	-	14
	15. 4 165 993	85 000	3,25	-	-	-	14
	22. 1 661 995	52 000	3,50	-	-	-	14
	29. 3 022 435	89 000	3,50	-	-	-	14
huhti	5. 2 869 408	48 000	3,50	-	-	-	14
	12. 4 290 278	82 000	3,50	-	-	-	15
	19. 4 277 306	58 000	3,50	-	-	-	15
	27. 5 492 939	89 000	3,50	-	-	-	13
touko	4. 4 624 944	64 000	3,75	-	-	-	13
	10. 6 352 776	72 000	3,75	-	-	-	14
	17. 6 574 441	66 000	3,75	-	-	-	14
	24. 7 057 234	78 000	3,75	-	-	-	14
	31. 7 127 001	62 000	3,75	-	-	-	15
kesä	7. 8 491 195	75 000	3,75	-	-	-	14
	15. 3 544 808	68 000	4,25	-	-	-	13
	21. 1 867 673	74 000	4,25	-	-	-	14
	28. ²⁾ 201 612	99 000	-	4,25	4,29	4,32	14
heinä	5. 171 848	58 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	12. 192 977	99 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	19. 160 519	53 000	-	4,25	4,29	4,30	14
	26. 211 485	118 000	-	4,25	4,30	4,31	14
elo	2. 172 252	45 000	-	4,25	4,31	4,31	14
	9. 199 922	111 000	-	4,25	4,30	4,31	14
	16. 173 995	54 000	-	4,25	4,35	4,37	14
	23. 218 102	113 000	-	4,25	4,47	4,50	14
	30. 149 939	68 000	-	4,25	4,68	4,71	14
syys	6. 190 506	108 000	-	4,50	4,55	4,57	14
	13. 158 302	63 000	-	4,50	4,58	4,59	14

Lähde: EKP.

- Esitetyt summat voivat hieman poiketa taulukossa 1.1 (vastaavaa) esitetystä (sarakkeet 6–8) likviditeetin jaon yhteydessä suorittamattomien maksujen vuoksi.
- Ks. taulukon 1.2 alaviite 3. Marginaalikorko tarkoittaa alinta korkoa, jolla likviditeettiä jaettiin.

2. Pitempiaikaiset rahoitusoperaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää	
			Kiinteä korko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko			
	1	2	3	4	5	6	7	
1999	tammi	14.	79 846	15 000	-	3,13	-	42
		14.	39 343	15 000	-	3,10	-	70
		14.	46 152	15 000	-	3,08	-	105
	helmi	25.	77 300	15 000	-	3,04	-	91
	maalis	25.	53 659	15 000	-	2,96	2,97	98
	huhti	29.	66 911	15 000	-	2,53	2,54	91
	touko	27.	72 294	15 000	-	2,53	2,54	91
	kesä	1.	76 284	15 000	-	2,63	2,64	91
		29.	64 973	15 000	-	2,65	2,66	91
	elo	26.	52 416	15 000	-	2,65	2,66	91
	syys	30.	41 443	15 000	-	2,66	2,67	84
	loka	28.	74 430	25 000	-	3,19	3,42	91
	marras	25.	74 988	25 000	-	3,18	3,27	98
	joulu	23.	91 088	25 000	-	3,26	3,29	98
2000	tammi	27.	87 052	20 000	-	3,28	3,30	91
	maalis	2.	72 960	20 000	-	3,60	3,61	91
		30.	74 929	20 000	-	3,78	3,80	91
	huhti	27.	64 094	20 000	-	4,00	4,01	91
	kesä	1.	64 317	20 000	-	4,40	4,42	91
		29.	41 833	20 000	-	4,49	4,52	91
	heinä	27.	40 799	15 000	-	4,59	4,60	91
	elo	31.	35 417	15 000	-	4,84	4,87	91

3. Muut huutokauppoina toteutetut operaatiot

Huutokaupan maksujen suorituspäivä	Operaation tyyppi	Tehdyt tarjoukset (määrä)	Hyväksytyt tarjoukset (määrä)	Kiinteäkorkoiset huutokaupat		Vaihtuvakorkoiset huutokaupat		Operaation kesto [...] päivää	
				Kiinteä korko	Marginaalikorko ³⁾	Painotettu keskikorko			
	1	2	3	4	5	6	7		
2000	tammi	5.	Määräaikaistalletusten kerääminen	14 420	14 420	-	3,00	3,00	7
	kesä	21.	Käänteisoperaatio	18 845	7 000	-	4,26	4,28	1

3) Ks. alaviite 2.

Taulukko 1.4

Vähimmäisvarantotilastot

1. Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten varantopohja^{1), 2)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopussa)

Varantopohja	Yhteensä	Velat, joihin sovelletaan 2 prosentin velvoitetta			Velat, joihin sovelletaan 0 prosentin velvoitetta		
		Talletukset (yön yli, enintään 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Enintään 2 vuoden velkapaperit	Rahamarkkina- paperit	Talletukset (yli 2 vuoden määräaika ja irtisanomisaika)	Repot	Yli 2 vuoden velkapaperit
	1	2	3	4	5	6	7
1999							
heinä	8 848,9	4 895,7	109,2	155,5	1 153,5	513,8	2 021,2
elo	8 856,3	4 893,0	113,2	165,4	1 164,9	484,8	2 035,0
syys	8 969,1	4 912,7	120,6	170,0	1 166,5	537,2	2 062,1
loka	9 083,7	4 967,3	129,0	178,5	1 180,3	554,2	2 074,5
marras	9 295,2	5 079,6	135,9	202,9	1 193,3	562,6	2 121,0
joulu	9 187,4	5 123,4	113,5	169,3	1 204,9	503,5	2 072,8
2000							
tammi	9 265,7	5 164,6	108,0	156,8	1 210,3	547,9	2 078,2
helmi	9 338,9	5 189,6	114,5	164,5	1 220,7	553,1	2 096,4
maalis	9 490,8	5 306,7	117,1	174,9	1 231,3	543,8	2 116,9
huhti	9 629,4	5 411,5	116,7	174,7	1 243,2	537,5	2 145,9
touko	9 641,5	5 390,3	118,4	188,4	1 241,3	541,4	2 161,7
kesä	9 539,4	5 316,9	120,4	184,7	1 250,6	506,7	2 160,1
heinä ^(p)	9 584,2	5 348,8	119,8	191,9	1 258,1	484,0	2 181,6

Lähde: EKP.

- 1) Luottolaitosten velkoja muille EKPJ:n vähimmäisvarantovelvoitteen alaisille luottolaitoksille, EKP:lle tai kansallisille keskuspankeille ei sisällytetä varantopohjaan. Jos luottolaitos ei pysty osoittamaan liikkeeseen laskemiensa edellä mainittujen euroalueen laitosten hallussa olevien enintään kahden vuoden velkapaperien ja rahamarkkinapaperien määrää, se voi tehdä varantopohjaansa näistä veloista prosentti vähennyksen. Varantopohjaan sovellettava vähennys oli 10 % marraskuuhun 1999 saakka, sen jälkeen 30 %.
- 2) Pitoajanjaksot alkavat kunkin kuukauden 24. päivänä ja päättyvät seuraavan kuukauden 23. päivänä. Varantovelvoite lasketaan edeltävän kuukauden lopun varantopohjan perusteella.

2. Varantojen pito¹⁾

(miljardia euroa, korko vuotuisena prosenttina)

Varantojen pitoajanjakso päättyy	Vaaditut varantotalletukset ²⁾	Toteutuneet varantotalletukset ³⁾	Varantovelvoitteen ylittävät talletukset ⁴⁾	Varantovaje ⁵⁾	Vähimmäisvarantojen korko, % ⁶⁾
	1	2	3	4	5
1999					
syys	102,6	103,0	0,5	0,0	2,50
loka	102,8	103,3	0,6	0,0	2,50
marras	103,4	104,0	0,5	0,0	2,73
joulu	104,9	105,4	0,5	0,0	3,00
2000					
tammi	107,7	108,5	0,8	0,0	3,00
helmi	107,5	107,9	0,4	0,0	3,12
maalis	108,0	108,4	0,5	0,0	3,27
huhti	108,7	109,5	0,8	0,0	3,50
touko	111,3	111,8	0,5	0,0	3,67
kesä	113,4	113,9	0,5	0,0	3,90
heinä	113,3	114,0	0,7	0,0	4,28
elo	111,8	112,3	0,5	0,0	4,32
syys ^(p)	112,6	-	-	-	-

Lähde: EKP.

- 1) Tässä taulukossa ilmoitetaan päättäneiden pitoajanjaksojen täydelliset tiedot ja nykyisen pitoajanjakson varantovelvoitteet.
- 2) Kunkin luottolaitoksen varantovelvoitteen määrä lasketaan varantopohjana olevista veloista niiden velvoiteprosenttien mukaan, joita sovelletaan kunkin velkaerään. Velat lasketaan kuukauden lopun tasetietojen mukaan. Jokainen luottolaitos saa tehdä 100 000 euron suuruisen konttäsammavähennyksen varantovelvoitteestaan. Euroalueen varantovelvoitteet lasketaan yhteen.
- 3) Vähimmäisvarantovelvoitteen alaisten luottolaitosten yhteenlasketut keskimääräiset päivittäiset varantotalletukset varantotilillä pitoajanjakson aikana.
- 4) Keskimääräiset varantovelvoitteen ylittävät toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka ovat täyttäneet varantovelvoitteen.
- 5) Keskimääräiset varantovelvoitteen alittavat toteutuneet varantotalletukset pitoajanjakson aikana laskettuna niiden luottolaitosten perusteella, jotka eivät ole täyttäneet varantovelvoitetta.
- 6) EKP:n (kalenteripäivien määrällä painotettu) eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden keskimääräinen korko pitoajanjakson aikana (ks. taulukko 1.3).

Taulukko 1.5

Pankkijärjestelmän likviditeettiasema¹⁾

(miljardia euroa; jakson päivittäisten arvojen keskiarvoja)

Pitoajanjakso päätyy	Likviditeettiä lisäävät tekijät					Likviditeettiä vähentävät tekijät					Luotto- laitosten sekkitilit ⁴⁾	Perusraha (keskus- pankki- raha) ⁵⁾				
	Eurojärjestelmän rahapoliittiset operaatiot					Talletus- mahdol- lisuus	Muut likviditeettiä vähentävät operaatiot ²⁾	Liikkeessä olevat setelit	Valtioiden tilit euro- järjestel- mässä	Muut tekijät (netto) ³⁾						
	Eurojär- jestelmän kulta- ja valuutta- saamiset (netto)	Perus- rahoitus- operaatiot	Pitempi- aikaiset rahoitus- operaatiot	Maksu- valmius- luotto	Muut likviditeettiä lisäävät operaatiot ²⁾								1	2	3	4
1999	helmi	328,2	104,6	34,2	3,8	30,2	1,3	0,2	329,3	41,0	28,9	100,3	430,9			
	maalis	323,6	136,4	45,0	0,4	0,0	1,4	0,0	326,9	49,8	25,0	102,2	430,5			
	huhti	338,4	130,1	45,0	0,7	0,0	0,3	0,0	331,0	42,9	39,0	101,1	432,3			
	touko	342,5	121,6	45,0	0,8	0,0	0,4	0,0	333,9	36,3	38,0	101,2	435,5			
	kesä	339,8	132,0	45,0	0,4	0,0	0,6	0,0	337,0	40,4	37,2	101,9	439,6			
	heinä	342,4	143,1	45,0	0,4	0,0	0,5	0,0	342,1	45,7	39,5	102,9	445,6			
	elo	343,2	150,1	45,0	0,5	0,0	1,0	0,0	344,8	47,3	42,1	103,6	449,4			
	syys	343,5	150,4	45,0	0,2	0,0	0,7	0,0	342,1	51,4	41,6	103,2	446,0			
	loka	349,7	143,0	45,0	0,3	0,0	0,6	0,0	342,5	45,4	45,9	103,5	446,7			
	marras	351,8	140,5	53,7	0,3	0,0	0,4	0,0	343,1	51,5	47,3	104,2	447,6			
	joulu	351,7	150,4	65,0	0,3	0,0	1,0	0,0	354,3	59,0	47,5	105,6	460,8			
2000	tammi	362,3	138,5	75,0	1,9	0,0	0,5	3,3	363,0	41,0	61,2	108,7	472,3			
	helmi	367,8	130,9	70,5	0,1	0,0	0,2	0,0	347,6	49,2	64,2	108,1	455,9			
	maalis	369,2	136,1	66,2	0,2	0,0	0,3	0,0	347,6	51,7	63,5	108,6	456,4			
	huhti	377,1	136,7	61,0	0,2	0,0	0,9	0,0	349,7	45,6	69,1	109,7	460,3			
	touko	378,8	142,6	60,0	0,4	0,0	2,3	0,0	353,8	41,9	71,8	112,0	468,2			
	kesä	378,1	140,9	59,9	0,3	0,2	0,8	0,0	354,1	38,3	72,1	114,2	469,1			
	heinä	380,8	157,9	59,9	0,4	0,0	0,5	0,0	357,0	50,4	76,8	114,2	471,7			
	elo	382,0	163,1	55,4	0,1	0,0	0,3	0,0	359,2	48,8	80,0	112,4	471,9			

Lähde: EKP.

1) Pankkijärjestelmän likviditeettiasema määritellään euroalueen luottolaitosten eurojärjestelmään kuuluvissa keskuspankeissa pitämien sekkitilialdojen yhteissummana. Summat johdetaan eurojärjestelmän konsolidoidusta taseesta.

2) Sisältää kansallisten keskuspankkien EMU:n toisessa vaiheessa tekemät rahapoliittiset operaatiot, joiden eräänntyminen ajoittuu kolmanteen vaiheeseen.

3) Eurojärjestelmän konsolidoidun taseen muut erät.

4) Likviditeettiä lisäävien (erät 1–5) ja likviditeettiä vähentävien erien (erät 6–10) erotus.

5) Talletusmahdollisuuden (erä 6), liikkeessä olevien setelien (erä 8) ja sekkitilien (erä 11) summa.

2 Euroalueen rahatalous

Taulukko 2.1

Eurojärjestelmän yhteenlaskettu tase¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Lainat euro-alueelle				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Ulkomaiset saamiset ²⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	Yhteensä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11				
1997	237,2	215,5	21,1	0,6	114,0	0,7	111,8	1,5	2,9	0,5	2,4	324,1	7,0	51,6	736,7
1998 III	302,8	281,5	21,1	0,2	82,7	1,0	81,0	0,7	4,8	2,0	2,8	329,4	8,0	50,0	777,6
1998 IV	225,2	204,6	20,4	0,1	87,8	1,1	86,2	0,5	5,5	1,8	3,7	322,3	7,9	49,3	698,0
1999 I	608,5	587,9	20,4	0,2	94,0	1,5	91,9	0,6	8,1	4,0	4,1	427,3	9,3	52,2	1 199,6
1999 II	788,8	768,3	20,4	0,2	92,4	1,5	90,0	0,9	8,7	4,4	4,3	498,6	9,7	47,1	1 445,3
1999 heinä	755,2	734,7	20,4	0,2	92,3	1,5	89,9	0,9	8,7	4,4	4,3	452,0	9,8	51,6	1 369,8
1999 elo	530,8	510,2	20,4	0,2	91,9	1,1	90,0	0,7	8,8	4,4	4,4	423,0	9,9	52,8	1 117,1
1999 syys	456,9	436,3	20,4	0,2	92,4	1,4	89,9	1,1	8,7	4,3	4,4	427,9	9,8	47,9	1 043,7
1999 loka	567,0	546,4	20,4	0,2	92,4	1,9	89,4	1,2	8,6	4,3	4,3	432,6	9,9	53,9	1 164,3
1999 marras	508,4	487,8	20,4	0,2	92,6	2,1	89,4	1,1	8,8	4,2	4,6	410,3	9,9	56,0	1 086,1
1999 joul	442,3	422,1	19,7	0,5	89,1	1,9	86,1	1,1	14,1	4,3	9,8	400,6	9,9	55,8	1 011,9
2000 tammi	463,6	443,2	19,8	0,6	90,3	1,7	87,6	1,0	14,2	4,4	9,8	424,3	9,9	52,1	1 054,4
2000 helmi	382,2	361,8	19,8	0,6	93,2	1,8	90,4	1,0	14,2	4,3	9,8	417,5	9,8	52,2	969,0
2000 maal	443,2	424,3	18,4	0,5	96,2	2,4	92,7	1,1	14,4	4,3	10,1	439,1	9,8	48,6	1 051,3
2000 huhti	465,5	446,6	18,4	0,5	96,7	2,6	93,0	1,1	14,4	4,3	10,1	438,0	9,9	51,1	1 075,5
2000 touko	469,2	450,3	18,4	0,5	97,1	2,7	93,2	1,2	14,4	4,4	10,1	441,9	10,0	51,6	1 084,2
2000 kesä	580,7	561,8	18,4	0,5	97,4	2,6	93,6	1,2	14,7	4,4	10,3	453,5	10,0	51,9	1 208,1
2000 heinä ³⁾	501,4	482,6	18,4	0,5	98,2	2,5	94,5	1,2	14,6	4,4	10,3	449,7	10,1	52,2	1 126,3

2. Velat

	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahamarkkinat			Rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaiset velat ²⁾	Muut velat	Yhteensä
			Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1997	354,9	147,0	91,9	51,7	3,4	13,4	14,8	106,0	33,4	67,2	736,7
1998 III	341,5	211,8	140,2	66,4	5,2	11,9	12,0	109,6	23,2	67,6	777,6
1998 IV	359,1	152,0	94,2	54,4	3,5	8,5	5,3	97,1	18,6	57,4	698,0
1999 I	348,3	549,5	486,6	54,4	8,5	4,9	5,3	138,0	97,9	55,8	1 199,6
1999 II	355,8	724,3	672,3	43,1	8,9	4,9	5,3	140,7	171,4	43,0	1 445,3
1999 heinä	363,6	682,7	620,6	55,5	6,6	4,9	5,3	139,9	124,3	49,2	1 369,8
1999 elo	358,6	463,7	403,2	53,8	6,6	4,9	5,3	139,9	93,9	50,9	1 117,1
1999 syys	359,4	390,5	332,9	50,1	7,6	3,3	5,3	146,3	88,8	50,1	1 043,7
1999 loka	361,2	500,6	440,8	50,2	9,5	3,3	5,3	150,6	93,8	49,4	1 164,3
1999 marras	362,9	443,0	368,3	64,1	10,6	3,3	4,6	150,3	69,5	52,4	1 086,1
1999 joul	393,0	339,3	277,1	53,4	8,8	3,3	4,6	175,1	49,8	46,9	1 011,9
2000 tammi	365,9	387,5	332,0	47,1	8,4	3,3	4,6	174,6	72,6	45,9	1 054,4
2000 helmi	363,5	311,8	246,7	56,7	8,4	3,3	4,6	173,9	64,4	47,5	969,0
2000 maal	365,9	372,0	319,6	43,3	9,1	1,7	4,6	185,7	75,1	46,5	1 051,3
2000 huhti	372,3	388,3	334,5	43,4	10,3	1,7	4,6	188,4	75,2	45,0	1 075,5
2000 touko	371,4	390,7	345,1	34,1	11,5	1,7	4,6	187,6	82,4	45,8	1 084,2
2000 kesä	374,0	498,4	432,8	53,1	12,5	1,7	4,6	192,5	92,0	45,0	1 208,1
2000 heinä ³⁾	377,3	415,0	354,7	49,8	10,5	1,7	4,6	195,8	84,6	47,4	1 126,3

Lähde: EKP.

1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.

2) Tammikuun 1999 alusta alkaen ulkomaisiin saamisiin ja velkoihin sisältyvät TARGETin toimintaan liittyvät eurojärjestelmän väliaikaiset bruttosaamiset ja -velat euroalueen ulkopuolisten jäsenvaltioiden kansallisiin keskuspankkeihin nähden. Tammikuun 2000 lopussa niitä oli noin 46 miljardia euroa, helmikuun 2000 lopussa noin 40 miljardia euroa, maaliskuun 2000 lopussa noin 51 miljardia euroa, huhtikuun 2000 lopussa noin 47 miljardia euroa, toukokuun lopussa noin 53 miljardia euroa, kesäkuun 2000 lopussa noin 65 miljardia euroa ja heinäkuun 2000 lopussa noin 59 miljardia euroa ja elokuun 2000 lopussa noin 41 miljardia euroa. Vuoden 1999 kunkin kuukauden lopun tilanne on esitetty vastaavassa alaviiteessä Kuukausikatsauksen helmikuun 2000 numerossa.

Taulukko 2.2

Euroalueen rahalaitosten yhteenlaskettu tase (pl. eurojärjestelmä)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset

	Yhteensä															
	Lainat euro-alueelle	Rahalaitoksille	Julkisyhteisöille	Muille	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Rahalaitosten	Julkisyhteisöjen	Muiden	Rahamarkkinapaperit	Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Rahalaitosten	Muiden	Ulkomaaiset saamiset	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	16
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1997	8 436,1	2 905,6	821,4	4 709,1	1 868,4	635,5	1 050,6	182,3	99,7	329,8	94,2	235,6	1 594,8	238,9	796,9	13 364,7
1998 III	8 844,1	3 073,7	809,8	4 960,5	2 040,0	705,5	1 137,2	197,3	105,8	381,2	109,8	271,4	1 650,8	237,0	785,8	14 044,4
1998 IV	9 098,4	3 181,5	821,2	5 095,8	2 012,3	721,3	1 102,3	188,7	107,1	424,2	123,3	300,8	1 579,9	243,9	777,4	14 243,2
1999 I	9 252,2	3 277,4	816,8	5 158,0	2 087,6	761,1	1 131,7	194,8	99,1	469,2	126,0	343,2	1 627,6	244,6	876,2	14 656,5
1999 II	9 450,5	3 328,7	816,5	5 305,3	2 138,5	800,3	1 125,8	212,4	101,9	484,6	124,7	359,8	1 646,2	250,0	866,2	14 937,8
1999 heinä	9 461,7	3 313,3	808,4	5 340,0	2 131,7	801,9	1 114,1	215,7	108,2	483,1	125,9	357,3	1 630,1	254,5	843,8	14 913,1
1999 elo	9 489,6	3 350,1	804,4	5 335,1	2 152,9	810,4	1 118,3	224,1	110,5	482,9	126,8	356,1	1 633,0	255,4	824,4	14 948,4
1999 syys	9 568,3	3 384,1	809,4	5 374,7	2 179,9	828,0	1 134,4	217,4	111,1	481,7	129,8	352,0	1 653,4	258,9	813,1	15 066,5
1999 loka	9 697,3	3 457,5	818,7	5 421,2	2 202,9	840,6	1 147,2	215,2	115,1	484,6	131,2	353,4	1 686,3	261,1	850,9	15 298,2
1999 marras	9 859,3	3 541,9	831,7	5 485,8	2 217,8	849,7	1 145,0	223,1	128,1	497,6	129,9	367,7	1 764,7	265,3	898,9	15 631,6
1999 joulou	9 764,2	3 420,2	827,5	5 516,6	2 175,4	827,2	1 121,6	226,6	129,9	521,4	138,0	383,4	1 702,4	281,2	917,7	15 492,3
2000 tammi	9 832,8	3 450,8	819,5	5 562,5	2 193,2	834,5	1 131,1	227,6	121,1	528,7	141,5	387,1	1 723,9	282,5	935,9	15 618,1
2000 helmi	9 836,7	3 425,3	814,9	5 596,5	2 215,9	845,1	1 137,2	233,7	130,8	546,2	144,7	401,5	1 768,5	282,1	952,1	15 732,4
2000 maalisk	10 002,5	3 515,2	820,3	5 667,0	2 221,0	868,5	1 124,8	227,7	131,9	594,3	155,1	439,2	1 804,5	287,5	976,1	16 017,6
2000 huhti	10 048,4	3 499,6	822,4	5 726,5	2 215,8	877,5	1 102,5	235,8	149,1	609,7	157,1	452,5	1 905,4	288,9	1 017,1	16 234,4
2000 touko	10 125,7	3 554,7	816,0	5 755,0	2 228,2	894,2	1 091,2	242,8	157,4	628,8	162,1	466,7	1 889,6	288,8	1 016,5	16 334,9
2000 kesä	10 105,1	3 474,9	812,5	5 817,7	2 208,8	892,8	1 072,4	243,6	156,0	589,3	157,3	432,1	1 867,0	271,6	1 027,2	16 224,9
2000 heinä ^(p)	10 067,9	3 410,5	810,3	5 847,2	2 217,1	917,7	1 047,5	251,9	153,6	587,5	150,2	437,2	1 898,1	275,7	1 075,9	16 275,8

2. Velat

	Yhteensä															
	Liikkeessä oleva raha	Talletukset euro-alueelta	Rahalaitosten	Valtion	Muiden julkisyhteisöjen/muiden	Yön yli	Määräaikaiset	Irri-sanomiset	Repot	Rahamarkkinapaperit	Liikkeeseen lasketut velkapaperit	Rahamarkkinapaperit	Oma pääoma ja varaukset	Ulkomaaiset velat	Muut velat	16
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1997	0,4	7 773,9	3 009,3	102,1	4 662,5	1 229,6	1 901,2	1 326,3	205,4	252,0	1 924,8	138,8	687,5	1 373,5	1 213,9	13 364,7
1998 III	0,4	8 043,6	3 227,5	90,0	4 726,2	1 268,8	1 901,0	1 345,4	211,0	260,4	2 093,2	154,1	725,9	1 482,8	1 284,0	14 044,4
1998 IV	0,4	8 279,3	3 311,7	95,3	4 872,3	1 382,7	1 924,1	1 388,8	176,7	241,2	2 116,0	160,8	742,4	1 500,4	1 202,7	14 243,2
1999 I	0,5	8 330,3	3 390,5	78,9	4 860,8	1 387,1	1 984,9	1 310,6	178,3	279,8	2 194,0	180,5	759,3	1 618,0	1 294,1	14 656,5
1999 II	0,5	8 445,6	3 437,3	81,9	4 926,5	1 479,6	1 961,2	1 319,1	166,4	305,3	2 268,9	183,2	781,9	1 666,6	1 285,7	14 937,8
1999 heinä	0,5	8 452,6	3 441,0	79,5	4 932,1	1 468,1	1 979,1	1 321,3	163,7	302,3	2 274,8	184,3	788,2	1 646,2	1 264,1	14 913,1
1999 elo	0,6	8 452,2	3 458,1	84,0	4 910,0	1 439,1	1 988,1	1 320,2	162,6	307,3	2 291,0	195,0	788,0	1 683,1	1 231,4	14 948,4
1999 syys	0,6	8 508,2	3 503,8	83,1	4 921,3	1 466,9	1 976,7	1 317,1	160,6	307,1	2 329,3	204,1	795,0	1 688,5	1 233,6	15 066,5
1999 loka	0,6	8 605,0	3 584,7	84,8	4 935,5	1 467,4	1 996,7	1 314,0	157,5	307,6	2 355,7	214,6	801,2	1 753,8	1 259,7	15 298,2
1999 marras	0,7	8 735,1	3 679,7	81,9	4 973,5	1 501,1	2 005,0	1 308,7	158,6	310,2	2 376,8	243,5	805,2	1 839,5	1 320,7	15 631,6
1999 joulou	0,7	8 709,1	3 579,4	88,6	5 041,0	1 532,3	2 037,4	1 327,1	144,2	309,8	2 364,7	242,1	836,3	1 774,7	1 255,0	15 492,3
2000 tammi	0,7	8 708,7	3 555,5	86,5	5 066,7	1 561,7	2 023,0	1 327,1	154,9	326,3	2 370,6	221,6	856,6	1 837,0	1 296,5	15 618,1
2000 helmi	0,7	8 706,9	3 548,0	87,7	5 071,2	1 554,6	2 040,3	1 316,9	159,4	343,6	2 396,3	233,0	864,2	1 874,7	1 313,0	15 732,4
2000 maalisk	0,7	8 785,1	3 604,4	86,9	5 093,8	1 562,7	2 047,0	1 307,0	177,1	343,1	2 423,3	248,8	878,9	1 991,2	1 346,6	16 017,6
2000 huhti	0,7	8 797,8	3 578,4	88,2	5 131,2	1 597,1	2 055,3	1 299,4	179,5	409,7	2 452,2	248,1	887,9	2 068,3	1 369,8	16 234,4
2000 touko	0,6	8 847,7	3 640,7	79,8	5 127,2	1 580,6	2 074,6	1 291,3	180,8	412,7	2 470,7	260,0	895,0	2 066,4	1 381,7	16 334,9
2000 kesä	0,6	8 820,6	3 611,5	93,5	5 115,6	1 588,0	2 072,4	1 286,5	168,6	412,9	2 475,8	261,8	894,9	1 955,7	1 402,7	16 224,9
2000 heinä ^(p)	0,6	8 753,9	3 541,6	88,0	5 124,4	1 587,5	2 084,5	1 278,8	173,6	412,1	2 499,8	273,4	903,0	1 996,4	1 436,6	16 275,8

Lähde: EKP.

Taulukko 2.3

Euroalueen rahalaitosten konsolidoitu tase (ml. eurojärjestelmä¹⁾)

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Saamiset: kannat

		Lainat			Hallussa			Hallussa	Ulkomaiset	Kiinteä	Muut	Yhteensä
		euro- alueelle	Julkis- yhteisöille	Muille	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet	Julkis- yhteisöjen	Muiden	olevat euro- alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	saamiset ³⁾	omaisuus	saamiset	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1998	joulu	5 937,5	841,6	5 095,9	1 377,8	1 188,5	189,2	304,5	1 902,2	251,8	790,6	10 564,4
1999	tammi	5 948,8	839,5	5 109,3	1 402,0	1 192,8	209,2	319,4	2 049,4	254,1	962,9	10 936,7
	helmi	5 951,0	839,7	5 111,3	1 409,9	1 207,8	202,1	326,7	1 958,9	252,7	978,6	10 877,8
	maalis	5 995,4	837,2	5 158,2	1 419,0	1 223,7	195,3	347,3	2 055,0	253,9	897,1	10 967,6
	huhti	6 009,5	830,0	5 179,5	1 421,9	1 219,3	202,5	359,9	2 058,6	255,9	863,7	10 969,5
	touko	6 042,1	830,2	5 211,9	1 444,9	1 236,1	208,8	372,9	2 009,4	257,1	849,7	10 976,1
	kesä	6 142,3	836,9	5 305,5	1 429,1	1 215,8	213,3	364,1	2 144,8	259,7	880,6	11 220,5
	heinä	6 169,0	828,8	5 340,2	1 420,7	1 204,0	216,7	361,6	2 082,1	264,4	862,9	11 160,6
	elo	6 160,1	824,8	5 335,3	1 433,2	1 208,3	224,9	360,4	2 056,0	265,2	844,2	11 119,1
	syys	6 204,8	829,8	5 374,9	1 442,8	1 224,3	218,5	356,4	2 081,3	268,7	828,1	11 182,1
	loka	6 260,4	839,1	5 421,3	1 452,9	1 236,5	216,3	357,7	2 118,9	271,0	872,3	11 333,1
	marras	6 338,0	852,1	5 486,0	1 458,6	1 234,4	224,2	372,2	2 175,0	275,3	921,2	11 540,3
	joulu	6 364,3	847,2	5 517,1	1 435,4	1 207,7	227,7	393,3	2 103,0	291,1	929,5	11 516,6
2000	tammi	6 402,4	839,3	5 563,1	1 447,3	1 218,7	228,6	396,9	2 148,2	292,4	954,1	11 641,3
	helmi	6 431,8	834,7	5 597,1	1 462,2	1 227,5	234,7	411,4	2 186,1	291,9	971,0	11 754,3
	maalis	6 506,2	838,7	5 667,5	1 446,3	1 217,5	228,8	449,3	2 243,6	297,3	992,5	11 935,2
	huhti	6 567,8	840,8	5 727,0	1 432,3	1 195,4	236,9	462,6	2 343,4	298,8	1 032,7	12 137,5
	touko	6 589,9	834,4	5 755,5	1 428,3	1 184,3	244,0	476,7	2 331,5	298,7	1 033,2	12 158,4
	kesä	6 649,0	830,9	5 818,1	1 410,8	1 166,0	244,8	442,4	2 320,4	281,6	1 045,4	12 149,7
	heinä ^(p)	6 676,2	828,6	5 847,6	1 395,1	1 142,0	253,1	447,5	2 347,8	285,9	1 093,0	12 245,5

2. Velat: kannat

		Liik- keessä oleva raha	Valtion talletuk- set	Muiden julkisyh- teisöjen/ muiden talletuk- set euro- alueelta	Yön yli	Määra- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markki- napaperit	Liikke- eseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	Yhteensä
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1998	joulu	323,4	149,7	4 875,8	1 386,2	1 924,1	1 388,8	176,7	303,5	1 398,9	714,3	1 518,9	1 260,1	19,7	10 564,4
1999	tammi	313,2	132,3	4 883,8	1 415,8	1 984,1	1 312,5	171,4	340,0	1 417,3	755,5	1 682,6	1 433,7	-21,8	10 936,7
	helmi	312,8	141,2	4 866,6	1 388,8	1 980,8	1 313,4	183,7	355,4	1 433,6	753,5	1 643,0	1 378,8	-7,2	10 877,8
	maalis	317,4	133,4	4 869,3	1 395,6	1 984,9	1 310,6	178,3	366,1	1 436,6	767,2	1 715,9	1 350,0	11,7	10 967,6
	huhti	319,5	115,8	4 883,7	1 411,1	1 986,9	1 314,0	171,7	387,6	1 453,4	778,0	1 731,0	1 300,1	0,4	10 969,5
	touko	321,2	120,7	4 904,6	1 442,8	1 974,7	1 314,7	172,4	389,1	1 463,8	782,6	1 720,7	1 257,8	15,5	10 976,1
	kesä	323,7	125,0	4 935,3	1 488,5	1 961,2	1 319,1	166,4	391,5	1 472,4	793,3	1 837,9	1 328,7	12,6	11 220,5
	heinä	331,7	134,9	4 938,7	1 474,7	1 979,1	1 321,3	163,7	383,3	1 476,8	797,9	1 770,4	1 313,2	13,7	11 160,6
	elo	326,2	137,8	4 916,7	1 445,7	1 988,1	1 320,2	162,6	396,6	1 484,8	796,6	1 776,9	1 282,4	1,0	11 119,1
	syys	327,1	133,2	4 928,8	1 474,4	1 976,7	1 317,1	160,6	403,5	1 505,2	807,1	1 777,3	1 283,7	16,2	11 182,1
	loka	329,4	135,0	4 945,1	1 476,9	1 996,7	1 314,0	157,5	410,5	1 518,5	816,3	1 847,6	1 309,1	21,7	11 333,1
	marras	329,9	146,0	4 984,1	1 511,7	2 005,0	1 308,7	158,6	428,9	1 529,6	821,4	1 909,0	1 373,1	18,3	11 540,3
	joulu	349,6	142,0	5 049,8	1 541,1	2 037,4	1 327,1	144,2	425,2	1 540,1	869,2	1 824,5	1 301,9	14,3	11 516,6
2000	tammi	332,7	133,6	5 075,1	1 570,1	2 023,0	1 327,1	154,9	430,1	1 539,0	885,2	1 909,6	1 342,4	-6,5	11 641,3
	helmi	330,9	144,4	5 079,6	1 563,0	2 040,3	1 316,9	159,4	449,1	1 554,0	889,1	1 939,1	1 360,5	7,6	11 754,3
	maalis	334,3	130,2	5 102,9	1 571,8	2 047,0	1 307,0	177,1	461,7	1 557,0	905,1	2 066,3	1 393,1	-15,5	11 935,2
	huhti	337,4	131,6	5 141,6	1 607,4	2 055,3	1 299,4	179,5	510,4	1 576,6	914,9	2 143,6	1 414,8	-33,3	12 137,5
	touko	337,2	113,9	5 138,8	1 592,1	2 074,6	1 291,3	180,8	517,1	1 578,3	916,1	2 148,8	1 427,5	-19,3	12 158,4
	kesä	341,0	146,6	5 128,1	1 600,5	2 072,4	1 286,5	168,6	520,4	1 585,0	925,7	2 047,7	1 447,7	7,5	12 149,7
	heinä ^(p)	342,8	137,7	5 134,8	1 598,0	2 084,5	1 278,8	173,6	533,6	1 584,2	944,1	2 081,0	1 484,0	3,2	12 245,5

Lähde: EKP.

- 1) Euroopan keskuspankki (EKP) perustettiin 1.6.1998. Eurojärjestelmää koskevat tilastot koostuvat EKP:n (kesäkuusta 1998 alkaen) ja euroalueen jäsenmaiden kansallisten keskuspankkien tilastoista.
- 2) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokitelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktioista johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista.
- 3) Ks. myös taulukon 2.1 alaviite 2.

3. Saamiset: virrat²⁾

											Yhteensä	
		Lainat euro-alueelle			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet			Hallussa olevat euro-alueella olevien liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet	Ulkomaiset saamiset ³⁾	Kiinteä omaisuus	Muut saamiset	
		Julkis-yhteisöille	Muulle		Julkis-yhteisöjen	Muiden						
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1999	tammi	74,6	-1,2	75,8	24,5	20,2	4,3	8,5	122,6	0,0	159,2	389,5
	helmi	-0,3	0,0	-0,3	16,5	24,6	-8,1	6,9	-116,1	-1,4	15,7	-78,6
	maalis	39,1	-3,2	42,3	35,9	34,0	1,9	18,9	53,1	1,2	-91,8	56,5
	huhti	12,7	-8,7	21,4	2,8	-4,4	7,2	11,9	-8,9	2,0	-33,4	-12,8
	touko	31,6	0,1	31,5	21,1	14,7	6,4	11,8	-60,3	1,1	-14,0	-8,7
	kesä	101,3	6,6	94,8	-13,2	-17,7	4,5	-9,0	126,6	2,4	30,5	238,7
	heinä	29,5	-8,0	37,5	-13,7	-16,7	3,1	-3,3	-35,4	4,7	-17,7	-35,8
	elo	-9,9	-4,1	-5,8	17,8	9,8	7,9	-0,1	-44,0	0,8	-18,8	-54,1
	syys	46,2	5,1	41,1	16,7	24,0	-7,3	-5,4	20,1	3,5	-9,2	72,0
	loka	52,4	9,1	43,3	19,8	22,5	-2,7	1,2	20,9	2,0	44,2	140,6
	marras	74,0	12,7	61,2	11,6	4,1	7,5	9,0	20,9	4,3	48,8	168,6
	joulu	29,9	-5,2	35,1	-28,7	-31,8	3,2	15,8	-77,4	16,0	4,8	-39,5
2000	tammi	33,6	-8,0	41,6	15,1	13,9	1,2	3,4	23,0	1,4	24,6	101,1
	helmi	30,1	-4,6	34,7	15,3	9,1	6,2	12,9	32,8	-0,5	16,8	107,3
	maalis	71,5	5,0	66,6	-13,7	-6,9	-6,8	36,3	33,4	5,4	22,5	155,5
	huhti	54,4	1,7	52,7	-16,4	-21,4	5,0	12,6	13,4	1,5	33,3	98,9
	touko	20,9	-6,2	27,2	-0,4	-7,8	7,4	13,0	11,2	-0,1	0,5	45,2
	kesä	52,3	-3,7	56,0	-14,0	-15,7	1,7	-34,0	6,3	-17,1	11,8	5,3
	heinä ⁴⁾	23,0	-1,8	24,8	-17,8	-24,9	7,0	3,2	-2,2	4,3	47,2	57,7

4. Velat: virrat²⁾

													Yhteensä		
		Liikkeessä oleva raha	Valtion talletukset	Muiden julkis-yhteisöjen/ muiden talletukset euro-alueelta	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Raha- markki- narahas- tojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Liikkeeseen lasketut velka- paperit	Oma pääoma ja varauk- set	Ulko- maiset velat ³⁾	Muut velat	Raha- laitosten väliset velat, netto	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1999	tammi	-9,2	-5,4	41,8	30,3	-1,5	14,2	-1,2	13,6	20,4	11,3	156,5	186,3	-25,8	389,5
	helmi	-0,4	8,9	-27,3	-28,1	-12,2	0,7	12,3	15,1	12,8	-0,7	-61,3	-47,1	21,4	-78,6
	maalis	4,7	-7,7	-0,5	5,4	2,4	-2,8	-5,4	6,4	5,0	14,1	55,4	-33,5	12,7	56,5
	huhti	2,1	-17,6	13,2	15,1	1,3	3,4	-6,6	20,9	15,6	11,5	6,7	-54,3	-11,0	-12,8
	touko	1,7	4,9	19,6	31,2	-13,0	0,6	0,8	1,3	9,1	5,2	-19,3	-46,3	15,1	-8,7
	kesä	2,4	4,2	29,3	45,2	-14,4	4,5	-6,0	1,3	7,4	14,4	109,0	74,3	-3,8	238,7
	heinä	8,0	10,0	6,6	-12,6	19,7	2,2	-2,7	-7,8	7,2	5,0	-45,6	-19,8	0,5	-35,8
	elo	-5,5	2,9	-24,1	-29,8	7,8	-1,1	-1,1	13,1	4,7	0,8	-5,0	-28,9	-12,1	-54,1
	syys	0,9	-4,7	13,0	29,2	-11,1	-3,1	-2,0	6,5	21,8	5,5	4,2	9,6	15,2	72,0
	loka	2,2	1,8	13,8	1,6	18,5	-3,2	-3,2	6,6	10,8	7,5	54,6	39,1	4,1	140,6
	marras	0,5	11,0	34,5	33,1	5,7	-5,3	1,1	17,8	6,3	4,1	32,3	65,5	-3,3	168,6
	joulu	19,5	-4,0	65,7	29,4	32,3	18,5	-14,4	-14,7	10,7	31,4	-87,8	-60,3	0,0	-39,5
2000	tammi	-16,9	-8,4	22,9	28,1	-15,7	-0,2	10,7	0,8	-3,0	18,7	67,8	42,8	-23,5	101,1
	helmi	-1,8	10,8	4,1	-7,2	17,0	-10,2	4,5	19,0	14,8	5,3	25,1	16,1	14,1	107,3
	maalis	3,4	-14,3	20,2	7,5	5,0	-9,9	17,6	12,0	1,4	17,0	106,4	32,5	-23,1	155,5
	huhti	3,3	1,4	33,0	33,4	4,9	-7,7	2,3	2,3	14,5	9,5	35,1	14,9	-15,1	98,9
	touko	-0,2	-17,7	0,1	-11,9	19,9	-9,2	1,4	9,8	5,7	3,2	26,2	11,9	6,2	45,2
	kesä	3,7	32,7	-7,8	9,5	-0,4	-4,7	-12,2	-1,0	12,7	6,2	-79,5	22,8	15,5	5,3
	heinä ⁴⁾	1,9	-8,9	3,1	-3,9	9,1	-7,1	5,0	12,7	-6,6	15,0	6,6	38,2	-4,3	57,7

Taulukko 2.4

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; kausivaihtelusta puhdistamaton; vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Kannat ajanjakson lopussa

		M1						M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit
		Yhteensä		Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾					
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
		1	2	3	4	5	6	7	8			
1998	joulu	323,4	1 453,5	1 776,9	100,00	894,5	1 234,4	3 905,8	100,00	176,7	303,5	69,7
1999	tammi	313,2	1 483,6	1 796,8	101,21	888,6	1 249,8	3 935,2	100,88	171,4	340,0	54,5
	helmi	312,8	1 453,0	1 765,8	99,40	873,7	1 252,3	3 891,7	99,70	183,7	355,4	55,5
	maalis	317,4	1 469,1	1 786,5	100,49	872,7	1 250,1	3 909,4	100,07	178,3	366,1	48,9
	huhti	319,5	1 481,4	1 800,9	101,28	873,0	1 255,1	3 929,0	100,55	171,7	387,6	52,8
	touko	321,2	1 510,6	1 831,9	102,99	863,3	1 259,9	3 955,1	101,19	172,4	389,1	57,6
	kesä	323,7	1 551,2	1 874,8	105,38	840,3	1 265,7	3 980,8	101,82	166,4	391,5	59,2
	heinä	331,7	1 543,6	1 875,3	105,47	853,2	1 270,4	3 998,8	102,34	163,7	383,3	61,7
	elo	326,2	1 513,6	1 839,8	103,43	856,1	1 270,3	3 966,2	101,47	162,6	396,6	63,0
	syys	327,1	1 537,5	1 864,6	104,85	842,5	1 267,3	3 974,5	101,70	160,6	403,5	75,5
	loka	329,4	1 542,0	1 871,4	105,18	857,4	1 265,5	3 994,3	102,11	157,5	410,5	74,0
	marras	329,9	1 575,9	1 905,8	107,02	856,8	1 260,4	4 023,0	102,75	158,6	428,9	75,6
	joulu	349,6	1 609,4	1 959,0	109,99	877,5	1 282,9	4 119,5	105,21	144,2	425,2	88,4
2000	tammi	332,7	1 637,7	1 970,4	110,58	860,7	1 283,8	4 114,9	105,04	154,9	430,1	86,6
	helmi	330,9	1 629,2	1 960,0	109,99	875,6	1 272,5	4 108,2	104,91	159,4	449,1	90,1
	maalis	334,3	1 637,5	1 971,8	110,58	883,9	1 262,1	4 117,8	105,09	177,1	461,7	89,9
	huhti	337,4	1 673,4	2 010,8	112,65	891,9	1 254,6	4 157,3	105,98	179,5	510,4	89,0
	touko	337,2	1 655,2	1 992,4	111,81	909,6	1 246,1	4 148,1	105,84	180,8	517,1	86,7
	kesä	341,0	1 663,8	2 004,7	112,56	907,4	1 239,4	4 151,5	105,99	168,6	520,4	86,7
	heinä ⁴⁾	342,8	1 664,8	2 007,6	112,65	920,8	1 230,7	4 159,1	106,11	173,6	533,6	77,1

2. Virrat⁴⁾

		M1				M2		Repot	Raha- markkina- rahastojen rahasto- osuudet ja raha- markkina- paperit	Enintään 2 vuoden velka- paperit		
		Yhteensä		Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	Enintään 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan enintään 3 kk:n talletukset	Yhteensä				Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	
		Liikkeessä oleva raha	Yön yli -talletukset									
		1	2	3	4	5	6				7	8
1999	tammi	-9,2	30,8	21,6	14,7	-2,6	15,3	34,3	7,8	-1,2	13,6	-5,4
	helmi	-0,4	-31,8	-32,2	12,6	-16,4	2,4	-46,1	6,5	12,3	15,1	0,5
	maalis	4,7	14,7	19,4	11,7	-2,2	-2,4	14,8	6,8	-5,4	6,4	0,0
	huhti	2,1	11,9	14,0	11,5	-0,3	5,0	18,6	6,3	-6,6	20,9	1,1
	touko	1,7	28,8	30,5	12,1	-10,2	4,7	25,0	6,4	0,8	1,3	4,6
	kesä	2,4	40,0	42,5	11,5	-23,7	5,8	24,6	6,3	-6,0	1,3	1,4
	heinä	8,0	-6,5	1,5	14,1	14,2	4,8	20,5	7,7	-2,7	-7,8	2,9
	elo	-5,5	-30,8	-36,3	12,8	2,1	-0,1	-34,3	7,0	-1,1	13,1	1,0
	syys	0,9	24,5	25,4	12,8	-13,4	-3,0	9,0	6,9	-2,0	6,5	0,8
	loka	2,2	3,6	5,8	13,0	12,2	-1,9	16,1	7,0	-3,2	6,6	-1,9
	marras	0,5	32,2	32,7	11,8	-2,5	-5,2	25,1	6,4	1,1	17,8	0,7
	joulu	19,5	33,4	52,9	10,0	20,8	22,6	96,3	5,2	-14,4	-14,7	13,1
2000	tammi	-16,9	27,4	10,4	9,3	-17,7	0,8	-6,5	4,1	10,7	0,8	-2,1
	helmi	-1,8	-8,7	-10,5	10,7	16,4	-11,3	-5,4	5,2	4,5	19,0	3,5
	maalis	3,4	7,0	10,5	10,0	7,0	-10,5	7,0	5,0	17,6	12,0	-1,0
	huhti	3,3	33,7	37,0	11,2	5,7	-7,6	35,1	5,4	2,3	2,3	-0,1
	touko	-0,2	-14,9	-15,1	8,6	18,9	-9,6	-5,7	4,6	1,4	9,8	-1,7
	kesä	3,7	9,7	13,4	6,8	-0,6	-6,7	6,2	4,1	-12,2	-1,0	2,4
	heinä ⁴⁾	1,9	-0,3	1,6	6,8	11,6	-8,4	4,8	3,7	5,0	12,7	-10,2

Lähde: EKP.

- Raha-aggregaateihin kuuluvat rahalaitosten sekä joidenkin valtionhallintoon kuuluvien yksiköiden (kuten posti ja valtiokonttori) monetaariset velat muille euroalueella oleville kuin rahalaitoksille ja valtioille.
- Kun joulukuun 1998 (kausivaihtelusta puhdistamaton) kanta = 100, indeksi osoittaa virroista lasketun kumulatiivisen prosenttimuutoksen kyseisenä ajankohdana, kuten alaviitteessä 4 on esitetty. Indeksien prosenttimuutos kahden ajankohdan välillä vastaa aggregaatin muutosta uudelleenluokittelun ja muiden vastaavien tekijöiden vaikutusta.

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾		Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset			
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Joulukuu 1998 = 100 ²⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
4 455,6	100,00		1 030,2	214,8	1 329,2	714,3	2 030,1	5 589,6	5 095,9	100,00	383,3	1998	joulu	
4 501,1	100,93		1 096,3	123,1	1 362,8	755,5	2 032,3	5 637,9	5 109,3	101,49	366,8	1999	tammi	
4 486,4	100,51		1 107,8	121,8	1 378,1	753,5	2 047,5	5 640,1	5 111,3	101,48	315,9		helmi	
4 502,6	100,87		1 112,9	120,9	1 387,7	767,2	2 060,9	5 700,8	5 158,2	102,32	339,1		maalis	
4 541,1	101,63		1 114,9	118,7	1 400,6	778,0	2 049,4	5 741,9	5 179,5	102,75	327,6		huhti	
4 574,2	102,34		1 112,3	115,1	1 406,2	782,6	2 066,3	5 793,6	5 211,9	103,37	288,8		touko	
4 598,0	102,81		1 121,9	114,2	1 413,2	793,3	2 052,7	5 882,8	5 305,5	105,25	306,8		kesä	
4 607,4	103,10		1 126,6	111,9	1 415,1	797,9	2 032,7	5 918,5	5 340,2	105,99	311,7		heinä	
4 588,5	102,63		1 132,6	111,0	1 421,7	796,6	2 033,1	5 920,6	5 335,3	105,88	279,0		elo	
4 614,1	102,95		1 134,9	111,2	1 429,7	807,1	2 054,2	5 949,8	5 374,9	106,70	304,0		syys	
4 636,2	103,34		1 139,7	110,6	1 444,5	816,3	2 075,6	5 995,3	5 421,3	107,55	271,3		loka	
4 686,1	104,34		1 148,7	110,6	1 454,0	821,4	2 086,4	6 082,4	5 486,0	108,77	266,0		marras	
4 777,2	106,12		1 160,3	112,8	1 451,8	869,2	2 054,9	6 138,1	5 517,1	109,46	278,5		joulu	
4 786,5	106,19		1 162,6	111,8	1 452,5	885,2	2 058,0	6 188,5	5 563,1	110,29	238,6	2000	tammi	
4 806,9	106,67		1 165,1	112,8	1 463,9	889,1	2 062,2	6 243,2	5 597,1	110,98	247,0		helmi	
4 846,5	107,46		1 163,6	113,6	1 467,1	905,1	2 056,3	6 345,5	5 667,5	112,30	177,3		maalis	
4 936,1	108,34		1 163,8	113,2	1 487,6	914,9	2 036,2	6 426,5	5 727,0	113,34	199,8		huhti	
4 932,6	108,42		1 165,4	114,4	1 491,7	916,1	2 018,7	6 476,2	5 755,5	113,88	182,7		touko	
4 927,2	108,32		1 165,4	115,9	1 498,3	925,7	1 996,9	6 505,4	5 818,1	114,99	272,7		kesä	
4 943,4	108,59		1 164,1	117,0	1 507,1	944,1	1 970,6	6 548,3	5 847,6	115,48	266,8		heinä ^(p)	

M3			M3:n keskeiset vastaerät											
Yhteensä	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾	3 kk:n liukuva keskiarvo	Rahalaitosten pitempiaikaiset velat				Luotot ³⁾				Ulko- maiset netto- saamiset			
			Yli 2 vuoden määrä- aikais- talletukset	Irtisanomis- ajaltaan yli 3 kk:n talletukset	Yli 2 vuoden velka- paperit	Oma pääoma ja varaukset	Luotot julkiselle sektorille	Luotot muille euro- alueella	Niistä: lainat	Vuotuinen prosentti- muutos ⁴⁾				
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23			
41,2	5,9	5,3	1,3	-1,1	25,9	11,3	19,0	88,6	75,8	10,4	-33,8	1999	tammi	
-18,3	5,2	5,5	4,1	-1,3	12,4	-0,7	24,7	-1,5	-0,3	9,8	-54,8		helmi	
15,8	5,4	5,3	4,6	-0,8	4,9	14,1	30,8	63,1	42,3	10,0	-2,3		maalis	
34,0	5,3	5,4	1,8	-2,2	14,5	11,5	-13,1	40,5	21,4	9,6	-15,6		huhti	
31,6	5,4	5,4	-2,8	-3,6	4,5	5,2	14,8	49,7	31,5	9,9	-41,0		touko	
21,4	5,5	5,6	9,3	-1,0	6,0	14,4	-11,1	90,3	94,8	10,4	17,6		kesä	
12,9	5,9	5,7	5,2	-2,3	4,3	5,0	-24,7	37,3	37,5	10,2	10,2		heinä	
-21,3	5,7	5,8	5,7	-0,9	3,7	0,8	5,7	2,0	-5,8	10,0	-39,0		elo	
14,3	5,9	5,8	2,3	0,2	21,0	5,5	29,1	28,5	41,1	9,9	15,9		syys	
17,6	5,7	5,9	6,1	-0,6	12,7	7,5	31,6	41,8	43,3	10,0	-33,7		loka	
44,7	6,1	5,9	8,1	0,1	5,6	4,1	16,8	77,8	61,2	10,2	-11,5		marras	
80,2	6,1	5,8	11,5	2,1	-2,4	31,4	-37,0	54,1	35,1	9,5	10,5		joulu	
2,9	5,2	5,8	1,9	-0,9	-0,9	18,7	5,9	46,2	41,6	8,7	-44,8	2000	tammi	
21,6	6,1	6,0	0,7	1,0	11,2	5,3	4,4	53,8	34,7	9,4	7,8		helmi	
35,7	6,5	6,4	-2,1	0,8	2,4	17,0	-1,9	96,1	66,6	9,8	-73,1		maalis	
39,5	6,6	6,4	-0,8	-0,4	14,6	9,5	-19,6	70,2	52,7	10,3	-21,7		huhti	
3,7	5,9	6,0	1,0	1,2	7,4	3,2	-14,1	47,7	27,2	10,2	-15,0		touko	
-4,6	5,4	5,5	0,2	1,5	10,3	6,2	-19,4	23,8	56,0	9,3	85,8		kesä	
12,3	5,3	-	-2,5	1,4	3,6	15,0	-26,7	35,0	24,8	8,9	-8,9		heinä ^(p)	

3) Luottoihin kuuluvat rahalaitosten lainat euroalueella sijaitseville ei-rahallaisille ja sijoitukset euroalueella sijaitsevien ei-rahallaisien liiketaseeseen laskemiin arvopapereihin.

4) Laskettu kantojen kuukausimuutoksista, jotka on puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten, valuuttakurssimuutosten tai itse transaktiosta johtumattomien muiden vastaavien muutosten aiheuttamista eroista. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

Taulukko 2.4 (jatkoa)

Raha-aggregaatit¹⁾

(miljardia euroa; prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

3. Kausivaihtelusta puhdistetut kannat

	M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
	M1				Yhteensä	Indeksi ²⁾	Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Indeksi ²⁾	Yhteensä	Indeksi ²⁾
	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Yhteensä	Indeksi ²⁾				
	1	2	3	4	5	6			7	8	9	10
1998 joulukuuta	1 719,6	96,78	2 110,2	99,12	3 829,9	98,06	574,6	104,51	4 404,5	98,85	5 062,3	99,34
1999 tammi	1 784,0	100,49	2 111,2	99,32	3 895,2	99,85	579,8	103,74	4 475,0	100,34	5 100,6	101,31
helmi	1 780,6	100,23	2 105,0	98,96	3 885,6	99,54	592,1	105,80	4 477,7	100,32	5 119,7	101,65
maaliskuuta	1 800,5	101,28	2 114,6	99,34	3 915,2	100,22	587,6	105,40	4 502,8	100,87	5 160,0	102,36
huhtikuuta	1 812,0	101,90	2 118,7	99,50	3 930,8	100,59	601,9	107,37	4 532,7	101,44	5 187,3	102,90
toukokuuta	1 831,6	102,97	2 122,8	99,67	3 954,4	101,17	605,7	107,97	4 560,1	102,02	5 227,3	103,68
kesäkuuta	1 844,9	103,70	2 117,5	99,39	3 962,4	101,35	613,8	109,19	4 576,3	102,33	5 284,7	104,84
heinäkkuuta	1 864,5	104,86	2 129,6	100,02	3 994,2	102,22	608,4	108,38	4 602,5	102,99	5 318,9	105,57
elokuuta	1 872,1	105,24	2 132,4	100,11	4 004,5	102,45	615,5	109,55	4 620,0	103,33	5 355,0	106,27
syyskuuta	1 882,7	105,87	2 131,5	100,08	4 014,2	102,71	637,7	111,36	4 651,9	103,79	5 389,1	106,98
lokakuuta	1 891,6	106,31	2 139,4	100,32	4 031,0	103,05	646,5	112,74	4 677,5	104,26	5 434,7	107,82
marraskuuta	1 904,9	106,97	2 141,3	100,32	4 046,2	103,34	662,2	115,22	4 708,4	104,83	5 489,6	108,84
joulukuuta	1 906,8	107,06	2 139,0	100,21	4 045,8	103,33	685,0	117,25	4 730,8	105,09	5 480,7	108,74
2000 tammi	1 950,0	109,43	2 122,2	99,38	4 072,2	103,95	690,5	117,40	4 762,7	105,66	5 556,5	110,16
helmi	1 977,3	110,96	2 130,4	99,84	4 107,7	104,90	696,3	118,37	4 804,0	106,61	5 607,5	111,18
maaliskuuta	1 990,5	111,62	2 134,9	99,99	4 125,4	105,28	721,7	122,47	4 847,1	107,47	5 668,7	112,32
huhtikuuta	2 006,5	112,41	2 139,1	100,06	4 145,6	105,68	765,5	122,29	4 911,1	107,79	5 735,8	113,52
toukokuuta	2 003,4	112,42	2 152,1	100,68	4 155,5	106,02	767,5	123,18	4 922,9	108,21	5 773,3	114,23
kesäkuuta	1 977,0	111,00	2 156,3	100,95	4 133,2	105,53	771,0	123,45	4 904,2	107,81	5 794,4	114,52
heinäkkuuta ⁵⁾	1 983,4	111,29	2 163,8	101,24	4 147,2	105,81	784,9	125,49	4 932,1	108,34	5 821,6	114,96

4. Kausivaihtelusta puhdistetut virrat⁵⁾

	M2								M3		Lainat muille euroalueella (pl. julkisyhteisöt)	
	M1				Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Jälkimarkkinakelpoiset instrumentit ⁴⁾		Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %	Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %
	Yhteensä		Muut lyhytaikaiset talletukset ³⁾				Yhteensä	Muutos edellisestä kuukaudesta, %				
	1	2	3	4	5	6			7	8	9	10
1998 joulukuuta	24,2	1,4	13,1	0,6	37,3	1,0	-34,7	-5,7	2,6	0,1	25,4	0,5
1999 tammi	66,1	3,8	4,2	0,2	70,2	1,8	-4,3	-0,7	65,9	1,5	100,6	2,0
helmi	-4,6	-0,3	-7,7	-0,4	-12,3	-0,3	11,5	2,0	-0,8	0,0	16,8	0,3
maaliskuuta	18,6	1,0	8,1	0,4	26,7	0,7	-2,2	-0,4	24,5	0,5	35,7	0,7
huhtikuuta	11,0	0,6	3,5	0,2	14,5	0,4	11,0	1,9	25,5	0,6	27,5	0,5
toukokuuta	19,1	1,1	3,5	0,2	22,5	0,6	3,4	0,6	25,9	0,6	39,1	0,8
kesäkuuta	12,9	0,7	-5,9	-0,3	7,0	0,2	6,8	1,1	13,8	0,3	58,6	1,1
heinäkkuuta	20,7	1,1	13,5	0,6	34,2	0,9	-4,5	-0,7	29,7	0,6	36,9	0,7
elokuuta	6,8	0,4	1,9	0,1	8,6	0,2	6,5	1,1	15,2	0,3	35,2	0,7
syyskuuta	11,1	0,6	-0,7	0,0	10,4	0,3	10,2	1,7	20,6	0,4	35,6	0,7
lokakuuta	7,9	0,4	5,3	0,2	13,2	0,3	7,9	1,2	21,1	0,5	42,4	0,8
marraskuuta	11,6	0,6	-0,1	0,0	11,5	0,3	14,2	2,2	25,7	0,5	51,5	0,9
joulukuuta	1,7	0,1	-2,2	-0,1	-0,5	0,0	11,7	1,8	11,1	0,2	-5,0	-0,1
2000 tammi	42,2	2,2	-17,8	-0,8	24,4	0,6	0,9	0,1	25,3	0,5	71,5	1,3
helmi	27,2	1,4	9,7	0,5	36,9	0,9	5,7	0,8	42,6	0,9	51,6	0,9
maaliskuuta	11,8	0,6	3,2	0,2	15,1	0,4	24,1	3,5	39,2	0,8	57,4	1,0
huhtikuuta	14,1	0,7	1,7	0,1	15,7	0,4	-1,1	-0,1	14,7	0,3	60,3	1,1
toukokuuta	0,2	0,0	13,1	0,6	13,4	0,3	5,6	0,7	19,0	0,4	36,1	0,6
kesäkuuta	-25,3	-1,3	5,8	0,3	-19,5	-0,5	1,6	0,2	-17,9	-0,4	14,5	0,3
heinäkkuuta ⁵⁾	5,1	0,3	6,1	0,3	11,2	0,3	12,8	1,7	24,0	0,5	22,6	0,4

Lähde: EKP.

1) Ks. sivu 16* alaviite 1.

2) Ks. sivu 16* alaviite 2. Suhteellisten vuosimuutosten laskemistavasta ks. tekninen huomautus.

3) Muihin lyhytaikaisiin talletuksiin kuuluvat enintään 2 vuoden määräaikaistalletukset ja irtisanomisajaltaan enintään 3 kuukauden talletukset.

4) Jälkimarkkinakelpoisin instrumentteihin kuuluvat reposopimukset, rahamarkkinarahastojen rahasto-osuudet ja rahamarkkinapaperit sekä enintään 2 vuoden velkapaperit.

5) Ks. sivu 17* alaviite 4.

Taulukko 2.5

Rahalaitosten lainat vastapuolen, käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Lainat muille kuin rahoituslaitossektorille ja julkisyhteisöille

	Yritykset ^{2,3)}	Kotitaloudet ^{2,3)}			Kulutusluotot ⁴⁾			Asuntoluotot ⁴⁾			Muu luotonanto			Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ²⁾		
		Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta ³⁾			
															1	2
1998	III	2 223,6	775,1	324,3	1 124,3	2 420,4	80,2	126,0	195,1	28,9	48,6	1 379,3	111,8	86,6	364,0	36,8
	IV	2 286,8	813,3	316,2	1 157,3	2 479,6	84,6	128,4	199,8	28,2	42,0	1 419,6	114,3	82,0	380,7	36,9
1999	I	2 258,6	818,7	338,4	1 101,4	2 527,8	87,0	149,0	187,3	15,4	66,9	1 464,0	135,0	98,0	325,1	35,8
	II	2 328,7	844,0	351,3	1 133,5	2 594,4	85,2	154,4	193,0	18,7	63,7	1 513,7	138,3	98,4	329,1	35,7
	III	2 344,9	831,5	362,3	1 151,1	2 653,3	86,7	157,2	195,3	19,5	64,3	1 561,7	135,7	96,1	336,8	36,2
	IV	2 417,1	857,8	372,2	1 187,0	2 718,1	89,4	156,3	194,2	19,9	60,4	1 619,2	141,4	98,4	338,9	37,4
2000	I	2 494,3	901,7	392,2	1 200,4	2 761,3	89,8	160,2	198,3	20,2	58,8	1 650,2	140,8	100,3	342,8	39,1
	II ⁴⁾	2 555,4	923,0	405,9	1 226,4	2 824,5	91,7	164,8	201,2	21,1	61,0	1 694,6	144,7	101,7	343,8	38,1

2. Lainat muille rahoituslaitossektoriin kuuluville kuin rahalaitoksille

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾			Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾					
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			
	16	17	18	19	20	21	22	23	
1998	III	247,5	143,3	54,2	50,0	35,2	27,2	2,4	5,6
	IV	264,0	158,0	52,9	53,0	27,8	19,0	2,5	6,3
1999	I	300,0	183,4	54,8	61,8	35,9	27,0	3,0	5,9
	II	306,2	192,2	51,7	62,3	40,2	28,7	2,7	8,8
	III	298,7	181,1	53,3	64,3	41,7	32,9	2,8	6,0
	IV	314,8	190,5	54,6	69,7	29,2	20,6	2,7	5,9
2000	I	335,3	206,6	55,8	72,8	37,0	25,6	4,0	7,4
	II ⁴⁾	362,9	226,9	60,3	75,6	36,7	26,8	3,8	6,1

3. Lainat julkisyhteisöille

	Julkisyhteisöt ²⁾										Sosiaaliturvarahastot	
	Valtio ⁵⁾	Muut julkisyhteisöt										
		Osavaltiohallinto			Paikallishallinto							
	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta			
	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
1998	III	831,5	216,5	273,7	7,8	14,2	251,7	326,1	18,3	11,2	296,7	15,3
	IV	841,7	201,6	291,2	11,4	13,5	266,3	334,9	18,9	10,9	305,2	14,0
1999	I	837,2	220,7	276,7	12,1	20,9	243,7	327,4	19,4	12,5	295,5	12,4
	II	836,9	212,1	279,2	11,5	20,5	247,1	328,2	19,9	10,9	297,4	17,3
	III	829,8	206,2	278,4	10,1	21,3	247,0	328,4	19,8	10,4	298,2	16,8
	IV	843,9	199,8	289,9	15,0	22,1	252,7	338,6	20,5	11,4	306,8	15,6
2000	I	835,2	193,9	288,5	13,2	24,0	251,3	336,8	21,2	10,6	305,1	15,9
	II ⁴⁾	826,9	186,6	287,0	9,9	25,1	252,1	336,6	21,9	10,5	304,2	16,8

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.
- 4) Kulutus- ja asuntoluottojen määritelmät vaihtelevat euroalueen eri maissa.
- 5) Valtion lainoista ei ole saatavissa maturiteettijakaamaa.

Taulukko 2.6

Talletukset rahalaitoksissa vastapuolen ja vaateen mukaan ¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Muiden kuin rahoituslaitosten ja julkisyhteisöjen talletukset

	Yritykset ^{2),3)}					Kotitaloudet ^{2),3)}				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998 III	705,6	392,2	250,5	25,4	37,5	3 225,1	745,6	1 111,0	1 311,6	56,8
1998 IV	743,2	435,6	252,4	25,6	29,5	3 313,1	794,1	1 116,4	1 355,0	47,7
1999 I	726,1	393,2	285,9	23,5	23,5	3 222,6	797,3	1 110,7	1 275,1	39,5
1999 II	738,9	425,7	263,6	25,8	23,8	3 236,2	840,2	1 082,5	1 280,8	32,7
1999 III	743,3	427,3	268,4	25,4	22,1	3 232,1	843,5	1 075,9	1 278,7	33,9
1999 IV	768,2	443,6	279,3	23,8	21,5	3 299,3	870,1	1 098,7	1 291,1	39,4
2000 I	783,7	438,2	290,1	24,3	31,1	3 289,1	884,8	1 092,1	1 269,8	42,4
2000 II ^(p)	810,9	453,9	302,5	24,1	30,5	3 280,0	885,2	1 098,3	1 249,9	46,6

2. Muiden rahoituslaitossektoriin kuuluvien kuin rahalaitosten talletukset

	Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ^{2),3)}					Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot ²⁾				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot
	1	2	4	4	5	6	7	8	9	10
1998 III	254,1	68,6	77,8	10,3	97,4	408,3	24,8	363,1	4,4	16,0
1998 IV	259,2	79,1	83,4	9,3	87,3	410,9	28,6	367,5	4,6	10,2
1999 I	375,5	127,4	141,9	4,7	101,5	424,9	32,0	379,1	3,0	10,8
1999 II	401,5	134,4	165,0	4,7	97,4	429,6	36,2	379,5	3,3	10,7
1999 III	390,1	122,0	172,4	5,2	90,4	435,2	31,8	388,6	3,3	11,5
1999 IV	397,8	142,6	181,2	4,7	69,3	446,3	32,0	399,2	3,3	11,9
2000 I	433,7	161,6	179,4	5,6	87,2	457,3	35,1	405,9	3,2	13,1
2000 II ^(p)	423,9	165,6	178,8	5,3	74,3	460,0	34,4	410,3	3,5	11,8

3. Julkisyhteisöjen talletukset

	Julkisyhteisöt ²⁾																
	Valtio	Muut julkisyhteisöt															
		Osavaltiohallinto							Paikallishallinto				Sosiaaliturvarahastot				
		Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot	Yön yli	Määrä- aikaiset	Irti- sanomis- ehtoiset	Repot				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
1998 III	297,0	156,4	52,7	7,8	44,6	0,1	0,2	47,2	21,7	20,3	3,5	1,6	40,8	14,3	23,7	1,3	1,5
1998 IV	299,4	149,7	53,7	10,1	43,5	0,1	0,1	52,8	25,7	22,3	3,5	1,2	43,1	12,9	28,3	1,1	0,8
1999 I	253,8	133,4	25,6	7,4	17,9	0,1	0,2	52,9	24,1	23,9	3,2	1,7	41,9	14,3	25,6	1,0	1,0
1999 II	254,5	125,0	27,3	8,1	18,9	0,2	0,1	54,4	26,1	24,1	3,4	0,7	47,9	18,2	27,6	1,1	1,0
1999 III	262,0	133,2	27,8	8,7	18,7	0,1	0,2	54,4	24,5	25,4	3,3	1,1	46,6	17,1	27,2	0,9	1,5
1999 IV	280,7	142,0	31,6	10,2	21,1	0,1	0,2	59,0	27,1	27,2	3,4	1,2	48,1	16,0	30,6	0,7	0,7
2000 I	269,8	130,2	28,7	8,3	20,2	0,1	0,1	58,3	25,7	27,5	3,3	1,8	52,6	18,7	31,9	0,7	1,4
2000 II ^(p)	300,4	146,6	32,2	10,5	21,5	0,1	0,1	62,2	28,5	28,4	3,1	2,2	59,3	23,0	32,7	0,5	3,1

Lähde: EKP.

- 1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.
- 2) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Yritykset: S11, Kotitaloudet: S14, Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt: S15, Muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (vastaa EKT 95:n luokitusta muut rahoituslaitokset): S123 (ml. Rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset: S124), Vakuutuslaitokset ja eläkerahastot: S125, Julkisyhteisöt: S13.
- 3) Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljännessä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa.

Taulukko 2.7

Euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvat rahalaitosten saamiset ja velat; pääerät¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

1. Eurojärjestelmä²⁾

		Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset			
		Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		
		1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7
1998	III	78,7	70,4	4,4	3,9	94,0	3,0	89,8	1,2	0,6	0,1	0,5	10,3	9,5	0,4	0,4
	IV	84,4	70,0	13,1	1,2	120,8	2,3	116,2	2,3	0,6	0,1	0,5	12,8	12,1	0,4	0,4
1999	I	108,4	97,1	8,4	2,9	185,4	3,9	178,7	2,9	0,4	0,1	0,3	91,9	89,6	0,4	1,8
	II	191,4	174,7	13,1	3,7	175,2	4,5	166,9	3,8	0,4	0,1	0,3	165,2	162,8	0,2	2,2
	III	108,1	99,0	6,8	2,3	176,2	4,0	168,1	4,1	0,4	0,1	0,3	82,6	80,6	0,4	1,5
	IV	59,6	45,6	10,5	3,5	193,9	5,7	184,4	3,8	0,6	0,1	0,5	43,2	39,8	0,3	3,2
2000	I	92,9	81,8	8,9	2,2	199,7	4,8	189,2	5,7	0,5	0,1	0,4	68,3	66,7	0,2	1,4
	II ⁽⁴⁾	101,0	87,9	10,3	2,7	205,5	4,5	197,1	4,0	0,4	0,1	0,3	85,3	82,8	0,5	2,0

2. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

		Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset			
		Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		
		1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7
1998	III	1 323,6	949,8	68,7	305,1	271,1	66,6	84,1	120,4	57,6	23,0	34,7	1 485,9	1 159,3	34,0	292,7
	IV	1 253,0	890,4	70,1	292,5	272,4	64,5	89,4	118,5	55,2	21,9	33,3	1 501,9	1 139,6	39,2	323,0
1999	I	1 267,3	896,0	61,2	310,1	300,0	71,5	105,5	123,0	58,5	22,3	36,2	1 618,0	1 204,4	70,7	342,9
	II	1 248,3	849,8	63,9	334,5	320,8	78,1	104,5	138,2	75,2	32,5	42,7	1 666,6	1 214,7	63,0	388,9
	III	1 254,4	850,5	64,5	339,4	319,7	87,6	90,0	142,0	77,6	37,7	39,9	1 688,5	1 230,2	62,6	395,7
	IV	1 276,6	862,6	64,7	349,2	340,1	94,1	89,6	156,5	80,1	37,4	42,7	1 773,5	1 278,4	72,0	423,1
2000	I	1 329,1	889,0	66,5	373,6	371,9	108,5	100,5	162,9	98,1	45,9	52,2	1 989,9	1 441,0	71,2	477,7
	II ⁽⁴⁾	1 340,1	908,1	67,1	364,9	417,8	133,7	112,4	171,6	103,2	48,6	54,7	1 953,8	1 400,8	74,3	478,6

3. Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä)

		Lainat euroalueen ulkopuolisille				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat muut arvopaperit kuin osakkeet				Hallussa olevat euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat osakkeet ja osuudet			Euroalueen ulkopuolisten talletukset			
		Pankit ^(3,4)		Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut	Pankit ⁽³⁾	Muut kuin pankit		
		1	2	Julkis-yhteisöt	Muut		3	4						5	6	7
1998	III	1 402,3	1 020,2	73,1	309,0	365,1	69,7	173,8	121,6	58,2	23,0	35,1	1 496,2	1 168,8	34,3	293,1
	IV	1 337,4	960,4	83,3	293,7	393,2	66,8	205,6	120,8	55,8	22,0	33,8	1 514,7	1 151,7	39,6	323,4
1999	I	1 375,7	993,1	69,6	313,0	485,4	75,4	284,2	125,8	58,9	22,4	36,5	1 709,9	1 294,0	71,2	344,7
	II	1 439,7	1 024,5	77,0	338,2	496,0	82,5	271,4	142,0	75,6	32,5	43,0	1 831,8	1 377,5	63,2	391,1
	III	1 362,5	949,5	71,3	341,7	495,9	91,6	258,1	146,1	78,0	37,8	40,2	1 771,1	1 310,8	63,0	397,2
	IV	1 336,2	908,3	75,2	352,8	534,0	99,8	274,0	160,3	80,7	37,5	43,2	1 816,8	1 318,2	72,3	426,3
2000	I	1 422,0	970,8	75,4	375,9	571,6	113,3	289,7	168,6	98,6	46,0	52,6	2 058,2	1 507,7	71,3	479,1
	II ⁽⁴⁾	1 441,1	996,0	77,5	367,6	623,3	138,2	309,5	175,6	103,7	48,7	55,0	2 039,1	1 483,7	74,8	480,6

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Tammikuussa 1999 käyttöön otettujen uusien raportointisääntöjen vuoksi aikasarjoissa on katkos vuoden 1999 ensimmäisenä neljänneksenä.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

4) Lukuihin sisältyvät rahalaitosten talletukset euroalueen ulkopuolisissa pankeissa.

Taulukko 2.8

Euroalueen rahalaitosten joidenkin velkojen ja saamisten tarkastelu valuutoittain¹⁾

(miljardia euroa, kausivaihtelusta puhdistamaton, ajanjakson lopussa)

Velat

1. Talletukset euroalueelta

		Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	III	3 310,6	2 932,0	41,1	337,4	234,1	27,1	44,2	32,0	4 889,2	4 736,7	19,7	132,7	95,2	12,7	13,7	11,2
	IV	3 405,4	3 024,3	41,3	339,8	237,7	27,3	50,3	24,5	5 025,5	4 878,3	19,9	127,2	91,2	13,2	13,2	9,7
1999	I	3 877,1	3 453,3	49,1	374,7	263,6	27,1	54,5	29,5	5 002,6	4 850,7	23,7	128,1	89,2	14,2	14,5	10,2
	II	4 109,6	3 710,4	44,7	354,5	252,9	26,8	51,5	23,3	5 059,8	4 898,9	25,7	135,1	97,1	15,0	12,5	10,6
	III	3 836,7	3 430,1	46,0	360,6	253,4	30,0	56,1	21,0	5 061,5	4 901,1	25,8	134,6	95,9	16,3	11,9	10,4
	IV	3 856,5	3 447,8	42,4	366,3	258,1	33,9	54,1	20,2	5 191,3	5 027,2	24,0	140,1	100,8	17,3	11,5	10,5
2000	I	3 924,0	3 488,6	56,3	379,0	261,9	35,0	60,2	21,9	5 232,5	5 058,8	30,1	143,7	103,9	17,2	11,9	10,7
	II ^(p)	4 044,2	3 606,9	52,4	385,0	267,8	37,2	60,3	19,6	5 274,1	5 094,9	28,7	150,6	110,6	16,9	13,0	10,1

2. Talletukset euroalueen ulkopuolelta

		Pankit ³⁾								Muut kuin pankit							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	III	1 168,8	464,3	127,3	577,2	443,6	47,5	54,1	32,0	330,8	143,1	28,8	158,9	122,3	13,8	11,2	11,6
	IV	1 151,7	455,3	123,5	572,9	438,1	56,1	52,6	26,1	366,4	154,5	33,2	178,6	131,3	22,8	12,1	12,5
1999	I	1 294,0	556,5	128,4	609,2	470,4	52,9	53,1	32,7	415,1	178,1	36,8	200,3	149,2	24,2	12,9	13,9
	II	1 377,5	614,8	134,0	628,7	500,8	39,2	52,3	36,5	454,1	193,5	40,8	219,8	168,8	24,5	11,7	14,8
	III	1 310,8	553,8	130,1	626,9	495,6	43,9	53,5	33,9	458,8	199,8	43,4	215,7	162,0	27,5	11,4	14,8
	IV	1 318,2	539,0	120,9	658,3	526,0	48,8	50,7	32,7	498,5	214,0	46,7	237,8	183,4	27,3	13,0	14,2
2000	I	1 507,7	598,5	155,9	753,3	589,9	64,1	64,5	34,9	550,5	237,0	54,3	259,2	198,5	32,8	12,5	15,4
	II ^(p)	1 483,7	586,5	141,0	756,1	591,7	66,2	61,1	37,2	555,4	235,4	51,9	268,0	204,5	32,3	15,8	15,5

3. Euroalueen rahalaitosten liikkeeseen laskemat velka- ja rahamarkkinaperit

		Velkapaperit								Rahamarkkinaperit							
		Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat				
						USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1998	III	2 105,7	1 891,4	26,0	188,3	105,3	33,9	33,4	15,8	166,1	147,9	0,6	17,6	15,5	1,0	0,7	0,3
	IV	2 121,3	1 903,5	27,7	190,1	106,6	35,4	33,2	15,0	169,4	155,4	0,6	13,4	11,3	0,9	1,1	0,1
1999	I	2 199,3	1 967,4	26,7	205,3	119,5	35,4	35,2	15,1	185,4	169,8	0,8	14,9	12,6	0,8	1,3	0,2
	II	2 274,3	2 026,7	32,2	215,4	125,8	35,4	37,1	17,0	188,1	170,3	1,4	16,5	13,8	1,1	1,5	0,2
	III	2 334,5	2 079,9	33,8	220,9	127,7	38,5	37,2	17,4	207,4	187,8	1,2	18,4	13,3	2,7	2,2	0,2
	IV	2 369,0	2 108,8	35,2	225,0	128,0	42,4	36,9	17,6	245,4	220,5	1,5	23,4	17,2	3,6	2,3	0,4
2000	I	2 427,8	2 147,0	42,6	238,2	133,1	52,9	33,6	18,6	250,5	226,0	1,7	22,8	14,5	4,6	2,0	1,7
	II ^(p)	2 480,5	2 189,2	40,9	250,4	140,7	57,0	34,0	18,6	263,5	235,2	1,4	26,9	17,6	5,4	2,5	1,4

Lähde: EKP.

1) Kantoja ei ole puhdistettu uudelleenluokittelun, arvostusmuutosten tai valuuttakurssimuutosten aiheuttamista eroista. Tilastot perustuvat osittain arvioihin. Lisätietoja ks. tekninen huomautus.

2) Sisältää euron kansalliset ilmentymät.

3) Termillä pankit tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset.

Saamiset

4. Lainat euroalueelle

	Rahalaitokset								Muut kuin rahalaitokset								
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998	III	3 355,3	-	-	-	-	-	-	-	5 792,7	5 630,4	26,3	136,0	77,7	12,7	42,8	2,9
	IV	3 386,1	-	-	-	-	-	-	-	5 937,5	5 764,0	26,6	147,0	79,0	15,4	48,8	3,8
1999	I	3 865,3	-	-	-	-	-	-	-	5 995,4	5 798,8	20,2	176,4	99,9	18,3	53,7	4,5
	II	4 097,0	-	-	-	-	-	-	-	6 142,3	5 931,4	21,3	189,6	109,0	19,5	57,9	3,2
	III	3 820,5	-	-	-	-	-	-	-	6 204,7	5 984,9	23,3	196,6	106,9	23,9	61,6	4,2
	IV	3 842,3	-	-	-	-	-	-	-	6 364,3	6 132,0	22,3	210,0	114,7	28,3	62,4	4,6
2000	I	3 939,5	-	-	-	-	-	-	-	6 506,2	6 239,9	33,7	232,6	126,4	35,7	63,9	6,7
	II ^(p)	4 036,7	-	-	-	-	-	-	-	6 649,0	6 356,0	36,2	256,8	140,2	39,7	68,8	8,1

5. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueella olevat liikkeeseenlaskijat

	Rahalaitosten liikkeeseen laskemat								Muiden kuin rahalaitosten liikkeeseen laskemat								
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998	III	706,8	679,7	7,2	20,0	12,9	2,9	1,4	2,9	1 416,1	1 380,3	10,2	25,6	14,0	7,0	2,3	2,3
	IV	722,4	680,9	17,8	23,6	15,8	3,6	1,8	2,5	1 377,8	1 340,9	10,6	26,3	14,7	8,2	2,3	1,1
1999	I	762,7	727,0	7,8	27,9	18,3	5,6	1,3	2,7	1 419,0	1 386,5	3,9	28,5	15,4	10,2	2,0	0,9
	II	801,8	767,7	6,1	28,0	18,9	5,2	1,1	2,9	1 429,1	1 398,9	3,2	27,0	13,6	10,2	2,1	1,1
	III	829,4	795,4	6,8	27,2	17,8	5,1	1,7	2,6	1 442,8	1 412,6	3,1	27,1	13,0	10,4	2,2	1,6
	IV	829,1	794,5	7,3	27,3	18,2	4,8	2,3	2,0	1 435,4	1 402,9	5,4	27,1	12,7	10,3	1,9	2,2
2000	I	870,9	833,8	11,8	25,3	15,9	5,4	2,4	1,6	1 446,3	1 413,9	4,5	27,9	13,1	10,2	1,5	3,1
	II ^(p)	895,4	856,3	12,9	26,2	17,1	4,9	2,7	1,5	1 410,8	1 376,5	5,9	28,3	14,3	9,5	1,8	2,8

6. Lainat euroalueen ulkopuolelle

	Pankit ³⁾								Muut kuin pankit								
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998	III	1 020,2	435,2	83,5	501,5	364,1	67,5	26,7	43,2	380,2	174,7	24,8	180,7	157,6	5,3	11,9	5,9
	IV	960,4	371,8	74,5	514,1	374,7	74,7	26,6	38,1	373,6	147,5	26,9	199,3	172,7	8,3	13,7	4,5
1999	I	993,1	457,8	76,3	459,0	325,1	62,3	27,2	44,4	384,6	134,1	29,1	221,4	193,7	7,7	14,4	5,6
	II	1 024,5	477,0	77,1	470,4	349,8	52,9	26,2	41,6	417,3	139,3	34,8	243,1	212,6	8,0	16,3	6,3
	III	949,5	428,1	78,4	442,9	320,3	54,1	28,3	40,2	413,6	143,4	36,9	233,3	198,8	10,8	18,0	5,8
	IV	908,3	388,8	74,9	444,5	323,3	53,9	30,0	37,4	431,4	138,3	39,6	253,5	217,0	11,1	18,8	6,7
2000	I	970,8	426,3	90,4	454,0	322,2	58,0	33,2	40,6	455,1	145,6	40,0	269,6	229,6	13,7	20,0	6,3
	II ^(p)	996,0	450,5	92,8	452,7	318,0	58,7	32,3	43,7	449,0	138,5	39,3	271,2	229,7	13,8	20,8	6,8

7. Euroalueen rahalaitosten hallussa olevat muut arvopaperit kuin osakkeet: euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat

	Pankkien liikkeeseen laskemat ³⁾								Muiden kuin pankkien liikkeeseen laskemat								
	Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					Kaikki valuu- tat	Euro ²⁾	Muut EU- maiden valuutat	Muut kuin EU- maiden valuutat					
					USD	JPY	CHF	Muut					USD	JPY	CHF	Muut	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
1998	III	69,7	20,3	-4,3	53,7	39,7	5,2	1,0	7,8	290,2	41,5	31,5	217,2	161,1	30,1	4,4	21,6
	IV	66,8	19,6	5,6	41,5	28,1	4,9	0,8	7,6	321,2	48,1	31,0	242,1	182,2	35,7	4,2	19,8
1999	I	75,4	19,5	5,6	50,3	35,0	5,3	0,9	9,1	409,7	52,4	30,9	326,4	255,1	37,2	4,3	29,7
	II	82,5	21,7	6,2	54,6	39,1	5,6	1,2	8,8	413,1	66,9	33,0	313,2	248,7	37,1	4,9	22,5
	III	91,6	34,0	6,1	51,5	38,1	5,9	1,0	6,5	403,7	80,6	30,9	292,2	237,4	33,5	4,5	16,8
	IV	99,8	38,0	7,2	54,5	39,5	6,9	1,0	7,1	433,0	91,2	31,4	310,4	253,3	34,4	4,7	18,1
2000	I	113,3	43,6	7,0	62,8	49,0	6,6	1,4	5,8	456,4	94,4	28,5	333,4	278,8	34,3	6,1	14,2
	II ^(p)	138,2	48,5	12,4	77,4	62,7	6,4	1,7	6,6	483,2	94,2	29,0	360,0	307,4	33,2	5,1	14,3

3 Euroalueen rahoitusmarkkinat ja korot

Taulukko 3.1

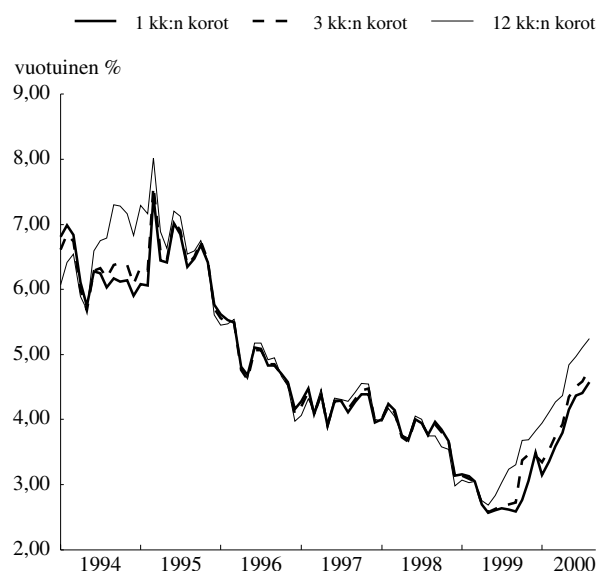
Rahamarkkinakorot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ⁴⁾					Yhdysvallat ⁶⁾	Japani ⁶⁾
	Yön yli -talletukset ^{2, 3)}	1 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset ⁵⁾	6 kk:n talletukset ⁵⁾	12 kk:n talletukset ⁵⁾	3 kk:n talletukset	3 kk:n talletukset
	1	2	3	4	5	6	7
1995	5,62	6,51	6,59	6,68	6,86	6,04	1,23
1996	4,04	4,95	4,92	4,89	4,93	5,51	0,57
1997	3,98	4,23	4,24	4,25	4,28	5,76	0,62
1998	3,09	3,84	3,83	3,78	3,77	5,57	0,66
1999	2,74	2,86	2,96	3,06	3,19	5,42	0,22
1999							
elo	2,44	2,61	2,70	3,05	3,24	5,45	0,09
syys	2,43	2,58	2,73	3,11	3,30	5,57	0,10
loka	2,50	2,76	3,38	3,46	3,68	6,18	0,25
marras	2,94	3,06	3,47	3,48	3,69	6,10	0,30
joulu	3,04	3,49	3,44	3,51	3,83	6,13	0,33
2000							
tammi	3,04	3,15	3,34	3,56	3,95	6,04	0,15
helmi	3,28	3,36	3,54	3,73	4,11	6,10	0,13
maalis	3,51	3,59	3,75	3,94	4,27	6,20	0,14
huhti	3,69	3,80	3,93	4,09	4,37	6,31	0,12
touko	3,92	4,15	4,35	4,53	4,84	6,75	0,10
kesä	4,29	4,37	4,50	4,68	4,96	6,79	0,13
heinä	4,31	4,41	4,58	4,84	5,11	6,73	0,22
elo	4,42	4,57	4,78	5,01	5,25	6,69	0,32
2000							
elo							
4.	4,33	4,42	4,64	4,92	5,17	6,71	0,19
11.	4,35	4,47	4,71	4,95	5,19	6,68	0,33
18.	4,27	4,63	4,83	5,05	5,29	6,69	0,37
25.	4,73	4,74	4,90	5,10	5,33	6,68	0,38
syys							
1.	4,60	4,66	4,83	5,04	5,26	6,67	0,40
8.	4,64	4,71	4,86	5,09	5,29	6,66	0,40

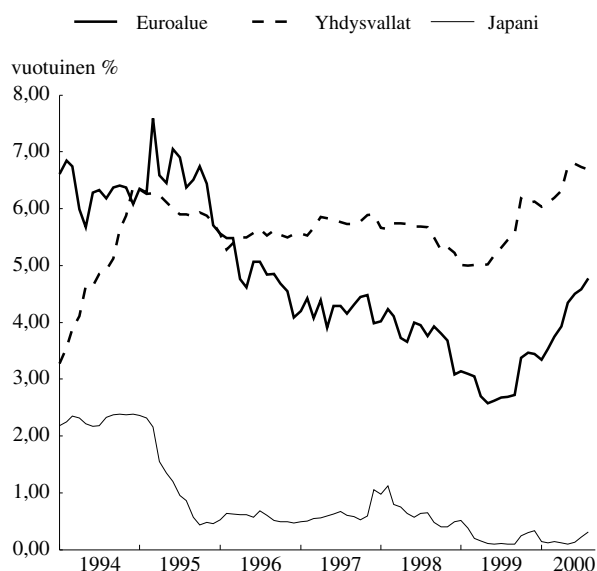
Euroalueen rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

3 kk:n rahamarkkinakorot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters ja EKP.

- 1) Kuukausi- ja vuositiedot ovat ajanjakson keskiarvoja lukuun ottamatta yön yli -korkoja koskevia tietoja vuoden 1998 loppuun asti.
- 2) Pankkien välisten talletusmarkkinoiden ottolainauskorot (bid rates) joulukuuhun 1998 asti. Sarakkeessa 1 esitetään eonikoron keskiarvo (euro overnight index average) tammikuusta 1999 alkaen.
- 3) Ajanjakson lopun korot joulukuuhun 1998 asti; sen jälkeen ajanjakson keskiarvot.
- 4) Ajalta ennen tammikuuta 1999 on laskettu keinotekoiset euroalueen korot käyttämällä BKT:llä painotettuja kansallisia korkoja.
- 5) Tammikuusta 1999 alkaen euriborkorko ja sitä ennen liborkorko (London interbank offered rate), jos käytettävissä.
- 6) Liborkorko (London interbank offered rate).

Taulukko 3.2

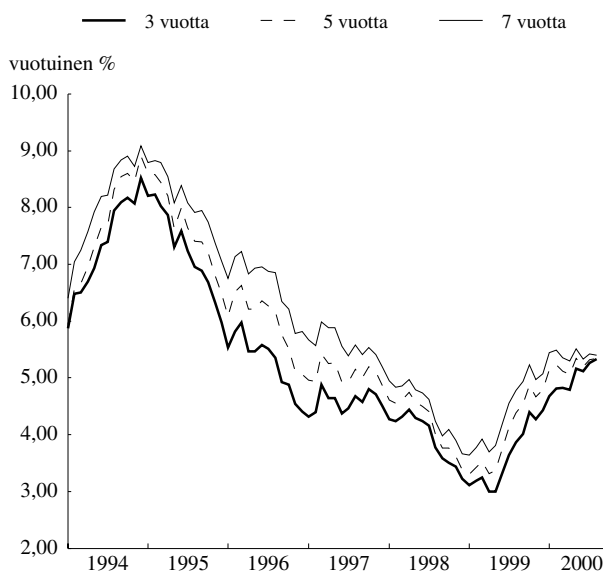
Valtion lainojen tuotot ¹⁾

(vuotuisina prosentteina)

	Euroalue ²⁾					Yhdysvallat	Japani
	2 v 1	3 v 2	5 v 3	7 v 4	10 v 5	10 v 6	10 v 7
1995	5,69	5,97	6,48	7,06	8,73	6,69	3,32
1996	4,17	4,41	5,06	5,82	7,23	6,54	3,03
1997	4,33	4,51	4,87	5,20	5,99	6,45	2,15
1998	3,16	3,22	3,38	3,67	4,71	5,33	1,30
1999	3,38	3,63	4,01	4,38	4,66	5,64	1,75
1999 elo	3,56	3,87	4,39	4,78	5,06	5,94	1,89
syys	3,66	4,02	4,55	4,94	5,24	5,91	1,75
loka	4,07	4,40	4,87	5,23	5,47	6,10	1,78
marras	3,99	4,27	4,67	4,97	5,18	6,03	1,81
joulu	4,18	4,43	4,79	5,07	5,30	6,26	1,73
2000 tammi	4,38	4,68	5,14	5,44	5,70	6,66	1,71
helmi	4,55	4,82	5,23	5,49	5,66	6,52	1,83
maalis	4,59	4,83	5,12	5,35	5,49	6,26	1,81
huhti	4,58	4,79	5,06	5,30	5,41	6,00	1,75
touko	5,00	5,16	5,34	5,51	5,52	6,42	1,71
kesä	5,02	5,12	5,19	5,33	5,35	6,10	1,69
heinä	5,19	5,27	5,32	5,43	5,45	6,04	1,72
elo	5,28	5,34	5,35	5,40	5,40	5,83	1,77
2000 elo 4.	5,19	5,24	5,27	5,35	5,38	5,93	1,65
11.	5,26	5,30	5,30	5,34	5,33	5,75	1,72
18.	5,34	5,40	5,39	5,42	5,39	5,78	1,77
25.	5,35	5,40	5,41	5,46	5,43	5,73	1,87
syys 1.	5,24	5,29	5,31	5,39	5,38	5,72	1,95
8.	5,30	5,35	5,39	5,49	5,47	5,74	1,85

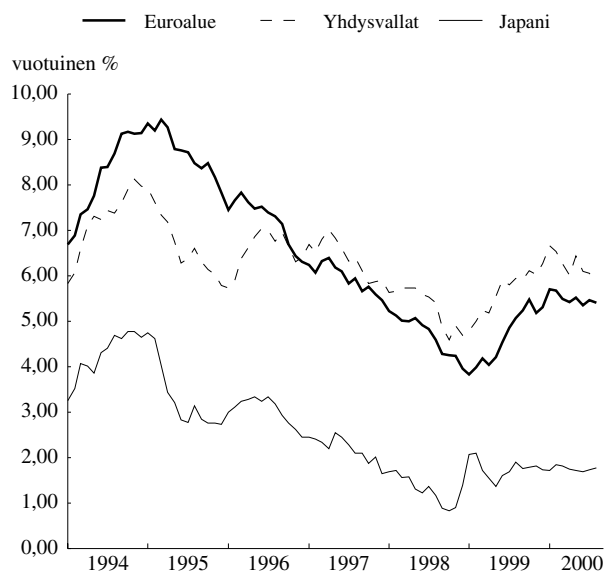
Valtion lainojen tuotot euroalueella

(kuukausittain)

Valtion 10 vuoden lainojen tuotot

(kuukausittain)

Lähteet: Reuters, EKP, Federal Reserve ja Bank of Japan.

1) Euroalueen 2, 3, 5 ja 7 vuoden lainojen tuotot perustuvat joulukuuhun 1998 asti ajanjakson lopun tietoihin. Kymmenen vuoden lainojen tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja. Sen jälkeen kaikki tuotot ovat ajanjakson keskiarvoja.

2) Euroalueen lainojen tuotot on joulukuuhun 1998 asti laskettu BKT:llä painotetuista yhdenmukaistetuista valtion lainojen tuotoista. Sen jälkeen painoina on kaikissa maturiteeteissa käytetty valtion lainojen nimellisiä kantoja.

Taulukko 3.3

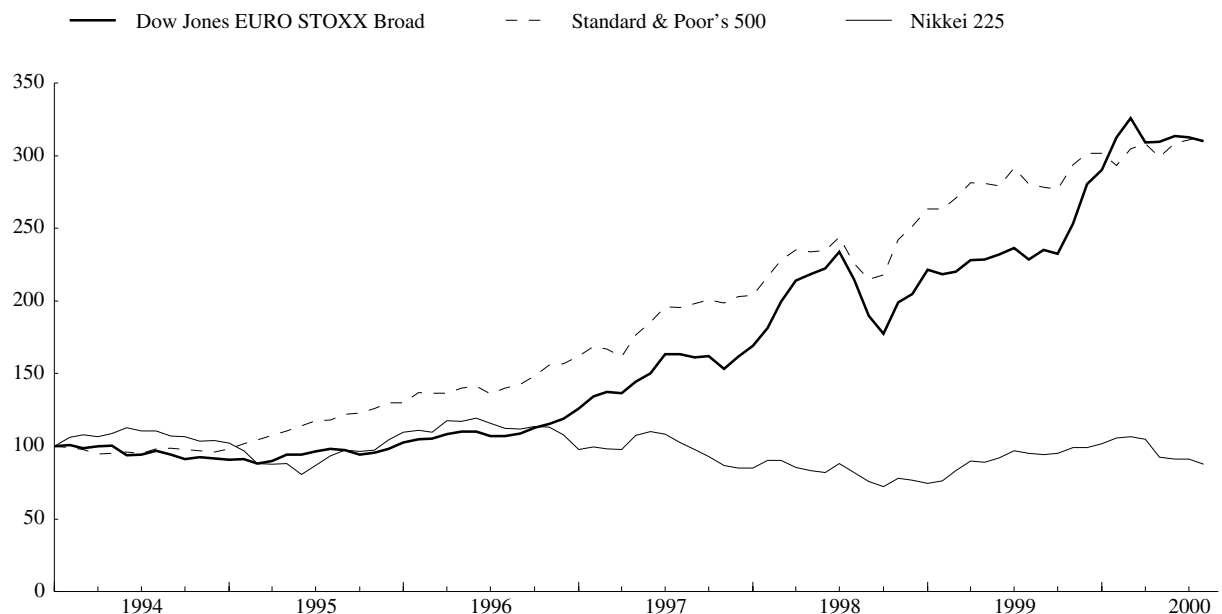
Osakeindeksit

(indeksit pisteinä)¹⁾

	Dow Jones: Euro Stoxx -indeksit												Yhdys- vallat	Japani		
	Viiteaineisto		Toimialakohtaiset indeksit													
	Laaja	50 yritystä	Raaka- aineet	Kulutus- tavarat (sykli- nen)	Kulutus- tavarat (ei- sykli- nen)	Energia	Rahoitus	Teolli- suus	Tek- niikka	Yleis- hyö- dylliset yhtiöt	Tele- vies- tintä	Ter- veyden- hoito			Standard & Poor's 500 -indeksi	Nikkei 225 -indeksi
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14			
1995	130,5	1 388,1	150,6	127,9	141,1	131,2	117,0	124,5	146,0	132,3	161,9	166,4	542,2	17 363,4		
1996	151,6	1 657,5	181,1	146,8	180,6	159,5	129,9	134,7	150,0	166,3	202,4	230,2	671,2	21 061,7		
1997	207,6	2 319,6	233,4	191,9	231,9	227,3	184,4	168,0	227,7	205,5	324,4	301,8	873,9	18 373,4		
1998	280,5	3 076,3	257,9	245,0	295,5	249,3	281,3	218,4	333,6	282,1	487,7	348,6	1 085,3	15 338,4		
1999	325,8	3 787,3	279,2	262,9	327,7	286,0	295,7	285,1	470,4	306,0	718,8	392,8	1 327,8	16 829,9		
1999	elo	316,8	3 691,3	302,1	251,2	319,3	314,7	279,2	288,8	455,2	289,8	649,7	380,3	1 327,5	17 670,3	
	syys	325,9	3 772,8	294,3	257,5	328,7	312,3	289,8	297,8	480,8	296,1	683,3	383,3	1 318,2	17 532,8	
	loka	322,4	3 742,6	282,7	253,2	321,5	295,4	290,9	294,4	489,0	281,9	695,7	395,5	1 312,6	17 697,9	
	marras	351,2	4 160,0	294,9	265,0	333,2	305,7	310,3	314,7	589,9	297,4	836,2	427,1	1 391,6	18 440,3	
	joulu	389,1	4 590,1	334,6	288,4	327,7	307,4	318,6	366,0	755,7	311,7	1 051,7	398,2	1 429,0	18 430,6	
2000	tammi	402,4	4 714,7	338,2	296,9	319,8	318,9	379,8	836,4	310,1	1 143,2	366,6	1 427,5	18 905,6		
	helmi	433,8	5 090,6	309,3	308,1	307,6	299,7	313,6	396,4	989,4	346,4	1 423,7	371,3	1 388,4	19 700,9	
	maalis	452,1	5 317,1	302,5	316,1	305,4	310,5	325,4	402,7	1 070,1	374,6	1 496,0	377,8	1 442,2	19 823,0	
	huhti	428,6	5 149,1	306,8	293,7	313,3	329,1	339,0	382,2	957,4	353,9	1 236,7	411,1	1 459,7	19 517,7	
	touko	429,4	5 174,7	304,2	294,5	322,3	353,1	340,0	388,0	1 004,4	356,4	1 135,1	435,5	1 416,7	17 222,5	
	kesä	434,7	5 274,2	274,6	294,8	326,1	349,8	350,0	385,4	1 052,1	349,7	1 149,7	456,4	1 462,0	16 969,3	
	heinä	433,8	5 227,8	283,1	297,8	328,2	345,7	360,4	384,3	1 044,6	333,9	1 083,0	502,2	1 472,1	16 961,1	
	elo	429,9	5 152,0	290,0	301,3	331,1	363,1	375,9	380,3	982,6	334,1	951,6	545,8	1 485,5	16 329,9	
2000	elo	4.	421,3	5 049,5	289,4	296,3	332,0	347,4	366,3	378,9	932,2	328,9	961,8	530,6	1 462,9	15 667,4
	11.	431,5	5 179,7	288,8	301,0	331,6	359,5	376,7	381,4	960,3	334,5	1 000,2	548,3	1 471,8	16 117,5	
	18.	432,0	5 180,7	288,7	302,1	327,8	375,8	377,9	380,8	998,2	335,0	941,4	549,4	1 491,7	16 280,5	
	25.	432,3	5 175,6	293,9	301,7	328,8	369,8	379,3	379,3	1 016,7	336,4	921,3	554,4	1 506,5	16 911,3	
	syys	1.	443,5	5 298,6	292,0	312,4	337,2	370,4	375,1	388,0	1 099,4	341,7	974,7	552,4	1 520,8	16 739,8
	8.	437,7	5 229,0	287,1	306,5	328,5	381,6	379,2	383,7	1 047,5	336,9	952,6	536,8	1 494,5	16 501,6	

Dow Jones: Euro Stoxx (laaja), Standard & Poor's 500 ja Nikkei 225 uudelleen painotettuina

(peruskuukausi tammikuu 1994 = 100; kuukausittain)

Lähde: Reuters.

1) Kuukausi- ja vuosittaiset tiedot ovat ajanjakson keskiarvoja.

Taulukko 3.4

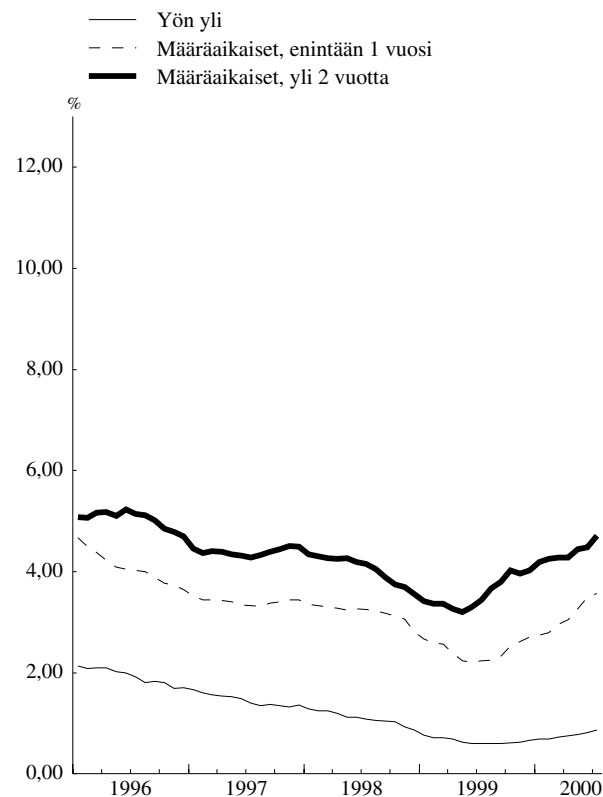
Pankkien luotto- ja talletuskorot

(vuotuisina prosentteina; jakson keskiarvo)

	Talletuskorot						Luottokorot			
	Yön yli	Määräaikaiset			Irtisanomisehtoiset		Yritykset		Kotitaloudet	
		1	Enintään 1 vuosi 2	Enintään 2 vuotta 3	Yli 2 vuotta 4	Enintään 3 kk 5	Yli 3 kk 6	Enintään 1 vuosi 7	Yli 1 vuosi 8	Kulutus- luotot 9
1997	1,46	3,41	3,63	4,40	2,80	3,09	7,59	6,64	10,61	6,63
1998	1,10	3,20	3,22	4,06	2,61	3,25	6,74	5,80	10,05	5,87
1999	0,65	2,44	2,45	3,57	2,15	2,76	5,66	5,10	9,38	5,29
1999 heinä	0,60	2,24	2,24	3,45	2,14	2,63	5,40	4,96	9,21	5,18
1999 elo	0,60	2,25	2,26	3,67	2,00	2,73	5,42	5,16	9,31	5,47
1999 syys	0,60	2,32	2,32	3,79	1,99	2,80	5,38	5,19	9,29	5,53
1999 loka	0,61	2,52	2,52	4,03	2,00	2,93	5,58	5,55	9,36	5,79
1999 marras	0,63	2,62	2,62	3,96	2,02	3,01	5,74	5,54	9,36	5,77
1999 joul	0,67	2,70	2,71	4,02	2,04	3,05	5,82	5,51	9,37	5,80
2000 tammi	0,69	2,74	2,74	4,19	2,05	3,18	5,92	5,74	9,51	6,03
2000 helmi	0,70	2,80	2,81	4,25	2,06	3,18	6,01	5,85	9,52	6,13
2000 maalis	0,72	2,96	2,96	4,28	2,07	3,33	6,08	5,85	9,54	6,10
2000 huhti	0,76	3,05	3,05	4,27	2,09	3,44	6,25	5,99	9,62	6,12
2000 touko	0,77	3,26	3,26	4,45	2,12	3,65	6,41	6,16	9,70	6,30
2000 kesä	0,82	3,49	3,49	4,48	2,15	3,87	6,56	6,23	9,81	6,34
2000 heinä	0,87	3,57	3,57	4,71	2,32	3,94	6,71	6,29	9,88	6,41

Talletuskorot

(kuukausittain)

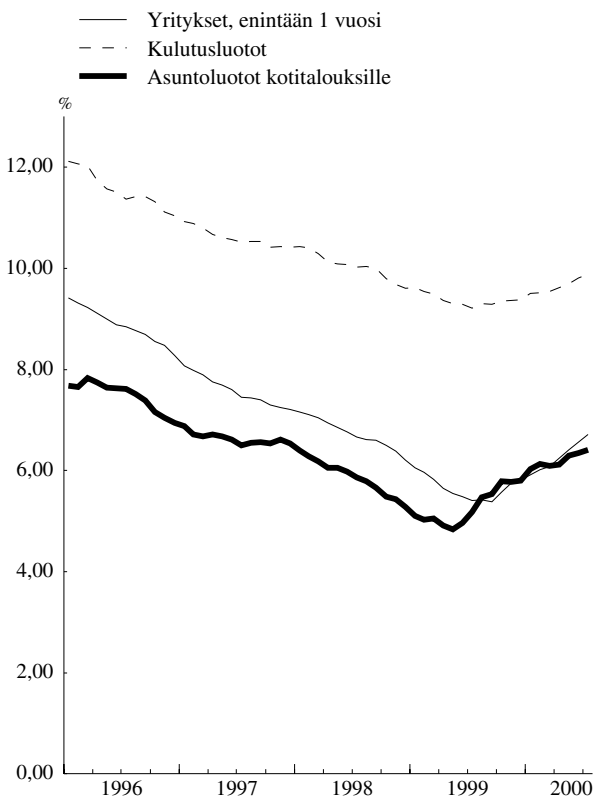

Lähde: EKP.

Näitä euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevia tietoja on käytettävä varoen ja ainoastaan tilastollisiin tarkoituksiin; korkojen kehitystä olisi analysoitava pääasiassa muutoksina eikä niinkään tasoina. Korot lasketaan kansallisten keskuspankkien ilmoittamien kansallisten luotto- ja talletuskorkojen painotettuna keskiarvona. Kansalliset luotto- ja talletuskorot edustavat niitä kansallisista lähteistä saatavissa olevia korkotietoja, joiden katsotaan sopivan laadittuihin luokituksiin. Nämä kansalliset korot on laskettu yhteen euroalueen korkotiedoiksi käyttäen joissakin tapauksissa arvioita, kun euroalueen kansallisissa rahoitusinstrumenteissa on havaittu epäyhtenäisyyttä. Kansallisten luotto- ja talletuskorkojen kattavuutta (uudet luotot ja/tai luottokannat), tietojen luonnetta (nimelliset tai efektiiviset korot) tai keräämismenetelmiä ei myöskään ole yhdenmukaistettu. Euroalueen pankkien luotto- ja talletuskorkojen maakohtaiset painot kootaan rahalaitostilastietoista tai mahdollisimman edustavista muista tiedoista. Painot heijastavat instrumenttien käytön maakohtaisia osuuksia euroalueella laskettuna kantatiedoista. Painot tarkistetaan kuukausittain siten, että korot ja painot viittaavat aina saman kuukauden tietoihin.

Luottokorot

(kuukausittain)

Taulukko 3.5

Muiden arvopapereiden kuin osakkeiden liikkeeseenlaskut alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja valuutan mukaan^{1), 2)}

(miljardia euroa; vaihto ajanjakson aikana ja ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

1. Lyhytaikaiset³⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	175,7	187,1	-11,4	567,4	169,8	182,4	-12,7	540,3	5,9	4,7
	heinä	209,8	212,1	-2,3	563,5	203,3	205,9	-2,6	536,0	6,5	6,2
	elo	181,8	164,7	17,2	581,7	175,0	159,0	16,0	552,1	6,8	5,6
	syys	192,1	188,2	4,0	585,5	185,0	183,3	1,7	553,1	7,1	4,8
	loka	198,3	189,9	8,4	596,1	192,3	182,9	9,4	563,1	6,0	7,0
	marras	195,0	176,6	18,4	615,0	187,6	169,9	17,7	580,6	7,5	6,7
	joulu	171,4	169,2	2,2	618,2	162,6	163,5	-0,8	579,9	8,7	5,7
2000	tammi	250,7	265,5	-14,9	599,3	239,3	255,2	-16,0	562,0	11,4	10,3
	helmi	252,5	239,1	13,5	613,6	239,9	230,0	9,9	572,0	12,6	9,0
	maalis	269,7	248,7	21,0	633,6	257,5	239,5	18,0	590,8	12,2	9,2
	huhti	251,6	249,7	1,9	635,4	239,5	238,5	1,0	590,7	12,1	11,1
	touko	277,4	261,2	16,2	653,3	266,3	250,7	15,6	608,8	11,1	10,4
	kesä	256,1	256,8	-0,7	653,8	242,2	246,3	-4,1	605,1	13,9	10,6

2. Pitkäaikaiset³⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	118,4	65,8	52,6	5 734,4	108,2	59,7	48,5	5 307,8	10,2	6,1
	heinä	130,0	88,5	41,5	5 771,5	120,9	78,3	42,6	5 351,4	9,1	10,2
	elo	70,7	49,6	21,1	5 798,3	62,3	43,9	18,4	5 370,5	8,5	5,7
	syys	138,5	74,9	63,6	5 860,6	123,5	67,0	56,5	5 427,2	15,0	7,9
	loka	116,5	75,1	41,4	5 907,6	107,3	69,4	37,9	5 466,3	9,2	5,7
	marras	104,7	78,6	26,1	5 940,1	94,8	71,9	22,9	5 489,2	9,9	6,7
	joulu	76,8	110,3	-33,5	5 913,0	70,3	96,7	-26,5	5 460,6	6,5	13,6
2000	tammi	110,3	97,3	13,1	5 933,5	101,7	89,6	12,1	5 476,6	8,6	7,6
	helmi	123,0	70,1	52,9	5 986,7	111,0	62,1	48,9	5 525,9	12,0	8,0
	maalis	128,5	93,4	35,1	6 034,4	115,1	83,6	31,4	5 559,3	13,5	9,8
	huhti	110,8	76,2	34,6	6 078,4	100,6	67,6	33,0	5 592,1	10,2	8,7
	touko	122,7	86,2	36,6	6 113,8	111,6	74,3	37,3	5 631,4	11,1	11,8
	kesä	89,4	57,6	31,8	6 145,0	82,1	49,8	32,3	5 664,1	7,3	7,8

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat									
		Euromääräiset ⁴⁾								Muun valuutan määräiset	
		Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks	Liikkeeseenlaskut, netto	Liikkeessä oleva määrä	Liikkeeseenlaskut	Kuoletuks
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	294,1	252,9	41,2	6 301,8	278,0	242,1	35,9	5 848,1	16,1	10,8
	heinä	339,8	300,6	39,2	6 335,0	324,2	284,2	40,0	5 887,4	15,6	16,4
	elo	252,5	214,3	38,3	6 380,1	237,3	202,9	34,3	5 922,6	15,3	11,4
	syys	330,7	263,0	67,6	6 446,1	308,5	250,3	58,2	5 980,3	22,2	12,7
	loka	314,8	265,0	49,8	6 503,7	299,7	252,3	47,4	6 029,3	15,2	12,7
	marras	299,8	255,3	44,5	6 555,2	282,4	241,9	40,5	6 069,8	17,4	13,4
	joulu	248,2	279,5	-31,4	6 531,2	232,9	260,2	-27,3	6 040,5	15,3	19,3
2000	tammi	361,0	362,8	-1,8	6 532,9	341,0	344,9	-3,9	6 038,6	20,0	17,9
	helmi	375,6	309,2	66,4	6 600,4	350,9	292,1	58,8	6 097,9	24,7	17,0
	maalis	398,3	342,2	56,1	6 668,0	372,6	323,2	49,4	6 150,1	25,7	19,0
	huhti	362,4	325,9	36,5	6 713,7	340,1	306,1	34,0	6 182,8	22,2	19,8
	touko	400,1	347,3	52,8	6 767,1	377,9	325,0	52,9	6 240,2	22,2	22,3
	kesä	345,5	314,5	31,1	6 798,8	324,2	296,1	28,2	6 269,1	21,3	18,4

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Nettoluvut eroavat kantojen muutoksista arvostusmuutosten, uudelleenluokittelun tai muiden tarkistusten vuoksi.

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeeseessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuulutukset (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuulutukset (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
1,2	27,1	19,2	22,7	-3,5	22,8	566,4	568,8	-2,3	563,1	1999
0,3	27,5	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
1,2	29,6	.	.	.	.	.	.	.	.	heinä
2,3	32,3	28,0	18,6	9,4	31,7	591,3	566,8	24,5	584,8	elo
-1,0	33,0	.	.	.	.	.	.	.	.	syys
0,8	34,4	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
3,0	38,2	21,8	20,0	1,8	34,6	564,4	536,3	28,0	614,5	marras
										joulu
1,1	37,3	.	.	.	.	.	.	.	.	2000
3,6	41,6	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
3,0	42,8	32,6	32,0	0,6	36,8	769,3	756,8	12,5	627,6	helmi
0,9	44,7	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis
0,6	44,5	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
3,4	48,8	37,3	31,0	6,3	43,0	785,3	766,5	18,8	648,1	touko
										kesä

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeeseessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuulutukset (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuulutukset (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
4,1	426,6	55,7	12,0	43,7	514,9	400,8	238,1	162,7	5 822,7	1999
-1,1	420,0	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
2,7	427,9	.	.	.	.	.	.	.	.	heinä
7,2	433,4	63,7	12,5	51,1	566,3	370,3	201,7	168,6	5 993,5	elo
3,5	441,4	.	.	.	.	.	.	.	.	syys
3,2	451,0	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
-7,0	452,4	49,4	21,4	27,9	594,5	321,8	259,5	62,2	6 055,1	marras
										joulu
1,0	457,0	.	.	.	.	.	.	.	.	2000
4,0	460,8	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
3,6	475,0	65,7	21,4	44,3	639,0	393,4	256,7	136,7	6 198,3	helmi
1,5	486,3	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis
-0,7	482,4	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
-0,5	480,9	44,4	23,7	20,7	659,8	338,7	215,4	123,3	6 323,8	touko
										kesä

		Euroalueen ulkopuolisten euromääräiset liikkeeseenlaskut ⁴⁾				Euromääräiset yhteensä ⁴⁾				
Liikkeeseen laskut, netto	Liikkeeseessä oleva määrä	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuulutukset (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	Liikkeeseen laskut (vuosi- neljänneksen aikana)	Kuulutukset (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeeseen laskut; netto (vuosi- neljänneksen aikana)	Liikkeessä oleva määrä (vuosi- neljänneksen lopussa)	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
5,4	453,7	74,9	34,6	40,2	537,7	967,2	806,8	160,4	6 385,8	1999
-0,8	447,6	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
3,9	457,5	.	.	.	.	.	.	.	.	heinä
9,4	465,8	91,7	31,1	60,6	597,9	961,7	768,6	193,1	6 578,3	elo
2,5	474,4	.	.	.	.	.	.	.	.	syys
4,0	485,4	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
-4,0	490,6	71,2	41,5	29,7	629,1	886,1	795,9	90,3	6 669,6	marras
										joulu
2,1	494,3	.	.	.	.	.	.	.	.	2000
7,6	502,4	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
6,7	517,8	98,3	53,4	44,9	675,8	1 162,8	1 013,5	149,2	6 825,9	helmi
2,4	530,9	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis
-0,1	526,8	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
2,9	529,7	81,7	54,7	27,0	702,8	1 124,1	981,9	142,1	6 971,9	touko
										kesä

3) Lyhyaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pidempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

4) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

Taulukko 3.6

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kanta; nimellisarvoon)

Liikkeessä oleva määrä

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	540,3	174,0	8,3	58,6	296,5	2,9	22,8	8,3	8,7	5,0
	heinä	536,0	178,8	6,8	60,9	286,5	3,0	.	.	.	.
	elo	552,1	191,3	7,0	62,3	288,7	2,8	.	.	.	.
	syys	553,1	200,6	6,8	64,6	278,6	2,5	31,7	11,2	12,0	7,3
	loka	563,1	213,8	6,6	66,1	273,6	3,0	.	.	.	.
	marras	580,6	237,2	6,4	67,5	266,0	3,5	.	.	.	.
	joulu	579,9	248,6	5,7	66,5	254,4	4,8	34,6	14,4	12,1	6,3
2000	tammi	562,0	229,1	6,2	66,1	257,1	3,5	.	.	.	.
	helmi	572,0	240,2	6,2	65,8	256,7	3,0	.	.	.	.
	maalis	590,8	250,9	6,0	66,7	264,6	2,6	36,8	15,5	11,9	8,1
	huhti	590,7	245,7	5,8	72,2	264,1	2,8	.	.	.	.
	touko	608,8	259,8	5,1	76,0	265,7	2,2	.	.	.	.
	kesä	605,1	259,2	3,5	76,1	264,0	2,2	43,0	18,7	11,7	10,8

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	5 307,8	1 927,8	163,3	187,8	2 935,2	93,7	514,9	136,0	68,7	81,0
	heinä	5 351,4	1 932,6	169,5	194,3	2 960,9	94,1	.	.	.	.
	elo	5 370,5	1 938,3	170,8	194,4	2 972,9	94,0	.	.	.	.
	syys	5 427,2	1 964,2	178,8	195,7	2 993,6	94,9	566,3	153,3	75,9	101,1
	loka	5 466,3	1 983,7	181,5	199,0	3 008,4	93,7	.	.	.	.
	marras	5 489,2	1 993,9	189,0	198,4	3 013,7	94,2	.	.	.	.
	joulu	5 460,6	1 976,7	191,0	197,0	3 001,7	94,1	594,5	159,2	81,8	113,9
2000	tammi	5 476,6	1 984,5	191,5	192,1	3 014,2	94,3	.	.	.	.
	helmi	5 525,9	2 003,7	193,5	192,5	3 041,2	95,1	.	.	.	.
	maalis	5 559,3	2 021,7	195,2	195,8	3 050,6	95,9	639,0	176,9	89,1	128,2
	huhti	5 592,1	2 042,1	196,5	202,0	3 054,5	96,9	.	.	.	.
	touko	5 631,4	2 065,7	199,1	204,2	3 064,3	98,1	.	.	.	.
	kesä	5 664,1	2 076,1	198,3	210,5	3 081,5	97,8	659,8	185,1	93,0	136,4

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. euro-järjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	5 848,1	2 101,8	171,6	246,4	3 231,7	96,6	537,7	144,3	77,5	86,0
	heinä	5 887,4	2 111,4	176,3	255,2	3 247,3	97,2	.	.	.	.
	elo	5 922,6	2 129,7	177,8	256,7	3 261,7	96,8	.	.	.	.
	syys	5 980,3	2 164,8	185,5	260,3	3 272,3	97,4	597,9	164,5	87,9	108,4
	loka	6 029,3	2 197,5	188,1	265,1	3 282,0	96,6	.	.	.	.
	marras	6 069,8	2 231,1	195,4	265,8	3 279,7	97,7	.	.	.	.
	joulu	6 040,5	2 225,3	196,6	263,5	3 256,1	98,9	629,1	173,6	93,9	120,2
2000	tammi	6 038,6	2 213,6	197,7	258,2	3 271,4	97,7	.	.	.	.
	helmi	6 097,9	2 244,0	199,7	258,3	3 297,8	98,1	.	.	.	.
	maalis	6 150,1	2 272,6	201,2	262,6	3 315,1	98,6	675,8	192,4	101,0	136,3
	huhti	6 182,8	2 287,9	202,3	274,3	3 318,7	99,6	.	.	.	.
	touko	6 240,2	2 325,4	204,2	280,2	3 330,1	100,3	.	.	.	.
	kesä	6 269,1	2 335,3	201,8	286,5	3 345,5	100,0	702,8	203,9	104,7	147,2

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,3	0,3	0,1	563,1	182,3	17,0	63,6	296,9	3,2	0,1	1999
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
0,3	0,6	0,3	584,8	211,8	18,8	71,9	279,0	3,1	0,3	heinä
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo
0,3	0,6	0,8	614,5	263,0	17,8	72,8	254,7	5,5	0,8	syys
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu
0,2	0,3	0,7	627,6	266,4	17,9	74,9	264,8	3,0	0,7	2000
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
0,2	0,4	1,2	648,1	277,9	15,2	86,9	264,2	2,6	1,2	helmi
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
78,1	27,4	123,7	5 822,7	2 063,8	232,1	268,8	3 013,4	121,1	123,7	1999
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
82,7	29,2	124,1	5 993,5	2 117,4	254,6	296,8	3 076,4	124,1	124,1	heinä
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo
86,6	29,1	124,0	6 055,1	2 135,9	272,8	310,9	3 088,3	123,3	124,0	syys
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu
93,5	30,0	121,3	6 198,3	2 198,6	284,3	324,0	3 144,1	125,9	121,3	2000
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
96,6	29,9	118,7	6 323,8	2 261,2	291,2	346,9	3 178,2	127,7	118,7	helmi
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansainväliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
78,5	27,7	123,8	6 385,8	2 246,1	249,1	332,3	3 310,2	124,3	123,8	1999
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
83,1	29,8	124,3	6 578,3	2 329,2	273,4	368,7	3 355,3	127,3	124,3	heinä
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo
86,9	29,8	124,8	6 669,6	2 398,9	290,5	383,7	3 343,0	128,7	124,8	syys
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu
93,7	30,3	122,0	6 825,9	2 465,1	302,2	398,9	3 408,8	128,9	122,0	2000
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
96,8	30,3	119,9	6 971,9	2 539,2	306,5	433,8	3 442,3	130,3	119,9	helmi
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, brutto

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	169,8	95,7	1,9	34,8	36,4	0,9	19,2	6,8	7,2	4,5
	heinä	203,3	110,9	1,7	42,5	46,9	1,4	.	.	.	.
	elo	175,0	92,3	2,0	35,8	43,8	1,1	.	.	.	.
	syys	185,0	105,1	1,2	37,8	40,0	0,8	28,0	9,7	10,6	6,7
	loka	192,3	107,3	1,5	41,3	40,7	1,5	.	.	.	.
	marras	187,6	117,7	1,2	33,7	33,0	2,0	.	.	.	.
	joulu	162,6	117,9	0,9	23,0	18,5	2,3	21,8	9,6	6,9	4,2
2000	tammi	239,3	154,7	2,1	40,0	41,2	1,3	.	.	.	.
	helmi	239,9	155,4	1,9	44,2	37,0	1,4	.	.	.	.
	maalis	257,5	169,9	1,7	45,0	40,0	0,9	32,6	14,0	10,2	7,5
	huhti	239,5	141,4	2,0	51,3	43,4	1,4	.	.	.	.
	touko	266,3	175,8	1,6	52,9	34,6	1,4	.	.	.	.
	kesä	242,2	159,9	2,1	46,5	32,7	1,0	37,3	16,4	9,3	10,0

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	108,2	39,9	21,2	5,3	40,9	0,9	55,7	15,6	11,9	16,5
	heinä	120,9	35,5	8,3	8,8	67,2	1,1	.	.	.	.
	elo	62,3	27,6	2,2	1,7	30,5	0,2	.	.	.	.
	syys	123,5	55,7	9,5	3,9	53,0	1,4	63,7	21,3	9,8	22,2
	loka	107,3	49,8	4,4	5,5	46,5	1,0	.	.	.	.
	marras	94,8	45,3	9,1	3,0	36,1	1,3	.	.	.	.
	joulu	70,3	39,3	4,3	1,6	23,5	1,5	49,4	13,7	7,8	15,9
2000	tammi	101,7	41,5	2,0	0,1	57,3	0,8	.	.	.	.
	helmi	111,0	49,8	3,6	3,9	51,7	2,0	.	.	.	.
	maalis	115,1	51,8	3,2	4,6	53,7	1,7	65,7	24,0	9,7	17,9
	huhti	100,6	46,2	3,4	7,5	41,6	1,9	.	.	.	.
	touko	111,6	53,6	4,9	3,9	47,6	1,5	.	.	.	.
	kesä	82,1	35,6	2,7	7,9	35,6	0,4	44,4	15,6	6,3	15,1

3. Yhteensä

		Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat					Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
		Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1999	kesä	278,0	135,6	23,1	40,2	77,2	1,9	74,9	22,4	19,1	21,0
	heinä	324,2	146,4	10,0	51,3	114,1	2,4	.	.	.	.
	elo	237,3	119,9	4,2	37,5	74,3	1,4	.	.	.	.
	syys	308,5	160,8	10,7	41,8	93,0	2,2	91,7	31,0	20,4	28,9
	loka	299,7	157,1	5,9	46,9	87,2	2,5	.	.	.	.
	marras	282,4	163,0	10,3	36,6	69,2	3,3	.	.	.	.
	joulu	232,9	157,2	5,3	24,6	42,1	3,8	71,2	23,4	14,8	20,1
2000	tammi	341,0	196,2	4,1	40,1	98,4	2,1	.	.	.	.
	helmi	350,9	205,3	5,5	48,1	88,6	3,4	.	.	.	.
	maalis	372,6	221,7	4,9	49,6	93,7	2,7	98,3	38,0	19,9	25,4
	huhti	340,1	187,6	5,4	58,8	85,0	3,4	.	.	.	.
	touko	377,9	229,4	6,6	56,8	82,3	2,9	.	.	.	.
	kesä	324,2	195,4	4,8	54,4	68,3	1,4	81,7	32,0	15,6	25,1

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
0,3	0,2	0,1	566,4	302,5	12,1	114,2	133,1	4,3	0,1	1999
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
0,3	0,5	0,2	591,3	318,0	15,4	122,9	131,0	3,8	0,2	heinä
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo
0,2	0,2	0,7	564,4	352,6	10,6	102,2	92,4	5,8	0,7	syys
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu
0,2	0,2	0,6	769,3	494,0	15,8	136,7	118,3	3,9	0,6	2000
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	helmi
0,1	0,3	1,1	785,3	493,5	15,1	160,6	110,9	4,1	1,1	maalis
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
6,4	1,9	3,3	400,8	152,4	47,3	29,3	162,4	6,1	3,3	1999
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
5,0	2,1	3,2	370,3	140,1	29,8	36,7	155,8	4,8	3,2	heinä
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo
6,6	1,0	4,3	321,8	148,2	25,7	26,0	112,8	4,8	4,3	syys
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu
9,5	1,9	2,6	393,4	167,2	18,6	26,6	172,1	6,4	2,6	2000
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	helmi
4,5	1,5	1,4	338,7	151,0	17,3	34,4	129,3	5,3	1,4	maalis
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä

			Yhteensä							
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
6,7	2,1	3,4	967,2	454,9	59,4	143,5	295,5	10,4	3,4	1999
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä
5,4	2,6	3,5	961,7	458,1	45,2	159,5	286,8	8,5	3,5	heinä
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo
6,8	1,1	5,0	886,1	500,7	36,3	128,2	205,2	10,7	5,0	syys
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu
9,7	2,1	3,1	1 162,8	661,2	34,4	163,3	290,4	10,3	3,1	2000
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	helmi
4,7	1,8	2,5	1 124,1	644,5	32,4	195,0	240,2	9,5	2,5	maalis
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

Taulukko 3.6 (jatkoa)

Muut euromääräiset arvopaperit kuin osakkeet alkuperäisen maturiteetin, liikkeeseenlaskijan sijainnin ja sektorin mukaan^{1), 2), 3)}

(miljardia euroa; liikkeeseenlaskut ajanjakson aikana; nimellisarvoon)

Liikkeeseenlaskut, netto

1. Lyhytaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
kesä	-12,7	-6,2	-0,1	-1,2	-5,2	0,0	-3,5	-4,6	0,8	0,7	
heinä	-2,6	5,2	-0,1	2,3	-10,1	0,1	.	.	.	.	
elo	16,0	12,3	0,2	1,4	2,3	-0,3	.	.	.	.	
syys	1,7	9,9	-0,1	2,3	-10,1	-0,3	9,4	3,1	3,5	2,4	
loka	9,4	12,7	-0,2	1,5	-5,0	0,4	.	.	.	.	
marras	17,7	23,5	-0,3	1,4	-7,6	0,6	.	.	.	.	
joulu	-0,8	10,9	-0,4	-0,9	-11,6	1,3	1,8	2,8	-0,3	-1,3	
2000											
tammi	-16,0	-18,0	0,6	-0,4	2,0	-0,2	.	.	.	.	
helmi	9,9	11,0	0,0	-0,3	-0,5	-0,4	.	.	.	.	
maalis	18,0	9,9	-0,3	0,8	7,9	-0,4	0,6	0,5	-0,7	1,5	
huhti	1,0	-4,1	-0,1	5,5	-0,4	0,1	.	.	.	.	
touko	15,6	12,7	-0,7	3,7	0,5	-0,6	.	.	.	.	
kesä	-4,1	-3,0	0,5	0,1	-1,7	0,0	6,3	3,2	-0,2	2,7	

2. Pitkäaikaiset⁴⁾

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
kesä	48,5	11,7	20,1	2,5	14,2	0,0	43,7	10,8	10,9	15,3	
heinä	42,6	5,0	4,9	6,6	25,7	0,5	.	.	.	.	
elo	18,4	5,2	1,3	0,0	12,0	-0,1	.	.	.	.	
syys	56,5	25,9	7,7	1,3	20,7	0,9	51,1	17,1	7,1	20,1	
loka	37,9	18,2	2,8	3,4	14,8	-1,3	.	.	.	.	
marras	22,9	9,6	7,5	0,0	5,3	0,5	.	.	.	.	
joulu	-26,5	-15,4	2,0	-1,1	-11,9	0,0	27,9	5,6	6,0	12,8	
2000											
tammi	12,1	4,2	0,5	-5,4	12,6	0,2	.	.	.	.	
helmi	48,9	18,7	2,0	0,4	27,0	0,8	.	.	.	.	
maalis	31,4	16,7	1,5	3,0	9,5	0,9	44,3	17,6	7,3	14,4	
huhti	33,0	20,2	1,1	6,2	4,6	0,9	.	.	.	.	
touko	37,3	23,6	2,8	2,4	7,2	1,3	.	.	.	.	
kesä	32,3	9,1	1,6	6,3	15,6	-0,3	20,7	8,3	3,8	8,2	

3. Yhteensä

	Euroalueella olevien liikkeeseen laskemat						Euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemat				
	Yhteensä	Raha-laitokset (ml. eurojärjestelmä)	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkisyhteisöt	Yhteensä	Pankit (ml. keskuspankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin rahalaitokset	Yritykset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1999											
kesä	35,9	5,4	20,1	1,4	9,0	0,0	40,2	6,2	11,7	16,0	
heinä	40,0	10,2	4,7	8,8	15,6	0,6	.	.	.	.	
elo	34,3	17,5	1,5	1,4	14,3	-0,4	.	.	.	.	
syys	58,2	35,8	7,5	3,6	10,6	0,6	60,6	20,2	10,6	22,5	
loka	47,4	31,0	2,6	4,8	9,8	-0,8	.	.	.	.	
marras	40,5	33,1	7,3	1,4	-2,3	1,1	.	.	.	.	
joulu	-27,3	-4,5	1,6	-2,0	-23,6	1,2	29,7	8,4	5,7	11,5	
2000											
tammi	-3,9	-13,8	1,1	-5,8	14,6	-0,1	.	.	.	.	
helmi	58,8	29,7	2,0	0,1	26,6	0,4	.	.	.	.	
maalis	49,4	26,6	1,2	3,8	17,3	0,5	44,9	18,1	6,6	16,0	
huhti	34,0	16,0	1,1	11,7	4,2	1,1	.	.	.	.	
touko	52,9	36,4	2,1	6,1	7,7	0,7	.	.	.	.	
kesä	28,2	6,1	2,1	6,4	13,8	-0,3	27,0	11,5	3,6	10,9	

Lähteet: EKP ja BIS (euroalueen ulkopuoliset liikkeeseenlaskijat).

1) Euroalueella olevia liikkeeseenlaskijoita koskevien tilastojen kattavuudeksi arvioidaan noin 95 % kaikista liikkeeseenlaskuista.

2) Mukaan lukien euron kansallisten ilmentymien määräiset erät.

3) Vastaavat EKT 95:n sektoriluokitukset: Rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä) sisältää EKP:n ja euroalueen jäsenvaltioiden kansalliset keskuspankit (S121) sekä muut rahalaitokset (S122); muut rahoituslaitokset kuin rahalaitokset sisältää muut rahoituslaitokset kuin vakuutuslaitokset ja eläke-rahastot (S123), rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset (S124) sekä vakuutuslaitokset ja eläkerahastot (S125); yritykset (S11); valtio (S1311); muut julkisyhteisöt sisältää osavaltiohallinnon (S1312), paikallishallinnon (S1313) ja sosiaaliturvarahastot (S1314).

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
-0,1	-0,1	-0,1	-2,3	-3,3	0,4	1,3	-0,3	-0,3	-0,1	1999	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä	
0,0	0,3	0,1	24,5	30,5	3,4	8,4	-17,9	-0,1	0,1	heinä	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo	
0,0	0,0	0,6	28,0	49,9	-1,2	0,6	-24,2	2,3	0,6	syys	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu	
-0,1	-0,3	-0,2	12,5	3,3	-0,3	1,7	9,3	-1,4	-0,2	2000	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi	
0,0	0,1	0,5	18,8	8,9	-0,5	11,9	-1,7	-0,3	0,5	helmi	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
4,7	1,4	0,5	162,7	63,9	41,5	19,5	34,5	2,8	0,5	1999	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä	
4,6	1,8	0,4	168,6	53,3	20,9	28,0	62,9	3,1	0,4	heinä	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo	
3,9	-0,1	-0,3	62,2	18,1	18,3	15,1	12,0	-0,9	-0,3	syys	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu	
7,0	0,9	-2,9	136,7	57,2	11,2	12,4	56,1	2,7	-2,9	2000	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi	
3,1	-0,1	-2,6	123,3	61,2	9,4	23,2	30,5	1,8	-2,6	helmi	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä	

			Yhteensä								
Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾	Yhteensä	Pankit (ml. keskus-pankit) ⁵⁾	Muut rahoitus-laitokset kuin raha-laitokset	Yritykset	Valtio	Muut julkis-yhteisöt	Kansain-väliset järjestöt ⁶⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
4,6	1,3	0,4	160,4	60,6	41,9	20,8	34,2	2,5	0,4	1999	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä	
4,6	2,1	0,6	193,1	83,7	24,4	36,4	45,1	3,0	0,6	heinä	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	elo	
3,9	-0,1	0,2	90,3	68,0	17,1	15,7	-12,2	1,4	0,2	syys	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	loka	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	marras	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	joulu	
6,9	0,6	-3,1	149,2	60,6	10,9	14,1	65,4	1,3	-3,1	2000	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	tammi	
3,1	0,0	-2,1	142,1	70,0	8,9	35,1	28,8	1,4	-2,1	helmi	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	maalis	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	huhti	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	touko	
.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	kesä	

4) Lyhytaikaisilla arvopapereilla tarkoitetaan arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään yksi vuosi (EKT 95:n luokittelun mukaisesti; poikkeuksellisesti enintään kaksi vuotta). Pitkäaikaisiin arvopapereihin lasketaan arvopaperit, joiden alkuperäinen maturiteetti on pitempi kuin yksi vuosi tai joiden valinnainen maturiteetti on vähintään yksi vuosi tai joiden maturiteettia ei ole määritelty.

5) Termillä pankit (ml. keskuspankit) tarkoitetaan tässä taulukossa euroalueen ulkopuolisia laitoksia, jotka ovat samantyyppisiä kuin rahalaitokset (ml. eurojärjestelmä).

6) Sisältää Euroopan investointipankin. EKP sisältyy eurojärjestelmään.

4 YKHI ja euroalueen muut hinnat

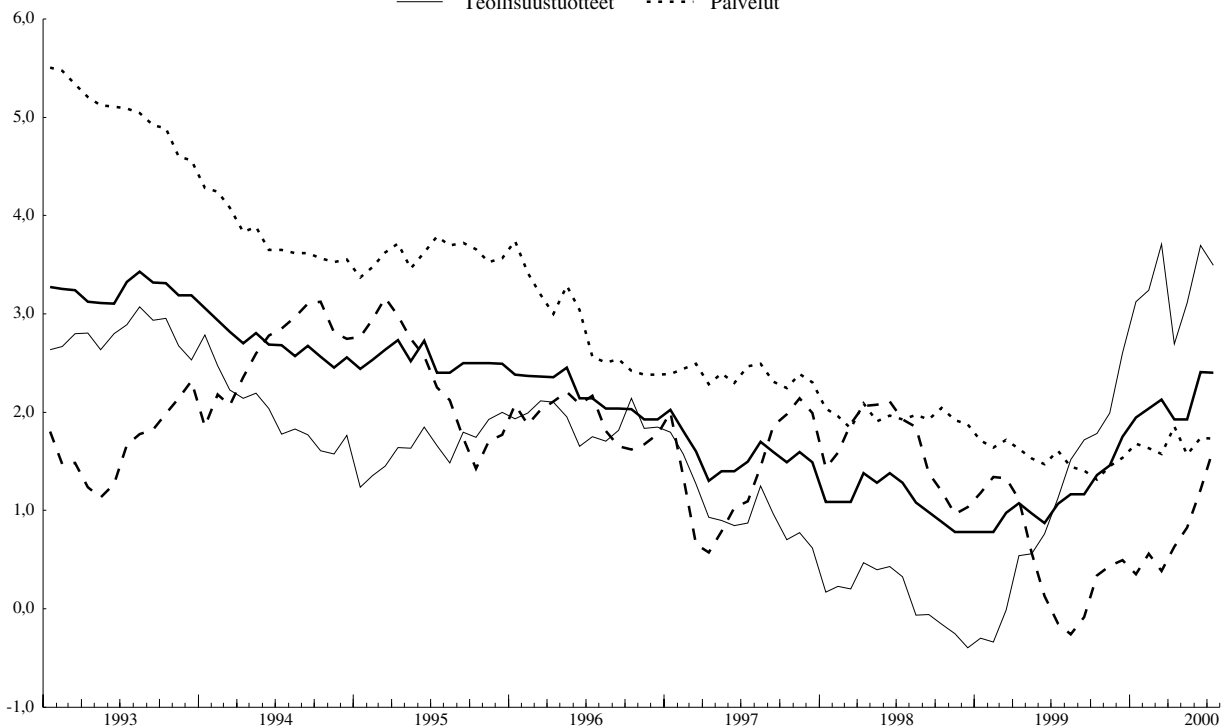
Taulukko 4.1

Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Kokonais- indeksi 1996 = 100	Kokonais- indeksi	Tavarat							Palvelut
			Elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostetut elin- tarvikkeet ²⁾	Jalostamat- tomat elin- tarvikkeet	Teollisuus- tuotteet				
						Muut teollisuus- tuotteet kuin energia	Energia			
Paino kokonais- indeksissä (%) ³⁾	100,0	100,0	62,7	20,9	12,6	8,2	41,8	32,8	9,0	37,3
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1995	97,9	2,5	2,0	2,3	2,5	2,1	1,6	1,6	1,9	3,6
1996	100,0	2,2	1,9	1,9	2,0	1,9	1,9	1,8	2,4	2,9
1997	101,6	1,6	1,2	1,4	1,4	1,4	1,0	0,5	2,8	2,4
1998	102,7	1,1	0,6	1,6	1,4	1,9	0,1	0,9	-2,6	2,0
1999	103,8	1,1	0,8	0,5	0,9	0,0	1,0	0,7	2,2	1,5
1999 II	103,8	1,0	0,6	0,6	0,8	0,3	0,6	0,6	0,5	1,5
1999 III	104,1	1,1	0,9	-0,2	0,6	-1,4	1,5	0,6	4,6	1,5
1999 IV	104,4	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,1	0,6	7,8	1,4
2000 I	105,2	2,0	2,3	0,4	1,0	-0,3	3,4	0,6	13,6	1,6
2000 II	105,9	2,1	2,4	0,9	1,0	0,8	3,2	0,6	12,5	1,7
1999 heinä	104,0	1,1	0,7	-0,1	0,7	-1,4	1,1	0,6	2,9	1,6
1999 elo	104,1	1,2	0,9	-0,3	0,6	-1,6	1,5	0,6	4,7	1,4
1999 syys	104,1	1,2	1,1	-0,1	0,6	-1,1	1,7	0,5	6,2	1,4
1999 loka	104,2	1,4	1,3	0,3	0,8	-0,4	1,8	0,5	6,3	1,3
1999 marras	104,3	1,5	1,5	0,4	0,9	-0,3	2,0	0,6	7,1	1,5
1999 joul	104,7	1,7	1,9	0,5	1,0	-0,2	2,6	0,6	10,0	1,5
2000 tammi	104,8	1,9	2,2	0,4	1,0	-0,5	3,1	0,7	12,0	1,7
2000 helmi	105,2	2,0	2,3	0,6	1,0	0,0	3,2	0,5	13,5	1,6
2000 maal	105,6	2,1	2,6	0,4	1,0	-0,5	3,7	0,6	15,3	1,6
2000 huhti	105,7	1,9	2,0	0,6	0,9	0,2	2,7	0,5	10,5	1,9
2000 touko	105,8	1,9	2,3	0,8	1,0	0,6	3,1	0,6	12,2	1,6
2000 kesä	106,3	2,4	2,8	1,2	1,0	1,5	3,7	0,6	14,7	1,7
2000 heinä	106,5	2,4	2,9	1,6	1,0	2,6	3,5	0,6	13,7	1,7

— YKHI yhteensä   - - - Elintarvikkeet²⁾
 — Teollisuustuotteet   ······ Palvelut

Lähde: Eurostat. Kansallisiin kuluttajahintaindeksihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia vuodesta 1995 käytettävissä olleen YKHI-indeksin kanssa.

1) Kattavuutta on laajennettu tammikuusta 2000 alkaen. Muutos vaikuttaa vuotuisen prosenttimuutokseen vuonna 2000. Muutosta on selitetty lyhyesti tilastoliitteen Yleistä-osassa.

2) Sisältää alkoholijuomat ja tupakkatuotteet.

3) Viittaa ajanjaksoon 2000.

Taulukko 4.2

Muut hinnat ja kustannukset

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

1. Teollisuuden tuottajahinnat ja raaka-aineiden hinnat

	Teollisuuden tuottajahinnat									Raaka-aineiden maailmanmarkkinahinnat ³⁾		Öljyn hinta ³⁾ (euroa/barreli)
	Teollisuus yhteensä pl. rakennusteollisuus		Tehdasteollisuus						Rakentaminen ¹⁾	Kokonaisindeksi	Kokonaisindeksi pl. energia	
	1995 = 100	2	3	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	8					
							Kestävät	Ei- kestävät				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1995	100,0	3,6	3,9	5,0	1,8	-	-	-	-	0,2	2,1	13,0
1996	100,3	0,3	0,9	-0,9	1,2	1,7	1,7	1,7	1,3	6,5	-6,9	15,9
1997	101,3	1,0	0,8	1,3	0,2	0,8	0,0	1,2	1,3	10,0	12,9	17,1
1998	100,6	-0,8	-0,6	-2,4	0,5	0,4	0,0	0,6	0,2	-21,2	-12,5	12,0
1999	100,2	-0,4	0,2	-0,7	0,0	0,0	0,1	0,0	0,9	17,8	-3,1	17,1
1999 II	99,6	-1,4	-0,8	-2,9	0,0	-0,2	-0,1	-0,3	0,8	5,9	-8,2	15,0
1999 III	100,5	0,1	0,8	0,6	-0,1	0,1	0,0	0,1	1,2	31,0	1,1	19,7
1999 IV	101,7	2,2	2,6	5,1	0,1	0,4	0,3	0,4	0,9	61,5	14,0	23,0
2000 I	103,2	4,4	4,5	9,8	0,5	0,7	0,7	0,7	1,9	78,3	19,9	27,1
2000 II	104,7	5,1	5,1	11,1	0,6	1,2	0,8	1,3	.	53,7	18,3	29,1
1999 elo	100,5	0,1	0,9	0,6	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-	29,2	-0,5	19,2
1999 syys	100,9	0,7	1,4	1,8	-0,1	0,3	0,3	0,3	-	41,4	6,6	21,8
1999 loka	101,3	1,4	2,0	3,4	0,1	0,4	0,3	0,4	-	44,3	10,7	20,8
1999 marras	101,6	2,1	2,6	5,0	0,1	0,4	0,2	0,5	-	60,4	11,9	23,5
1999 joul	102,1	2,9	3,4	6,9	0,1	0,4	0,3	0,4	-	81,3	19,3	24,8
2000 tammi	102,7	3,8	4,0	8,7	0,4	0,6	0,6	0,6	-	76,2	19,4	24,9
2000 helmi	103,2	4,4	4,6	10,0	0,5	0,7	0,7	0,7	-	87,6	20,0	27,6
2000 maal	103,8	4,8	5,0	10,8	0,5	0,8	0,7	0,8	-	72,0	20,2	28,4
2000 huhti	104,0	4,6	4,6	10,0	0,6	1,1	0,7	1,2	-	43,9	19,4	24,6
2000 touko	104,7	5,2	5,2	11,2	0,6	1,2	0,8	1,5	-	61,9	22,8	30,4
2000 kesä	105,2	5,6	5,4	12,0	0,6	1,2	0,9	1,3	-	55,2	12,9	31,5
2000 heinä	105,7	5,5	5,2	11,5	0,7	1,2	1,0	1,3	-	42,0	14,3	30,6
2000 elo	.	.	.	.	.	.	.	.	-	47,5	18,3	33,6

2. Bruttokansantuotteen deflaattorit ja työvoimakustannukset

	Bruttokansantuotteen deflaattorit ⁴⁾ (kp.)								Vienti ⁵⁾	Tuonti ⁵⁾
	BKT		Kotimäinen kysyntä	Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman bruttomuodostus	18	19		
	1995 = 100	14								
	13	14	15	16	17	18	19	20		
1995	100,0	2,7	2,8	2,8	2,9	1,7	2,8	2,9		
1996	102,0	2,1	2,1	2,4	2,2	0,9	0,9	0,8		
1997	103,6	1,5	1,7	1,9	1,6	0,9	1,7	2,6		
1998	105,3	1,6	1,2	1,4	1,6	0,7	0,0	-1,5		
1999	106,4	1,1	1,3	1,2	2,3	0,6	-0,3	0,4		
1998 I	104,7	1,7	1,4	1,6	1,5	0,8	1,7	0,9		
1998 II	105,2	1,7	1,5	1,6	1,6	0,9	0,5	-0,4		
1998 III	105,5	1,7	1,1	1,2	1,7	0,7	-0,5	-2,4		
1998 IV	105,8	1,4	0,8	0,9	1,5	0,4	-1,8	-3,9		
1999 I	106,1	1,3	0,9	0,9	2,0	0,3	-2,2	-3,7		
1999 II	106,3	1,1	1,1	1,2	2,3	0,3	-1,2	-1,3		
1999 III	106,6	1,0	1,5	1,2	2,5	0,8	0,1	1,5		
1999 IV	106,8	1,0	1,9	1,5	2,4	1,1	2,1	5,0		
2000 I	107,2	1,0	2,3	1,9	1,9	1,9	3,8	7,8		

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 10 ja 11 (HWWA, Institut für Wirtschaftsforschung, Hampuri), sarakkeessa 12 (International Petroleum Exchange) ja sarakkeissa 13–20 (EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin).

1) Asuinrakennukset; tiedot perustuvat yhdenmukaistamattomiin tilastoihin.

2) Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

3) Brent Blend (yhden kuukauden kuluttua tapahtuvaan toimitukseen). Joulukuuhun 1998 asti ecuina; tammikuusta 1999 alkaen euroina.

4) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een; vuoden 1998 loppuun asti tilastot perustuvat kansallisessa valuutassa laskettuihin kansallisiin deflaattoreihin.

5) Viennin ja tuonnin deflaattorit viittaavat tavaroihin ja palveluihin, ja niihin sisältyy euroalueen sisäinen kauppa.

5 Euroalueen reaalityalous

Taulukko 5.1

Kansantalouden tilinpito¹⁾

Bruttokansantuote ja sen käyttö

1. Käyvin hinnoin

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä						Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
1995	5 309,0	5 209,7	2 997,2	1 093,7	1 092,4	26,4	99,3	1 569,5	1 470,2
1996	5 532,8	5 406,0	3 142,0	1 143,5	1 120,6	-0,1	126,7	1 658,6	1 531,9
1997	5 646,2	5 494,8	3 193,4	1 151,4	1 136,3	13,7	151,4	1 828,4	1 676,9
1998	5 868,7	5 724,1	3 318,4	1 174,5	1 192,1	39,2	144,7	1 942,9	1 798,2
1999	6 116,4	6 003,0	3 469,2	1 225,8	1 265,4	42,6	113,4	2 029,0	1 915,6
1998 IV	1 490,7	1 458,3	844,8	298,2	303,7	11,6	32,4	481,6	449,2
1999 I	1 506,6	1 477,0	854,9	302,8	309,7	9,7	29,6	479,4	449,8
II	1 518,2	1 489,6	862,0	305,3	313,7	8,6	28,6	496,0	467,4
III	1 537,5	1 508,4	872,3	308,0	319,8	8,2	29,1	518,0	488,9
IV	1 554,0	1 528,0	880,0	309,8	322,1	16,1	26,0	535,5	509,5
2000 I	1 573,5	1 550,1	891,9	312,9	331,0	14,2	23,4	556,4	533,0

2. Kiintein hinnoin

(miljardia ecua, vuoden 1995 hinnoin, kausivaihtelusta puhdistettu)

	BKT								
	Kotimainen kysyntä						Tavaroiden ja palveluiden ulkomaankaupan tase ³⁾		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
		Yksityinen kulutus	Julkinen kulutus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Varastojen muutokset ²⁾		Vienti ³⁾	Tuonti ³⁾	
1995	5 309,0	5 209,7	2 997,2	1 093,7	1 092,4	26,4	99,3	1 569,5	1 470,2
1996	5 382,4	5 261,1	3 042,1	1 112,7	1 104,6	1,7	121,3	1 637,8	1 516,5
1997	5 504,4	5 348,6	3 086,9	1 122,3	1 128,0	11,4	155,8	1 806,4	1 650,6
1998	5 654,1	5 528,8	3 178,7	1 132,6	1 176,9	40,6	125,4	1 930,9	1 805,6
1999	5 787,9	5 684,3	3 258,8	1 149,3	1 233,2	43,0	103,7	2 013,1	1 909,5
1998 IV	1 421,1	1 396,8	802,0	283,8	298,2	12,8	24,3	480,6	456,4
1999 I	1 430,5	1 410,1	808,4	286,4	303,4	11,8	20,5	481,3	460,9
II	1 438,9	1 415,5	810,8	286,8	306,3	11,5	23,5	494,9	471,5
III	1 453,0	1 423,1	817,7	287,7	311,0	6,8	29,9	512,7	482,8
IV	1 465,5	1 435,7	821,9	288,3	312,5	13,0	29,8	524,1	494,3
2000 I	1 478,7	1 447,3	827,9	290,6	318,3	10,4	31,4	538,1	506,7

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,2	2,0	1,8	0,6	2,3	—	—	7,9	7,4
1996	1,4	1,0	1,5	1,7	1,1	—	—	4,4	3,1
1997	2,3	1,7	1,5	0,9	2,1	—	—	10,3	8,8
1998	2,7	3,4	3,0	0,9	4,3	—	—	6,9	9,4
1999	2,4	2,8	2,5	1,5	4,8	—	—	4,3	5,8
1998 IV	2,0	3,2	3,1	1,0	3,7	—	—	2,1	5,8
1999 I	1,8	2,8	2,7	1,4	4,0	—	—	0,6	3,5
II	2,0	2,9	2,4	1,3	5,4	—	—	1,9	4,5
III	2,5	2,8	2,5	1,6	4,9	—	—	5,4	6,6
IV	3,1	2,8	2,5	1,6	4,8	—	—	9,0	8,3
2000 I	3,4	2,6	2,4	1,5	4,9	—	—	11,8	9,9

Lähde: Eurostat.

- 1) Tiedot perustuvat pääosin EKT 95:een. Yleistä-osan alussa selostetaan lyhyesti käyvin hinnoin ilmaistuja tietoja, jotka on esitetty ecuna vuoden 1998 loppuun asti.
- 2) Sisältää arvoesineiden hankinnat miinus vähennykset.
- 3) Vienti ja tuonti käsittävät tavarat ja palvelut ja sisältävät euroalueen sisäisen kaupan. Käsitteet eivät ole täysin yhdenmukaisia taulukoiden 8 ja 9 vienti- ja tuontikäsitteiden kanssa.

Arvonlisäys toiminnoittain¹⁾

3. Käyvin hinnoin

(1995 = 100; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli-tuotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesi-huolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi-minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin-ta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,3	21,7		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	104,1	105,8	102,1	99,7	102,7	107,3	104,7	102,6	105,0
1997	105,9	105,1	103,9	96,5	105,2	111,0	105,7	102,1	108,7
1998	109,8	105,7	107,0	97,0	110,2	116,1	109,0	102,2	115,0
1999	113,9	105,1	108,6	100,8	114,4	123,0	113,2	103,9	123,6
1998 IV	111,3	105,3	106,9	98,0	112,1	118,9	111,0	103,2	118,5
1999 I	112,4	105,9	107,2	99,4	113,0	120,8	112,1	103,6	120,6
II	113,1	104,4	107,5	100,3	113,5	122,1	113,1	103,9	122,6
III	114,5	104,6	109,2	101,3	114,9	123,8	113,7	103,8	124,4
IV	115,6	105,6	110,4	102,3	116,2	125,3	114,1	104,4	126,8
2000 I	117,2	106,5	112,2	104,2	117,6	127,3	115,4	105,4	126,4

4. Kiintein hinnoin⁴⁾

(1995 = 100; kausivaihtelusta puhdistettu)

	Arvonlisäys, brutto							Välillisten rahoituspalveluiden väli-tuotekäyttö ²⁾	Tuoteverot vähennettynä tuotetukipalkkioilla
	Yhteensä	Maa-, riista-, metsä- ja kalatalous	Tehdasteollisuus, sähkö-, kaasu- ja vesi-huolto, mineraalien kaivu	Rakentaminen	Kauppa, korjaus, majoitus- ja ravitsemistoi-minta, kuljetus ja tietoliikenne	Rahoitustoimin-ta, kiinteistö- ja vuokrauspalvelut, liike-elämän palvelut	Julkinen hallinto, koulutus, terveyspalvelut ja muut palvelut		
Osuus (%) ³⁾	100	2,6	23,7	6,0	20,7	25,3	21,7		
	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1995	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1996	101,4	106,0	99,6	98,0	100,8	103,7	101,8	102,6	101,3
1997	103,8	107,0	102,8	96,1	103,9	107,0	102,7	105,6	103,5
1998	106,6	109,2	105,1	96,0	108,1	111,3	104,3	109,7	106,4
1999	109,1	111,6	106,5	97,6	111,4	115,3	105,3	114,0	110,5
1998 IV	107,2	109,6	104,4	95,9	109,0	112,8	104,9	111,8	107,6
1999 I	107,8	110,7	104,9	96,7	110,1	113,5	105,0	112,0	109,0
II	108,5	110,8	105,8	97,4	110,5	114,6	105,1	113,1	109,6
III	109,6	112,5	107,2	97,8	111,9	115,9	105,5	114,9	110,7
IV	110,4	112,4	108,2	98,4	113,0	117,1	105,7	116,1	112,7
2000 I	111,6	111,7	109,8	99,3	114,7	118,6	106,2	117,0	111,2

(vuotuinen prosenttimuutos)

1995	2,3	0,9	3,0	-0,3	2,3	3,1	1,5	-0,3	0,6
1996	1,4	6,0	-0,4	-2,0	0,8	3,7	1,8	2,6	1,3
1997	2,3	1,0	3,2	-1,9	3,1	3,2	0,9	3,0	2,1
1998	2,7	2,0	2,2	-0,1	4,0	4,0	1,5	3,9	2,9
1999	2,3	2,2	1,4	1,6	3,1	3,6	1,0	4,0	3,8
1998 IV	1,9	0,5	-0,4	-0,6	3,2	3,9	1,9	4,4	3,2
1999 I	1,8	1,2	-0,2	-0,2	2,8	3,4	1,5	3,9	3,4
II	2,0	1,6	0,5	2,2	2,7	3,4	1,0	4,0	3,1
III	2,4	3,4	1,7	1,9	3,0	3,8	0,9	4,1	3,9
IV	3,0	2,6	3,6	2,6	3,7	3,8	0,7	3,8	4,7
2000 I	3,6	0,9	4,7	2,7	4,2	4,4	1,2	4,4	2,0

Lähde: Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Arviot perustuvat epätäydellisiin kansallisiin tietoihin, ja siksi ne esitetään indekseinä.

2) Välillisten rahoituspalveluiden käyttö luokitellaan välituotekäytöksi, jota ei ole jaoteltu toimialoittain.

3) Jokaisen toimialan osuus kokonaisarvonlisäyksestä vuonna 1995.

4) Arvonlisäys vuoden 1995 hintoina.

Taulukko 5.2

Muita keskeisiä reaalitalouden tilastoja¹⁾

1. Teollisuustuotanto

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Yhteensä (ml. rakentaminen)		Yhteensä (pl. rakentaminen)		Tehdasteollisuus						Rakenta- minen
	1995 = 100 (kp.)		1995 = 100 (kp.)		5	Väli- tuotteet	Pääoma- hyödykkeet	Kulutus- tavarat	Kestokulutus- tavarat	Ei- kestokulutus- tavarat	
	1	2	3	4							
1995	100,1	2,8	100,1	3,5	3,6	2,6	7,3	-0,7	-1,2	1,8	0,5
1996	100,1	-0,1	100,4	0,3	0,0	-0,2	1,6	0,0	0,0	-0,4	-2,3
1997	103,8	3,8	104,7	4,3	4,9	5,5	4,9	3,6	3,7	2,8	-0,1
1998	107,6	3,7	109,1	4,2	4,6	3,9	6,4	5,3	5,9	2,0	0,3
1999	109,8	2,0	111,0	1,8	1,8	2,2	1,4	2,8	3,0	1,6	2,8
1999 II	108,6	1,0	109,8	0,5	0,4	0,5	0,7	1,4	1,7	-0,1	3,1
1999 III	110,6	2,5	111,7	2,4	2,3	3,2	1,6	3,1	3,3	2,2	2,8
1999 IV	112,0	4,2	113,5	4,1	4,5	5,4	2,6	5,1	5,4	3,4	4,6
2000 I	113,4	5,1	114,7	4,9	5,2	5,9	6,3	6,9	8,1	0,3	5,2
2000 II	114,5	5,4	116,5	5,9	6,2	5,7	8,2	8,0	8,8	3,1	-2,2
1999 elo	111,2	3,5	111,7	3,6	3,6	4,0	3,2	6,5	7,2	3,6	2,4
1999 syys	110,6	2,6	112,3	2,5	2,5	3,3	2,3	2,5	2,6	1,5	2,9
1999 loka	111,1	2,8	113,0	2,7	3,1	3,8	1,8	3,2	3,3	2,7	2,9
1999 marras	112,2	4,3	113,7	4,4	4,8	5,3	3,1	5,2	5,4	4,2	3,7
1999 joul	112,6	5,5	113,7	5,2	5,8	7,4	3,0	7,5	8,3	3,2	8,1
2000 tammi	112,0	3,0	113,8	3,3	3,3	4,6	4,5	3,9	5,0	-1,8	2,1
2000 helmi	114,3	7,0	114,7	5,8	6,6	6,9	6,9	8,9	10,2	1,7	14,9
2000 maal	114,0	5,3	115,7	5,3	5,6	6,0	7,4	7,6	8,7	0,9	-0,2
2000 huhti	113,8	5,4	116,2	5,9	6,3	5,5	7,4	9,5	10,4	3,8	-2,7
2000 touko	116,3	7,8	116,9	8,1	8,3	8,1	11,6	10,1	11,2	3,5	1,3
2000 kesä	113,5	3,1	116,4	3,7	4,1	3,6	5,9	4,7	5,1	2,1	-5,0
2000 heinä	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
2000 elo	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

2. Vähittäiskaupan myynti ja henkilöautojen rekisteröinnit

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Vähittäiskaupan myynti (kp.)									Uusien henkilöautojen rekisteröinnit	
	Käyvin hinnoin		Kiintein hinnoin							Tuhansia ²⁾ (kp.)	
	Yhteensä		Yhteensä		Elintarvikkeet, juomat ja tupakka	Muut kuin elintarvikkeet					
	1995 = 100		1995 = 100			Tekstiilit, vaatteet, jalkineet	Kotitalous- esineet				
12	13	14	15	16	17		18	19	20	21	
1995	100,0	.	100,0	.	.	.	.	.	777	0,9	
1996	102,0	2,1	100,5	0,5	0,8	.	-1,0	0,0	826	6,2	
1997	104,4	2,3	101,8	1,2	1,1	1,3	0,6	1,2	861	4,2	
1998	108,1	3,6	104,6	2,8	2,0	3,4	2,0	4,0	923	7,2	
1999	111,6	3,3	107,2	2,5	3,1	2,3	1,4	2,6	974	5,5	
1999 II	110,7	2,8	106,6	2,3	3,0	2,1	2,0	2,5	978	8,6	
1999 III	111,9	2,9	107,4	2,1	3,1	1,7	-1,0	3,6	1 001	6,6	
1999 IV	113,6	4,1	108,5	2,8	3,5	2,5	2,7	3,2	949	-0,1	
2000 I	114,1	3,6	108,8	2,4	3,3	1,5	0,8	4,5	980	1,4	
2000 II	115,6	4,5	109,9	3,1	3,4	2,5	0,9	4,5	984	0,7	
1999 elo	112,2	3,0	107,6	2,2	3,0	2,3	0,4	4,2	968	5,3	
1999 syys	111,7	2,7	107,3	2,0	3,5	0,7	-3,8	3,1	964	2,1	
1999 loka	113,5	4,9	108,6	3,6	4,7	2,8	3,9	3,3	971	3,0	
1999 marras	113,9	3,7	108,5	2,2	3,0	2,1	1,7	3,0	955	-1,3	
1999 joul	113,4	3,8	108,4	2,6	2,8	2,5	2,4	3,2	921	-2,8	
2000 tammi	113,7	3,7	108,7	2,5	3,6	1,7	-0,2	3,7	974	0,7	
2000 helmi	114,8	4,9	109,3	3,4	3,5	3,4	5,6	5,5	993	5,3	
2000 maal	113,8	2,1	108,5	1,3	2,7	-0,5	-2,7	4,2	972	-0,9	
2000 huhti	115,1	4,5	109,6	3,3	3,2	3,0	0,9	5,2	973	-1,7	
2000 touko	116,1	5,5	110,2	3,8	4,8	3,4	2,8	5,0	980	1,4	
2000 kesä	115,7	3,6	109,8	2,2	2,2	1,1	-0,9	3,2	999	2,4	
2000 heinä	.	.	.	.	.	.	.	.	894	-14,5	
2000 elo	.	.	.	.	.	.	.	.	940	-4,3	

Lähteet: Eurostat paitsi sarakkeissa 20–21 (EKP:n laskelmat perustuvat ACEA/A.A.A., European Automobile Manufacturers' Associationin tilastoihin).

1) Korjattu työpäivien määrällä.

2) Kuukausikeskiarvoja.

Taulukko 5.3

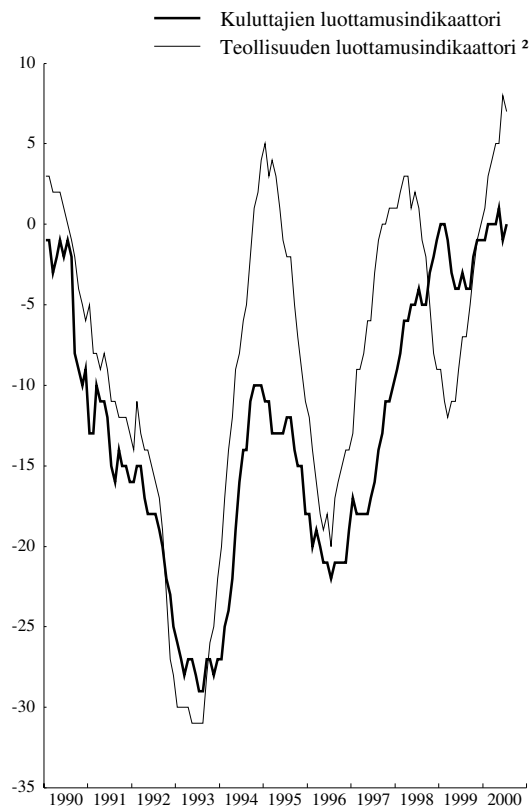
Suhdannekyselyt

(saldoprosenttia, kausivaihtelusta puhdistettu, ellei toisin mainita)

	Tehdasteollisuus				Rakentamisen luottamus- indikaattori	Vähittäiskaupan luottamus- indikaattori	Kuluttajien luottamus- indikaattori
	Luottamus- indikaattori	Tuotanto- odotukset	Tilaukanta	Kapasiteetin käyttöaste ¹⁾ (%)			
	1	2	3	4	5	6	7
1995	-2	10	-8	82,6	-27	-12	-13
1996	-16	-1	-30	80,6	-36	-11	-20
1997	-4	11	-15	81,0	-33	-9	-15
1998	-1	11	-5	83,0	-19	-3	-5
1999	-7	7	-17	81,8	-7	-5	-2
1999 III	-6	8	-17	81,6	-7	-7	-4
1999 IV	-1	14	-9	81,9	-3	-7	-1
2000 I	3	15	-2	83,0	0	0	0
2000 II	6	17	5	83,7	2	3	0
2000 III	.	.	.	83,9	.	.	.
1999 heinä	-7	7	-18	-	-5	-6	-3
1999 elo	-7	7	-17	-	-9	-7	-4
1999 syys	-5	10	-15	-	-8	-7	-4
1999 loka	-3	13	-11	-	-6	-9	-2
1999 marras	-1	15	-9	-	0	-9	-1
1999 joul	0	13	-6	-	-4	-2	-1
2000 tammi	1	13	-4	-	2	-2	-1
2000 helmi	3	16	-2	-	-2	-3	0
2000 maal	4	15	1	-	0	5	0
2000 huhti	5	15	3	-	2	-3	0
2000 touko	5	16	4	-	1	4	1
2000 kesä	8	19	8	-	3	7	-1
2000 heinä	7	19	5	-	2	-3	0

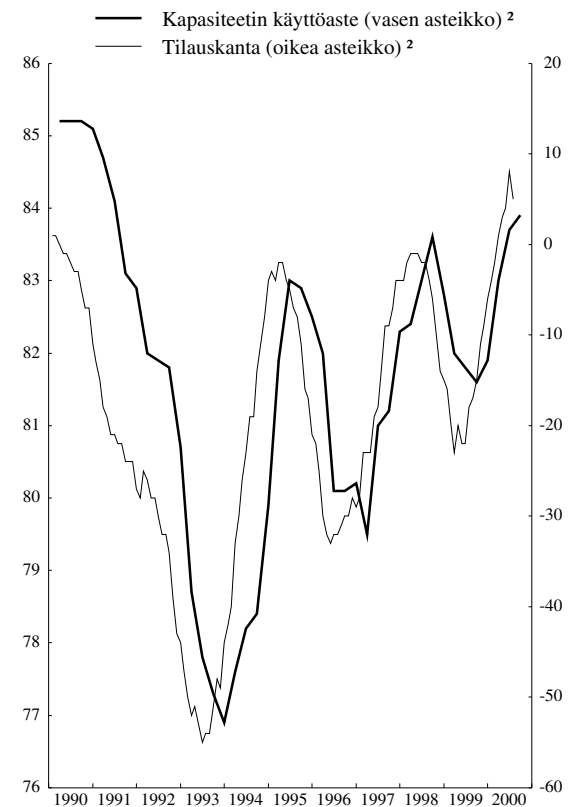
Kuluttajien ja teollisuuden luottamusindikaattorit

(saldoprosenttia, kuukausittain, kausivaihtelusta puhdistettu)

Kapasiteetin käyttöaste ja tilaukanta

(kapasiteetin käyttöaste, prosenttia, neljännesvuosittain; tilaukanta, saldoprosenttia, kuukausittain; kausivaihtelusta puhdistettu)

Lähde: Euroopan komission suhdannekyselyt.

1) Tiedot kapasiteetin käyttöasteesta kerätään tammi-, huhti-, heinä- ja lokakuussa. Vuositiedot ovat neljännesvuosittaisten kyselyjen keskiarvoja.

2) Tehdasteollisuus.

Taulukko 5.4

Työmarkkinat

1. Työllisyys ja työttömyys¹⁾

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	Työllisyys						Työttömyys (kp.)				
	Koko kansantalous				Teollisuus (pl. rakentaminen)	Palvelut	Yhteensä		Aikuisväestö ²⁾	Nuoriso ³⁾	
	1995 = 100		Palkan- saajat	Yrittäjät			Miljoonaa	% työvoimasta	% työvoimasta	% työvoimasta	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1995	100,0	.	.	.	.	.	14,321	11,3	9,5	23,3	
1996	100,4	0,4	0,5	0,5	-1,4	1,5	14,724	11,6	9,8	23,9	
1997	101,1	0,7	0,9	0,2	-0,4	1,4	14,822	11,6	9,9	23,2	
1998	102,6	1,5	1,7	0,7	1,2	1,9	14,084	10,9	9,4	21,3	
1999	104,3	1,7	2,1	-0,4	0,1	2,4	13,007	10,0	8,7	19,1	
1999	II	104,2	1,6	1,9	-0,5	-0,2	2,3	13,094	10,0	8,8	19,3
	III	104,7	1,7	2,1	-0,7	-0,1	2,5	12,914	9,9	8,6	18,9
	IV	105,2	1,7	2,1	-0,6	0,1	2,4	12,613	9,7	8,5	18,2
2000	I	105,8	1,9	2,3	-0,2	0,2	2,5	12,358	9,5	8,3	18,0
	II	.	.	.	.	.	.	11,966	9,2	8,1	17,3
1999	heinä	-	-	-	-	-	-	12,921	9,9	8,7	18,9
	elo	-	-	-	-	-	-	12,953	9,9	8,7	19,0
	syys	-	-	-	-	-	-	12,867	9,9	8,6	18,8
	loka	-	-	-	-	-	-	12,685	9,7	8,5	18,4
	marras	-	-	-	-	-	-	12,595	9,6	8,5	18,2
	joulu	-	-	-	-	-	-	12,560	9,6	8,5	18,1
2000	tammi	-	-	-	-	-	-	12,488	9,6	8,4	18,1
	helmi	-	-	-	-	-	-	12,371	9,5	8,3	18,1
	maalis	-	-	-	-	-	-	12,214	9,4	8,2	17,9
	huhti	-	-	-	-	-	-	12,102	9,3	8,1	17,6
	touko	-	-	-	-	-	-	11,967	9,2	8,1	17,3
	kesä	-	-	-	-	-	-	11,829	9,1	8,0	17,0
	heinä	-	-	-	-	-	-	11,826	9,1	8,0	17,1

2. Työvoimakustannukset ja työn tuottavuus

(vuotuinen prosenttimuutos)

	Yksikkötyökustannukset koko kansantaloudessa ja aluerät (kp.)			Työvoimakustannusindeksit ja aluerät ³⁾					Palkat työntekijää kohden tehdasteollisuudessa	
	Yksikkötyökustannukset	Työvoimakustannukset työntekijää kohden	Työn tuottavuus	Yhteensä	Palkat ja palkkiot		Teollisuus (pl. rakentaminen)	Palvelut		
					Muut	Yhteensä				Yhteensä
							11	12		
1995	1,5	3,3	1,8	-	-	-	-	-	3,9	
1996	1,8	2,9	1,1	3,4	3,0	4,3	3,5	3,9	3,7	
1997	0,7	2,3	1,6	2,5	2,4	2,8	2,3	2,6	2,6	
1998	0,3	1,4	1,1	1,8	1,9	1,3	1,8	1,4	2,9	
1999	1,1	1,8	0,7	2,2	2,4	1,6	2,2	1,8	2,3	
1998	I	-1,4	1,1	2,5	1,8	2,0	1,1	1,5	1,5	2,5
	II	0,2	1,2	1,0	1,8	2,1	1,2	2,0	1,5	3,1
	III	0,5	1,2	0,7	1,7	1,7	1,5	1,9	1,2	2,9
	IV	1,0	1,2	0,2	1,8	1,9	1,4	2,0	1,3	3,2
1999	I	1,6	1,6	0,0	2,1	2,1	1,7	2,1	1,6	2,7
	II	1,5	2,0	0,5	2,0	2,2	1,4	1,9	2,0	2,5
	III	1,0	1,7	0,7	2,3	2,5	1,8	2,3	2,0	2,3
	IV	0,2	1,6	1,4	2,4	2,6	1,7	2,5	1,7	1,8
2000	I	0,5	2,1	1,7	3,6	3,8	2,8	3,4	3,0	2,7

Lähteet: Sarakkeet 1–6 ja 18 Eurostatin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat, sarakkeet 7–10 sekä 14–17 Eurostat ja sarakkeet 11–13 ja 19 kansallisiin tilastoihin perustuvat EKP:n laskelmat.

1) Työllisyystilastot perustuvat EKT 95:een. Kattavuuserojen vuoksi neljännesvuositilastot eivät täysin täsmää vuositilastojen kanssa. Työttömyys-tilastot ovat ILO:n suosittujen mukaisia.

2) Aikuisväestö käsittää 25-vuotiaat ja siitä vanhemmat, nuoriso alle 25-vuotiaat; ilmaistu prosentteina ikäryhmän työvoimasta.

3) Työvoimakustannukset tuntia kohden koko kansantaloudessa, pl. maatalous, julkishallinto, koulutus ja terveydenhuolto. Kattavuuserojen vuoksi erien kokonaissummat eivät välttämättä täsmää.

6 Euroalueen säästäminen, investoinnit ja rahoitus

Taulukko 6

Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä, ellei toisin mainita)

	Euroalueen säästäminen ja investoinnit ¹⁾			Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) investoinnit ^{1), 2)}							Osakkeet	Vakuutus- tekninen vastuuvelka
	Brutto- säästäminen	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Netto- luotonanto rahaliiton ulko- puolisille	Kiinteän pääoman brutto- muodostus	Yritykset (pl. rahoitus- sektori)	Rahoitus- varojen netto- hankinta	Käteinen ja talletukset	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1992	21,4	22,9	-0,9	18,9	12,0	13,5	4,0	1,6	0,4	1,4	2,9	
1993	20,5	20,9	0,5	17,3	10,5	13,3	5,6	0,5	0,9	0,7	3,0	
1994	21,0	20,6	0,2	17,2	10,3	13,8	3,4	2,5	2,7	1,7	3,2	
1995	22,3	21,1	0,4	17,7	10,8	13,5	3,8	1,8	1,5	1,4	3,7	
1996	22,0	20,8	0,9	17,5	10,7	12,7	3,7	0,4	1,5	1,4	3,9	
1997	22,5	20,3	1,4	17,0	10,6	12,8	1,7	-0,5	-0,2	1,6	4,2	
1998	22,5	20,4	1,0	17,1	10,8	13,8	1,8	-2,2	-1,3	2,4	3,4	
1999	22,2	21,3	0,1	18,0	11,8	16,2	2,4	1,4	1,4	3,6	3,8	

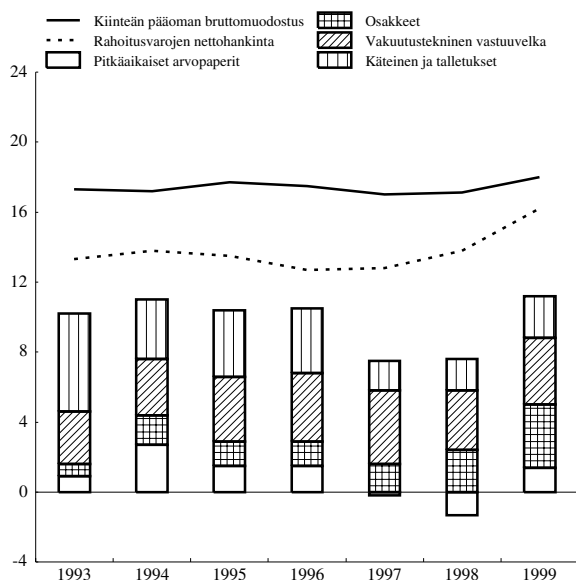

	Yksityisen sektorin (pl. rahoitussektori) rahoitus ^{1), 2)}							Netto- rahoitus- investoinnit ³⁾	Rahoitus- investoinnit, % brutto- investoin- neista ³⁾	Netto- velkaantu- minen, % rahoituk- sesta ³⁾	
	Brutto- säästäminen	Kotitaloudet	Netto- velkaantu- minen	Muut arvopaperit kuin osakkeet	Pitkä- aikaiset arvopaperit	Osakkeet	Lainat				
	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
1992	20,9	12,9	10,2	0,7	0,6	1,4	6,7	4,7	3,3	41,7	32,8
1993	20,6	12,5	7,9	1,3	1,4	1,5	3,6	4,4	5,4	43,5	27,7
1994	20,7	11,7	9,6	1,0	1,1	1,8	3,9	4,0	4,2	44,5	31,7
1995	21,7	12,0	7,1	-1,8	-1,8	1,4	4,7	3,2	6,4	43,3	24,7
1996	21,3	11,8	8,5	0,2	0,0	1,7	5,5	4,5	4,2	42,1	28,5
1997	20,4	10,5	9,1	0,1	0,1	1,4	5,9	4,5	3,7	43,0	30,8
1998	19,1	10,0	11,3	0,3	0,2	2,5	6,8	4,9	2,5	44,7	37,2
1999	17,7	9,7	14,6	0,9	0,4	1,9	9,4	7,0	1,6	47,4	45,2

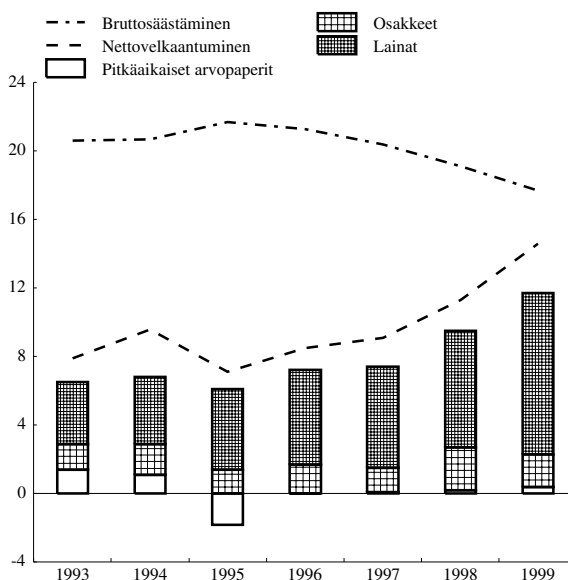
Yksityisen ei-rahoitussektorin investoinnit ja rahoitus^{1), 2)}

(prosenttia BKT:stä)

Investoinnit

Rahoitus

Lähde: EKP.

1) Keskeisiä investointien ja rahoituksen eriä.

2) Yksityinen ei-rahoitussektori sisältää yritykset, kotitaloudet ja kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt.

3) Sarakkeet 6–14.

4) Sarake 6: (sarakkeet 4+6).

5) Sarake 14: (sarakkeet 12+14).

7 Julkisen talouden rahoitusasema euroalueella ja yksittäisissä euromaissa

Taulukko 7.1

Tulot, menot ja alijäämä / ylijäämä¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – tulot

	Yhteensä	Tulot									Pääoma-tulot	Pääoma-verot	Lisätieto: verot yhteensä ²⁾	
		Välitörmät verot	Kotitaloudet	Yritykset	Välilliset verot	EU:n instituutioiden saamat	Sosiaaliturvamaksut	Työntantaja	Vakuutettu	Myynnit				
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1991	46,3	46,0	11,8	9,5	2,2	13,0	0,9	16,7	8,5	5,3	2,3	0,3	0,2	41,8
1992	47,5	46,8	11,9	9,8	2,0	13,0	0,9	17,1	8,6	5,5	2,4	0,7	0,6	42,6
1993	48,3	47,8	12,1	10,0	2,1	13,3	0,8	17,5	8,7	5,7	2,4	0,5	0,3	43,2
1994	47,7	47,3	11,6	9,6	2,0	13,5	0,8	17,5	8,5	5,7	2,4	0,4	0,2	42,8
1995	47,2	46,6	11,6	9,5	2,0	13,3	0,9	17,3	8,4	5,7	2,5	0,5	0,3	42,6
1996	48,0	47,5	12,0	9,6	2,3	13,4	0,8	17,6	8,7	5,7	2,5	0,5	0,3	43,3
1997	48,3	47,6	12,2	9,6	2,6	13,6	0,7	17,5	8,7	5,7	2,5	0,7	0,4	43,7
1998	47,8	47,3	12,4	9,9	2,4	14,2	0,7	16,5	8,5	5,1	2,4	0,5	0,3	43,4
1999	48,4	47,9	12,9	10,1	2,6	14,4	0,6	16,4	8,5	5,0	2,4	0,5	0,3	44,0

2. Euroalue – menot

	Yhteensä	Menot							Pääoma-menot	Investoinnit	Pääoman-siirrot	EU:n instituutioiden maksamat	Lisätieto: perusmenot ⁴⁾	
		Yhteensä	Palkan-saaja-korvaukset	Väli-tuote-käyttö	Korko-menot	Tulon-siirrot	Sosiaali-etuudet ja avustukset ³⁾	Tuki-palkkiot						EU:n instituutioiden maksamat
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1991	50,8	45,9	11,2	5,4	5,1	24,2	20,4	2,4	0,6	4,8	3,3	1,6	0,0	45,7
1992	52,1	47,4	11,4	5,5	5,6	24,9	21,4	2,3	0,5	4,7	3,2	1,5	0,0	46,6
1993	53,8	49,1	11,6	5,7	5,8	26,0	22,3	2,5	0,6	4,7	3,1	1,7	0,1	48,0
1994	52,7	48,3	11,3	5,4	5,5	26,0	22,4	2,4	0,6	4,4	2,9	1,5	0,0	47,2
1995	52,2	47,7	11,2	5,3	5,7	25,6	22,3	2,2	0,6	4,5	2,7	1,8	0,1	46,5
1996	52,3	48,3	11,2	5,3	5,7	26,1	22,8	2,2	0,6	4,0	2,6	1,4	0,0	46,6
1997	50,9	47,1	11,0	5,3	5,1	25,7	22,6	2,1	0,5	3,7	2,4	1,3	0,1	45,8
1998	50,0	46,1	10,7	5,2	4,7	25,5	22,2	2,1	0,5	3,9	2,4	1,4	0,1	45,3
1999	49,7	45,7	10,7	5,3	4,3	25,5	22,2	2,1	0,5	4,1	2,5	1,5	0,1	45,5

3. Euroalue – alijäämä / ylijäämä, perusalijäämä / -ylijäämä ja julkinen kulutus

	Alijäämä (-) / ylijäämä (+)					Perus alijää-mä (-) / ylijää-mä (+) ⁵⁾	Julkinen kulutus ⁶⁾							Yksi-lölliset kulutus-menot
	Yhteensä	Valtio	Osa-valtio-hallinto	Paikal-lis-hallinto	Sosiaali-turva-rahasot		Yhteensä	Palkan-saaja korvaukset	Väli-tuote-käyttö	Luon-toismuo-toiset tulon-siirrot	Kiinteän pääoman kuluminen	Myynnit (miinus)	Kollektiiviset kulutus-menot	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1991	-4,4	-4,2	-0,3	-0,1	0,3	0,7	20,2	11,2	5,4	4,5	1,7	-2,3	8,8	11,5
1992	-4,6	-4,0	-0,3	-0,2	-0,1	0,9	20,7	11,4	5,5	4,7	1,7	-2,4	8,9	11,8
1993	-5,5	-4,9	-0,5	-0,2	-0,1	0,3	21,2	11,6	5,7	4,8	1,8	-2,4	9,1	12,1
1994	-5,0	-4,3	-0,5	-0,2	0,0	0,5	20,8	11,3	5,4	4,9	1,7	-2,4	8,8	12,0
1995	-5,0	-4,1	-0,5	-0,1	-0,3	0,7	20,5	11,2	5,3	5,0	1,8	-2,5	8,5	11,9
1996	-4,3	-3,6	-0,4	0,0	-0,2	1,4	20,6	11,2	5,3	5,0	1,8	-2,5	8,6	12,0
1997	-2,6	-2,3	-0,4	0,1	0,0	2,5	20,3	11,0	5,3	5,0	1,8	-2,5	8,4	11,9
1998	-2,1	-2,1	-0,3	0,2	0,1	2,5	20,0	10,7	5,2	4,9	1,7	-2,4	8,2	11,8
1999	-1,3	-1,6	-0,1	0,2	0,3	3,0	20,0	10,7	5,3	5,0	1,7	-2,4	8,2	11,8

4. Euromaat – alijäämä (-) / ylijäämä (+)

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	-3,8	-3,4	-5,0	-4,1	-0,2	-7,1	2,6	-1,8	-3,8	-4,0	-3,2
1997	-1,9	-2,7	-3,2	-3,0	0,7	-2,7	3,4	-1,1	-1,7	-2,6	-1,5
1998	-0,9	-2,1	-2,6	-2,7	2,1	-2,8	3,7	-0,7	-2,3	-2,3	1,3
1999	-0,7	-1,4	-1,1	-1,8	1,9	-1,9	4,4	1,0	-2,1	-2,0	1,9

Lähteet: Euroaluetta koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-/ylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

1) Tulot, menoja ja alijäämää (-) / ylijäämää (+) koskevat tiedot perustuvat EKT 95:een. Euroalueen maiden ja EU:n toimielinten väliset tulonsiirrot on laskettu mukaan konsolidoituina. Euroalueen maiden välisiä tulonsiirtoja ei ole konsolidoitu.

2) Verot ja sosiaaliturvamaksut.

3) Sosiaalietuudet, markkinatuottajien välittämät luontaismuotoiset sosiaaliset tulonsiirrot ja tulonsiirrot kotitalouksia palveleville voittoitelemattomille yhteisöille.

4) Kokonaismenot miinus korkomenot.

5) Kokonaisalijäämä (-) / ylijäämä (+) pl. korkomenot.

6) Vastaa julkisyhteisöjen kulutusmenoja (P.3) EKT 95:n luokituksessa julkinen talous.

Taulukko 7.2

Velka¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkinen velka rahoitusvaateittain ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Rahoitusvaade				Velkoja				Muut luotonantajat ³⁾
		Kolikot ja talletukset	Lainat	Lyhytaikaiset arvopaperit	Pitkäaikaiset arvopaperit	Kotimainen luotonantaja ²⁾			Muut luotonantajat ³⁾	
						Yhteensä	Rahalaitokset	Muut rahoituslaitokset		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1991	57,3	2,6	15,8	8,4	30,5	48,0	24,8	7,4	15,8	9,3
1992	60,8	2,6	16,5	8,7	33,0	50,1	26,5	7,7	16,0	10,7
1993	67,2	2,7	17,4	8,2	38,9	52,5	27,8	8,8	15,9	14,7
1994	69,8	2,9	16,5	8,4	42,1	56,0	30,2	9,7	16,1	13,8
1995	74,0	2,9	18,0	7,7	45,3	58,5	30,9	10,8	16,7	15,5
1996	75,2	2,9	17,5	7,6	47,1	59,1	30,6	13,1	15,4	16,1
1997	74,6	2,9	16,8	6,4	48,5	57,0	29,5	14,4	13,1	17,5
1998	72,9	2,8	15,6	5,5	49,0	53,5	27,5	16,0	10,0	19,4
1999	72,0	2,9	14,6	4,4	50,1	51,1	26,1	16,4	8,6	20,9

2. Euroalue – julkinen velka liikkeeseenlaskijan, laina-ajan ja valuutan mukaan

	Yhteensä	Liikkeeseenlaskija ³⁾				Alkuperäinen laina-aika			Jäljellä oleva laina-aika			Valuutta		Muut valuutat
		Valtio	Osavaltiohallinto	Paikallis-hallinto	Sosiaali-turva-rahastot	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi	Vaihtuvakor-koinen	Enintään 1 vuosi	Yli 1 vuosi ja enintään 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Euro tai jäsen-valuutta ³⁾	Ei-koti-maan valuutta	
1991	57,3	46,1	4,7	6,3	0,3	11,7	45,6	4,7	17,4	18,2	21,7	56,2	1,7	1,1
1992	60,8	49,2	4,8	6,3	0,4	12,1	48,7	6,3	17,8	20,7	22,3	59,5	2,1	1,3
1993	67,2	54,8	5,3	6,5	0,6	12,0	55,3	6,6	18,6	23,9	24,7	65,5	2,7	1,7
1994	69,8	57,3	5,5	6,4	0,7	11,2	58,6	7,3	16,8	26,2	26,9	67,9	2,7	1,9
1995	74,0	61,2	5,7	6,3	0,8	10,7	63,3	6,7	17,7	26,0	30,3	72,1	2,6	1,9
1996	75,2	62,4	6,1	6,2	0,5	10,3	64,9	6,2	19,2	25,1	31,0	73,2	2,4	2,0
1997	74,6	61,8	6,3	5,9	0,6	8,9	65,7	5,9	18,6	25,1	30,9	72,5	2,4	2,0
1998	72,9	60,7	6,3	5,7	0,3	7,7	65,2	5,4	16,5	25,7	30,7	71,2	2,8	1,8
1999	72,0	60,0	6,2	5,5	0,3	6,9	65,1	4,9	15,6	25,7	30,8	70,2	0,0	1,9

3. Euromaat – julkinen velka

	BE	DE	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	130,9	59,8	68,2	57,1	74,3	122,1	6,2	75,2	69,1	62,7	57,1
1997	125,4	60,9	66,9	59,3	65,1	119,8	6,0	70,0	64,5	59,4	54,1
1998	119,6	60,7	65,1	59,7	55,0	116,2	6,4	66,6	64,0	55,7	48,7
1999	116,1	61,1	63,7	58,9	50,1	115,1	6,0	62,9	65,2	55,8	46,6

Lähteet: Euroalueita koskevat tiedot: EKP, euroalueen maiden ali-fylijäämää koskevat tiedot: Euroopan komissio.

- 1) Julkisen sektorin nimellinen konsolidoitu bruttovelka vuoden lopussa. Muiden maiden sijoituksia valtion joukkolainoihin ei ole konsolidoitu.
- 2) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 3) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 4) Ei sisällä joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevien julkisyhteisöjen hallussa olevia joukkolainoja.
- 5) Ajalta ennen vuotta 1999 eumääräinen velka kotimaan valuuttana ja euron käyttöön ottaneiden maiden valuuttoina.

Taulukko 7.3

Velan muutos¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

1. Euroalue – julkisen velan muutos aiheuttajan, rahoitusvaateen ja velkojan mukaan

	Yhteensä	Aiheuttaja				Rahoitusvaade				Velkoja			Muut luotonantajat ⁷⁾
		Rahoitus-tarve ²⁾	Arvostus-tekijät ³⁾	Luokit-telu muutokset ⁴⁾	Aggre-gaatti-vaiku-tus ⁵⁾	Kolikot ja talle-tukset	Lainat	Lyhyt-aikaiset arvopaperit	Pitkä-aikaiset arvopaperit	Koti-mainen luoton-antaja ⁶⁾	Raha-laitokset	Muut rahoitus-laitokset	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1991	5,0	5,0	0,0	0,2	-0,2	0,1	1,2	-0,1	3,7	.	.	.	.
1992	6,6	5,6	0,3	0,7	-0,1	0,1	1,5	0,8	4,1	4,7	3,1	0,7	1,8
1993	7,9	7,6	0,3	0,1	-0,1	0,2	1,3	-0,3	6,8	3,6	1,9	1,3	4,3
1994	5,8	5,1	0,2	0,7	-0,1	0,4	-0,1	0,6	5,1	6,1	3,8	1,3	-0,2
1995	7,6	5,6	0,2	2,2	-0,3	0,2	2,4	-0,3	5,3	5,2	2,2	1,6	2,4
1996	3,7	4,2	-0,2	0,1	-0,4	0,1	0,1	0,2	3,3	2,6	0,8	2,6	1,1
1997	2,2	2,3	0,2	-0,2	-0,1	0,0	-0,1	-0,9	3,2	0,1	0,0	1,9	2,0
1998	1,5	1,8	-0,2	0,0	-0,1	0,1	-0,4	-0,7	2,6	-1,1	-0,7	2,2	2,6
1999	1,6	1,3	0,3	0,0	0,0	0,2	-0,4	-0,9	2,7	-0,6	-0,5	0,9	2,2

2. Euroalue – alijäämä-/velkakoikaisut

	Velan muutos	Alijää-mä (-) / ylijää-mä (+)	Alijäämä-/velkakoikaisut ⁸⁾											Muut ¹⁰⁾
			Yhteensä	Julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutokset							Arvos-tus-tekijät	Luokit-telu-muu-tokset		
				Yhteensä	Käteinen ja talle-tukset	Arvo-paperit ⁹⁾	Lainat	Osakkeet ja osuudet	Yksityis-tämis-tulot	Pääoma-sijoituk-set			Valuutta-kurssi-vaiku-tukset	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1991	5,0	-4,4	0,6	1,0	0,3	0,1	0,4	0,2	-0,1	0,2	0,0	0,1	0,2	-0,7
1992	6,6	-4,6	2,0	0,8	0,2	0,1	0,3	0,1	-0,1	0,2	0,3	0,3	0,7	0,2
1993	7,9	-5,5	2,4	1,6	1,0	0,2	0,4	0,0	-0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,4
1994	5,8	-5,0	0,8	0,3	0,0	0,1	0,3	-0,1	-0,4	0,2	0,0	0,7	-0,3	
1995	7,6	-5,0	2,6	0,6	0,0	-0,1	0,5	0,1	-0,4	0,3	0,2	0,0	2,2	-0,4
1996	3,7	-4,3	-0,6	-0,1	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,2	-0,2	0,1	-0,5
1997	2,2	-2,6	-0,4	-0,5	0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,8	0,3	0,2	0,2	-0,2	0,1
1998	1,5	-2,1	-0,6	-0,3	0,3	0,0	0,0	-0,5	-0,8	0,3	-0,2	0,0	0,0	-0,2
1999	1,6	-1,3	0,3	0,1	0,4	0,1	0,1	-0,4	-0,9	0,3	0,3	0,2	0,0	-0,1

Lähteet: EKP.

- 1) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutos, % BKT:stä: $(\text{velka } [t] - \text{velka } [t-1]) / \text{BKT} (t)$.
- 2) Luotonotto vastaa määritelmän mukaan julkiseen velkaan kohdistuvia transaktioita.
- 3) Sisältää valuuttakurssimuutosten vaikutusten lisäksi vaikutukset, jotka johtuvat velan laskemisesta nimellisarvoisena (esim. liikkeeseen laskettujen arvopaperien preemiot tai diskonttaukset).
- 4) Sisältää erityisesti yksiköiden uudelleenluokittelun vaikutukset ja tietyt valtioiden vastuulle ottamat velat.
- 5) Aggregoidun velan muutosten ja ennen vuotta 1999 valuuttakurssimuutosten aiheuttamien maittaisten velkojen muutosten välinen erotus (aggregoitu velka saadaan laskemalla maiden velat yhteen).
- 6) Valtion joukkolainojen haltijat, jotka sijaitsevat joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa.
- 7) Sisältää muissa euroalueen maissa kuin joukkolainan liikkeeseen laskeneessa valtiossa sijaitsevat velkojat.
- 8) Nimellisen konsolidoidun bruttovelan vuosimuutoksen ja prosentteina BKT:stä ilmoitetun alijäämän välinen erotus.
- 9) Ei sisällä johdannaisia.
- 10) Sisältää pääasiassa muihin velkoihin ja saamisiin kohdistuvat transaktiot (kauppaluotot, muut velat/saamiset ja johdannaiset).

8 Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto)

Taulukko 8.1

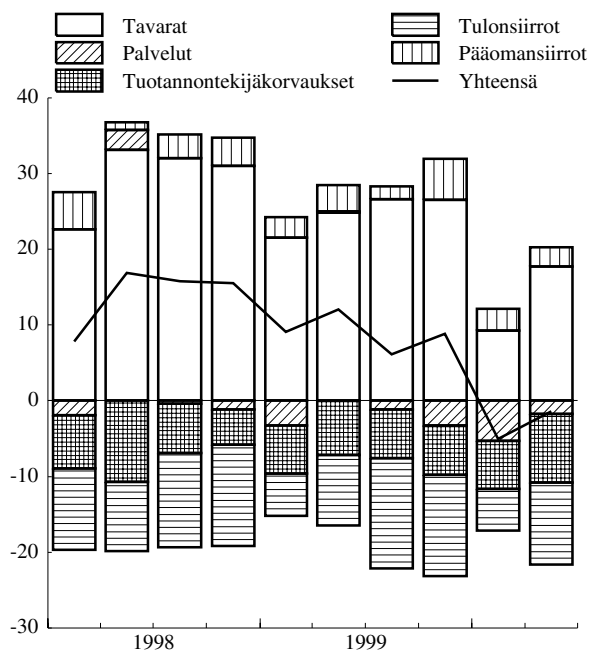
Maksutase^{1), 2)}

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Vaihtotase					Pääomansiirrot	Rahoitustase						Virheelliset ja tunnistamatomat erät
	Yhteensä	Tavarat	Palvelut	Tuotannon- tekijä- korvaukset	Tulon- siirrot		Yhteensä	Suorat sijoitukset	Arvo- paperi- sijoitukset	Johdan- naiset	Muut sijoitukset	Valuutta- varanto	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1997	76,2	124,8	7,1	-15,2	-40,5	13,1	.	-48,1	-22,8	.	.	.	.
1998	43,3	118,8	-0,9	-28,8	-45,8	12,7	-69,1	-102,6	-85,3	-8,2	118,5	8,5	13,1
1999	22,8	99,5	-7,5	-26,4	-42,8	13,3	-64,3	-138,8	-28,9	-1,0	90,8	13,7	28,2
1999 II	8,6	24,8	0,2	-7,1	-9,3	3,4	-28,3	-52,6	-7,0	-0,6	25,3	6,6	16,2
1999 III	4,5	26,6	-1,1	-6,4	-14,6	1,7	-6,7	-23,3	29,8	1,5	-16,1	1,4	0,5
1999 IV	3,4	26,5	-3,3	-6,5	-13,4	5,5	3,8	-47,3	3,0	-0,5	48,5	0,2	-12,6
2000 I	-7,9	9,3	-5,3	-6,3	-5,5	2,8	47,8	148,0	-192,6	2,5	91,3	-1,4	-42,7
2000 II	-3,9	17,7	-1,7	-9,0	-10,9	2,5	-3,8	-19,4	30,4	3,9	-23,6	4,9	5,2
1999 huhti	4,8	8,0	-0,4	0,1	-2,9	0,5	-5,1	-14,6	13,6	3,5	-9,3	1,8	-0,2
1999 touko	-1,5	5,9	0,7	-4,9	-3,2	1,4	-11,0	-19,1	-28,5	-3,9	37,0	3,5	11,1
1999 kesä	5,4	11,0	-0,1	-2,3	-3,2	1,4	-12,2	-18,9	7,9	-0,1	-2,3	1,3	5,4
1999 heinä	6,4	14,6	-0,1	-3,6	-4,5	0,7	-24,4	-9,8	-3,2	0,8	-11,5	-0,8	17,3
1999 elo	1,3	6,5	-0,5	0,1	-4,8	0,6	27,2	-7,2	12,0	1,9	20,0	0,5	-29,0
1999 syys	-3,2	5,6	-0,6	-2,9	-5,2	0,4	-9,5	-6,3	20,9	-1,2	-24,6	1,7	12,3
1999 loka	2,2	10,5	-0,2	-3,9	-4,1	1,5	14,7	-7,3	-13,5	-1,8	37,2	0,1	-18,4
1999 marras	1,6	8,4	-1,8	-0,7	-4,3	1,1	-4,5	-19,4	13,6	1,6	-1,0	0,6	1,8
1999 joul	-0,5	7,7	-1,3	-1,9	-5,0	2,8	-6,3	-20,6	2,9	-0,3	12,2	-0,5	3,9
2000 tammi	-9,0	-0,5	-2,1	-5,0	-1,3	1,4	19,2	0,8	-5,3	-0,8	26,7	-2,2	-11,6
2000 helmi	0,0	4,2	-2,1	-1,0	-1,2	0,1	-1,9	146,0	-152,9	1,9	2,8	0,3	1,8
2000 maal	1,2	5,6	-1,1	-0,3	-3,0	1,3	30,5	1,1	-34,4	1,4	61,8	0,5	-32,9
2000 huhti	-3,2	6,0	-1,2	-3,9	-4,0	1,5	5,0	-6,2	-7,9	2,1	16,8	0,2	-3,4
2000 touko	-0,6	5,0	-0,2	-2,8	-2,6	0,6	7,0	-10,7	-5,1	0,3	21,2	1,3	-7,0
2000 kesä	-0,1	6,8	-0,3	-2,3	-4,3	0,4	-15,8	-2,5	43,3	1,5	-61,6	3,4	15,6

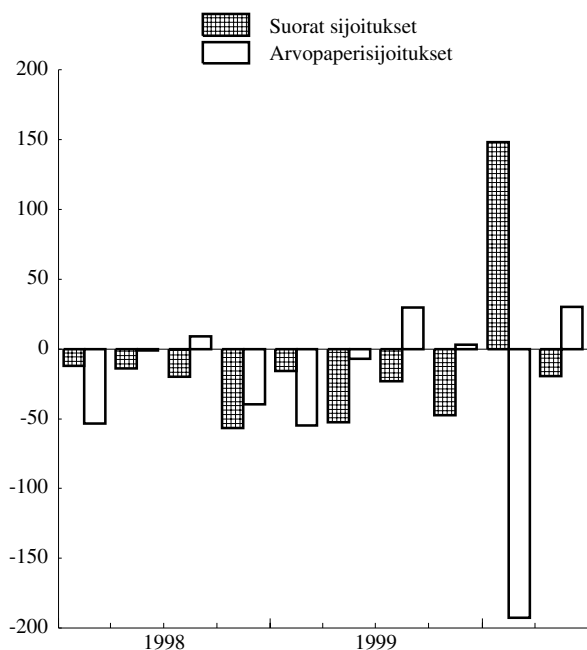
Vaihtotase ja pääomansiirrot

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Suorat sijoitukset ja arvopaperisijoitukset

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-). Valuuttavaranto: lisäys (-), vähennys (+).

2) Viimeaikaisen ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.2

Maksutase: vaihtotase ja pääomansiirrot¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], bruttovirrat)

	Vaihtotase										Pääomansiirrot		
	Yhteensä		Tavarat		Palvelut		Tuotannon- tekijäkorvaukset		Tulonsiirrot		Tulot	Menot	
	Tulot	Menot	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Tulot	Menot	Tulot	Menot			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
1997	1 212,2	1 136,0	744,1	619,3	217,9	210,8	189,5	204,7	60,7	101,1	18,9	5,8	
1998	1 264,0	1 220,6	772,4	653,6	232,0	232,8	198,5	227,3	61,1	106,9	17,8	5,1	
1999	1 303,8	1 280,9	796,0	696,5	236,0	243,5	205,0	231,4	66,8	109,6	19,6	6,3	
1999	II	325,2	316,6	193,1	168,2	59,3	59,1	58,0	65,1	14,8	24,2	4,6	1,2
	III	323,2	318,7	199,9	173,2	62,5	63,6	47,9	54,4	12,9	27,5	3,1	1,5
	IV	354,7	351,3	223,4	196,9	63,6	66,8	52,5	59,0	15,3	28,6	7,5	2,0
2000	I	359,5	367,4	221,2	211,9	58,5	63,8	54,7	61,0	25,2	30,7	4,3	1,4
	II	380,8	384,7	238,3	220,5	64,9	66,6	62,4	71,4	15,3	26,2	4,0	1,5
1999	huhti	105,8	101,0	63,3	55,3	18,5	18,9	19,1	19,1	4,9	7,8	1,0	0,4
	touko	102,6	104,2	60,7	54,9	19,2	18,5	17,3	22,2	5,4	8,6	1,8	0,3
	kesä	116,8	111,4	69,1	58,1	21,6	21,7	21,6	23,8	4,6	7,8	1,9	0,5
	heinä	115,9	109,4	72,8	58,2	22,7	22,8	15,7	19,3	4,6	9,1	1,3	0,6
	elo	98,3	97,0	58,8	52,3	19,1	19,6	16,2	16,1	4,2	9,0	1,0	0,4
	syys	109,0	112,2	68,2	62,7	20,6	21,2	16,1	19,0	4,1	9,4	0,8	0,5
	loka	115,7	113,5	74,0	63,5	20,9	21,1	15,9	19,8	4,9	9,1	2,0	0,5
	marras	117,6	116,0	75,3	66,9	20,5	22,3	17,1	17,8	4,7	9,0	1,8	0,7
	joulu	121,3	121,8	74,1	66,4	22,2	23,4	19,5	21,4	5,6	10,6	3,7	0,8
2000	tammi	111,9	121,0	64,5	65,0	18,2	20,4	16,4	21,4	12,9	14,2	1,9	0,5
	helmi	115,8	115,8	72,9	68,7	18,6	20,7	17,4	18,4	6,8	8,0	0,5	0,4
	maalis	131,8	130,6	83,8	78,2	21,7	22,8	20,9	21,1	5,5	8,5	1,8	0,5
	huhti	115,9	119,1	72,3	66,3	20,0	21,2	18,7	22,6	4,8	8,9	2,1	0,5
	touko	133,7	134,4	83,4	78,4	22,0	22,2	21,9	24,7	6,5	9,0	1,1	0,5
	kesä	131,2	131,3	82,5	75,7	22,8	23,2	21,8	24,1	4,0	8,3	0,8	0,4

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.3

Maksutase: tuotannontekijäkorvaukset

(miljardia euroa, bruttovirrat)

	Yhteensä		Palkansaaja-korvaukset		Pääomakorvaukset							
	Tulot 1	Menot 2	Tulot 3	Menot 4	Yhteensä		Suorat sijoitukset		Arvopaperisijoitukset		Muut sijoitukset	
					Tulot 5	Menot 6	Tulot 7	Menot 8	Tulot 9	Menot 10	Tulot 11	Menot 12
1999	205,0	231,4	9,6	4,9	195,4	226,5	42,4	38,4	61,9	98,5	91,1	89,7
1999 I	46,6	53,0	2,3	0,9	44,4	52,1	7,8	8,8	13,6	21,7	23,0	21,6
II	58,0	65,1	2,3	1,3	55,7	63,8	12,7	8,1	17,4	31,4	25,5	24,3
III	47,9	54,4	2,3	1,4	45,6	53,0	9,5	9,8	15,7	22,4	20,4	20,7
IV	52,5	59,0	2,7	1,3	49,7	57,6	12,4	11,6	15,2	23,0	22,2	23,0
2000 I	54,7	61,0	3,1	1,1	51,5	59,9	13,3	13,5	13,5	21,7	24,8	24,7

	Suorien sijoitusten tuotot				Arvopaperisijoitusten tuotot							
	Oman pääoman tuotot		Korot		Osingot		Korot velkapapereista					
	Tulot 13	Menot 14	Tulot 15	Menot 16	Tulot 17	Menot 18	Yhteensä		Joukkolainat		Rahamarkkinapaperit	
							Tulot 19	Menot 20	Tulot 21	Menot 22	Tulot 23	Menot 24
1999	37,4	33,8	5,0	4,6	9,7	27,3	52,2	71,2	49,9	70,2	2,3	1,0
1999 I	6,9	8,0	0,9	0,9	1,6	3,7	12,0	18,0	11,6	17,3	0,5	0,7
II	11,5	7,0	1,2	1,1	3,3	12,8	14,1	18,6	13,5	18,1	0,6	0,5
III	8,2	8,6	1,3	1,2	2,4	4,9	13,3	17,5	12,7	17,7	0,6	-0,2
IV	10,7	10,2	1,7	1,4	2,4	5,8	12,8	17,2	12,1	17,2	0,7	0,0
2000 I	11,0	12,0	2,3	1,5	1,9	5,8	11,6	15,9	11,0	16,0	0,6	-0,1

Lähde: EKP.

Taulukko 8.4

Maksutase: suorat sijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

	Ulkomaille			Euroalueelle		
	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja	Yhteensä	Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Muu pääoma, lähinnä konsernien sisäisiä lainoja
	1	2	3	4	5	6
1997	-93,4	.	.	45,3	.	.
1998	-183,0	.	.	80,4	.	.
1999	-212,9	.	.	74,1	.	.
1999 II	-76,9	.	.	24,3	.	.
III	-26,9	.	.	3,6	.	.
IV	-72,7	-61,6	-11,2	25,4	8,0	17,4
2000 I	-63,3	-33,2	-30,1	211,3	191,3	20,0
II	-65,0	-36,1	-28,9	45,6	18,2	27,4
1999 huhti	-23,3	.	.	8,7	.	.
touko	-28,3	.	.	9,1	.	.
kesä	-25,3	.	.	6,4	.	.
heinä	-3,6	.	.	-6,2	.	.
elo	-12,8	.	.	5,6	.	.
syys	-10,5	.	.	4,3	.	.
loka	-15,2	-14,9	-0,3	7,8	1,1	6,7
marras	-22,4	-10,5	-11,8	3,0	2,5	0,4
joulu	-35,2	-36,1	1,0	14,6	4,4	10,2
2000 tammi	-7,0	-6,4	-0,5	7,8	7,4	0,4
helmi	-20,1	-13,6	-6,5	166,1	159,1	7,1
maalis	-36,2	-13,1	-23,1	37,3	24,8	12,6
huhti	-18,6	-8,5	-10,1	12,4	6,3	6,1
touko	-35,6	-15,1	-20,5	24,9	8,9	16,0
kesä	-10,9	-12,5	1,7	8,4	3,1	5,4

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

Taulukko 8.5

Maksutase: arvopaperisijoitukset¹⁾

(miljardia euroa [miljardia eua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Vaateittain²⁾

	Yhteensä		Osakkeet		Velkapaperit					
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset			Velat		
					Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit	Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1998	-302,1	216,8	-98,7	98,3	-203,3	-187,1	-16,3	118,5	102,7	15,8
1999	-316,5	287,5	-153,7	97,7	-162,7	-149,0	-13,8	189,8	119,2	70,6
1999 II	-85,6	78,6	-40,9	31,3	-44,7	-52,5	7,8	47,3	33,7	13,7
1999 III	-64,3	94,1	-37,2	27,1	-27,0	-21,0	-6,1	67,0	42,3	24,7
1999 IV	-101,2	104,2	-53,9	44,8	-47,3	-31,7	-15,7	59,4	40,4	19,1
2000 I	-153,9	-38,8	-116,9	-105,7	-37,0	-38,6	1,6	67,0	46,8	20,2
2000 II	-88,5	118,9	-57,5	39,3	-31,0	-20,9	-10,2	79,6	51,0	28,5
1999 huhti	-22,2	35,8	-11,7	8,2	-10,5	-14,8	4,3	27,6	27,7	-0,1
1999 touko	-37,9	9,4	-15,7	10,8	-22,2	-23,3	1,1	-1,4	-9,2	7,8
1999 kesä	-25,5	33,4	-13,5	12,3	-12,0	-14,4	2,4	21,1	15,2	5,9
1999 heinä	-22,0	18,8	-9,8	11,0	-12,2	-11,8	-0,3	7,8	0,4	7,4
1999 elo	-22,8	34,8	-14,8	5,5	-8,0	-6,5	-1,5	29,3	21,8	7,5
1999 syys	-19,5	40,4	-12,6	10,5	-6,9	-2,7	-4,2	29,9	20,1	9,8
1999 loka	-24,2	10,8	-13,2	10,2	-11,1	-5,4	-5,6	0,6	1,5	-0,9
1999 marras	-35,4	49,0	-18,3	16,1	-17,1	-12,2	-4,9	32,9	32,7	0,2
1999 joulou	-41,5	44,4	-22,4	18,5	-19,1	-14,0	-5,1	25,9	6,2	19,7
2000 tammi	-23,5	18,2	-21,8	7,2	-1,7	-8,8	7,1	11,0	11,8	-0,9
2000 helmi	-87,2	-65,7	-68,7	-92,5	-18,6	-15,7	-2,8	26,9	12,8	14,1
2000 maalisk	-43,2	8,7	-26,5	-20,4	-16,7	-14,1	-2,6	29,1	22,2	6,9
2000 huhti	-25,8	17,9	-18,2	-4,7	-7,6	-4,7	-2,8	22,6	13,9	8,7
2000 touko	-29,7	24,6	-18,0	4,1	-11,7	-8,6	-3,1	20,5	15,4	5,1
2000 kesä	-33,0	76,3	-21,3	39,9	-11,8	-7,5	-4,2	36,5	21,8	14,7

2. Saamiset vaateittain ja omistajasektoreittain

	Osakkeet				Velkapaperit							
	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Joukkolainat				Rahamarkkinapaperit			
					Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit	Eurojärjestelmä	Julkisyhteisöt	Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)	Muut sektorit
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	0,1	-2,0	3,3	-155,1	0,7	-1,6	-17,7	-130,4	0,6	-0,1	-8,0	-6,2
1999 I	0,1	-0,4	1,1	-22,5	0,1	-0,4	5,1	-48,6	1,4	-0,2	-1,1	0,0
1999 II	0,0	-0,3	-3,0	-37,7	0,8	-0,3	-10,5	-42,5	0,5	-0,5	1,1	6,6
1999 III	0,0	-0,5	6,1	-42,9	0,1	-0,6	-4,4	-16,1	-1,0	0,4	-1,0	-4,4
1999 IV	-0,1	-0,9	-1,0	-51,9	-0,3	-0,3	-7,8	-23,3	-0,3	0,1	-7,0	-8,4
2000 I	0,0	-0,7	1,7	-117,9	-1,2	-0,1	-15,5	-21,7	1,2	0,1	3,2	-2,8

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

Taulukko 8.6

Maksutase: muut sijoitukset ja valuuttavaranto

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], nettovirrat)

1. Muut sijoitukset sektoreittain^{1), 2)}

	Yhteensä		Eurojärjestelmä		Julkisyhteisöt		Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)						Muut sektorit	
	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Yhteensä		Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Saamiset	Velat
							Saamiset	Velat	Saamiset	Velat	Saamiset	Velat		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1998	-67,5	186,0	-0,7	3,5	-1,4	-7,7	-22,6	178,1	-34,2	34,8	11,6	143,3	-42,8	12,1
1999	-58,0	148,8	9,4	0,0	-0,7	-13,4	-24,8	137,4	-50,4	39,7	25,6	97,7	-41,9	24,7
1999 II	1,0	24,4	4,4	0,0	3,9	-2,9	8,2	19,4	-15,6	13,2	23,9	6,2	-15,6	7,8
1999 III	-28,1	12,0	-0,3	0,0	-1,6	-2,4	-8,6	10,3	-14,3	8,1	5,7	2,2	-17,7	4,1
1999 IV	3,8	44,7	2,3	0,0	0,3	-3,9	-11,1	49,1	-6,5	11,3	-4,5	37,8	12,2	-0,5
2000 I	-84,0	175,3	-5,1	0,0	-6,0	-2,7	-30,0	163,1	-11,2	20,0	-18,8	143,1	-42,8	14,9
2000 II	-11,3	-12,3	3,0	0,0	2,7	0,8	-11,8	-22,0	-4,1	6,6	-7,7	-28,6	-5,2	8,8
1999 huhti	10,5	-19,8	0,4	0,0	-0,2	0,3	15,0	-20,8	-4,7	2,7	19,7	-23,5	-4,8	0,7
1999 touko	-10,7	47,6	3,1	0,0	1,0	-0,9	-13,4	50,4	-3,9	6,1	-9,5	44,3	-1,4	-1,9
1999 kesä	1,1	-3,5	0,9	0,0	3,0	-2,3	6,6	-10,1	-7,1	4,5	13,7	-14,6	-9,4	9,0
1999 heinä	-14,2	2,7	0,8	0,0	-1,7	-1,2	-8,2	0,4	-2,1	3,7	-6,0	-3,2	-5,1	3,5
1999 elo	-5,1	25,1	-1,5	0,0	0,2	-0,1	-2,6	26,3	-5,4	0,1	2,8	26,2	-1,2	-1,1
1999 syys	-8,8	-15,8	0,5	0,0	-0,1	-1,1	2,2	-16,4	-6,8	4,3	9,0	-20,7	-11,4	1,7
1999 loka	-16,8	53,9	0,3	0,0	-1,1	-1,1	-20,8	51,1	-3,1	3,5	-17,7	47,5	4,9	4,0
1999 marras	-71,8	70,8	-1,7	0,0	1,1	-1,8	-68,5	71,6	1,0	-0,4	-69,4	72,0	-2,7	1,0
1999 joul	92,3	-80,1	3,8	0,0	0,3	-1,0	78,2	-73,6	-4,4	8,2	82,5	-81,8	10,0	-5,5
2000 tammi	-21,0	47,7	0,1	0,0	-2,9	-1,0	-2,6	43,4	-3,9	6,2	1,4	37,2	-15,6	5,3
2000 helmi	-31,9	34,8	-1,8	0,0	-2,7	-0,3	-17,4	26,4	-4,9	7,7	-12,5	18,7	-10,0	8,6
2000 maalis	-31,0	92,9	-3,5	0,0	-0,4	-1,4	-10,0	93,3	-2,3	6,1	-7,7	87,2	-17,2	1,0
2000 huhti	-26,0	42,8	3,1	0,0	0,9	0,5	-27,9	41,8	-5,2	4,9	-22,7	36,9	-2,1	0,5
2000 touko	-12,2	33,4	-2,4	0,0	0,8	0,7	-7,0	25,7	0,5	-1,7	-7,5	27,4	-3,6	7,0
2000 kesä	26,8	-88,5	2,3	0,0	0,9	-0,4	23,1	-89,4	0,6	3,4	22,5	-92,9	0,5	1,4

2. Muut sijoitukset sektoreittain ja vaateittain¹⁾

2.1. Eurojärjestelmä

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	1	2	3	4	5	6
1999	10,0	0,0	10,0	-0,7	0,0	-0,7
1999 I	3,6	0,0	3,6	-0,7	0,0	-0,7
1999 II	4,3	0,0	4,3	0,1	0,0	0,1
1999 III	-0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0	0,0
1999 IV	2,4	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0
2000 I	-5,1	0,0	-5,1	0,0	0,0	0,0

Lähde: EKP.

1) Pääoman tuonti (+), pääoman vienti (-).

2) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2.2. Julkisyhteisöt

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1999	-0,3	0,0	-0,4	1,5	-13,1	-11,6	-1,9	-0,2	-2,1
1999 I	-0,2	0,0	-0,2	-2,9	-4,1	-7,0	-0,3	-0,1	-0,4
II	-0,1	0,0	-0,1	5,7	-2,7	3,0	-1,8	-0,2	-2,0
III	-0,1	0,0	-0,1	-1,2	-2,5	-3,7	-0,3	0,1	-0,2
IV	-0,1	0,0	-0,1	-0,1	-3,9	-3,9	0,4	0,0	0,4
2000 I	0,0	0,0	0,0	-5,9	-2,3	-8,2	-0,1	-0,4	-0,5

2.3. Rahalaitokset (pl. eurojärjestelmä)

	Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	16	17	18	19	20	21
1999	-25,9	137,0	111,2	1,1	0,4	1,5
1999 I	-17,1	61,3	44,2	3,7	-2,7	1,0
II	9,1	18,4	27,4	-0,8	1,1	0,2
III	-6,8	9,8	3,0	-1,8	0,5	-1,3
IV	-11,1	47,6	36,6	0,0	1,5	1,5
2000 I	-27,7	163,0	135,3	-2,2	0,1	-2,1

2.4. Muut sektorit

	Kauppaluotot			Lainat / käteinen ja talletukset			Muut saamiset/velat		
	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto	Saamiset	Velat	Netto
	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1999	-13,4	2,7	-10,8	-5,7	14,5	8,8	-22,8	7,5	-15,3
1999 I	-3,5	4,1	0,6	-11,8	3,4	-8,4	-5,5	5,8	0,2
II	-6,2	-2,9	-9,1	1,4	9,6	11,1	-10,8	1,0	-9,7
III	-2,9	-0,1	-3,0	-11,9	2,7	-9,2	-2,9	1,5	-1,4
IV	-0,7	1,5	0,8	16,6	-1,2	15,4	-3,7	-0,8	-4,4
2000 I	-4,3	2,9	-1,4	-38,1	18,4	-19,8	-0,4	-6,4	-6,8

3. Valuuttavaranto¹⁾

	Yhteensä	Kulta	Erityiset nosto-oikeudet	Varanto-osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset
					Yhteensä	Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdannaiset	
						Rahaviranomaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1999	13,7	0,3	1,0	3,0	9,5	3,2	0,8	0,2	7,8	-2,4	-0,1	0,0
1999 I	5,5	0,0	2,5	0,0	3,3	1,5	3,0	0,0	1,3	-2,5	0,0	-0,3
II	6,6	0,0	-1,1	0,8	6,8	-4,6	-2,4	0,0	11,0	2,8	0,0	0,1
III	1,4	0,0	0,2	1,9	-0,9	5,3	-2,7	0,2	-3,2	-0,5	0,0	0,2
IV	0,2	0,3	-0,7	0,3	0,4	0,9	3,0	0,0	-1,3	-2,2	-0,1	-0,1
2000 I	-1,4	0,7	0,2	0,2	-2,8	2,3	-4,5	0,0	2,6	-3,1	0,0	0,2

Lähde: EKP.

1) Lisäys (-), vähennys (+).

Taulukko 8.7

Ulkomainen varallisuus ja valuuttavaranto

1. Ulkomainen nettovarallisuus¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuonna 1997]; saamiset vähennettynä veloilla; ajanjakson lopun kantatieto)

	Yhteensä	Suorat sijoitukset			Arvopaperisijoitukset					Johdannaiset	Muut sijoitukset				Valuuttavaranto
		Yhteensä	Oma pääoma (ml. uudelleen sijoitetut voitot)	Muu pääoma	Yhteensä	Osakkeet	Velkapaperit				Yhteensä	Kauppa- luotot	Lainat/ käteinen ja talletukset	Muut saamiset/ velat	
							Yhteensä	Joukkolainat	Rahamarkkinapaperit						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1997	42,2	114,4	129,9	-15,5	-599,6	-361,8	-237,8	-210,7	-27,0	-5,7	169,8	80,0	0,4	89,3	363,3
1998	-132,4	164,6	175,4	-10,8	-609,1	-475,5	-133,6	-125,5	-8,2	-3,6	-13,8	86,5	-172,2	71,9	329,4

Lähde: EKP.

1) Viimeaikaisten ja varhaisempien tietojen vertailukelpoisuudesta kerrotaan tarkemmin Yleistä-osassa.

2. Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset¹⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto, ellei toisin mainita)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	Valuuttamääräiset saamiset euro- alueelta
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset		
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset				
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1998 joulukuu ²⁾	329,4	99,6	404,131	5,1	23,4	199,8	12,5	18,3	0,0	116,7	52,4	0,0	1,5	7,6	
1999 joulukuu	372,4	116,4	402,758	4,5	24,2	225,2	-	-	-	-	-	0,0	2,0	14,4	
2000 tammi ³⁾	378,1	116,2	401,639	4,3	24,4	231,4	-	-	-	-	-	0,2	1,9	14,7	
helmi ³⁾	383,2	121,1	400,503	4,4	23,9	231,9	-	-	-	-	-	0,2	2,0	16,1	
maaliskuu	385,4	116,0	400,503	4,4	24,8	238,9	-	-	-	-	-	0,2	1,2	17,0	
huhtikuu	399,6	121,3	400,503	4,3	22,7	249,7	-	-	-	-	-	0,2	1,7	18,1	
toukokuu	388,8	117,2	400,503	4,5	21,1	244,5	-	-	-	-	-	0,2	1,4	19,1	
kesäkuu	385,7	120,8	400,503	4,5	20,5	238,2	-	-	-	-	-	0,1	1,7	18,6	
heinäkuu ³⁾	391,3	119,6	399,539	4,5	20,9	244,4	-	-	-	-	-	0,2	1,9	17,5	

3. Euroopan keskuspankin valuuttavaranto ja siihen liittyvät saamiset⁴⁾

(miljardia euroa; ajanjakson lopun kantatieto)

	Valuuttavaranto													Lisätieto: valuuttavarantoon liittyvät saamiset	Valuuttamääräiset saamiset euro- alueelta
	Yhteensä	Kulta		Erityiset nosto- oikeudet	Varanto- osuus IMF:ssä	Valuuttasaamiset							Muut saamiset		
		Miljoonaa troy- unssia	Yhteensä			Käteinen ja talletukset		Arvopaperit			Johdan- naiset				
						Raha- viran- omaiset ja BIS	Pankit	Osakkeet	Joukko- lainat	Raha- mark- kina- paperit					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
1999 joulukuu	49,3	6,9	24,030	0,0	0,0	41,0	-	-	-	-	-	0,0	1,4	2,6	
2000 tammi	50,0	7,0	24,030	0,0	0,0	41,7	-	-	-	-	-	0,0	1,3	3,2	
helmi	48,1	7,3	24,030	0,0	0,0	39,5	-	-	-	-	-	0,0	1,3	4,2	
maaliskuu	49,8	7,0	24,030	0,0	0,0	42,0	-	-	-	-	-	0,0	0,9	4,3	
huhtikuu	52,8	7,3	24,030	0,0	0,0	44,3	-	-	-	-	-	0,0	1,2	4,3	
toukokuu	50,1	7,0	24,030	0,0	0,0	42,1	-	-	-	-	-	0,0	0,9	4,5	
kesäkuu	50,6	7,2	24,030	0,0	0,0	42,2	-	-	-	-	-	0,0	1,2	4,1	
heinäkuu	51,0	7,2	24,030	0,0	0,0	42,9	-	-	-	-	-	0,0	1,0	4,1	

Lähde: EKP.

1) Kattavuus- ja arvostuserojen vuoksi luvut eivät ole täysin verrattavissa taulukon 1.1 lukuun.

2) Tilanne 1.1.1999.

3) Eurojärjestelmän kultavarantojen muutos johtuu siitä, että eräs keskuspankki myi kultaa 26.9.1999 tehdyn keskuspankkien kultasopimuksen ehtojen mukaisesti.

4) Osa eurojärjestelmän valuuttavarantoa.

9 Euroalueen ulkomaankauppa

Taulukko 9

1. Vienti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], fob-arvo)

	Yhteensä 1	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka 2	Raaka- aineet 3	Energia 4	Kemi- kaalit 5	Muut teollisuus- tuotteet 6	Koneet, kuljetus- laitteet 7	Muut 8	Vienti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾ 9	Määrä ²⁾ 10	Yksikkö- arvo 11
1996	669,7	49,2	14,2	13,1	85,5	195,5	295,9	16,3	107,6	104,7	102,8
1997	762,8	52,8	16,3	14,4	99,0	216,6	342,8	20,9	122,5	115,9	105,7
1998	796,3	56,1	15,8	12,6	104,4	221,7	371,1	14,7	127,9	120,0	106,6
1999	829,8	55,2	16,3	13,5	113,6	224,2	383,0	23,9	133,3	122,3	109,0
1997 I	170,7	12,0	3,8	3,7	22,6	48,9	74,7	5,0	109,7	104,2	105,3
1997 II	191,8	13,4	4,1	3,6	25,1	53,9	86,4	5,3	123,3	117,3	105,1
1997 III	193,5	13,0	4,2	3,4	25,6	55,6	86,5	5,1	124,3	116,6	106,6
1997 IV	206,8	14,4	4,2	3,7	25,6	58,2	95,1	5,5	132,9	125,7	105,7
1998 I	194,5	13,8	4,2	3,4	26,7	54,7	88,0	3,7	125,0	115,9	107,8
1998 II	204,5	14,6	3,9	3,3	27,0	56,6	95,5	3,7	131,4	123,1	106,8
1998 III	195,9	13,5	3,9	3,0	25,8	55,3	91,0	3,6	125,9	118,2	106,5
1998 IV	201,4	14,2	3,8	2,9	25,0	55,1	96,7	3,7	129,4	122,8	105,4
1999 I	187,7	12,3	3,8	2,6	25,8	51,0	86,4	5,7	120,6	112,5	107,2
1999 II	202,9	13,5	3,9	3,1	27,9	54,8	93,9	5,8	130,4	119,7	108,9
1999 III	209,4	13,9	4,1	3,8	29,6	56,7	95,4	6,1	134,6	122,9	109,5
1999 IV	229,8	15,6	4,5	4,0	30,4	61,7	107,3	6,4	147,7	134,1	110,1
2000 I	228,9	13,6	4,8	4,8	32,2	62,0	105,0	6,5	147,1	128,4	114,5
2000 II	243,6	.	.	.	.	.	.	.	156,6	.	.
1998 tammi	58,6	4,3	1,3	1,2	8,4	16,3	26,0	1,2	112,9	104,8	107,7
1998 helmi	63,8	4,5	1,4	1,0	8,6	18,1	28,9	1,2	123,0	114,1	107,8
1998 maaliskuu	72,1	5,0	1,5	1,2	9,6	20,3	33,1	1,3	139,0	128,7	108,0
1998 huhti	68,2	4,9	1,3	1,1	9,2	19,0	31,3	1,3	131,4	122,9	106,9
1998 touko	65,9	4,8	1,3	1,1	8,7	18,3	30,7	1,2	127,1	118,9	106,9
1998 kesä	70,5	4,9	1,3	1,1	9,1	19,3	33,5	1,2	135,9	127,3	106,7
1998 heinä	73,0	4,8	1,3	1,1	9,3	21,1	34,2	1,2	140,8	131,7	106,9
1998 elokuu	56,7	4,2	1,2	1,0	7,7	15,6	25,9	1,1	109,3	103,2	105,9
1998 syys	66,2	4,5	1,3	0,9	8,8	18,5	30,9	1,3	127,6	119,7	106,6
1998 loka	69,0	4,8	1,3	1,0	8,6	19,6	32,5	1,2	133,1	125,8	105,8
1998 marras	67,1	4,8	1,3	1,0	8,1	18,2	32,5	1,3	129,3	123,3	104,8
1998 joulukuu	65,3	4,6	1,2	0,9	8,2	17,3	31,7	1,2	125,8	119,3	105,5
1999 tammi	54,4	3,7	1,1	0,8	7,7	14,7	24,9	1,5	104,9	98,2	106,8
1999 helmi	60,1	4,0	1,2	0,8	8,3	16,5	27,3	2,1	115,8	108,4	106,9
1999 maaliskuu	73,2	4,7	1,4	1,0	9,8	19,9	34,3	2,1	141,0	130,7	107,9
1999 huhti	65,8	4,3	1,3	1,0	9,1	17,7	30,5	1,7	126,8	116,4	108,9
1999 touko	63,6	4,5	1,3	1,0	9,0	17,3	28,8	1,8	122,7	113,1	108,5
1999 kesä	73,5	4,6	1,3	1,1	9,8	19,8	34,5	2,2	141,7	129,6	109,3
1999 heinä	76,3	4,6	1,4	1,2	10,3	20,8	35,7	2,4	147,2	133,1	110,6
1999 elokuu	60,9	4,2	1,3	1,1	9,2	16,1	27,2	1,8	117,4	106,7	110,0
1999 syys	72,2	5,1	1,4	1,5	10,1	19,8	32,5	1,9	139,2	128,9	108,0
1999 loka	77,1	5,2	1,4	1,4	10,1	20,8	36,1	2,1	148,6	135,2	109,9
1999 marras	77,2	5,3	1,5	1,2	10,6	20,7	35,8	2,0	148,8	136,6	108,9
1999 joulukuu	75,5	5,0	1,6	1,4	9,6	20,1	35,5	2,2	145,6	130,7	111,4
2000 tammi	65,8	4,0	1,4	1,5	9,3	17,5	30,1	2,0	126,9	111,6	113,7
2000 helmi	75,0	4,5	1,6	1,6	10,7	20,7	33,8	2,1	144,5	125,2	115,4
2000 maaliskuu	88,1	5,2	1,8	1,7	12,2	23,7	41,1	2,4	169,8	148,6	114,3
2000 huhti	73,5	4,4	1,6	1,5	10,2	19,4	34,5	1,9	141,7	122,0	116,1
2000 touko	86,5	5,3	1,8	1,8	11,9	22,8	40,5	2,3	166,8	.	.
2000 kesä	83,6	.	.	.	.	.	.	.	161,2	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2).

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

2. Tuonti¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], cif-arvo)

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemi- kaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut	Tuonti-indeksejä, 1995 = 100		
									Arvo ²⁾	Määrä ²⁾	Yksikkö- arvo
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1996	593,9	46,6	36,5	71,6	54,1	167,0	193,6	24,6	105,5	102,9	102,6
1997	674,2	49,7	41,3	81,2	62,0	188,1	228,8	23,1	119,8	110,3	108,6
1998	711,0	55,1	41,3	58,5	68,0	202,0	270,1	16,1	126,3	123,0	102,7
1999	775,9	51,7	39,2	77,5	70,6	209,3	304,0	23,6	137,9	129,7	106,3
1997 I	159,1	11,4	9,7	21,2	14,7	44,6	51,8	5,8	113,1	106,0	106,7
II	168,0	12,6	11,0	18,6	16,0	46,5	57,5	5,7	119,4	111,4	107,2
III	166,6	12,2	10,0	20,0	15,2	48,9	55,6	4,7	118,5	106,9	110,8
IV	180,4	13,5	10,6	21,4	16,1	48,2	63,8	6,8	128,2	117,0	109,6
1998 I	179,9	13,7	10,9	16,4	17,7	51,6	65,3	4,3	127,9	119,2	107,3
II	179,2	13,7	11,1	15,1	17,3	50,4	67,2	4,3	127,4	121,6	104,7
III	171,1	13,4	9,7	13,8	16,4	50,8	63,4	3,6	121,6	119,5	101,8
IV	180,8	14,3	9,6	13,2	16,5	49,2	74,1	3,9	128,5	131,9	97,4
1999 I	178,4	12,3	9,2	13,8	16,9	49,9	70,9	5,5	126,8	128,2	98,9
II	188,6	12,8	10,1	16,8	17,6	50,4	75,1	5,8	134,0	129,1	103,8
III	193,2	12,7	9,5	21,2	17,1	54,0	72,9	5,7	137,3	125,5	109,4
IV	215,7	14,0	10,4	25,8	19,0	54,9	85,0	6,6	153,4	136,3	112,5
2000 I	229,8	12,5	11,3	31,6	19,9	60,2	87,0	7,4	163,4	135,2	120,8
II	241,6	.	.	.	.	.	.	.	171,7	.	.
1998 tammi	57,7	4,5	3,5	5,7	5,6	16,6	20,4	1,4	123,0	114,3	107,6
helmi	57,9	4,3	3,5	5,4	5,6	16,7	20,8	1,6	123,4	114,4	107,9
maalis	64,3	4,9	3,8	5,3	6,5	18,3	24,1	1,3	137,1	128,6	106,6
huhti	60,1	4,8	3,7	5,2	5,8	16,8	22,6	1,3	128,2	121,5	105,5
touko	56,9	4,4	3,5	5,2	5,6	15,8	21,2	1,2	121,4	115,7	104,9
kesä	62,1	4,6	3,9	4,7	6,0	17,8	23,4	1,8	132,5	127,8	103,7
heinä	59,3	4,7	3,6	4,7	6,0	17,8	21,2	1,3	126,4	123,6	102,2
elo	50,1	4,1	2,8	4,4	4,7	15,0	18,1	1,0	106,9	105,7	101,1
syys	61,8	4,6	3,3	4,7	5,8	17,9	24,1	1,4	131,7	129,2	101,9
loka	62,5	4,8	3,3	4,7	5,8	17,4	25,1	1,4	133,2	133,9	99,5
marras	59,7	4,6	3,1	4,2	5,4	16,2	24,9	1,3	127,3	131,8	96,6
joulu	58,6	5,0	3,1	4,3	5,3	15,7	24,2	1,2	125,0	130,2	96,0
1999 tammi	54,8	3,8	3,0	4,6	5,1	15,4	21,3	1,7	116,9	119,1	98,2
helmi	56,2	3,8	2,9	4,2	5,4	16,1	21,9	1,9	119,8	121,6	98,5
maalis	67,4	4,6	3,3	5,0	6,4	18,5	27,8	1,9	143,8	144,0	99,9
huhti	61,3	4,2	3,3	5,6	5,7	15,9	24,6	1,9	130,7	127,7	102,4
touko	62,1	4,2	3,3	5,7	5,7	16,4	24,9	1,8	132,5	126,6	104,6
kesä	65,1	4,4	3,5	5,4	6,1	18,1	25,6	2,0	138,9	132,8	104,6
heinä	64,2	4,3	3,4	6,7	5,7	18,3	24,0	1,9	137,0	126,8	108,0
elo	58,3	4,0	2,7	7,0	5,1	16,2	21,6	1,7	124,4	113,1	110,0
syys	70,6	4,4	3,4	7,6	6,3	19,5	27,3	2,1	150,6	136,6	110,2
loka	69,8	4,5	3,3	7,9	6,3	18,5	27,0	2,3	148,8	133,7	111,3
marras	73,5	4,7	3,6	8,4	6,6	18,6	29,4	2,3	156,8	141,5	110,8
joulu	72,4	4,8	3,4	9,5	6,1	17,9	28,6	2,1	154,5	133,8	115,4
2000 tammi	70,6	4,0	3,5	10,3	5,7	18,4	26,4	2,4	150,7	126,8	118,8
helmi	75,1	3,9	3,6	10,2	6,7	20,0	28,1	2,5	160,0	132,6	120,7
maalis	84,1	4,5	4,2	11,1	7,4	21,8	32,5	2,6	179,4	146,2	122,7
huhti	72,4	4,1	3,7	9,5	6,5	18,2	28,1	2,3	154,3	126,3	122,2
touko	87,1	5,0	4,7	11,2	7,4	22,5	33,6	2,7	185,7	.	.
kesä	82,1	.	.	.	.	.	.	.	175,1	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.2). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahtipalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

2) EKP:n laskelmat perustuvat Eurostatin tilastoihin.

Taulukko 9

3. Kauppatase¹⁾

(miljardia euroa [miljardia ecua vuoden 1998 loppuun], vienti (fob) – tuonti (cif))

	Yhteensä	Elin- tarvikkeet, juomat, tupakka	Raaka- aineet	Energia	Kemikaalit	Muut teollisuus- tuotteet	Koneet, kuljetus- laitteet	Muut
	1	2	3	4	5	6	7	8
1996	75,8	2,7	-22,3	-58,5	31,4	28,5	102,3	-8,3
1997	88,6	3,2	-25,0	-66,8	37,0	28,5	114,0	-2,2
1998	85,3	1,0	-25,5	-45,9	36,4	19,7	101,0	-1,4
1999	53,9	3,5	-22,9	-64,0	43,0	14,9	79,1	0,3
1997 I	11,6	0,6	-5,8	-17,5	7,9	4,3	22,8	-0,8
II	23,8	0,7	-6,9	-15,0	9,1	7,4	28,9	-0,4
III	26,8	0,9	-5,9	-16,6	10,4	6,8	30,9	0,3
IV	26,3	1,0	-6,4	-17,7	9,5	10,0	31,3	-1,3
1998 I	14,6	0,1	-6,7	-13,0	9,0	3,2	22,7	-0,7
II	25,4	0,9	-7,2	-11,7	9,6	6,1	28,2	-0,6
III	24,8	0,1	-5,8	-10,9	9,3	4,5	27,6	0,0
IV	20,6	-0,1	-5,7	-10,3	8,5	5,9	22,6	-0,2
1999 I	9,2	0,1	-5,4	-11,2	8,9	1,1	15,5	0,2
II	14,3	0,7	-6,2	-13,7	10,3	4,4	18,8	0,0
III	16,3	1,1	-5,4	-17,4	12,5	2,6	22,5	0,3
IV	14,0	1,6	-5,9	-21,8	11,3	6,7	22,3	-0,2
2000 I	-1,0	1,2	-6,6	-26,8	12,3	1,8	18,0	-0,9
II	2,1	.	.	.	.	.	.	.
1998 tammi	0,9	-0,2	-2,2	-4,6	2,8	-0,3	5,6	-0,2
helmi	5,9	0,3	-2,2	-4,3	3,1	1,4	8,1	-0,4
maalis	7,8	0,1	-2,3	-4,1	3,1	2,0	9,0	0,0
huhti	8,0	0,1	-2,4	-4,1	3,4	2,2	8,7	0,0
touko	9,0	0,4	-2,3	-4,1	3,1	2,4	9,5	-0,1
kesä	8,3	0,3	-2,6	-3,5	3,1	1,5	10,1	-0,5
heinä	13,8	0,0	-2,2	-3,6	3,3	3,3	13,0	0,0
elo	6,6	0,1	-1,6	-3,5	3,0	0,6	7,7	0,1
syys	4,4	-0,1	-2,0	-3,8	3,0	0,5	6,8	-0,1
loka	6,6	0,0	-2,0	-3,7	2,8	2,2	7,4	-0,2
marras	7,4	0,2	-1,9	-3,3	2,7	2,0	7,7	0,0
joulu	6,6	-0,3	-1,9	-3,3	2,9	1,7	7,5	0,1
1999 tammi	-0,4	-0,1	-1,8	-3,8	2,6	-0,7	3,6	-0,2
helmi	3,9	0,1	-1,7	-3,3	2,9	0,4	5,4	0,2
maalis	5,7	0,1	-1,9	-4,0	3,4	1,4	6,5	0,2
huhti	4,5	0,2	-2,0	-4,6	3,4	1,8	5,9	-0,2
touko	1,5	0,3	-2,1	-4,8	3,2	0,9	3,9	0,0
kesä	8,4	0,3	-2,1	-4,3	3,7	1,7	8,9	0,2
heinä	12,1	0,2	-2,0	-5,5	4,7	2,5	11,7	0,5
elo	2,6	0,2	-1,4	-5,8	4,0	-0,2	5,6	0,1
syys	1,6	0,7	-2,0	-6,1	3,8	0,3	5,1	-0,2
loka	7,3	0,8	-1,9	-6,5	3,8	2,3	9,0	-0,1
marras	3,7	0,6	-2,1	-7,2	4,1	2,2	6,4	-0,2
joulu	3,1	0,2	-1,9	-8,0	3,5	2,3	6,8	0,1
2000 tammi	-4,8	0,0	-2,2	-8,8	3,6	-0,9	3,7	-0,3
helmi	-0,1	0,5	-2,0	-8,6	4,0	0,7	5,7	-0,4
maalis	4,0	0,6	-2,3	-9,4	4,7	1,9	8,6	-0,2
huhti	1,1	0,2	-2,1	-7,9	3,7	1,2	6,5	-0,4
touko	-0,6	0,3	-2,8	-9,3	4,5	0,2	7,0	-0,4
kesä	1,5	.	.	.	.	.	.	.

Lähde: Eurostat. Hyödykejako noudattaa SITC-luokitusta (3. tarkistettu laitos).

1) Määritelmien, kattavuuden ja kirjausajankohtien erojen vuoksi Eurostatin kokoamat ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia EKP:n kokoaman maksutasetilaston tavarat-erän kanssa (taulukko 8.1). Ero johtuu osittain vakuutus- ja rahitpalveluiden kirjaamisesta tavaroiden tuontiin. Näiden palveluiden osuus tavaroiden tuonnista (cif) oli vuonna 1998 noin 3,8 %.

10 Valuuttakurssit

Taulukko 10

Valuuttakurssit

(jakson keskiarvo, x yksikköä valuuttaa / 1 ecu tai euro, 1999/I = 100 [efektiivinen])

	Euron efektiivinen valuuttakurssi ¹⁾						Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾				
	Suppea maaryhmä				Laaja maaryhmä		USA:n dollari	Japanin jeni	Sveitsin frangi	Englannin punta	
	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden tuottaja-hintaindeksi	Reaalinen: tehdasteollisuuden yksikkötyökustannukset	Nimellinen	Reaalinen: kuluttaja-hinta-indeksi					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1996	107,9	108,8	107,5	112,8	95,4	105,9	1,270	138,1	1,568	0,814	
1997	99,1	99,4	99,2	101,1	90,4	96,6	1,134	137,1	1,644	0,692	
1998	101,5	101,3	101,5	99,7	96,6	99,1	1,121	146,4	1,622	0,676	
1999	95,7	95,7	95,7	95,8	96,6	95,8	1,066	121,3	1,600	0,659	
1999	I	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	1,122	130,7	1,599	0,687	
	II	96,1	96,0	96,0	96,6	96,5	1,057	127,7	1,600	0,658	
	III	94,6	94,7	94,6	94,6	95,5	1,049	118,7	1,602	0,655	
	IV	92,2	92,2	92,2	92,1	94,2	1,038	108,4	1,600	0,636	
2000	I	89,0	89,7	89,7	88,3	91,1	0,986	105,5	1,607	0,614	
	II	86,0	86,6	87,0	85,7	88,4	0,933	99,6	1,563	0,610	
1999	tammi	102,0	101,8	101,8	-	101,4	1,161	131,3	1,605	0,703	
	helmi	99,9	99,9	99,8	-	100,0	1,121	130,8	1,598	0,689	
	maalis	98,3	98,3	98,4	-	98,7	1,088	130,2	1,595	0,671	
	huhti	97,1	96,9	97,0	-	97,5	1,070	128,2	1,602	0,665	
	touko	96,6	96,5	96,4	-	96,9	1,063	129,7	1,603	0,658	
	kesä	94,7	94,7	94,7	-	95,1	1,038	125,3	1,595	0,650	
	heinä	94,8	95,2	94,9	-	95,0	1,035	123,7	1,604	0,658	
	elo	95,4	95,6	95,4	-	96,3	1,060	120,1	1,600	0,660	
	syys	93,6	93,4	93,4	-	95,2	1,050	112,4	1,602	0,647	
	loka	94,4	94,2	94,3	-	96,3	1,071	113,5	1,594	0,646	
	marras	92,0	92,0	92,1	-	94,0	1,034	108,2	1,605	0,637	
	joulu	90,1	90,4	90,2	-	92,2	1,011	103,7	1,601	0,627	
2000	tammi	90,2	90,8	90,8	-	92,4	1,014	106,5	1,610	0,618	
	helmi	89,2	89,8	89,9	-	91,2	0,983	107,6	1,607	0,615	
	maalis	87,7	88,3	88,4	-	89,7	0,964	102,6	1,604	0,611	
	huhti	86,1	86,6	86,9	-	88,4	0,947	99,9	1,574	0,598	
	touko	84,5	85,0	85,6	-	86,9	0,906	98,1	1,556	0,602	
	kesä	87,4	88,2	88,4	-	89,9	0,949	100,7	1,561	0,629	
	heinä	86,9	88,0	88,1	-	89,4	0,940	101,4	1,551	0,623	
	elo	84,6	85,5	85,8	-	87,0	0,904	97,8	1,551	0,607	
Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾											
2000	elo	-2,7	-2,8	-2,6	-	-2,7	-2,9	-3,8	-3,6	0,0	-2,6
Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾											
2000	elo	-11,3	-10,5	-10,1	-	-9,7	-11,0	-14,7	-18,6	-3,1	-8,0

Lähde: EKP.

- 1) EKP:n laskelmat. Tiedot perustuvat euron valuuttakurssien painotettuihin keskiarvoihin. Painot perustuvat teollisuustuotteiden kaupankäynti-tilastoihin vuosilta 1995–1997, ja niissä on otettu huomioon kolmansien markkinoiden vaikutus. Suppeaan maaryhmään kuuluvat ne maat, joiden valuutat on esitetty taulukossa. Laajaan maaryhmään kuuluvat lisäksi seuraavat maat: Algeria, Argentiina, Brasilia, Etelä-Afrikka, Filippiinit, Indonesia, Intia, Israel, Kiina, Kroatia, Kypros, Malesia, Marokko, Meksiko, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Taiwan, Thaimaa, Tšekki, Turkki, Unkari, Uusi-Seelanti, Venäjä ja Viro. Reaaliset valuuttakurssit lasketaan kuluttajahintaindeksin, tehdasteollisuuden tuottajahintaindeksin ja tehdasteollisuuden yksikkötyökustannusten pohjalta. Jos deflaattoreita ei ole saatavissa, käytetään arvioita.
- 2) Joulukuuhun 1998 asti ecun valuuttakurssit (BIS); tammikuusta 1999 alkaen euron valuuttakurssit.
- 3) Koska EKP ei ilmoita virallisia viitekursseja, taulukossa esitetään viitteelliset kurssit.
- 4) Viimeisen kuukausihavainnon prosenttimuutos on esitetty verrattuna edellisen kuukauden tietoihin ja vuotta aikaisempiin tietoihin. Positiivinen muutos merkitsee euron vahvistumista.

Ecu/euron valuuttakurssit ²⁾										
Ruotsin kruunu	Tanskan kruunu	Kreikan drakma	Norjan kruunu	Kanadan dollari	Australian dollari	Hongkongin dollari ³⁾	Etelä-Korean won ³⁾	Singaporen dollari ³⁾		
11	12	13	14	15	16	17	18	19		
8,51	7,36	305,5	8,20	1,731	1,623	9,68	1 007,9	1,765	1996	
8,65	7,48	309,3	8,02	1,569	1,528	8,75	1 069,8	1,678	1997	
8,92	7,50	330,7	8,47	1,665	1,787	8,69	1 568,9	1,876	1998	
8,81	7,44	325,8	8,31	1,584	1,652	8,27	1 267,3	1,806	1999	
8,98	7,44	322,7	8,60	1,696	1,770	8,69	1 342,6	1,911	1999	I
8,90	7,43	325,0	8,24	1,557	1,618	8,19	1 258,8	1,810		II
8,71	7,44	326,1	8,22	1,558	1,613	8,14	1 252,8	1,772		III
8,65	7,44	329,2	8,19	1,528	1,613	8,07	1 217,4	1,737		IV
8,50	7,45	332,7	8,11	1,434	1,564	7,68	1 109,8	1,674	2000	I
8,28	7,46	336,2	8,20	1,381	1,585	7,27	1 042,0	1,608		II
9,08	7,44	323,6	8,65	1,765	1,839	8,99	1 362,4	1,950	1999	tammi
8,91	7,44	322,0	8,65	1,679	1,751	8,68	1 330,2	1,905		helmi
8,94	7,43	322,5	8,51	1,651	1,726	8,43	1 336,2	1,881		maalis
8,91	7,43	325,5	8,32	1,594	1,668	8,30	1 292,2	1,834		huhti
8,97	7,43	325,2	8,23	1,553	1,605	8,24	1 272,1	1,820		touko
8,83	7,43	324,2	8,17	1,524	1,580	8,05	1 212,6	1,775		kesä
8,74	7,44	325,0	8,18	1,540	1,576	8,03	1 229,4	1,756		heinä
8,75	7,44	326,4	8,26	1,583	1,645	8,23	1 269,1	1,779		elo
8,63	7,43	327,0	8,23	1,552	1,619	8,15	1 260,1	1,781		syys
8,73	7,43	329,2	8,29	1,581	1,641	8,32	1 289,9	1,793		loka
8,63	7,44	328,7	8,19	1,516	1,618	8,04	1 215,9	1,727		marras
8,59	7,44	329,7	8,10	1,491	1,580	7,86	1 149,6	1,694		joulu
8,60	7,44	331,1	8,12	1,469	1,542	7,89	1 145,9	1,697	2000	tammi
8,51	7,45	333,2	8,10	1,427	1,564	7,65	1 110,8	1,674		helmi
8,39	7,45	333,9	8,11	1,408	1,583	7,51	1 076,1	1,654		maalis
8,27	7,45	335,2	8,15	1,389	1,588	7,38	1 051,4	1,620		huhti
8,24	7,46	336,6	8,20	1,355	1,570	7,06	1 015,3	1,566		touko
8,32	7,46	336,6	8,25	1,402	1,597	7,40	1 061,1	1,641		kesä
8,41	7,46	336,9	8,18	1,389	1,598	7,33	1 047,9	1,636		heinä
8,39	7,46	337,3	8,10	1,341	1,557	7,05	1 007,6	1,556		elo
-0,2	0,0	0,1	-1,0	-3,5	-2,5	-3,8	-3,8	-4,9	Muutos ed. kuukaudesta, % ⁴⁾	2000 elo
-4,1	0,3	3,3	-2,0	-15,3	-5,3	-14,3	-20,6	-12,5	Muutos ed. vuodesta, % ⁴⁾	2000 elo

II Taloudellinen kehitys muissa EU-maissa

Taulukko II

Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	YKHI	Julkisen talouden alijäämä (-)/yli-jäämä (+), % BKT:stä	Julkisen talouden brutto-velka, % BKT:stä	Valtion pitkä-aikaisten lainojen tuotot ¹⁾ , vuotuinen korko	Valuttakurssi ²⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Vaihtotase ja uusi pääomatase, % BKT:stä	Yksikkötyö-kustannukset ³⁾	BKT:n määrä	Teollisuus-tuotannon volyyymi-indeksi ⁴⁾	Standardoitu työttö-myysaste, % työvoimasta (kp.)	Lavea raha ⁵⁾	3 kk:n korko ¹⁾ , vuotuinen korko
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tanska												
1997	1,9	0,5	61,4	6,26	7,48	0,6	1,4	3,1	5,3	5,6	4,7	3,73
1998	1,3	1,2	55,8	4,94	7,50	-1,1	2,6	2,5	2,2	5,2	4,6	4,27
1999	2,1	2,8	52,6	4,91	7,44	1,3	3,4	1,7	1,8	5,2	4,2	3,44
1999	II	1,8	-	4,50	7,43	1,6	3,8	2,3	3,9	5,4	4,9	3,13
	III	2,3	-	5,35	7,44	1,5	3,2	1,4	-0,4	5,2	3,4	3,19
	IV	2,8	-	5,57	7,44	0,3	0,2	2,5	4,4	4,9	4,1	3,78
2000	I	2,8	-	5,79	7,45	0,7	4,0	1,7	3,1	4,9	2,2	3,95
	II	2,9	-	5,67	7,46	.	.	.	7,2	4,8	1,3	4,73
2000	helmi	2,8	-	5,85	7,45	-	-	-	4,8	4,9	2,1	3,93
	maalis	3,0	-	5,65	7,45	-	-	-	-0,2	4,8	3,9	4,18
	huhti	2,9	-	5,57	7,45	-	-	-	12,5	4,7	-0,9	4,32
	touko	2,8	-	5,77	7,46	-	-	-	10,8	4,8	1,5	4,70
	kesä	2,9	-	5,67	7,46	-	-	-	-0,6	4,8	3,3	5,14
	heinä	2,8	-	5,76	7,46	-	-	-	.	.	0,5	5,78
	elo	2,2	-	5,64	7,46	-	-	-	.	.	.	5,66
Kreikka												
1997	5,4	-4,6	108,3	9,92	309,3	-4,1	8,4	3,4	1,8	7,9	11,8	12,48
1998	4,5	-3,1	105,5	8,48	330,7	-3,1	5,5	3,7	8,3	10,0	10,2	13,53
1999	2,1	-1,8	104,6	6,30	325,8	-4,1	2,5	3,5	3,4	.	7,6	10,08
1999	II	2,0	-	5,87	325,0	-	-	-	3,8	.	7,3	9,80
	III	1,4	-	6,56	326,1	-	-	-	4,7	.	6,6	9,86
	IV	2,0	-	6,68	329,2	-	-	-	0,0	.	6,4	10,13
2000	I	2,6	-	6,44	332,7	-	-	-	7,8	.	5,3	8,71
	II	2,3	-	6,11	336,2	-	-	-	5,5	.	8,9	8,33
2000	helmi	2,6	-	6,48	333,2	-	-	-	7,6	.	4,7	8,51
	maalis	2,8	-	6,24	333,9	-	-	-	10,5	.	5,4	8,69
	huhti	2,1	-	6,09	335,2	-	-	-	7,2	.	9,4	8,48
	touko	2,6	-	6,18	336,6	-	-	-	6,9	.	8,2	8,30
	kesä	2,2	-	6,06	336,6	-	-	-	2,8	.	9,1	8,22
	heinä	2,6	-	6,08	336,9	-	-	-	.	.	.	8,02
	elo	2,9	-	6,04	337,3	-	-	-	.	.	.	7,92
Ruotsi												
1997	1,8	-2,0	75,0	6,62	8,65	-	0,4	2,0	7,1	9,9	4,2	4,43
1998	1,0	1,9	72,4	4,99	8,92	3,3	1,6	3,0	4,1	8,3	3,5	4,36
1999	0,6	1,9	65,7	4,98	8,81	1,6	0,1	3,8	1,0	7,2	6,8	3,32
1999	II	0,3	-	4,54	8,90	0,9	0,3	3,7	0,9	7,2	6,5	3,07
	III	0,7	-	5,48	8,71	2,8	0,3	3,8	-0,7	7,1	6,1	3,22
	IV	1,0	-	5,69	8,65	0,8	-0,8	3,8	3,0	6,8	9,1	3,69
2000	I	1,2	-	5,79	8,50	3,4	7,2	3,9	6,2	6,5	8,7	3,99
	II	1,2	-	5,30	8,28	.	.	.	10,4	6,0	9,1	4,09
2000	helmi	1,4	-	5,90	8,51	-	-	-	5,7	6,6	9,1	4,10
	maalis	1,4	-	5,51	8,39	-	-	-	7,4	6,4	8,4	4,16
	huhti	1,0	-	5,42	8,27	-	-	-	13,2	6,1	9,9	4,14
	touko	1,3	-	5,34	8,24	-	-	-	6,4	6,0	11,2	4,10
	kesä	1,4	-	5,13	8,32	-	-	-	11,6	6,0	6,1	4,05
	heinä	1,3	-	5,31	8,41	-	-	-	.	5,6	5,9	4,21
	elo	.	-	5,31	8,39	-	-	-	.	.	.	4,13
Iso-Britannia												
1997	1,8	-2,0	51,1	7,13	0,692	0,9	2,9	3,5	1,3	7,0	11,2	6,92
1998	1,6	0,4	48,0	5,60	0,676	0,0	2,9	2,6	0,8	6,3	9,7	7,42
1999	1,3	1,3	45,7	5,01	0,659	-1,1	3,6	2,1	0,6	6,1	5,3	5,54
1999	II	1,4	-2,1	46,5	4,82	0,658	-0,8	4,2	1,7	-1,2	6,1	5,30
	III	1,2	1,4	45,7	5,39	0,655	-1,8	3,4	2,3	1,8	6,0	5,28
	IV	1,2	1,5	45,4	5,46	0,636	-0,3	3,0	2,8	2,2	5,9	5,98
2000	I	0,8	6,9	43,5	5,60	0,614	-1,8	2,9	3,0	2,0	5,8	6,20
	II	0,6	-2,1	43,7	5,31	0,610	.	.	3,1	1,8	.	6,28
2000	helmi	1,0	1,4	42,8	5,63	0,615	-	-	-	1,7	5,8	6,24
	maalis	0,7	2,2	43,5	5,34	0,611	-	-	-	3,1	5,7	6,23
	huhti	0,6	-0,2	43,1	5,30	0,598	-	-	-	1,2	5,7	6,30
	touko	0,5	-2,7	42,3	5,41	0,602	-	-	-	1,7	5,5	6,1
	kesä	0,8	-3,6	43,7	5,21	0,629	-	-	-	2,4	.	6,23
	heinä	1,0	8,7	43,3	5,24	0,623	-	-	-1,0	.	.	6,19
	elo	.	.	.	5,32	0,607	-	-	.	.	.	6,22

Lähteet: Eurostat (sarakeet 1, 8, 9 ja 19 pl. Kreikka), Euroopan komissio (talous- ja raha-asioista vastaava pääosasto ja Eurostat) (sarake 2 [vuosittain] ja sarake 3 [vuosittain]), Reuters (sarake 12), kansalliset tilastot (sarake 2 [neljännesvuosittain] ja kuukausittain), sarake 3 [neljännesvuosittain] ja kuukausittain), 4, 5, 7 [pl. Ruotsi], 10 [Kreikka] ja 11), EKP:n laskelma (sarakeet 6 ja 7 [Ruotsi]).

- Ajanjakson keskiarvoja.
- Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.
- Koko talous; Ison-Britannian tilastot eivät sisällä työntekijän sosiaaliturvamaksuja.
- Yhteensä (rakentamista lukuun ottamatta); korjattu työpäivien määrällä.
- Kuukauden lopun keskiarvoja; M3; M4 Kreikan ja Ison-Britannian osalta.

12 Taloudellinen kehitys EU:n ulkopuolella

Taulukko 12.1

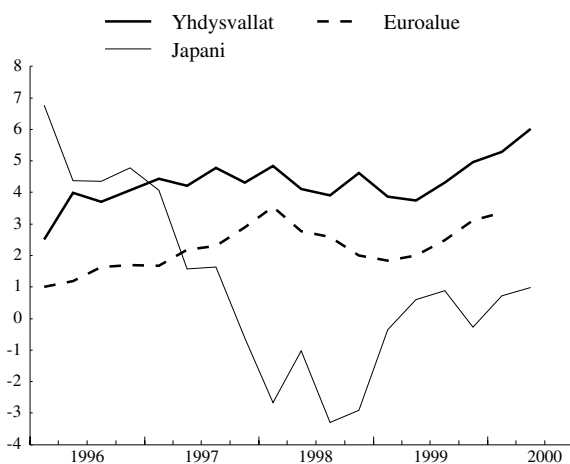
Taloudellinen kehitys

(vuotuinen prosenttimuutos, ellei toisin mainita)

	KHI	Yksikkö- työ- kustannuk- set ¹⁾	BKT:n määrä	Teollisuus- tuotannon volyyymi- indeksi ¹⁾	Työttö- myysaste, % työ- voimasta (kp.)	M2 ²⁾	Pankkien- välisten 3 kk:n talletusten korko ³⁾ , vuotuinen korko	Valtion 10 vuoden lainojen tuotto ³⁾ , vuotuinen korko	Valuutta- kurssi ⁴⁾ , kansallinen valuutta/ ecu tai euro	Julkisen talouden rahoitus- asema alijäämä (-) ⁵⁾ ylijäämä (+), % BKT:stä	Julkinen brutto- velka ⁶⁾ , % BKT:stä
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Yhdysvallat											
1996	2,9	-2,3	3,6	4,7	5,4	4,8	5,51	6,54	1,270	-2,2	58,8
1997	2,3	0,0	4,4	7,0	4,9	4,9	5,76	6,45	1,134	-0,9	56,4
1998	1,6	0,7	4,4	4,9	4,5	7,4	5,57	5,33	1,121	0,3	53,3
1999	2,2	-1,7	4,2	4,2	4,2	7,5	5,42	5,64	1,066	1,0	50,3
1999 I	1,7	-1,6	3,9	3,5	4,3	8,5	5,00	4,98	1,122	0,7	52,9
1999 II	2,1	-1,4	3,8	4,1	4,3	8,0	5,07	5,54	1,057	0,9	51,2
1999 III	2,3	-0,8	4,3	4,4	4,2	7,5	5,44	5,88	1,049	1,2	50,4
1999 IV	2,6	-3,1	5,0	4,8	4,1	6,1	6,14	6,13	1,038	1,3	50,3
2000 I	3,2	-3,7	5,3	5,9	4,1	5,8	6,11	6,48	0,986	2,0	49,3
2000 II	3,2	-4,4	6,0	6,5	4,0	5,8	6,63	6,18	0,933	2,0	.
2000 maal.	3,7	-	-	6,2	4,1	6,0	6,20	6,26	0,964	-	-
2000 huhti	3,0	-	-	6,5	3,9	6,3	6,31	6,00	0,947	-	-
2000 touko	3,1	-	-	6,5	4,1	5,6	6,75	6,42	0,906	-	-
2000 kesä	3,7	-	-	6,6	4,0	5,5	6,79	6,10	0,949	-	-
2000 heinä	3,5	-	-	6,8	4,0	5,3	6,73	6,04	0,940	-	-
2000 elo	.	-	-	.	4,1	.	6,69	5,83	0,904	-	-
Japani											
1996	0,1	-1,9	5,1	2,3	3,4	3,3	0,57	3,03	138,1	-2,9	-
1997	1,7	-2,2	1,6	3,6	3,4	3,1	0,62	2,15	137,1	-2,7	-
1998	0,6	6,3	-2,5	-7,1	4,1	4,4	0,66	1,30	146,4	-10,3	-
1999	-0,3	-2,5	0,2	0,8	4,7	3,7	0,22	1,75	121,3	-10,4	-
1999 I	-0,1	3,0	-0,4	-3,8	4,6	4,0	0,36	1,97	130,7	-	-
1999 II	-0,3	-1,7	0,6	-0,6	4,7	4,1	0,12	1,53	127,7	-	-
1999 III	0,0	-5,0	0,9	3,1	4,7	3,6	0,10	1,78	118,7	-	-
1999 IV	-1,0	-5,9	-0,3	4,8	4,6	3,0	0,29	1,77	108,4	-	-
2000 I	-0,7	-7,0	0,7	6,2	4,8	2,2	0,14	1,79	105,5	-	-
2000 II	-0,7	.	1,0	7,1	4,7	2,3	0,12	1,72	99,6	-	-
2000 maal.	-0,5	-5,5	-	4,6	4,9	1,9	0,14	1,81	102,6	-	-
2000 huhti	-0,8	-6,5	-	6,4	4,8	2,9	0,12	1,75	99,9	-	-
2000 touko	-0,7	-7,7	-	7,5	4,6	2,2	0,10	1,71	98,1	-	-
2000 kesä	-0,7	.	-	7,3	4,7	1,9	0,13	1,69	100,7	-	-
2000 heinä	-0,5	.	-	4,5	4,7	2,0	0,22	1,72	101,4	-	-
2000 elo	.	.	-	.	.	1,7	0,32	1,77	97,8	-	-

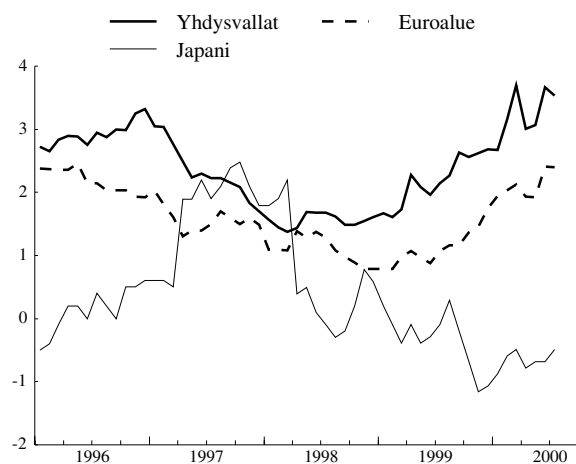
Bruttokansantuotteen määrä

(vuotuinen prosenttimuutos; neljännesvuosittain)

Kuluttajahintaindeksit

(vuotuinen prosenttimuutos; kuukausittain)

Lähteet: Kansalliset tilastot (sarakeet 1, 2 [Yhdysvallat], 3, 4, 5, 6, 8 [joulukuuhun 1998 asti], 9 ja 10), OECD (sarake 2 [Japani]), Eurostat (euroaluetta koskevan kuvion tilastot), Reuters (sarake 7 ja sarake 8 [tammikuusta 1999 alkaen]), EKP:n laskelma (sarake 11).

1) Tehdasteollisuus.

2) Ajanjakson keskiarvo, M2 ja sijoitustodistukset Japanin osalta.

3) Lisäinformaatiota, ks. taulukot 3.1 ja 3.2.

4) Lisäinformaatiota, ks. taulukko 10.

5) Japania koskevat tiedot: vuoden 1998 alijäämä sisältää valtion vastuulle ottaman suuren velan; vuoden 1999 tiedot perustuvat rahoitustilin rahoitustilinpitotilastoihin.

6) Julkisen sektorin konsolidoitu bruttovelka (ajanjakson lopussa).

Taulukko 12.2

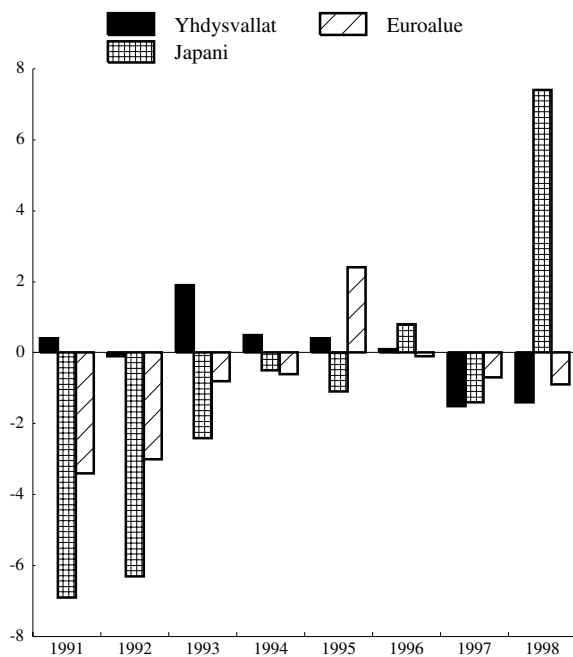
Säästäminen, investoinnit ja rahoitus

(prosenttia BKT:stä)

	Kansallinen säästäminen ja investoinnit			Yritysten (pl. rahoitussektori) investoinnit ja rahoitus						Kotitalouksien investoinnit ja rahoitus ¹⁾			
	Brutto-säästäminen	Pääoman brutto-muodostus	Nettoluotonanto ulkomaille	Pääoman brutto-muodostus	Kiinteän pääoman brutto-muodostus	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantumisen	Arvo-paperit ja osakkeet	Pääoma-menot	Rahoitusvarojen nettohankinta	Brutto-säästäminen	Nettovelkaantumisen
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Yhdysvallat													
1996	17,3	19,1	-1,4	8,8	8,4	5,2	8,7	5,1	1,1	11,8	5,0	13,0	4,8
1997	18,3	19,8	-1,5	9,4	8,5	1,9	8,8	3,4	1,9	11,7	3,2	12,6	4,6
1998	18,8	20,5	-2,3	9,5	8,7	4,0	8,7	5,4	1,7	12,1	5,1	12,2	5,7
1999	18,7	20,7	-3,4	9,5	9,1	6,3	8,6	7,5	3,6	12,7	4,9	11,5	6,7
1998 II	18,6	20,3	-2,2	9,3	8,7	3,4	8,7	4,5	3,9	12,1	7,8	12,1	5,6
1998 III	18,9	20,6	-2,6	9,6	8,7	4,4	8,6	5,8	0,6	12,1	3,7	12,0	5,3
1998 IV	18,8	20,7	-2,6	9,5	8,9	1,8	8,6	3,4	-0,9	12,4	4,5	12,2	6,1
1999 I	19,0	20,8	-2,8	9,4	8,9	8,2	8,7	9,2	6,4	12,6	3,2	11,9	6,4
1999 II	18,7	20,5	-3,3	9,4	9,3	6,1	8,7	7,1	0,2	12,8	5,4	11,7	6,7
1999 III	18,7	20,8	-3,6	9,5	9,1	6,6	8,6	7,9	3,7	12,7	4,4	11,3	6,6
1999 IV	18,3	20,9	-4,0	9,7	8,9	4,3	8,5	5,8	4,3	12,6	6,6	11,1	7,1
2000 I	18,1	21,0	-4,3	9,7	9,3	6,2	8,6	7,6	6,0	12,9	4,7	10,4	7,7
Japani													
1996	31,3	29,8	1,4	16,1	15,6	1,7	15,1	0,3	1,0	6,7	6,4	13,3	1,1
1997	31,2	28,7	2,6	16,6	16,1	3,3	13,7	1,2	0,1	5,4	7,1	13,4	0,7
1998	29,3	26,4	3,1	14,5	14,6	-6,4	15,1	-9,3	-1,3	5,0	6,0	13,7	-0,1
1999	.	25,9	.	.	.	1,6	.	-2,6	1,5	.	6,6	.	0,6
1998 II	.	24,8	.	.	.	-32,6	.	-14,2	0,4	.	12,9	.	-6,2
1998 III	.	26,9	.	.	.	4,2	.	-2,6	1,5	.	4,2	.	2,0
1998 IV	.	26,9	.	.	.	12,6	.	-6,5	-6,4	.	12,7	.	-0,6
1999 I	.	26,9	.	.	.	0,6	.	-12,4	-2,4	.	-4,4	.	9,8
1999 II	.	24,2	.	.	.	-18,2	.	-14,2	1,9	.	15,2	.	-7,2
1999 III	.	26,4	.	.	.	7,6	.	-2,7	1,5	.	3,3	.	2,6
1999 IV	.	26,9	.	.	.	18,2	.	17,6	7,3	.	10,5	.	-3,7
2000 I	.	26,2	.	.	.	8,0	.	-5,8	-4,7	.	2,8	.	8,7

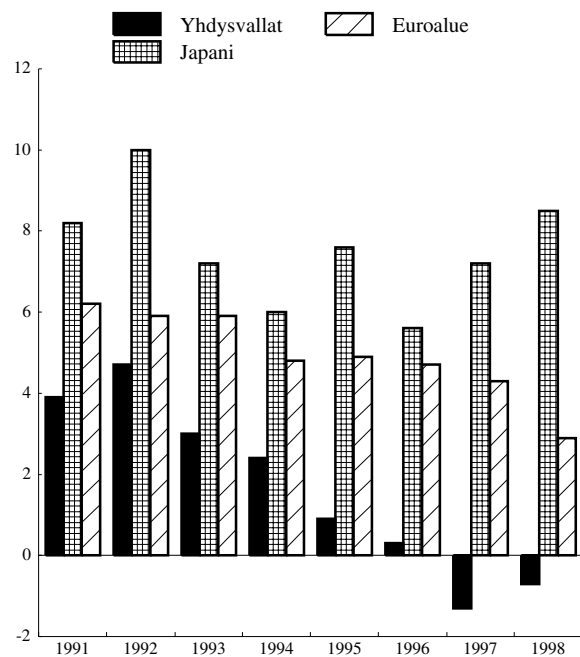
Yritysten (pl. rahoitussektori) nettoluotonanto

(prosenttia BKT:stä)

Kotitalouksien nettoluotonanto¹⁾

(prosenttia BKT:stä)

Lähteet: EKP, Federal Reserve Board, Bank of Japan ja Economic Planning Agency.

1) Kotitaloudet mukaan lukien kotitalouksia palvelevat voittoja tavoittelemattomat yhteisöt.

Tekninen huomautus

taulukoon 2.4

Euroalueen raha-aggregaattien puhdistaminen kausivaihtelusta

Raha-aggregaattitiedot puhdistetaan kausivaihtelusta joko X-12-ARIMA-ohjelmalla (versio 0.2.2¹) tai TRAMO/SEATS-ohjelmalla² (beetaversio, heinäkuu 1998). Kausitasoituksessa käytetään menetelmien multiplikaatiivisia malliversioita. Teknisistä syistä on päädytty julkistamaan X-12-ARIMAn tulokset virallisina tietoina. Joihinkin M2:n eriin tehdään kalenterikorjauksia. M3 puhdistetaan kausivaihtelusta epäsuorasti laskemalla yhteen M1:n ja erotuksien (M2–M1) ja (M3–M2) kausivaihtelusta puhdistetut sarjat, jotta aluerät summautuvat yhteen M3:ksi.

Kausivaihtelusta puhdistettujen kantojen indeksille estimoidaan kausitekijät. Niillä muokataan miljardeina euroina ilmaistuja kantoja ja uudelleenluokittelusta, arvostusmuutoksista ja muista vastaavista muutoksista aiheutuvia korjauksia. Näin saadaan kantojen, korjauksien ja virtojen kausipuhdistetut arvot (taulukko 2.4.1.).

Suhteellisten vuosimuutosten laskeminen

Muutosprosentit lasketaan joko (a) virtatietojen tai (b) kausivaihtelusta puhdistettujen kantatietojen (indeksisarjojen) perusteella.

Jos F_t kuvaa muutosta kuukauden t aikana, L_t kantaa kuukauden t lopussa, X_t suhteellista muutosta kuukaudessa t , eli $X_t = (F_t/L_{t-1} + 1)$, ja jos I_t on kuukauden t kausivaihtelusta puhdistettu kanta, voidaan suhteellinen vuosimuutos a_t eli muutos viimeisten 12 kuukauden aikana laskea seuraavasti

$$(a) \quad a_t = \left(\frac{X_t * X_{t-1} * X_{t-2} * X_{t-3} * X_{t-4} * X_{t-5} * X_{t-6} * X_{t-7} * X_{t-8} * X_{t-9} * X_{t-10} * X_{t-11}}{I_t / I_{t-12}} - 1 \right) * 100$$

$$(b) \quad a_t = (I_t / I_{t-12} - 1) * 100$$

Pyöritysten vuoksi näin lasketut luvut eivät välttämättä täsmää taulukon 2.4 lukujen kanssa. Kausivaihtelusta puhdistetut, useampidesimaaliset kantatiedot ovat saatavissa EKP:n Internet-kotisivulta (<http://www.ecb.int>) sivun "Euro area statistics-download" csv-tiedostona, jolloin taulukon 2.4 tarkat suhteelliset muutosluvut voidaan laskea.

taulukoihin 2.5–2.8

Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Tammikuussa 1999 käyttöön otetun uuden raportointimenetelmän vuoksi taulukoiden 2.5–2.8 tiedot vuoden 1999 ensimmäistä neljänestä edeltävältä ajalta eivät ole suoraan vertailukelpoisia myöhempien tietojen kanssa. Lisäksi neljännesvuosittaisia virtatilastoja ei voida laskea millekään tilastoidulle ajanjaksolle, koska uudelleenluokittelun ja arvostusmuutosten vaikutuksia ei vielä ole koottu. Taulukkoja 2.5–2.8 voidaan käyttää rakenneanalyysiin, mutta niissä esitettyjen kasvuvauhtien yksityiskohtainen analyysi ei ole suositeltavaa.

1 Lisätietoja: Findley, D., Monsell, B., Bell, W., Otto, M. ja Chen, B.C. (1998), "New Capabilities and Methods of the X-12-ARIMA Seasonal Adjustment Program", *Journal of Business and Economic Statistics*, 16, 2, 127–152, tai "X-12-ARIMA Reference Manual Version 0.2.2" (joulukuu 1998), *Time Series Staff, Bureau of the Census, Washington, D.C.*

2 Lisätietoja: Gomez, V. ja Maravall, A. (1996), "Programs TRAMO and SEATS: Instructions for the User", *Bank of Spain, Working Paper No. 9628, Madrid.*

Euroopan keskuspankin (EKP) keräämät ja julkaisemat tilastot perustuvat asiakirjaan ”Statistical requirements for Stage Three of Monetary Union (Implementation Package)”. Euroopan rahapoliittinen instituutti (EMI) ja kansalliset keskuspankit saattoivat tämän asiakirjan pankkiyhdistysten ja muiden kolmannen vaiheen tilastoinnin valmisteluun osallistuvien saataville heinäkuussa 1996. Asiakirjassa käsitellään raha- ja pankkitilastoja, maksutasetilastoja, ulkomaista varallisuutta koskevia tilastoja, rahoitustilinpitoa, hinta- ja kustannustilastoja sekä muita taloustilastoja.¹

Nämä tilastot keskittyvät euroalueeseen kokonaisuudessaan. Pidemmän aikavälin yksityiskohteisempia tilastotietoja lisäselvityksineen on saatavissa csv-muodossa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>), ja EKP:n Kuukausikatsauksessa julkaistaan uusia tai yksityiskohtaisempia tietoja heti tuoreeltaan.

Koska ecun muodostavat valuutat eivät ole samat kuin rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat, rahaliiton ulkopuolisten jäsenvaltioiden valuuttojen kurssimuutokset vaikuttaisivat niihin vuotta 1999 edeltäviin tilastojen lukuihin, jotka saataisiin muuttamalla rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden valuutat senhetkisten vaihtokurssien mukaan ecuiksi. Jotta tämä voitaisiin välttää rahatilastoissa, taulukoiden 2.1–2.8 tiedot vuotta 1999 edeltävältä ajalta on ilmoitettu yksikköinä, jotka on saatu muuttamalla kansalliset valuutat 31.12.1998 asetetuilla euron peruuttamattomilla muuntokursseilla. Ellei toisinkin mainita, hinta- ja kustannustilastot vuotta 1999 edeltävältä ajalta perustuvat kansallisissa valuutoissa ilmoitettuihin tietoihin.

Tietoja on laskettu yhteen ja/tai konsolidoitu (mukaan lukien maitten välinen konsolidointi) tarpeen mukaan.

Kuukausikatsauksen tilastot perustuvat yleensä tietoihin, jotka ovat olleet käytettävissä EKP:n neuvoston kunkin kuukauden ensimmäistä kokouspäivää edeltävänä päivänä. Tämän numeron tilastot perustuvat 13.9.2000 käytettävissä olleisiin tietoihin.

Uusimmat tiedot ovat usein ennakkotietoja, joita voidaan tarkistaa. Pyöristysten vuoksi eri lukujen yhteissummat eivät välttämättä täsmää.

Yhteenveto

Taulukossa esitetään yhteenveto euroalueen talouskehityksen keskeisimmistä piirteistä.

Rahapolitiikka- ja rahoitusmarkkinatilastot

Taulukoissa 1.1–1.5 esitetään eurojärjestelmän (Eurosystem) konsolidoitu tase, tietoja eurojärjestelmän rahapoliittisista operaatioista sekä vähimmäisvarantoihin ja pankkijärjestelmän likviditeettiasemaan liittyviä tilastoja. Taulukot 1.2 ja 1.3 kuvaavat siirtymistä vaihtuvakorkoisiin huutokauppoihin kesäkuussa 2000. Taulukoissa 2.1–2.3 esitetään rahalaitoksiin liittyviä rahataloutta koskevia tilastoja eurojärjestelmä mukaan lukien. Taulukon 2.3 tiedot on konsolidoitu; euroalueen rahalaitosten välisiä positioita ei ole esitetty, mutta niiden saamisen ja velkojen yhteissummien erotus esitetään sarakkeessa 13. Taulukossa 2.4 esitetään rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta johdetut raha-aggregaatit ja joitakin valtionhallinnon (monetaarisia) velkoja. Taulukossa 2.5 esitetään neljännesvuositilastot rahalaitosten lainoista kotitalouksille ja yrityksille eriteltynä käyttötarkoituksen ja alkuperäisen maturiteetin mukaan. Taulukossa 2.6 esitetään neljännesvuositilastot euroalueella olevien talletuksista rahalaitoksiin. Taulukossa 2.7 esitetään neljännesvuositilastot euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvista rahalaitosten saamisista ja veloista. Taulukossa 2.8 esitetään neljännesvuositilastot joistakin rahalaitosten tase-eristä valuutoittain. Luettelo rahalaitoksista on kokonaisuudessaan EKP:n verkkosivuilla. Sektoriluokitus on esitetty yksityiskohtaisesti raha- ja pankkitilastojen sektorikäsi- kirjassa ”Money and Banking Statistics Sector Manual – Guidance for the statistical classifica-

¹ Euroopan tasolla raha- ja pankkitilastoista vastaa EKP. Maksutasetilastoista sekä ulkomaista varallisuutta ja rahoitustilinpitoa koskevista tilastoista vastaavat Euroopan komissio (Eurostat) ja EKP yhdessä. Hinta- ja kustannustilastoista ja muista taloustilastoista vastaa Euroopan komissio (Eurostat).

tion of customers” (EKP, marraskuu 1999). Raha- ja pankkitilastojen kokoamisohjeissa ”Money and Banking Statistics Compilation Guide” (EMI, huhtikuu 1998) esitetään suositukset, joita kansallisten keskuspankkien tulee noudattaa. Tilastotiedot kerätään ja tilastot laaditaan 1.1.1999 alkaen rahalaitossektorin konsolidoidusta taseesta annetun Euroopan keskuspankin asetuksen (EKP/1998/16) mukaisesti.

EKP tuottaa rahamarkkinakorkoja, valtion pitkäaikaisten lainojen tuottoja ja osakeindeksejä koskevat tilastot (taulukot 3.1–3.3) sähköisistä markkinainformaatiojärjestelmistä saatujen tietojen perusteella. Pankkien luotto- ja talletuskorkoja koskevien tilastojen (taulukko 3.4) yksityiskohdat ilmenevät taulukon alaviitteestä.

Arvopapereiden liikkeeseenlaskuja, kuoletuksia ja kantoja koskevat tilastot esitetään taulukossa 3.5. Taulukossa 3.6 on euromääräisten arvopapereiden liikkeeseenlaskijoiden (sekä euroalueella että sen ulkopuolella sijaitsevien) erittely sektoreittain. Taulukon 3.6 yhteismäärät (sarakkeet 1, 7 ja 14) ovat samat kuin taulukossa 3.5 esitetyt luvut euromääräisten arvopapereiden kannoista (sarakkeet 8, 16 ja 20), bruttomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 5, 13 ja 17) ja nettomääräisistä liikkeeseenlaskuista (sarakkeet 7, 15 ja 19). Rahalaitosten liikkeeseen laskemien arvopapereiden kanta (sarake 2) taulukossa 3.6 vastaa suurin piirtein taulukossa 2.8.3 esitettyjä rahalaitosten yhteenlasketun taseen velkapuolen rahamarkkinapapereita ja velkapapereita (sarakkeet 2 ja 10), vaikka liikkeeseenlaskutilastojen kattavuus onkin tällä hetkellä hieman suppeampi.

Hinnat ja reaalityalouden tilastot

EKP:n kuukausikatsauksessa esitettävät tilastot ovat muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta Euroopan komission (lähinnä Eurostatin) ja kansallisten tilastoviranomaisten tuottamia. Euroaluetta koskevat tiedot on saatu laskemalla yksittäisten jäsenvaltioiden tiedot yhteen. Tilastot ovat mahdollisimman yhtenäisiä ja vertailukelpoisia. Vertailukelpoisten tietojen saatavuus vaihtelee tilastosta toiseen, mutta yleisesti ottaen vertailukelpoista tietoa on paremmin saatavissa viime ajoilta kuin aikaisemmilta ajanjaksoilta.

Euroalueen yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi YKHI (taulukko 4.1) on käytettävissä vuodesta 1995 lähtien. Kansallisiin kuluttajahintaindekseihin perustuvat arviot vuotta 1995 edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia. YKHI perustuu kansallisiin yhdenmukaistettuihin kuluttajahintaindekseihin, jotka lasketaan samoin menetelmin kaikissa euroalueen valtioissa. Tammikuusta 2000 alkaen YKHlin sisältyvät terveydenhoito- ja koulutuspalvelujen kustannukset. Laajennetun YKHlin mukaisia tietoja ei yleensä ole saatavissa tammikuuta 2000 edeltävältä ajalta. Tammikuusta 2000 alkaen YKHI sisältää myös euroalueella vierailevien kulutuksen, joka ei aiemmin ole sisällynyt kaikkien jäsenmaiden YKHlin.

Kansantalouden tilinpitoa koskevat tilastot (taulukot 4.2 ja 5.1) – mm. neljännesvuosittaiset yhteenvedot tilinpidosta – tulevat täysin vertailukelpoisiksi koko euroalueella, kun Euroopan kansantalouden tilinpitojärjestelmä (EKT 95) otetaan käyttöön vuoden 1999 aikana ja sen jälkeen. Osa tilastoista on jo täysin vertailukelpoisia. Taulukossa 4.2.2 esitetyt bruttokansantuotteen deflaattorit vuotta 1999 edeltävältä ajalta on laskettu kansallisessa valuutassa kansallisten tietojen perusteella. Tämän Kuukausikatsauksen kansantalouden tilinpitotilastot perustuvat pääasiassa EKT 95:een.

Taulukossa 5.2 esitetään muita keskeisiä reaalityalouden tilastoja. EU:n neuvoston 19.5.1998 antaman lyhyen aikavälin tilastoja koskevan asetuksen (EY) N:o 1165/98 täytäntöönpano tulee kasvattamaan käytettävissä olevien euroaluetta koskevien tilastojen määrää.

Barometritiedot (taulukko 5.3) perustuvat Euroopan komission tekemiin yritys- ja kuluttajakyselyihin.

Työllisyystilastot (taulukko 5.4) perustuvat EKT 95:een. Koska kaikki euroaluetta koskevat tiedot eivät olleet käytettävissä tätä Kuukausikatsausta laadittaessa, jotkin luvut ovat käytettävissä oleviin tietoihin perustuvia EKP:n arvioita. Työttömyystilastot ovat Kansainvälisen työjärjestön (ILO) ohjeiden mukaisia.

Rahoitustilinpitotilastot

Tilastovaatimusten toteutusta koskevassa julkaisussa ("Implementation package") todetaan, että rahatalouden analysointia ja rahapolitiikan tutkimusta täydentämään tarvitaan yksityiskohtaisia tietoja euroalueen rahoitustaloustoimista ja rahoitustaseista. Tarkoituksena on julkaista laaja, joskaan ei täydellinen, EKT 95:n mukainen euroalueen rahoitustilinpito raha- ja pankki-, maksutase-, pääomamarkkina-, rahoituslaitosten (ilman rahalaitoksia) ja julkisyhteisöjen rahoitustilastojen perusteella. Taulukossa 6 esitetään kansallisiin pääomatilastoihin ja rahoitustilinpitoon perustuvat euroalueen aggregaatit.

Yksityiskohtaisemmat ja yhtenäisemmät euroalueen rahoitustilinpitoa koskevat tilastot tullaan julkaisemaan EKP:n Kuukausikatsauksessa tämän vuoden aikana.

Julkisen talouden rahoitusasema

Taulukoissa 7.1–7.3 esitetään euroalueen julkisen talouden rahoitusasema. Tiedot on suurimaksi osaksi konsolidoitu ja perustuvat EKT 95:een. EKP laatii euroalueen aggregaattitilastot jäsenmaiden toimittamien tietojen perusteella, ja tilastoja päivitetään säännöllisesti. Euroalueen maiden julkisen talouden alijäämää ja julkista velkaa koskevat tiedot voivat siten poiketa Euroopan komission liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn yhteydessä käyttämistä tiedoista.

Taulukossa 7.1 esitetään julkisyhteisöjen tulot ja menot EKT 95:n määritelmien mukaisesti sellaisina kuin ne on muutettu Euroopan komission 10.7.2000 antamassa asetuksessa N:o 1500/2000. Taulukossa 7.2 esitetään konsolidoitu julkisen talouden bruttovelka nimellisarvoisena liiallisia alijäämiä koskevaa menettelyä käsittelevien Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määrysten mukaisesti. Taulukoissa 7.1 ja 7.3 esitetään yhteenvedot euroalueen yksittäisten maiden tiedoista, koska ne ovat tärkeitä vakaus- ja kasvusopimuksen kannalta. Taulukossa 7.3 esitetään analyysi julkisen talouden velasta. Julkisen velan muutoksen ja julkisen talouden alijäämän erotus (eli alijäämä-/velkakoikaisu) johtuu pääasiassa julkisyhteisöjen rahoitusvarojen muutok-

sista ja valuutan arvostusmuutosten vaikutuksista.

Euroalueen maksutase ja ulkomainen varallisuus (ml. valuuttavaranto), ulkomaankauppa ja valuuttakurssit

Maksutasetta (taulukot 8.1–8.6) ja ulkomaista varallisuutta koskevien tilastojen käsitteet ja määritelmät ovat yleensä IMF:n maksutasekäsikirjan 5. laitoksen (lokakuu 1993), EKP:n 1.12.1998 antamien Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksia koskevien suuntaviivojen (EKP/1998/17) ja Eurostatin ohjeiden mukaisia.

Euroalueen maksutasetilastot on laatinut EKP. Joulukuuhun 1998 asti tiedot on ilmoitettu ecuinä. Maksutasetilaston tuoreimmat kuukausitiedot ovat ennakkotietoja, jotka tarkistetaan yksityiskohtaisten neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen julkaisemisen yhteydessä.

Maksutaseen rahoitustasetilastot vuoden 1998 loppua edeltävältä ajalta, palvelusetilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta, tuotantotekijäkorvausten taseen kuukausikehitystä koskevat tilastot vuosilta 1997–1999 ja ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot vuoden 1997 loppua edeltävältä ajalta perustuvat osittain arvioihin eivätkä ole täysin vertailukelpoisia myöhempien havaintojen kanssa. Taulukossa 8.5.2 esitetään euroalueella olevien sijoitukset euroalueen ulkopuolisten liikkeeseen laskemiin arvopapereihin sijoittajan sektorin mukaan jaoteltuina. Ulkomaisten sijoittajien sijoituksia euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ei voida esittää liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan jaoteltuina.

Euroalueen ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot (taulukko 8.7.1) on saatu laskemalla kansalliset nettomääräiset tiedot yhteen. Ulkomainen varallisuus on laskettu käyttäen tämänhetkisiä markkinahintoja lukuun ottamatta suorien sijoitusten kantatietoja, jotka laajalti perustuvat kirjanpitoarvoihin.

Eurojärjestelmän valuuttavarannon ja siihen liittyvien saamisten kannat esitetään taulukossa 8.7.2. EKP:n valuuttavaranto ja siihen liittyvät

saamiset esitetään erikseen taulukossa 8.7.3. Taulukoiden 8.7.2 ja 8.7.3 tiedot ovat IMF:n/BIS:n valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallin mukaisia. Valuuttavarantotilastot vuoden 1999 loppua edeltävältä ajalta eivät ole täysin vertailukelpoisia myöhempien tilastojen kanssa.

Taulukossa 9 esitetään euroalueen ulkomaankauppa sekä kokonaisvientiä ja -tuontia koskevat indeksit (arvo, määrä ja yksikköarvo). Arvoindeksin laskee EKP. Määräindeksi lasketaan Eurostatin ilmoittaman yksikköarvoindeksin ja arvoindeksin perusteella. Määritelmien, luokittelun, kattavuuden ja kirjausajankohdan erojen vuoksi ulkomaankaupan tilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia maksutasetilastojen tavarakaupan erien kanssa (taulukot 8.1 ja 8.2).

Taulukossa 10 esitetään euron nimellinen ja reaalin efektiivinen valuuttaindeksi. Taulukossa esitetään euron kahdenväliset kurssit suhteessa niihin 13 valuuttaan, joita EKP käyttää efektiivisen

valuuttakurssin laskennassa. Kurssit ovat Hongkongin ja Singaporen dollaria ja Etelä-Korean wonia lukuun ottamatta EKP:n julkaisemia päivittäisiä viitekursseja. Taulukossa 10 esitetään myös näiden 13 valuutan muodostamasta ryhmästä laskettuja reaalisia indeksejä (deflatoituna tehdasteollisuuden tuottajahinnoilla ja yksikkötyökustannuksilla) sekä laajemmasta, 39 valuutan ryhmästä laskettu nimellinen ja reaalin (kuluttajahinnoilla deflatoitu) indeksi.

Muut tilastot

EU:n muita jäsenvaltioita koskevat tilastot (taulukko 11) noudattavat samoja periaatteita kuin euroalueen tilastot. Yhdysvaltoja ja Japania koskevat tilastot (taulukot/kuviot 12.1 ja 12.2) perustuvat kansallisiin lähteisiin. Tiedot, jotka koskevat säästämistä, investointeja ja rahoitusta Yhdysvalloissa ja Japanissa (taulukko/kuvio 12.2.), on ryhmitelty samalla tavalla kuin euroalueen vastaavat tiedot taulukossa/kuviossa 6.

Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet¹

4.1.2000

EKP ilmoittaa, että eurojärjestelmä toteuttaa 5.1.2000 likviditeettiä vähentävän hienosäätöoperaation, jonka maksut suoritetaan samana päivänä. Tällä toimenpiteellä pyritään palauttamaan normaali likviditeetti markkinoille sen jälkeen, kun vuoteen 2000 siirtyminen oli sujunut ongelmitta.

5.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

15.1.2000

Kreikan viranomaisten pyynnöstä euroalueeseen kuuluvien EU:n jäsenvaltioiden ministerit, EKP sekä Tanskan ja Kreikan ministerit ja keskuspankkien pääjohtajat päättävät revalvoida Kreikan drakman keskuskurssin valuuttakurssimekanismissa (ERM II) 3½ prosentilla alkaen 17.1.2000.

20.1.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,0 %, maksuvalmiusluoton korko 4,0 % ja talletuskorko 2,0 %.

EKP:n neuvosto päättää myös, että eurojärjestelmä aikoo jakaa vuoden 2000 alkupuoliskolla toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa 20 miljardia euroa kussakin. Määrää päätettäessä otettiin huomioon euroalueen pankkijärjestelmän arvioitu likviditeetin tarve vuoden 2000 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana sekä eurojärjestelmän pyrkimys jakaa vastaisuudessaakin suurin osa rahoitussektorille rahoitusoperaatioissa tarjoamastaan likviditeetistä perusrahoitusoperaatioiden kautta.

3.2.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 9.2.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien. Talletuskorkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 2,25 prosenttiin 4.2.2000 lähtien.

17.2., 2.3.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,25 %, maksuvalmiusluoton korko 4,25 % ja talletuskorko 2,25 %.

16.3.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,5 prosenttiin siitä operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 22.3.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,5 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 2,5 prosenttiin 17.3.2000 lähtien.

30.3., 13.4.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,5 %, maksuvalmiusluoton korko 4,5 % ja talletuskorko 2,5 %.

27.4.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,25 prosenttiyksikköä 3,75 prosenttiin alkaen operaatiosta, jonka maksut suoritetaan 4.5.2000. Maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 4,75 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,25 prosenttiyksikköä 2,75 prosenttiin 28.4.2000 lähtien.

¹ Eurojärjestelmän rahapoliittiset toimenpiteet vuonna 1999 on esitetty EKP:n vuosikertomuksessa vuodelta 1999 sivuilla 172–175.

11.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

25.5.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaation korko on edelleen 3,75 %, maksuvalmiusluoton korko 4,75 % ja talletuskorko 2,75 %.

8.6.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaation korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 4,25 prosenttiin ja soveltaa sitä kahteen (kiinteäkorkoisena huutokauppana toteutettavaan) operaatioon, joiden maksut suoritetaan 15. ja 21.6.2000. Lisäksi EKP:n neuvosto päättää nostaa maksuvalmiusluoton korkoa 0,50 prosenttiyksikköä 5,25 prosenttiin ja talletuskorkoa 0,50 prosenttiyksikköä 3,25 prosenttiin 9.6.2000 lähtien.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että siitä operaatiosta alkaen, jonka maksut suoritetaan 28.6.2000, eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatiot toteutetaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina siten, että likviditeetin jaossa käytetään monikorkoista menettelyä. EKP:n neuvosto päättää asettaa näissä operaatioissa tehtäville korkotarjouksille alarajan, joka on 4,25 %. Siirtymisellä vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin ei ole tarkoitus muuttaa eurojärjestelmän rahapolitiikan viritystä. Uudella huutokauppamenettelyllä pyritään vastaamaan huomattavaan ylikysyntään, johon tähänastinen kiinteäkorkoisen huutokauppamenettelyn soveltaminen on johtanut.

19.6.2000

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen artiklan 122 kohdan 2 mukaisesti Ecofin-neuvosto päättää, että Kreikka täyttää artiklan 121 kohdassa I esitettyihin kriteereihin perustuvat vaatimukset, ja kumoaa Kreikkaa koskevan poikkeuk-

sen 1.1.2001 lukien. Ecofin-neuvosto teki päätöksensä ottaen huomioon Euroopan komission ja EKP:n kertomukset Ruotsin ja Kreikan edistymisestä talous- ja rahaliiton jäsenyyteen liittyvien velvoitteiden täyttämässä ja kuultuaan Euroopan parlamenttia ja keskusteltuaan valtion- tai hallitusten päämiesten kokouksessa kokoon-tuneen Eurooppa-neuvoston kanssa.

Toimien yksimielisesti niiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden, joita ei koske poikkeus, ja kyseisen jäsenvaltion kanssa Ecofin-neuvosto – Euroopan komission esityksestä ja EKP:tä kuultuaan – vahvistaa myös Kreikan drakman ja euron välisen peruuttamattoman muuntokurssin, joka tulee voimaan 1.1.2001. Kreikan drakman ja euron välisen muuntokurssin (joka vastaa drakman valitsevaa keskuskurssia euroon nähden ERM II -valuuttakurssimekanismissa) määrittämisen jälkeen EKP ja Kreikan keskuspankki ilmoittavat, että ne tulevat seuraamaan Kreikan drakman ja euron välisen markkinakurssin lähentymistä drakman euromuuntokurssiin. Lähentyminen tulisi saavuttaa viimeistään 29.12.2000 mennessä.

21.6.2000

EKP:n neuvosto päättää, että maksuvalmiusluoton korko on edelleen 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %. Neuvosto toistaa, että – kuten 8.6.2000 ilmoitettiin – eurojärjestelmän tulevat perusrahoitusoperaatiot tullaan toteuttamaan vaihtuvakorkoisina huutokauppoina monikorkoista huutokauppamenettelyä käyttäen ja että operaatioissa tehtävien korkotarjousten alaraja on 4,25 %.

EKP:n neuvosto ilmoittaa myös, että vuoden 2000 loppupuolella toteutettavissa pitempiaikaisissa rahoitusoperaatioissa eurojärjestelmä aikoo jakaa 15 miljardia euroa operaatiota kohden. Tässä määrässä otetaan huomioon euroalueen pankkijärjestelmän ennakoitujen likviditeettitarpeet vuoden 2000 loppupuolella ja eurojärjestelmän halukkuus myöntää edelleen osan rahoitussektorin rahoituksesta perusrahoitusoperaatioiden kautta.

6.7., 20.7., 3.8.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,25 %, maksuvalmiusluoton korko 5,25 % ja talletuskorko 3,25 %.

31.8.2000

EKP:n neuvosto päättää nostaa eurojärjestelmän perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alarajaa 0,25 prosenttiyksikköä 4,50 prosenttiin siitä

operaatiosta lähtien, jonka maksut suoritetaan 6.9.2000. Lisäksi maksuvalmiusluoton korkoa nostetaan 0,25 prosenttiyksikköä 5,50 prosenttiin ja talletuskorkoa niin ikään 0,25 prosenttiyksikköä 3,50 prosenttiin 1.9.2000 lähtien.

14.9.2000

EKP:n neuvosto päättää, että perusrahoitusoperaatioiden korkotarjousten alaraja on edelleen 4,50 %, maksuvalmiusluoton korko 5,50 % ja talletuskorko 3,50 %.

TARGET-maksujärjestelmä

TARGET-maksuliikenne

TARGET-maksuliikenne jatkoi kasvuaan vuoden 2000 toisella neljänneksellä. Vuoden 2000 ensimmäisen neljänneksen maksuliikenteeseen verrattuna kaikkien kotimaisten ja maasta toiseen TARGET-järjestelmässä suoritettujen maksujen määrä kasvoi 7 % ja arvo myös 7 %. Vuoden 2000 toisella neljänneksellä TARGET-maksujen lukumäärän päiväkeskiarvo oli 192 164 ja maksujen arvo 1 070 miljardia euroa. Maasta toiseen suoritettavien maksujen määrä kasvoi 10 % (päiväkeskiarvo oli 41 129 maksua) ja arvo myös 10 % (päivittäinen keskimääräinen arvo oli 454 miljardia euroa). Eniten maksuja maasta toiseen suoritettiin 30.5.2000, jolloin välitettiin 60 132 maksua. Arvolla mitattuna eniten maksuja suoritettiin 30.6.2000, jolloin suoritettujen maksujen yhteisarvo oli 586 miljardia euroa. Asiakasmaksujen osuus maasta toiseen suoritettavista TARGET-maksuista kasvoi hieman. Niiden määrälli-

nen osuus oli noin 34 % maksujen päiväkeskiarvosta ja osuus kokonaisarvosta 3,4 %. Vuoden 2000 toisella neljänneksellä asiakasmaksun keskimääräinen arvo oli 1,1 miljoonaa euroa ja pankkien välisen maksun keskimääräinen arvo 16,2 miljoonaa euroa.

TARGET-järjestelmän käytön lisääntyminen näkyi selvästi, kun verrataan vuoden 2000 toisen neljänneksen ja vuoden 1999 toisen neljänneksen käyttöä. Kaikkien kotimaisten ja maasta toiseen TARGET-järjestelmässä suoritettujen maksujen lukumäärän päiväkeskiarvo kasvoi 21 % ja arvo 18 %. Maasta toiseen suoritettavien maksujen määrä kasvoi vielä tätäkin enemmän. Niiden määrän päiväkeskiarvo kasvoi 45 % ja päivittäinen keskimääräinen arvo 29 %.

Lisätietoja TARGETista on saatavissa EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>).

Taulukko I.

TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten määrä

(maksujen lukumäärä)

	1999 I	1999 II	1999 Yhteensä	2000 I	2000 II
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	9 756 845	10 289 259	42 257 784	11 677 570	11 889 208
Päivittäinen keskiarvo	154 871	158 296	163 014	179 655	192 164
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	1 562 233	1 837 435	7 453 326	2 426 206	2 551 112
Päivittäinen keskiarvo	24 797	28 268	28 702	37 326	41 129
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	8 194 612	8 451 824	34 804 458	9 251 364	9 338 096
Päivittäinen keskiarvo	130 073	130 028	134 312	142 329	151 036
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	3 306 689	4 250 282	17 646 284	5 823 942	6 241 239
Päivittäinen keskiarvo	52 487	65 389	67 895	89 599	100 743
Euro Access Frankfurt (EAF)					
Yhteensä	2 996 555	2 948 742	12 096 875	3 272 746	3 204 424
Päivittäinen keskiarvo	47 564	45 365	46 705	50 350	51 820
Paris Net Settlement (PNS) ¹⁾					
Yhteensä	1 370 755	1 318 159	5 197 215	1 244 435	1 254 662
Päivittäinen keskiarvo	21 758	20 279	20 083	19 145	20 306
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SEPI)					
Yhteensä	299 860	289 174	1 101 742	262 828	241 952
Päivittäinen keskiarvo	4 760	4 449	4 260	4 044	3 900

¹⁾ PNS korvasi Système Net Protégén (SNP) 19.4.1999.

Taulukko 2.**TARGETissa ja tietyissä pankkien välisissä maksujärjestelmissä suoritettujen maksumääräykset: suoritusten arvo***(mrd. euroa)*

	1999 I	1999 II	1999 Yhteensä	2000 I	2000 II
TARGET					
TARGET-maksut yhteensä					
Yhteensä	60 704	58 861	239 472	65 189	66 245
Päivittäinen keskiarvo	964	906	926	1 003	1 070
TARGET-maksut maasta toiseen					
Yhteensä	21 970	22 838	93 236	26 828	28 121
Päivittäinen keskiarvo	349	351	360	413	454
Kotimaiset TARGET-maksut					
Yhteensä	38 734	36 023	146 236	38 361	38 124
Päivittäinen keskiarvo	615	554	566	590	616
Muut järjestelmät					
Euro 1 (EBA)					
Yhteensä	11 000	10 777	44 215	12 160	12 758
Päivittäinen keskiarvo	175	166	171	187	206
Euro Access Frankfurt (EAF)					
Yhteensä	10 823	9 587	39 041	10 576	10 786
Päivittäinen keskiarvo	172	147	151	163	174
Paris Net Settlement (PNS) ¹⁾					
Yhteensä	5 767	6 125	24 041	5 689	5 309
Päivittäinen keskiarvo	92	94	93	88	86
Servicio Español de Pagos Interbancarios (SEPI)					
Yhteensä	340	226	941	149	124
Päivittäinen keskiarvo	5	3	4	2	2

1) PNS korvasi Système Net Protégén (SNP) 19.4.1999.

Euroopan keskuspankin (EKP) julkaisuja

Tässä luettelossa on tietoja joistakin Euroopan keskuspankin julkaisemista asiakirjoista. Julkaisut ovat saatavissa maksutta EKP:n lehdistöpalvelusta (Press Division). Tilaukset voi lähettää nimiösivun kääntöpuolella olevaan postiosoitteeseen.

Täydellinen luettelo Euroopan rahapoliittisen instituutin julkaisemista asiakirjoista löytyy Internet-kotisivuiltamme (<http://www.ecb.int>).

Vuosikertomus

Vuosikertomus 1998. Huhtikuu 1999.

Vuosikertomus 1999. Huhtikuu 2000.

Lähentymisraportti

Lähentymisraportti 2000. Toukokuu 2000.

Kuukausikatsaus

Tammikuusta 1999 lähtien julkaistut artikkelit:

Euroalue kolmannen vaiheen alussa. Tammikuu 1999.

Vakauteen tähtäävä eurojärjestelmän rahapolitiikan strategia. Tammikuu 1999.

Euroalueen raha-aggregaatit ja niiden merkitys eurojärjestelmän rahapolitiikan strategiassa. Helmikuu 1999.

Lyhyen aikavälin talousindikaattorien merkitys euroalueen hintakehityksen arvioinnissa. Huhtikuu 1999.

Euroalueen pankkitoiminta: rakenteellisia piirteitä ja kehitysnäkymiä. Huhtikuu 1999.

Eurojärjestelmän toimintakehikko: kuvaus ja ensimmäinen arviointi. Toukokuu 1999.

Vakaus- ja kasvusopimuksen täytäntöönpano. Toukokuu 1999.

Keskeisten talousindikaattorien pitkän aikavälin kehitys ja suhdannevaihtelut euroalueen maissa. Heinäkuu 1999.

Euroopan keskuspankkijärjestelmän institutionaalinen rakenne. Heinäkuu 1999.

Euron kansainvälinen asema. Elokuu 1999.

Euroalueen rahalaitosten taseet vuoden 1999 alkupuolella. Elokuu 1999.

Inflaatioerot rahaliitossa. Lokakuu 1999.

EKPJ:n valmistautuminen vuoteen 2000. Lokakuu 1999.

Vakauteen tähtäävä politiikka ja pitkien reaalikorkojen kehitys 1990-luvulla. Marraskuu 1999.

TARGET ja euromääräiset maksut. Marraskuu 1999.

Euroopan keskuspankin säädökset. Marraskuu 1999.

Euroalue vuosi euron käyttöönoton jälkeen: rahoitusrakenteen tärkeimmät piirteet ja muutokset. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto ja -operaatiot. Tammikuu 2000.

Eurojärjestelmä ja EU:n laajentuminen. Helmikuu 2000.

Arvopaperiselvityksen yhdentyminen. Helmikuu 2000.

Euron nimelliset ja reaaliset efektiiviset valuuttakurssit. Huhtikuu 2000.

EMU ja pankkivalvonta. Huhtikuu 2000.

Korkojen ja korkojohdannaisten informaatioisältö rahapolitiikan kannalta. Toukokuu 2000.

Euroalueen työmarkkinoiden kehitys ja rakenteelliset piirteet. Toukokuu 2000.

Siirtyminen vaihtuvakorkoisina huutokauppoina toteutettaviin perusrahoitusoperaatioihin. Heinäkuu 2000.

Rahapolitiikan välittymismekanismi euroalueella. Heinäkuu 2000.

Väestön ikääntyminen ja finanssipolitiikka euroalueella. Heinäkuu 2000.

Katsaus euroalueen hinta- ja kustannusindikaattoreihin. Elokuu 2000.

Euroalueen ulkomaankauppa: tyypilliset piirteet ja viimeaikainen kehitys. Elokuu 2000.

Occasional Paper Series

1 Santillán J., Bayle M. ja Thygesen C., The impact of the euro on money and bond markets. Heinäkuu 2000.

Working Paper Series

- 1 Brousseau V. ja Scacciavillani F., A global hazard index for the world foreign exchange markets. Toukokuu 1999.
- 2 Monticelli C. ja Tristani O., What does the single monetary policy do? A SVAR benchmark for the European Central Bank. Toukokuu 1999.
- 3 Detken C., Fiscal policy effectiveness and neutrality results in a non-Ricardian world. Toukokuu 1999.
- 4 Angeloni I. ja Dedola L., From the ERM to the euro: new evidence on economic and policy convergence among EU countries. Toukokuu 1999.
- 5 Wynne M., Core inflation: a review of some conceptual issues. Toukokuu 1999.
- 6 Coenen G. ja Vega J.-L., The demand for M3 in the euro area. Syyskuu 1999.
- 7 de Bandt, O. ja Davis E. P., A cross-country comparison of market structures in European banking. Syyskuu 1999.
- 8 Orphanides A. ja Wieland V., Inflation zone targeting. Lokakuu 1999.
- 9 Coenen G., Asymptotic confidence bands for the estimated autocovariance and autocorrelation functions of vector autoregressive models. Tammikuu 2000.
- 10 Fatum R., On the effectiveness of sterilized foreign exchange intervention. Helmikuu 2000.
- 11 Berk J. M. ja van Bergeijk P., Is the yield curve a useful information variable for the Eurosystem? Helmikuu 2000.

- 12 Svensson L. E. O. ja Woodford M., Indicator variables for optimal policy. Helmikuu 2000.
- 13 Söderström U., Monetary policy with uncertain parameters. Helmikuu 2000.
- 14 Rudebusch G. D., Assessing nominal income rules for monetary policy with model and data uncertainty. Helmikuu 2000.
- 15 Orphanides A., The quest for prosperity without inflation. Maaliskuu 2000.
- 16 Hördahl P., Estimating the implied distribution of the future short-term interest rate using the Longstaff-Schwartz model. Maaliskuu 2000.
- 17 Fabiani S. ja Mestre R., Alternative measures of the NAIRU in the euro area: estimates and assessment. Maaliskuu 2000.
- 18 Iacoviello M., House prices and the macroeconomy in Europe: results from a structural VAR analysis. Huhtikuu 2000.
- 19 Detken C. ja Hartmann P., The euro and international capital markets. Huhtikuu 2000.
- 20 de Bandt O. ja Mongelli F. P., Convergence of fiscal policies in the euro area. Toukokuu 2000.
- 21 Ehrmann M., Firm size and monetary policy transmission: evidence from German business survey data. Toukokuu 2000.
- 22 Holthausen C. ja Ronde T., Regulating access to international large-value payment systems. Kesäkuu 2000.
- 23 Cho I-K. ja Sargent T. J., Escaping Nash inflation. Kesäkuu 2000.
- 24 Smets F., What horizon for price stability. Heinäkuu 2000.
- 25 Schellekens P., Caution and conservatism in the making of monetary policy. Heinäkuu 2000.
- 26 Winkler B., Which kind of transparency? On the need for clarity in monetary policy-making. Elokuu 2000.
- 27 Camacho M. ja Perez-Quiros G., This is what the US leading indicators lead. Elokuu 2000.
- 28 Ellison M. ja Valla N., Learning, uncertainty and central bank activism in an economy with strategic interactions. Elokuu 2000.
- 29 Fabiani S., Locarno A., Oneto G. ja Sestito P., The sources of unemployment fluctuations: an empirical application to the Italian case. Syyskuu 2000.
- 30 Coenen G. ja Wieland V., A small estimated euro area model with rational expectations and nominal rigidities. Syyskuu 2000.
- 31 Gropp R. ja Kostial K., The disappearing tax base: Is foreign direct investment eroding corporate income taxes? Syyskuu 2000.
- 32 de Fiore F., Can indeterminacy explain the short-run non-neutrality of money? Syyskuu 2000.

Muita julkaisuja

The TARGET service level. Heinäkuu 1998.

Report on electronic money. Elokuu 1998.

Assessment of EU securities settlement systems against the standards for their use in ESCB credit operations. Syyskuu 1998.

Money and banking statistics compilation guide. Syyskuu 1998.

Yhteinen rahapolitiikka kolmannessa vaiheessa: Yleisasiakirja EKP:n rahapolitiikan välineistä ja menettelyistä. Syyskuu 1998.

Third progress report on the TARGET project. Marraskuu 1998.

Correspondent central banking model (CCBM). Joulukuu 1998.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1997 figures. Tammikuu 1999.

Possible effects of EMU on the EU banking systems in the medium to long term. Helmikuu 1999.

Euro area monetary aggregates: conceptual reconciliation exercise. Heinäkuu 1999.

The effects of technology on the EU banking systems. Heinäkuu 1999.

Payment systems in countries that have applied for membership of the European Union. Elokuu 1999.

Improving cross-border retail payment services: the Eurosystem's view. Syyskuu 1999.

Compendium: Säädöskokoelma. Kesäkuu 1998 – toukokuu 1999. Lokakuu 1999.

European Union balance of payments/international investment position statistical methods. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Compilation Guide, Addendum I: Money market paper. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics Sector Manual. Toinen painos. Marraskuu 1999.

Report on the legal protection of banknotes in the European Union Member States. Marraskuu 1999.

Correspondent central banking model (CCBM). Marraskuu 1999. (Ei saatavissa painettuna; julkaisun sähköinen versio on nähtävissä EKP:n Internet-sivuilla.)

Cross-border payments in TARGET: A users' survey. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Series keys for the exchange of balance sheet items time series. Marraskuu 1999.

Money and Banking Statistics: Handbook for the compilation of flow statistics. Joulukuu 1999.

Payment systems in the European Union: Addendum incorporating 1998 figures. Helmikuu 2000.

Interlinking: Data dictionary, version 2.02. Maaliskuu 2000.

Asset prices and banking stability. Huhtikuu 2000.

EU banks' income structure. Huhtikuu 2000.

Statistical requirements of the European Central Bank in the field of general economic statistics. Elokuu 2000.

Seasonal adjustment of monetary aggregates and HICP for the euro area. Elokuu 2000.

Improving cross-border retail payment services. Syyskuu 2000.

Esitteitä

TARGET. Heinäkuu 1998.

TARGET: facts, figures, future. Syyskuu 1999.

Euroopan keskuspankki. Kesäkuu 2000.

The ECB payment mechanism. Elokuu 2000.

Eurosetelit ja -metallirahat. Elokuu 2000.

The euro: integrating financial services. Elokuu 2000.

TARGET. Elokuu 2000.